ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
(ἡ Παιδόπολις)
ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΜΑΪΟΥ 1952
ΕΤΟΣ Γ΄. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 57 (9)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:
Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν, Ἑταιρειῶν, Δήμων Δρ. 100.000
Κοινότητες καὶ Σχολεῖα .... » 50.000
Παιδιὰ Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ. τὸ χρόνο. Ἄπορα παιδιά: Ἕνα χρόνο 15.000. Ἑξάμηνη 10.000. Τὰ εὔπορα. Ἕνα χρόνο: 25.000. Ἑξάμηνη 15.000.
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Ο ΟΡΚΟΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ὄμορφες γιορτὲς ποὺ πανηγύριζαν οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι ἦταν καὶ ἡ τελετὴ τῆς ὁρκωμοσίας τῶν ἐφήβων ποὺ γινόταν κάθε χρόνο στὸ ναὸ τῆς Ἀγραύλου στὴν Ἀκρόπολη. Οἱ νέοι ποὺ ἦταν 17 - 18 χρονῶν ἔμπαιναν πιὰ στὴν κατηγορία τῶν ἐφήβων καὶ ἔδιναν τὸν ὅρκο τοῦ Ἀθηναίου πολίτη.

Ἡ γιορτὴ ἄρχιζε μὲ τὴ συγκέντρωση ὅλων τῶν ἐφήβων ποὺ τοὺς συνώδευαν οἱ γονεῖς τους καὶ πολλοὶ Ἀθηναῖοι ποὺ πήγαιναν νὰ καμαρώσουν τὰ νέα βλαστάρια τῆς πόλεως τῆς Παλλάδος. Οἱ ἔφηβοι, πλησίαζαν ἕνας ἕνας τὸν ἄρχοντα τῆς πολιτείας καὶ ἔπαιρναν ἀπὸ τὸ χέρι του τὸ ἀκόντιο καὶ τὸ τόξο ποὺ τοὺς ἔδινε ἡ Πατρίδα καὶ μὲ ζωηρὴ φωνὴ καὶ μὲ τὸ κεφάλι ψηλὰ ἔδιναν τὸν ὅρκο:

«Οὐ καταισχυνῶ ὅπλα τὰ ἱερά, οὐδ' ἐγκαταλείψω τὸν παραστάτην ὅτῳ ἂν στοιχήσω ἀμυνῶ δὲ καὶ ὑπὲρ ἱερῶν καὶ ὑπὲρ ὁσίων, καὶ μόνος καὶ μετὰ πολλῶν. Τὴν πατρίδα δὲ οὐκ' ἐλάττω παραδώσω, πλείω δὲ καὶ ἀρείω, ὅσους ἂν παραδέξομαι καὶ εὐηκοήσω τῶν ἀεὶ κρινόντων εὐφρόνως καὶ τοῖς θεσμοῖς τοῖς ἱδρυμένοις πείσομαι καὶ οὕστινας ἂν ἄλλους τὸ πλῆθος ἱδρύσηται ὁμοφώνως. Καὶ ἄν τις τοὺς θεσμοὺς ἀναιρεῖ ἢ μὴ πείθηται, οὐκ' ἐπιτρέψω, ἀμυνῶ δὲ μόνος καὶ μετὰ πάντων καὶ ἱερὰ τὰ πάτρια τιμήσω».

Τὸν ὅρκο αὐτὸ μετέφρασε ἔμμετρα ὁ ἐθνικός μας ποιητὴς Κωστῆς Παλαμᾶς:

Θὰ κρατήσω τὰ ὅπλ' αὐτὰ καὶ δὲν θὰ τὰ ντροπιάσω,
καὶ μόνος καὶ μὲ συντροφιὰ καὶ ἐδῶ κι' ὅπου νὰ λάχη.
Θὰ πολεμήσω μὲ καρδιὰ κι' ἀφρόντιστα θὰ πέσω
καὶ τὴν πατρίδα μιὰ φορὰ μεγάλη θὰ τὴν κάμω.
Καὶ θ' ἀγαπῶ τὸ δίκαιο καὶ θὰ τιμῶ τοὺς νόμους
θὰ κατατρέχω τοὺς κακούς, θὰ σφάζω τοὺς προδότες
κι' ἂν ἴσως λέγω ψεύματα κολάστε με, θεοί μου.

Τοὺς νέους πολίτες τοὺς χειροκροτοῦσαν καὶ ἐπευφημοῦσαν οἱ Ἀθηναῖοι.

ΜΑΪΟΣ

Ὁ Ἀπρίλης, ξανθός, ἀρχοντιὰ φουμισμένη,
Ζαχαρένια θωριά, ὁ Ἀπρίλης πεθαίνει·
Καὶ ὁ Μάης ἀπάνου του γέρνει,
Χαροκόπος λεβέντης, μὲ δίχως μυαλά,
Καὶ τοῦ φρόνιμου Ἀπρίλη τὰ μάτια σφαλᾶ,
Καὶ τὰ πλούτη τοῦ παίρνει.

Ὁ Ἀπρίλης σωροὺς θησαυροὺς τὰ λουλούδια,
Τί πουλιά, τί νερά, τί δροσιές, τί τραγούδια,
'Σ τὰ παλάτια τὰ πράσιν' ἀφίνει!
Κι' ἀπ' τὴν ἴδια στιγμή, ἀπ' τὴν πρώτη νυχτιὰ
Σὲ μεγάλη ὁ Μάης γιορτὴ μ' ἀπληστιὰ
Τ' ἀραδιάζει, τὰ χύνει.

Μὲ τ' ἀηδόνια καλεῖ τὴ χαρὰ καὶ τὴ χάρι·
Ὅπου νιᾶτα, παιδί, λυγερή, παλληκάρι
Τοῦ γλυκοῦ μηνυτῆ καταφτάν' ἡ λαλιά·
Ἡ ζωὴ μὲ ὁλάνοιχτη τρέχει ἀγκαλιὰ
'Σ τὸ τραπέζι τοῦ Μάη.

Τῆς αὐγούλας τὸ φῶς πολυέλαιο ἔχουν
Τραγουδοῦν καὶ ἀγαποῦν καὶ θερίζουν καὶ τρέχουν.
'Σ τ' ἀποφάγια 'σὰν 'πρόβαλ' ἡ 'μέρα,
Φεύγ' ἡ νιότη χορτάτη καὶ φεύγ' ἡ ζωή,
'Σ τὶς ἀγάπες ἡ χάρι, ἡ χαρὰ 'ς τὴ βοή,
τὸ παιδὶ 'σ τὴ μητέρα.

«— Τὸ στεφάνι ποὺ βλέπεις, αὐτὸ τὸ στεφάνι,
Ἀπ' τὰ πλούτη τοῦ Μάη ἐγὼ τὤχω κάνει,
Μητεροῦλα, μὲ λουλούδια χίλια·
Ταπεινὸ καὶ ἀκριβό, εἶναι μιὰ χαρά·
Πῶς ταιριάζουνε, κύττα, ζαμπάνια λαμπρὰ
Μὲ φτωχὰ χαμομήλια.

» Ὅλα τ' ἄνθη, μητέρα, δὲν εἶν' ἀδελφάκια;
Σὲ γλαστροῦλες καὶ κήπους, ἀγροὺς καὶ ρυάκια.
Μιὰ δροσιά, καὶ μικρὰ καὶ μεγάλα;
Νὰ πονῶ τὰ φτωχὰ δὲ μοῦ εἶπες ἐσύ;
Ὅλα τἄθελα· τ' ἄλλ' ἀπ' ἀγάπη χρυσῆ,
Ἀπὸ ἔλεος τ' ἄλλα!

» Ποιὸ παιδὶ σὰν ἐμὲ τέτοια ἔχει μανοῦλα;
Τίνος ἄλλου ἀνθοὶ τέτοια δροσοῦλα;
Τέτοια χάρι καὶ μῦρο καὶ χρῶμα;
'Σ τοῦ σπιτιοῦ μας τὴν πόρτα θ' ἀνθῆ κρεμαστὸ
Ὡς τὴν ἄλλη χρονιὰ ποὺ θ' ἀλλάξω καὶ αὐτὸ
Μὲ καλλίτερ' ἀκόμα».

«— Ὦ παιδί μ', ὁ Θεὸς ἕνα ἄλλο στεφάνι
'Σ τὴ μεγάλη μικρή σου καρδιὰ ἔχει βάνει
Ἀπὸ ἄλλου Μαγιοῦ ὡραιότητα·
Μοσχομύριστο πάντα καὶ ὁλόγλυκ' ἀνθεῖ
Μὰ σὰν γείρη ξερὸ δὲ 'μπορεῖ ν' ἀλλαχθῆ·
Καὶ τὸ λὲν ἀθωότητα».

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΗΣ

Εἶχα ντουφέκι ἀλάθευτο, περήφανο σὰν ἄτι,
ποὺ μῆνες δὲν παραίτησε τ' ἀσαρκωτό μου χέρι
κι ὅσες οἱ τρίχες μου ἔφαγε τόσων ὀχτρῶν τὸ μάτι
φτάνει ἡ Ἀραπιά, τὸ πέταξα κι ἀδράζω τὸ μαχαίρι.

Ἦταν μαχαίρι φονικό, σὰ σκύλος μπιστεμένο,
κ' εἶχε ἀπ' τὰ χρόνια τὰ παλιά, τὰ κλέφτηκα, συνήθεια
νὰ κυνηγάει τὶς ἄπιστες καρδιὲς σὰ λυσσασμένο
εἶδα, πολλοὶ ἦταν, τόμπηξα στῆς Δέσπως μου τὰ στήθια.

Στῆς Δέσπως ποὺ μοῦ πείνασε, ποὺ δίψασε μαζί μου,
ποὺ λάμπανε τὰ κάλη της τὰ κορφοβούνια, οἱ λόγγοι...
Μὰ τί; Τὴ Δέσπω θὰ θρηνάει καὶ τ' ἄρματα ἡ ψυχή μου;
Δὲν κλαίω γιὰ κεῖνα,— χάθηκε, σᾶς λέω τὸ Μισολόγγι.

Α. ΠΑΛΛΗΣ

◆

ΝΕΑ ΤΑΛΕΝΤΑ

ΕΛΑΤΕ!

Ὦ θύμησες κι' ἀνάμνησες. Ἐτούτη τὴ νυχτιά,
ποὺ κλαίει ἡ καρδιά μου θλιβερὰ μέσ' στὸ σκοτάδι
ἐλᾶτε κι' ἀγκαλιάστε με σφιχτά, πολὺ σφιχτὰ
μέσα στὸν πόνο μου νὰ νοιώσω κάποιο χάδι...

Ἐλᾶτε νὰ χαϊδέψετε τὰ μάτια μου καὶ διῶξτε
τὰ δάκρυα π' ἀργοκυλᾶν σὲ πένθιμο χορό...
Ἀπὸ τ' ἁλύσσια τῆς φωτιᾶς μέσ' στὴ χαρὰ νὰ σπρώξτε
τὸ νοῦ μου, ποὺ κυκλώθηκε σὲ πύρωμα πικρό!...

Ἐλᾶτε μ' ἀσπρολούλουδα τῆς ζήσης μου ν' ἀνθίση
τὸ λούλουδο ποὺ θλιβερὰ λύγισε καὶ μαράθη
ἐλᾶτε χρυσοφτέρουγες μὲ τὴν παληά μου ζήση
ἀναστημένη ὁλόχαρη ἀπ' τῆς ψυχῆς τὰ βάθη!...

ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ

Με ρωτούν και απαντώ!

Ὁ Δημήτριος Χωματᾶς μὲ ἐρωτᾶ: Ἀποῦ ποῦ πῆρε ἡ πατρίδα μας τὸ ὄνομα ΕΛΛΑΣ;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Τίποτε δὲν εἶναι βέβαιον γιὰ τὴν ἐτυμολογία τῆς λέξεως ΕΛΛΑΣ. Πολλὲς ἀπόψεις ὑποστηρίζονται: Ἔτσι ὑποστηρίζουν μερικοὶ πὼς ἡ λέξη Ἑλλὰς προῆλθε ἀπὸ τοὺς Ἑλλοὺς ἢ Σελλοὺς τοὺς κατοίκους τῆς Δωδώνης τῆς Ἠπείρου.

Ὁ Ὅμηρος ἀναφέρει τοὺς Σελλοὺς στὴν Ἰλιάδα:

Ζεῦ, ἄνα, Δωδωναῖε, πελασγηνὲ τήλοθι (ναίων,
Δωδώνης μεδέων δυσχειμέρου· ἀμφὶ δὲ (Σελλοὶ
σοὶ ναίουσ' ὑποφῆται ἀνιπτόποδες χα-(μαιεῦναι.

Δηλαδή, Δία, Βασιλιά, Δωδωναῖε καὶ πελασγικὲ ποὺ κάθεσαι μακρυὰ καὶ προστατεύεις τὴ Δωδώνη ποὺ ἔχει τὸ βαρὺ χειμῶνα. Γύρω δὲ ἀπ' αὐτὴ κατοικοῦν οἱ Σελλοί, αὐτοὶ ποὺ ἐξηγοῦνε τοὺς χρησμοὺς σου καὶ κοιμοῦνται καταγῆς καὶ δὲν νίβουν τὰ πόδια τους.

Ὁ Ἀριστοτέλης εἰς τὰ «Μετεωρολογικὰ» ἀναφερόμενος εἰς τὸν κατακλυσμὸν τοῦ Δευκαλίωνος γράφει:

«Περὶ τὴν Ἑλλάδα τὴν ἀρχαίαν. Αὕτη δ' ἐστὶν ἡ περὶ τὴν Δωδώνην καὶ τὸν Ἀχελῶον... ᾤκουν γὰρ οἱ Σελλοὶ ἐνταῦθα καὶ οἱ καλούμενοι τότε μὲν Γραικοί, νῦν δ' Ἕλληνες». Ὑπεστήριξαν ἄλλοι ὅτι ἐκ τῆς ρίζης σαλ παράγεται τὸ ρῆμα τῶν μεσογειακῶν χωρῶν ποὺ σημαίνει προσεύχομαι, ἱκτεύω. Ἀπὸ τὸ ρῆμα αὐτὸ βγῆκε ἡ λέξη Σελλοί, οἱ Σάλιοι τῶν Ρωμαίων καὶ ὁ Σόλων, ποὺ σημαίνει (ὁ εὐχέτης, ὁ Ἱερέας). Ἀπὸ ἄλλη παρόμοια ρίζα παράγεται ρῆμα ποὺ σημαίνει ξεραίνω ἢ ξηροπόταμος καὶ ξεροὶ βράχοι. Καὶ τέλος ἀπὸ τὴν ρίζα (Σολ) παράγεται ρῆμα ποὺ σημαίνει λάμπω, φωτίζω. Ἀπὸ τὴ ρίζα αὐτὴ ἡ λέξη σαλάνα, σελήνη, σέλας Ἑλάνη, ποὺ σημαίνει λαμπάδα, τὸ λατινικὸ Σὸλ ποὺ σημαίνει ἥλιος καὶ ἡ λέξη μασαλᾶς ποὺ σημαίνει πυροφάνι. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ χώρα μας εἶναι καὶ φωτεινὴ ἀλλὰ καὶ βραχώδης ἐπῆρε τὸ ὄνομά της ἀπὸ τὴ ρίζα Σὰλ ἢ σόλ.

Ἄλλοι ὑποστηρίζουν πὼς ἡ λέξη Ἑλλὰς —Ἕλληνες προῆλθε ἀπὸ τὴ ρίζα ΕΛΛ ἢ ὁποία ἔχει τὴν ἔννοιαν τοῦ ὑψηλός. Ἀπὸ τὴ ρίζα αὐτὴ παράγονται οἱ λέξεις: Ἔλλοπες καὶ Ἑλλινοί, καὶ Ἀλουανοὶ (ἀλβανοὶ) καὶ Ἰλλυρία (ὀρεινὴ χώρα). Κατὰ συνέπεια ἡ λέξη Ἑλλὰς σημαίνει ὀρεινὴ χώρα. Οἱ Πελασγοὶ ποὺ κατοικοῦσαν τὶς πεδινὲς νότιες περιοχὲς ὀνόμασαν Ἕλληνες, δηλαδὴ ὑψηλοὺς εἴτε γιατὶ ἦταν πραγματικὰ ὑψηλοὶ ἢ γιατὶ ἔρχονταν ἀπὸ ὑψηλὰ - ὀρεινὰ μέρη, ἐκείνους ποὺ κατέβαιναν γιὰ νὰ καταλάβουν τὴ χώρα τους.

Δὲν πρέπει ὅμως νὰ λησμονᾶμε πὼς ὁ ἴδιος ὁ Ὅμηρος ἀνάφερε στὴν Ἰλιάδα τὴ λέξη Ἕλληνες...

...τοὺς ὅσσοι τὸ πελασγικὸν ἄργος ἔναιον
οἱ τ' Ἄλον οἱ τ' Ἀλόπην οἵ τε Τριχῖν' ἐ-(νέμοντο
οἵ τ' εἶχον Φθίην ἠδ' Ἑλλάδα καλλιγύ-(ναικα,
Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο καὶ Ἕλληνες καὶ (Ἀχαιοὶ
τῶν δ' αὖ πεντήκοντα νεῶν ἦν ἄρχος Ἀχιλ-(λεύς.

Δηλαδή: (...ἐκείνους πάλιν ποὺ κατοικοῦσαν τὸ πελασγικὸν Ἄργος, ποὺ κατεῖχον τὴν Ἄλον, τὴν Ἀλόπην καὶ τὴν Τραχίνα, ποὺ εἶχαν τὴν Φθίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα μὲ τὶς ὄμορφες γυναῖκες καὶ ἐλέγοντο Μυρμιδόνες καὶ Ἕλληνες καὶ Ἀχαιοὶ καὶ ἦταν ἀρχηγός τους ὁ Ἀχιλλέας μὲ πενήντα πλοῖα».

Ἔτσι ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ ὄνομα Ἕλληνας εἶναι προϊστορικὸ ἀφοῦ καὶ οἱ Ἀρκάδες ἐλέγοντο Προσέληνοι.

Ὁ Χρῖστος Εὐαγγελόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: Γιατὶ ἡ ρίζα τοῦ φυτοῦ διευθύνεται πάντα πρὸς τὰ κάτω καὶ ὁ βλαστός του πρὸς τὰ ἐπάνω;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Αὐτὴ εἶναι ἀκριβῶς ἡ σοφία τῆς Δημιουργίας. Γιατὶ ἡ μὲν ρίζα ἀναζητεῖ νὰ βρῆ τὴν ὑγρασία καὶ τὴν τροφὴ τοῦ φυτοῦ καὶ διατρυπᾶ τὸ χῶμα γιὰ νὰ τὴν βρῆ. Ἀντιθέτως τὰ φυλλώματα ζητοῦν τὸν ἀέρα καὶ τὸν ἥλιο γιὰ νὰ ἀναπτυχθοῦν. Καὶ ἀναπτύσσουν τεράστια δύναμη γιὰ νὰ τὸ πετύχουν. Καμμιὰ φορὰ διατρυποῦν καὶ σκληρὸ ἔδαφος.

Ὁ Βασίλειος Πασχαλίδης (Ἔδεσσα) μὲ ἐρωτᾶ: 1) Ὑπῆρχαν ἄνθρωποι ποὺ νὰ μποροῦν νὰ γίνονται ἀόρατοι. 2) Ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ νὰ μποροῦν νὰ πετᾶν μὲ συσκευές;

Ἀ π ά ν τ η σ η : 1) Ὄχι. Ἀσφαλῶς ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ νὰ μποροῦν νὰ γίνωνται ἀόρατοι. Ὑπὸ τὴν ἔννοια βέβαια ὅτι ὑφίστανται πλήρη ἐξαΰλωση. Γιατὶ φυσικὰ ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ «καμουφλάρεται» καὶ αὐτὸ συμβαίνει στὸν πόλεμο. Ἀλλὰ τότε βέβαια ὁ ἄνθρωπος δὲν γίνεται ἀόρατος ἀλλὰ δυσδιάκριτος. Βέβαια ὑπάρχουν μυθιστορήματα καὶ κινηματογραφικὲς ταινίες ποὺ μᾶς ἐνεφάνισαν τοὺς ἀόρατους ἀνθρώπους. Ἀλλὰ αὐτὰ μοιάζουν μὲ τὶς διηγήσεις τοῦ Μυνχάουζεν.

2) Ἔχει ἐπιτευχθῆ τὸ πέταγμα μὲ συσκευές. Ἀλλὰ πρόκειται μᾶλλον περὶ «σάλτου μορτάλε» παρά, βέβαια, περὶ πραγματικοῦ πετάγματος. Ἡ ἀεροπορικὴ μηχανικὴ κατώρθωσε νὰ κατασκευάση μηχανήματα ποὺ πετοῦν, ὄχι ὅμως καὶ ἄνθρωπο ποὺ νὰ μπορῆ ἀσφαλῶς νὰ πετάη.

Οἱ Γεώργιος Νικ. Ζήσης καὶ Ἀντ. Θεοφιλάκος μὲ ἐρωτοῦν: 1) Εἶναι ἀλήθεια ὅτι οἱ νεκροὶ βρυκολακιάζουν;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ὄχι. Δὲν εἶναι ἀλήθεια. Ὑπάρχουν ὅμως σχετικὲς δεισιδαιμονίες καὶ προλήψεις ποὺ σιγὰ - σιγὰ ξερριζώνονται ἀπὸ τὸ λαό μας.

Αὐτοπροσωπογραφία τοῦ μαθητοῦ τῆς Σεβαστοπουλείου Ἐργατικῆς Σχολῆς Μιχαὴλ Ἐλευθ. Παντελιδάκη.

2) Ὑπάρχουν νεράϊδες καὶ μάγισσες;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ὄχι. Νεράϊδες δὲν ὑπάρχουν. Οἱ σχετικὲς παραδόσεις εἶναι ἕνα εἶδος συνεχείας τῶν μύθων τῶν ἀρχαίων γιὰ τὶς νύμφες τῶν ποταμῶν καὶ τῶν λιμνῶν. Ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ εἶναι μῦθοι καὶ μόνον μῦθοι.

3) Ποιὰ ἡ διαφορὰ ἀνθρώπου καὶ ζώου;

Ὁ ἄνθρωπος ἔχει τὴ λογική. Ἔχει τὸ λόγο καὶ εἶχε τὴν εὐχέρεια τῆς ἐξελίξεως, τῆς πνευματικῆς προόδου. Τὸ ζῶο, ἐστερημένο τῆς λογικῆς, παρέμεινε στὴν ζωώδη πρωτόγονο κατάστασή του· χωρὶς τὶς δυνατότητες ἐξελίξεως.

Ὁ Αὐγερινὸς μὲ ἐρωτᾶ: Πότε σταμάτησε ἡ «Διάπλασις τῶν Παίδων»;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Στὴν κατοχή. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση ἐπεχείρησε νὰ ξαναβγῆ ἀλλὰ ἡ προσπάθειά της ἀπέτυχε καὶ ἔπειτα ἀπὸ ὀλιγόμηνο ἔκδοση ἀναγκάσθηκε νὰ ἐγκαταλείψη κάθε προσπάθεια.

Ὁ Παναγιώτης Μπασκούτας μὲ ἐρωτᾶ: Ὁ Μουσολίνι ζῆ ἢ πέθανε;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀπολύτως ἀμφιβολία γιὰ τὸ θάνατο τοῦ Μουσολίνι. Τὸ πτῶμα του βρέθηκε, ὅταν τὸν σκότωσε ἕνας ὑπαξιωματικὸς ποὺ προσποιήθηκε ὅτι ἤθελε νὰ τὸν προστατεύση.

Ὁ Γεώργιος Τσιφλόγλου μὲ ἐρωτᾶ: Σὲ ὅλον τὸν κόσμο τὸ ποδόσφαιρο θεωρεῖται ὡς τὸ καλλίτερον ἄθλημα;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Σὲ ὅλες τὶς χῶρες τὸ ποδόσφαιρο ἔχει φανατικοὺς παῖκτες καὶ φανατικοὺς θαυμαστές. Ὑπάρχουν ὅμως πολλοὶ ποὺ διαφωνοῦν καὶ μὲ τοὺς θαυμαστὰς τοῦ ποδοσφαίρου καὶ ὑποστηρίζουν, καὶ ὀρθά, ὅτι τὸ ποδόσφαιρο εἶναι ἕνα παιγνίδι ἀλλὰ ὄχι ἄθλημα καὶ δὲν ἔχει καμμιὰ σχέση μὲ τὸν ἀθλητισμὸ καὶ τὴν ἀθλητικὴ ἰδέα.

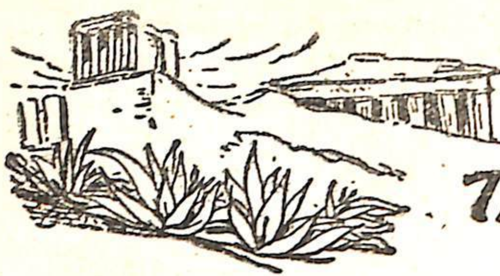
Ὁ Εὐάγγελος Στρατσάνης ἀπὸ τὴν Παιδόπολη τοῦ Βόλου μᾶς ἐρωτᾶ: Ποῖοι ἔγραψαν τὴν Παλαιὰν Διαθήκην καὶ πόσοι ἦσαν; Ποῦ τὴν ἔγραψαν καὶ πότε;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ἡ ἐρώτηση δὲν διατυπώνεται σωστὰ καὶ δὲν μπορῶ ν' ἀπαντήσω σὲ ὅλα της τὰ σημεῖα. Τὰ βιβλία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης σύμφωνα μὲ τὴν παλαιὰ Ἰουδαϊκὴ παράδοση ἀνέρχονται εἰς 24 διαιροῦνται δὲ σὲ 3 ὁμάδες:

1) Τὸν Νόμον (Τοράχ): Αὐτὸς περιλαμβάνει τὰ πέντε βιβλία τῆς πεντατεύχου. Δηλαδή: Γένεσις, Ἔξοδος, Ἀριθμός, Λευϊτικὸν καὶ Δευτερονόμιον.

2) Τοὺς προφήτας (Ντεμπιΐμ) εἰς τοὺς ὁποίους περιλαμβάνονται τέσσαρες προγενέστεροι καὶ τέσσαρες μεταγενέστεροι προφῆται, καὶ 3) τὰ ἁγιόγραφα (Κετουμπὶμ) περιέχοντα ἕνδεκα βιβλία.

Ἡ ὀρθόδοξος χριστιανικὴ θρησκεία παραδέχεται 46 βιβλία τὰ ὁποῖα διαιρεῖ α) Ἱστορικά: πεντάτευχος, ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, οἱ Κριταί, τὸ βιβλίον τῆς Ρούθ, τὰ τέσσαρα βιβλία τῶν Βασιλειῶν, τὰ δύο τῶν παραλειπομένων, τὰ δύο βιβλία τοῦ Ἔσδρα, τὸ βιβλίον τοῦ Νεεμίου, τὸ βιβλίον τῆς Ἐσθήρ, τὸ βιβλίον τοῦ Τωβίτ, τὸ βιβλίον τῆς Ἰουδὴθ καὶ τὰ 3 βιβλία τῶν Μακκαβαίων. β) Τὰ διδακτικὰ καὶ φιλολογικά. Ἤτοι: Ἰώβ, ψαλμοί, παροιμίαι, Ἆσμα ᾀσμάτων, ὁ ἐκκλησιαστής, ἡ Σοφία Σολομῶντος καὶ ἡ Σοφία Σειρὰχ καὶ γ) τὰ προφητικὰ τὰ ὁποῖα περιλαμβάνουν τὸν Ἡσαΐαν, τὸν Ἱερεμίαν, τὸν Ἰεζεκιὴλ τὸν Δανιὴλ καὶ τοὺς 12 μικροὺς (Ἰωσηέ, Ἰωήλ, Ἀμμώς, Ὀβδιοῦ, Ἰωνᾶν, Μιχαίαν, Ναούμ, Ἀβακούμ, Σοφονίαν, Ἀγγαῖον, Ζαχαρίαν καὶ Μαλαχίαν) τοὺς θρήνους τοῦ Ἱερεμίου, τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ἱερεμίου καὶ τοῦ Βαρούχ· τὰ βιβλία τῆς παλαιᾶς διαθήκης εἶναι ἀρχαιότατα.

Γιά νά γνωρίσωμε τήν ΕΛΛΑΔΑ

Ἡ νύμφη τοῦ Θερμαϊκοῦ

Εἶχαν περάσει δέκα μέρες ἀπὸ τὸ τελευταῖο ταξίδι μας στὸ νησὶ τοῦ Μίνωα, κι' ὁ Φάνης δὲν εἶχε πῆ λέξη γιὰ νέο ξεκίνημα.

— Δόξα νἄχη ὁ Θεός, συλλογίστηκα, νὰ κατακαθίση καὶ λίγο τὸ καραβάνι μας στὴν Ἀθήνα.

Κι' ὅμως, βιάστηκα νὰ χαρῶ. Ἔστρωνα τὸ τραπέζι γιὰ μεσημέρι, ὅταν ἄνοιξε, σὰν ἀνεμοσίφουνας, τὴν πόρτα ὁ Φάνης καὶ μπῆκε στὴν τραπεζαρία, κρατῶντας στὸ χέρι του ἕνα γράμμα:

— Θεία Ἑλένη, ἄκου τὶ γράφει ὁ πατέρας. Κι' ἄρχισε νὰ διαβάζη, σ' ἕναν θριαμβευτικὸ τόνο:

«Ἀγαπημένε μου Φάνη,

Ἤμουνα βέβαιος πὼς θὰ ξετρελλαινόσουν μὲ τὴ γλυκειὰ καὶ πεντάμορφη μας πατρίδα. Γι' αὐτὸ σ' ἔστειλα νὰ τὴ δῆς καὶ νὰ τὴ γνωρίσης, νὰ τὴν «κλείσης μέσ' στὴν καρδιά σου», ὅπως λέει κι' ὁ ἐθνικός μας ποιητὴς Σολωμός, «γιὰ νὰ νιώσης νὰ σπαρταρᾶ μέσα σου κάθε εἴδους μεγαλεῖο».

Διαβάζω, παιδί μου, μὲ μεγάλη συγκίνηση τὶς περιγραφὲς ποὺ μοῦ στέλνεις ἀπ' τὰ ταξίδια σου καὶ νομίζω, πὼς ταξιδεύω κι' ἐγὼ μαζί σας πὼς ζῶ στὴν ἀγαπημένη κι' ἀσύγκριτη μας Ἑλλάδα. Καὶ μιὰ καὶ μὲ κάματε, ἔτσι, ἕναν ἀπόμακρο συνταξιδιώτη σας, ἔχω θαρρῶ τὸ δικαίωμα νὰ ἐκφράσω κι' ἐγὼ τὴ γνώμη μου γιὰ τὸ ποῦ ἐπιθυμῶ νὰ συνταξιδέψω τώρα μαζί σας. Λοιπόν, Φάνη μου, ἂν δὲν ἔχετε καταστρώσει νέο δρομολόγιο, πὲς τῆς θείας σου, νὰ σὲ πάη νὰ δῆς τὸν ἑλληνικό μας Βορρᾶ τὴ Μακεδονία. Τὴν εἶχα ἐπισκεφθῆ ὅταν ἤμουνα νέος κι' ἐγώ, σὰν κι' ἐσένα, καὶ τ' ὅραμά της δὲ φεύγει ποτὲ ἀπ' τὸ νοῦ μου. Δὲν ξέρω ἂν εἶχα ἐπηρεασθῆ ἀπὸ τὰ βιβλία ποὺ εἶχα διαβάσει, γιὰ τὴν πολύπαθη καὶ τόσο ἡρωϊκὴ ἱστορία της, πάντως μοῦ φάνηκε σὰν ἡ πιὸ ὡραία, ἡ πιὸ ξωτική, κι' ἡ πιὸ θεία γωνιὰ τῆς ἑλληνικῆς γῆς.

Πὲς λοιπὸν στὴ θεία σου νὰ σὲ πάη στὴ Μακεδονία, νὰ δῆς τὴ Θεσσαλονίκη, τὴ δεύτερη μας πρωτεύουσα, τὴν πεντάμορφη Νύμφη τοῦ Θερμαϊκοῦ, καὶ τὶς ἄλλες ὡραῖες Μακεδονικὲς πολιτεῖες, τὴν Ἔδεσσα, τὴ Φλώρινα, τὴν Καβάλλα, τὴν Καστοριὰ κι' ἕνα πλῆθος ἄλλες. Νὰ δῆς πόσο θὰ σ' ἀρέσει, μικρέ μου Φάνη. Θὰ βρῆς τόση ποικιλία στὴ φύση, ποὺ θὰ μαγευτῆς. Ὅλα ἐκεῖ εἶναι μεγάλα, καὶ τὰ ποτάμια, κι' οἱ λίμνες, κι' οἱ πεδιάδες, καὶ τὰ βουνά, κι' οἱ ἀπέραντες εὔφορες ἐκτάσεις. Μονάχα, νὰ πάρης μαζί σου καὶ τὸ παλτό σου, γιατὶ ἐκεῖ κάνει κρῦο. Τὸ εἴπαμε, εἶν' ὁ ἑλληνικός μας βορρᾶς, ποὺ αἰῶνες παλεύουν νὰ μᾶς τὸν πάρουν οἱ κάθε λογῆς βάρβαροι: Μὰ δὲν τὸ κατάφεραν, γιατὶ ἡ Μακεδονία μας ἔχει στοιχειό της ἀθάνατο, τὴν ψυχὴ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ τόσων ἄλλων ἡρωϊκῶν της παιδιῶν. Λοιπόν, Φάνη μου, περιμένω στὸ ἄλλο σου γράμμα περιγραφὴ τῆς Θεσσαλονίκης. Εἶμαι ἕτοιμος νὰ σ' ἀκολουθήσω κι' ἐγὼ μὲ τὴ σκέψη μου καὶ μὲ τὴν καρδιά μου. . .».

Φυσικὰ δὲν εἶχε ὑπομονὴ ν' ἀποτελειώση τὸ γράμμα τοῦ πατέρα του ὁ μικρὸς περιηγητής.

— Λοιπόν, θεία, θὰ πᾶμε μὲ τραῖνο ἢ μὲ βαπόρι;

— Ποῦ;

— Μὰ δὲν ἄκουσες;

—Ἄκουσα. Τ' ἄλλο ταξίδι μας θἆναι στὴ Μακεδονία. Μὰ ἔχουμε καιρό. Δὲν ἀκοῦς τί γράφει ὁ πατέρας σου; Ἐκεῖ κάνει κρῦο. Θὰ πᾶμε τὸ καλοκαῖρι.

— Καὶ τώρα τί εἶναι;

—Ἄνοιξη.

—Ἐγώ, σκάζω ἀπὸ τὴ ζέστη καὶ θέλω νὰ δροσιστῶ. Ἔλα, θείτσα, μπορεῖς νὰ χαλάσης τὸ χατῆρι τοῦ πατερούλη τοῦ πολυαγαπημένου σου ἀδελφοῦ. Δὲν ἄκουσες πὼς στὸ πρῶτο μου γράμμα περιμένει περιγραφὴ τῆς Θεσσαλονίκης; Θέλεις νὰ κάμω δυὸ μῆνες νὰ τοῦ γράψω; Κι' ἐγὼ ποὺ σκεπτόμουνα νὰ τοῦ ἀπαντήσω αὔριο βράδυ.

—Ἀπὸ ποῦ; Ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη; Σὰν πολλὰ ζητᾶς! Πουλιὰ εἴμαστε;

—Ὄχι, μὰ ἔχουμε τὰ φτερὰ τοῦ ἀεροπλάνου. Ὁ Λεωνίδας μὲ τὴ Μυρτὼ πῆγαν κιόλας γιὰ εἰσιτήρια. Φεύγουμε αὔριο τὸ πρωΐ. Ἂν δὲ θὲς νὰ μᾶς συνοδέψης — καταλαβαίνω πὼς σὲ κουράζω πολὺ — δόσε μας τουλάχιστο τὴν ἄδεια νὰ πᾶμε ἐμεῖς οἱ τρεῖς, ἕνα ταξιδάκι μονάχοι μας. Ἡ Μυρτὼ θὰ μᾶς φροντίζη κι' ὁ Λεωνίδας ξέρει τὰ μέρη γιατὶ εἴχανε πάει μιὰ ἐκδρομὴ πέρυσι μὲ τὸ Γυμνάσιο.

—Ἄσε, Φάνη, τὶς κουταμάρες καὶ τηλεφώνησε ἀμέσως στὸ Λεωνίδα νὰ πάρη τέσσερα εἰσιτήρια. Αὐτὸ ἔλειπε, δά, νὰ μὴν ταξιδέψω ἐγὼ στὴ Μακεδονία. Ν' ἀφίσω τὸ Λεωνίδα νὰ σοῦ τὴ δείξη. Ἄμ, καημενούλη μου χάθηκες. Δὲ θὰ δῆς τίποτε ἄλλο ἀπὸ ἐργοστάσια.

Ὁ Φάνης μ' ἅρπαξε ἀπὸ τὴ μέση κι' ἄρχισε νὰ χορεύη μαζί μου μέσα στὴν κάμαρα.

— Καλή μου, ἀγαπημένη μου θείτσα, ἀλήθεια τὸ πίστεψες πὼς θὰ πήγαινα χωρὶς ἐσένα; Καὶ ποιὸς θὰ μοῦ διηγόταν τὴν ἱστορία τοῦ τόπου; Ποιὸς θὰ μὲ γοήτευε μὲ τοὺς θρύλους καὶ τὰ τραγούδια τῆς κάθε γωνιᾶς;

—Ἔλα καὶ μὲ ζάλισες, Φάνη. Καλά, καλά, εἴπαμε: Φεύγουμε αὔριο, μὲ τὸ πρῶτο ἀεροπλάνο!

⁂

Κι' ἔτσι, βρεθήκαμε ἄξαφνα, ἀπ' τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη, στὴ δεύτερη πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος, τὴ Θεσσαλονίκη. Φτάσαμε τ' ἀπόγεμα, γιατὶ μὲ τὸ πρωϊνὸ ἀεροπλάνο δὲ βρήκαμε θέσεις. Κάναμε κιόλας τὸν πρῶτο περίπατό μας στὴν πόλη. Μὲ τὸ σούρουπο ἡ Νύμφη τοῦ Θερμαϊκοῦ ἦταν θαῦμα. Μά, ἂς ἀφήσω τὸ λόγο στὸ Φάνη, ποὺ θὰ σᾶς δώση τὴν πρώτη ἐντύπωσή του, ὅπως τὴν ἔγραψε στὸν πατέρα του, μόλις γυρίσαμε στὸ ξενοδοχεῖο.

«Ναί, εἶχες δίκιο, καλέ μου πατέρα, κι' ὤ, πόσο σ' εὐχαριστῶ! Στὰ μάτια μου ἀστραποβολᾶ κιόλας ἡ πρώτη εἰκόνα τῆς πολιτείας, ποὺ στέκεται δεύτερο ἄστρο φωτόλαμπρο στὸν πολύφωτο οὐρανὸ τῆς Ἑλλάδας. Τὴν καμάρωσα ἀπὸ τὰ ὕψη τοῦ Ἑφταπύργιου, ὅπου σκαρφαλώσαμε μόλις φτάσαμε στὴ Θεσσαλονίκη. Ἡ θεία τὸ σκέφτηκε πώς, ἡ πρώτη μας γνωριμία μὲ τὴ πολύμορφη πολιτεία τοῦ Θερμαϊκοῦ, ἔπρεπε νὰ γίνη ἀπ' τὸν ψηλό της ἐξώστη, τὸ Ἑφταπύργιο. Μιὰ πολιτεία θεμελιωμένη γερά, καστρογυρισμένη, περήφανη κι' ὄμορφη, μ' ἕνα κάλλος δικό της, τόσο προσωπικό! Κατηφορίζει γαλήνια κι' ἁπαλά, ἀπὸ τὶς βουνοπλαγιὲς τοῦ Χορτιάτη, ὣς τ' ἀκρογιάλι τὸ βαθυγάλαζο τοῦ Θερμαϊκοῦ. Κορώνα της ἔχει τὸ βουνὸ μὲ τὴν πλούσια βλάστηση καὶ τὶς μύριες του νερομάνες, ποὺ τὴν ὑδρεύουν καὶ τὴ δροσίζουν. Ὑποπόδιο τῶν ποδιῶν της, τὴ θάλασσα, τὴ φεγγόβολη κι' ἀσπρομαντηλούσα, ποὺ παιχνιδίζει στὴν ἀγκαλιὰ τῆς πεντάμορφης Νύμφης! Ξεχωρίζουμε τὸ ἀπέραντο λιμάνι, γεμάτο πλοῖα, μαοῦνες καὶ κάθε λογῆς πλεούμενα. Τὸ μικρὸ καὶ μεγάλο Καραμπουρνοὺ ποὺ τὸ προφυλάσσουν ἀπ' τοὺς ἀνέμους καὶ ποὺ σὲ χρόνια παλιότερα τὸ προφύλαγαν μὲ τὰ κάστρα τους ἀπ' τοὺς πειρατές, τοὺς Σαρακηνοὺς καὶ τοὺς Μπαρμπερίνους.

Νὰ καὶ τὸ φεγγερό της οἰκόσημο, ὁ Λευκὸς Πύργος, ποὺ φιγουράρει σὲ κάθε φωτογραφία καὶ κὰρτ ποστὰλ τῆς Θεσσαλονίκης.

Γυρίζω τὸ βλέμμα μου καὶ τὴν ἀγκαλιάζω ὁλάκερη. Παλιὰ καὶ καινούργια οἰκοδομήματα, μιναρέδες, καμπαναριά, τροῦλοι Βυζαντινοί, πολυκατοικίες μοντέρνες. Μιὰ πολυπρόσωπη ὄψη ποὺ τὴ στολίζουν ρυθμοὶ ποικίλοι, δρόμοι στενοὶ καὶ δρόμοι τετράπλατοι, σοκάκια ἀνατολίτικα, καλντιρίμια, μὰ καὶ πλατειὲς ἀρτηρίες, ποὺ τὴ χωρίζουν σὲ τμήματα καὶ συνοικισμούς. Ξεχωρίζω τὴν Ἐγνατία ὁδό, ποὺ σκίζει τὴν πόλη στὰ δυὸ καὶ περνᾶ κάτω ἀπ' τὴν Ἀψῖδα τοῦ Γαλέριου, τὴν «Καμάρα», ὅπως τὴ λέει ὁ λαός. Ὁ πανάρχαιος αὐτὸς δρόμος, ποὺ ἔγινε πρὶν ἀπὸ χιλιάδες χρόνια, γιὰ νὰ συνδέση τὴν παλιὰ μὲ τὴ Νέα Ρώμη, π' ἄρχιζε ἀπὸ τὸ Δυρράχιο καὶ τελείωνε στὴν Κωνσταντινούπολη, μοῦ κεντρίζει τὴ φαντασία, γυρίζει αἰῶνες τὴ σκέψη μου πίσω. Θαρρῶ πὼς ξεχωρίζω στὸ βάθος της, τὶς Ρωμαϊκὲς λεγεῶνες μὲ τ' ἀστραφτερά τους κοντάρια, τὰ κράνη τὰ μυτερὰ καὶ τοὺς θώρακες π' ἀκτινοβολοῦνε, στὸν ἥλιο. Μά, ἡ σύγχρονη κι' ὁλοζώντανη πόλη, μ' ἀνακαλεῖ στὴν πραγματικότητα καὶ σκορπᾶ τὴν ψευδαίσθηση. Ἕνα τρὰμ βιαστικὸ περνᾶ τώρα κάτω ἀπ' τὰ γλυπτὰ τῆς ἁψίδας, καὶ καθὼς κατεβαίνουμε μᾶς ξαφνιάζει τὸ πολυποίκιλο πλῆθος — ἕνα μελίσσι πολύβουο π' ἀναδεύεται στὴν τεράστια τούτη κυψέλη τοῦ ἐμπορίου, τὴ γεμάτη κίνηση, τὴ φλογισμένη ἀπὸ τὸν πυρετὸ τῆς δουλειᾶς κι' ἀπὸ τὴ λαχτάρα τοῦ κέρδους.

Κι' ὅμως ἡ Θεσσαλονίκη, ὅπως μαθαίνω δὲν εἶναι μονάχα τὸ πιὸ σημαντικὸ ἐμπορικὸ καὶ βιομηχανικὸ κέντρο τῆς Βαλκανικῆς, ἔχει καὶ πνευματικότητα. Ἀγαπᾶ τὰ Γράμματα καὶ τὶς Τέχνες. Ἔχει τὸ Πανεπιστήμιό της, ποὺ λένε πώς, σὲ μερικοὺς κλάδους, εἶναι καλλίτερο ἀπὸ τῆς Ἀθήνας, ἔχει τὴ λογοτεχνικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ κίνησή της καὶ τώρα θὰ κτίσουν ἐδῶ καὶ θέατρο ἐθνικό.

Αὐτὴ εἶναι, ἀγαπητέ μου πατέρα, ἡ πρώτη εἰκόνα τῆς πολιτείας ποὺ γνώρισα στὸν ἀπογευματινό μας περίπατο.

Φυσικὰ θὰ τὴ συμπληρώσω. Ὁ Λεωνίδας θὰ μοῦ πῆ γιὰ τὸν πληθυσμὸ καὶ τὴν ἔκταση της καὶ θὰ μὲ πάη νὰ δῶ τὰ μεγάλα της ἐργοστάσια. Ἡ θεία θὰ μοῦ διηγηθῆ, τὶ ρόλο ἔπαιξε ἡ Θεσσαλονίκη στὴν ἱστορία καὶ αὔριο θὰ μὲ πάη νὰ δῶ τὰ μνημεῖα καὶ τοὺς ναούς της.

Μά, γιὰ τὴν ὥρα, ἀκούω νὰ μὲ φωνάζη ἡ ξαδερφούλα μου, ἡ Μυρτώ, νὰ πᾶμε βαρκάδα μὲ τὸ φεγγάρι. Εἶναι κι' αὐτὴ ἕνας ὁδηγός μου, κι' ἴσως ὁ καλλίτερος. Βρίσκει τὸν τρόπο νὰ μοῦ μαθαίνη τὴ μυστικὴ ὀμορφιὰ κάθε τόπου, νὰ μοῦ γνωρίζη, τὴν ἴδια του τὴν ψυχή. Πάω λοιπὸν κι' αὔριο τελειώνω τὸ γράμμα μου μὲ τὶς νέες μου ἐντυπώσεις. . .». Τὸ γράμμα φυσικὰ ἔχει τὴν ὑπογραφὴ τοῦ Φάνη μὰ γιὰ τὴν ἀντιγραφὴ βάζω ἐδῶ τὴ δική μου.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

◆

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Δάσκαλος: Ἀπὸ ποῦ βγαίνουν τὰ πυρηνέλαια;

Μαθητής: Ἀπὸ τὰ Πυρηναῖα Κύριε.

ΦΩΤΙΟΣ ΑΝΤ. ΣΒΟΛΙΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

Βαθμολογία.

Σήμερα θὰ σᾶς μιλήσω γιὰ κάτι ποὺ εἶναι ἀδύνατο νὰ μὴν τὸ ἔχετε παρατηρήσει καὶ σεῖς ἄπειρες φορές: γιὰ τὸ πῶς δηλαδὴ δυὸ «σπιτικὰ» ἐντελῶς ἴδια, μπορεῖ νὰ εἶναι ἀπολύτως διαφορετικά.

Ἴδια καὶ διαφορετικὰ θειὰ Μαριάνα; θὰ πῆτε. Πῶς εἶναι δυνατόν; Μᾶς κοροϊδεύεις;

Ὄχι. Διόλου!

Δυὸ σπιτικὰ εἶναι ἴδια, γιατὶ ἔχουν τὰ ἴδια ἀκριβῶς δωμάτια. Τὰ ἴδια μέλη στὶς δυὸ οἰκογένειες. Τὸ οἰκογενειακὸ εἰσόδημα εἶναι ὅμοιο. Κι' ὅμως εἶναι διαφορετικά, γιατὶ ἔχουν διαφορετικὲς νοικοκυρές.

Πόσες φορὲς δὲν θὰ σᾶς ἔτυχε νὰ θαυμάσετε τὴν τάξη καὶ τὴν πάστρα τοῦ ἑνὸς σπιτιοῦ, καὶ νὰ τὴν συγκρίνετε μὲ τὴν

ἀταξία, τὴν «κακονοικοκυρωσύνη» τοῦ ἄλλου!

Κι' ὡστόσο τὸ πρῶτο σπίτι καθὼς εἴπαμε, δὲν εἶναι πιὸ πλούσιο ἀπὸ τὸ ἄλλο. Τὸ ἐναντίο μάλιστα. Μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ πιὸ φτωχικό.

Ἀλλὰ ἡ νοικοκυρὰ ποὺ τὸ κυβερνάει, ξέρει τὴν δουλειά της.

Τὴ δουλειά της, ἀκριβῶς!

Πολλὲς νοικοκυρές, μικρὲς καὶ μεγάλες, ἔχουν στὴ δουλειά τους κάτι τό... ἐρασιτεχνικό. Δηλαδὴ λένε: «ἂν θέλω τὴν κάνω αὐτὴν τὴν δουλειὰ σήμερα, ἂν δὲν θέλω δὲν τὴν κάνω». Τὸ πολὺ - πολὺ νὰ μαγερέψουν γιὰ νὰ ὑπάρχη φαΐ τὸ μεσημέρι, ἢ καὶ νὰ στρώσουν τὰ κρεββάτια. Νὰ κάνουν δηλαδὴ τ' ἀπολύτως ἀπαραίτητα. Ὅλα τ' ἄλλα, εἶναι ζήτημα κεφιοῦ. Πρέπει νὰ φτάσουν τὰ πράγματα στὸ ἀπροχώρητο γιὰ νὰ πάρουν τὴν βούρτσα τοῦ σφουγγαρίσματος, τὸ βελόνι, τὴ βούρτσα τοῦ ἀσβέστη, ἢ ἀκόμα τὸ σφυρὶ καὶ τὴν τανάλια ποὺ εἶναι κι' αὐτὰ γυναικεῖα σύνεργα ὅπως τόσες φορὲς ἔχομε ἐξηγήσει.

Ὁ πατέρας κι' ὁ ἀδερφὸς ποὺ πᾶνε στὰ χωράφια, ἢ στὸ μαγαζί, ἢ ὅπου ἀλλοῦ δουλεύουν, ἔχουν ἕνα πρόγραμμα. Τὴν κάθε μέρα πρέπει νὰ γίνουν ὡρισμένα πράγματα. Τὴν κάθε μέρα θὰ δουλέψουν σκληρά, γιὰ νὰ γίνουν τὰ ὅσα πρέπει νὰ γίνουν.

Ἡ ἀργοκούνητη ὅμως νοικοκυρά, νομίζει πὼς πρέπει νὰ κάνη τὴν κάθε μέρα μόνον ὅτι προστάζει τὸ κέφι της.

Εἶναι κάτι ποὺ δὲν θὰ βαρεθῶ ποτὲ νὰ σᾶς τὸ λέω: πὼς ἡ προσωπικὴ ἐργασία, καὶ ἡ προκοπή, κάνουν θαύματα ἀκόμη καὶ στὸ πιὸ φτωχὸ σπίτι.

Πὼς γιὰ τὴν καλὴ νοικοκυρά, τὸ σπίτι εἶναι πάντα τὸ μικρὸ ἀρχοντικό της.

Πὼς τὰ πράγματα ποὺ χρειάζονται γιὰ νὰ εἶναι τὸ σπίτι ταχτικὸ κι' εὐχάριστο κι' ὄχι τσιγκαναριό, δὲ στοιχίζουν σχεδὸν τίποτε.

Πὼς ἐκεῖνο ποὺ λείπει τὶς περισσότερες φορές, δὲν εἶναι τὰ χρήματα, παρὰ τὸ μυαλό, ἡ ἐφευρετικότητα, ἡ προκοπὴ καὶ ἡ καλαισθησία τῆς νοικοκυρᾶς.

Καὶ πὼς ἡ «νοικοκυρωσύνη» φαίνεται στὰ πιὸ μικρὰ πράγματα...

Θέλετε νὰ κρίνετε τὴν νοικοκυρωσύνη μιᾶς κοπέλλας;

Θέλετε νὰ μάθετε ἂν τὸ «σπιτικὸ» ἔχει τὴν τύχη νὰ κυβερνιέται ἀπὸ μιὰ ἄξια «κυρά»;

Γυρέψτε τὸν τενεκὲ τῶν σκουπιδιῶν, καὶ κοιτάξτε σὲ τί κατάσταση βρίσκεται.

Ἔπειτα τὸ μέρος ὅπου φυλάει τὸ ψωμί. (Μάλιστα! Ξέρω σπίτια ποὺ τὸ ἀφήνουν ὅπου - ὅπου, λὲς κι' εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ φυλάγεται σ' ἕνα εἰδικὸ ντενεκὲ ἢ μιὰ καθαρὴ πετσέτα!)

Κοιτάξτε ποὺ ἔχει τὸ μπουκάλι τοῦ λαδιοῦ καὶ τὸ πετρέλαιο. Κοιτάξτε τὴν καθαριότητα ἀπὸ τὶς λάμπες. Τὴν πάστρα τῆς γωνιᾶς ποὺ μαγειρεύει. Τὶς κατσαρόλες. Τὴν πιατοθήκη καὶ τὰ πιάτα. Κοιτάξτε ἀκόμη πὼς εἶναι τριμμένα τὰ μαχαιροπήρουνα. Σὲ τί κατάσταση βρίσκονται τὰ συρτάρια. Ποῦ φυλάγονται τὰ ροῦχα, καὶ ποῦ κρεμιόνται. Σὲ τί κατάσταση εἶναι τὰ παπούτσια. Ποῦ εἶναι τὸ πανέρι τῆς ραφτικῆς. Ποῦ εἶναι ὁ ντενεκὲς μὲ τὸν ἀσβέστη καὶ ἡ βούρτσα.

Καὶ πόσο νερὸ ξοδεύεται καθημερινὰ στὸ σπίτι.

Κι' ἀφοῦ τὰ λογαριάσετε ὅλ' αὐτά, σὰν τὸν καλὸ δάσκαλο, καθῆστε καὶ δῶσετε βαθμό. Τί βαθμὸ θὰ πάρη ἡ νοικοκυρά; Καλῶς, λίαν καλῶς ἢ ἄριστα;

Ἀλλὰ γιατὶ ν' ἀρχίσετε ἀπὸ ξένο σπίτι; Μὲ εἰλικρίνεια καὶ αὐστηρότητα, καθῆστε νὰ βαθμολογήσετε τὸ δικό σας πρῶτα - πρῶτα!

Αὐτὴ ἡ μικρὴ βαθμολογία, εἶναι πολὺ ὠφέλιμη. Τὴν κάνω κι' ἐγὼ ἡ ἴδια. Καὶ νὰ σᾶς ὁμολογήσω κάτι; Καμμιὰ φορὰ ποὺ μὲ βλέπει συλλογισμένη ὁ μπάρμπα Μῆτρος καὶ μὲ ρωτάει καὶ δὲν τοῦ λέω, εἶναι γιατὶ παρατεμπέλιασα ἐκείνη τὴν ἡμέρα. Καὶ σύμφωνα μὲ τὴν συνήθειά μου, τὰ ψέλνω καλὰ στόν... ἑαυτό μου.

— Σήμερα θειὰ Μαριάνα, λέω τάκανες θάλασσα. Πῆρες.... μηδέν!

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Γιὰ τοὺς λεκέδες.

Πολλὲς μικρὲς νοικοκυρές, μοῦ ἔγραψαν καὶ μὲ ρωτοῦν ἂν ὑπάρχη κανένα προϊὸν ποὺ νὰ πουλιέται στὸ ἐμπόριο, καὶ νὰ βγάζη εὔκολα τοὺς λεκέδες ἀπὸ τὰ ὑφάσματα.

Ὅπως ἐξήγησα πολλὲς φορές, γιὰ τὸ κάθε ὕφασμα (μάλλινο, βαμβακερό, λινὸ) χρησιμοποιοῦμε καὶ ἄλλο διαφορετικὸ πρᾶγμα γιὰ νὰ βγάλωμε τοὺς λεκέδες. Ἐπίσης διαφορετικὸ προϊόν, ἀνάλογα μὲ τὸ λεκέ.

Γενικὰ ὅμως, μποροῦμε νὰ χρησιμοποιήσωμε μὲ πολὺ καλὰ ἀποτελέσματα, αὐτὸ τὸ ὑγρὸ γιὰ νὰ βγάλωμε τοὺς λεκέδες: σ' ἕνα μπουκάλι, ἀνακατεύομε: 25 δράμια οἰνόπνευμα ἄσπρο, καθαρό. 15 δράμια βενζίνα ἐπίσης καθαρή, καὶ 15 δράμια ἀμμωνία ἀπὸ τὸ φαρμακεῖο (ἢ 45 γραμμάρια).

Αὐτὸ βγάζει σχεδὸν ὅλους τοὺς λεκέδες. Ἂν τὸ ὕφασμα πλένεται, ἀφοῦ βγάλομε τὸν λεκὲ τὸ σαπουνίζομε.

Πῶς πρέπει νὰ βγάζωμε τοὺς λεκέδες.

Πρέπει πάντα ν' ἀκουμπᾶμε τὸ ὕφασμα ποὺ θέλομε νὰ καθαρίσωμε, πάνω σ' ἕνα καθαρὸ λευκὸ κουρέλι μάλλινο ἢ βαμβακερό, διπλωμένο στὰ τέσσερα. Αὐτὸ τραβάει τὴν ἀκαθαρσία τοῦ λεκὲ ποὺ βρέξαμε. Κάθε τόσο ἀλλάζομε θέση στὸ κουρέλι καὶ τὸ διπλώνομε διαφορετικά, ὥστε νὰ εἶναι πάντα στεγνὸ καὶ καθαρὸ κάτω ἀπὸ τὸν λεκὲ καθὼς τὸν τρίβομε.

Τὸν λεκὲ τὸν τρίβομε μὲ σφουγγαράκι, κουρέλι ἢ μαλακὴ βούρτσα, βρεμμένη στὸ μῖγμα (βενζίνα ἢ ὅτι ἄλλο) καὶ πολὺ παστρικά.

Γιὰ νὰ μὴ μείνη ὁ λεκὲς τῆς βενζίνης ἢ τοῦ νεφτιοῦ ἀφοῦ ἔφυγε ὁ ἄλλος λεκές, πρέπει νὰ ἐξακολουθοῦμε νὰ τρίβωμε τὸ μέρος ἐκεῖνο μὲ καθαρὴ βενζίνα καὶ καθαρὸ κουρέλι, κι' ἀφοῦ ἐξαφανιστῆ ὁ λεκές.

Πρὶν ἀρχίσωμε νὰ τρίβωμε, πρέπει νὰ βρέξωμε τὸ ὕφασμα γύρω ἀπὸ τὸν λεκὲ μὲ βενζίνα ἢ νέφτι, κι' ἔτσι ἡ λαδιὰ δὲν θ' ἁπλωθῆ.

Ἀφοῦ τελειώσωμε τὸ καθάρισμα, ἀκουμπᾶμε στερεὰ στὸ βρεμμένο μέρος ἕνα κομμάτι καθαρὸ στυπόχαρτο κι' ἀπὸ τὰ δυὸ μέρη.

Πολλοὶ ἐπιπόλαιοι λεκέδες σὲ σκοῦρα ἢ μαῦρα ὑφάσματα, βγαίνουν ἂν τοὺς τρίψωμε μ' ἕνα μαῦρο κουρέλι βουτηγμένο στὸ ξύδι.

Τὰ μαῦρα ὑφάσματα, ἀφοῦ ξεσκονιστοῦν καλὰ μὲ τὴν βούρτσα, καθαρίζουν τέλεια ἂν τὰ περάσωμε στεγνὰ μ' ἕνα βρεμμένο σφουγγαράκι, ποὺ τραβάει τὴν τελευταία σκόνη.

Ὁ λεκὲς ποὺ σχηματίζεται στὸ κάτω μέρος τῶν ἀνδρικῶν παντελονιῶν ποὺ ἀκουμπάει στὸ χῶμα ἢ στὰ παπούτσια, βγαίνει ἂν τριφτῆ δυνατὰ μὲ νέφτι.

Τὸ ἀφήνομε νὰ στεγνώση, καὶ σιδερώνωμε τὸ παντελόνι.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ σᾶς πῶ πιὸ πολλά.

ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ

Ἀρνὶ φρικασὲ

Δόση γιὰ 6 ἄτομα.
350 δράμια κρέας.
2 - 3 κρεμμύδια.
1 - 2 καρότα.
Σέλινο ρίζα (λίγο) καὶ ἄνιθο.
1 κουταλιὰ τῆς σούπας βούτυρο, μιάμιση κουταλιὰ τῆς σούπας ἀλεύρι, ἁλάτι, πιπέρι, δαφνόφυλλο.

Κόβομε τὸ κρέας σὲ κομμάτια μεγάλα σὰν μικρὸ αὐγό.

Τὸ βάζομε στὴ φωτιὰ νὰ πάρη βράση, τὸ στραγγίζομε καὶ τὸ ξεπλένομε.

Τοῦ ρίχνομε ἄλλο νερό, ζεστό, ὡς νὰ σκεπαστῆ, καὶ τοῦ ρίχνομε τὰ κρεμμύδια, τὰ καρότα καὶ τὶς σελινόριζες, ὅλα ψιλοκομμένα ἀπὸ πρίν.

Ἀκόμη ἁλάτι πιπέρι, τὸ δαφνόφυλλο καὶ τὸν ἄνιθο ψιλοκομμένο.

Σκεπάζομε τὴ χύτρα, κι' ἀφήνομε τὸ κρέας νὰ βράση.

Ἀφοῦ σχεδὸν ἔβρασε, δυναμώνουμε ὅσο μποροῦμε τὴ φωτιά, γιὰ νὰ τραβηχτῆ τὸ ζουμί.

Ὅταν μείνη ὡς ἑκατὸν πενῆντα δράμια — μισὴ ὀκὰ ζουμί, τραβᾶμε τὴν χύτρα ἀπὸ τὴ φωτιά, καὶ βάζομε ἐκεῖ μιὰ κατσαρόλα, ρίχνομε τὸ βούτυρο μὲ τὸ ἀλεύρι, καὶ τὰ δουλεύομε μὲ τὸ σύρμα καλά. Ὅταν ζεσταθοῦν καλά, ρίχνομε μέσα καὶ τὸ ζουμὶ ποὺ τὸ περάσαμε ἀπὸ τρυπητό.

Ἐξακολουθοῦμε νὰ τὰ δουλεύομε ὅλα μαζὶ στὴ φωτιὰ μὲ τὸ σύρμα, κι' ἀφοῦ πάρει δυὸ τρεῖς βράσεις, ρίχνομε τὸν κροκὸ ἑνὸς αὐγοῦ καὶ τὸν χυμὸ ἑνὸς λεμονιοῦ. Ἂν ἔχομε γάλα, ρίχνομε λίγο.

Τ' ἀφήνομε νὰ πάρη ἀκόμη μερικὲς βράσεις, ὕστερα περιβρέχομε μὲ αὐτὸ τὸ κρέας. Ἀνακατεύομε λίγο τὴν κατσαρόλα γιὰ ν' ἀνακατευθοῦν ὅλ' αὐτὰ μαζί, κι' ὕστερα τὸ σερβίρομε ζεστό.

Ἡ θειὰ ΜΑΡΙΑΝΑ

ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΙΚΗ

Σᾶς ὑποσχέθηκα νὰ σᾶς μιλήσω σήμερα γιὰ ἕνα τελειώτερο εἶδος δεσίματος. Μόνο ποὺ γι' αὐτὸ χρειαζόμαστε ἐκτὸς ἀπὸ τ' ἄλλα τὰ συνηθισμένα σύνεργα τῆς βιβλιοδετικῆς κι' ἕνα ξ ύ λ ι ν ο ὄ ρ θ ι ο τ ε λ λ ά ρ ο ποὺ μποροῦμε ὡστόσο νὰ τὸ φτιάσωμε μόνοι μας μὲ τὴν μεγαλύτερη εὐκολία.

Αὐτὸ τὸ τελλάρο, μᾶς χρειάζεται γιὰ νὰ δένομε τὸ σπάγγο ἢ τὶς κορδέλλες ποὺ συγκρατοῦν μεταξύ τους τὰ φυλλάδια.

Τὸ τελλάρο, τὸ φτιάνομε μ' ἕνα ἴσιο σανίδι μακρὺ μισὸ μέτρο, καὶ πλατὺ 30 πόντους. Δεξιὰ κι' ἀριστερὰ στὶς στενὲς πλευρές του στερεώνομε δυὸ πήχεις (δηλαδὴ στενὰ σανίδια), ψηλὰ 40 πόντους καὶ περισσότερο.

Στὸ πάνω μέρος συγκρατοῦνται αὐτοὶ οἱ δύο πήχεις μὲ ἄλλο πῆχυ σὲ σχῆμα Π.

Στὸ ὁριζόντιο σανίδι, δηλαδὴ στὴ βάση, στὸ μάκρος του καὶ σχεδὸν ἀνάμεσα στ' ἀνοίγματα ὅπου στερεώνονται οἱ πήχες, ἀνοίγομε μιὰ σχισμή. Ἀπ' αὐτὴν περνᾶνε οἱ κορδέλλες ἢ οἱ σπάγγοι.

Μποροῦμε ὡστόσο νὰ ἀντικαταστήσωμε τὸ τελλάρο μὲ τρεῖς πῆχες ἀπὸ σανίδι σὲ σχῆμα Π, ποὺ τὶς καρφώνομε στὴν ἄκρη ἑνὸς παλιοῦ τραπεζιοῦ.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ τελλάρο μᾶς χρειάζεται τώρα μπαμπακερὴ κορδέλλα (φακαρόνα) ἢ καὶ βιβλιοδετικὴ ἂν εἴμαστε σὲ πολιτεία ὅπου μποροῦμε νὰ βροῦμε. Πάντως ὁποια κορδέλλα στέρεη πλατειὰ 1 - 1½ πόντο, κάνει. Θὰ προμηθευτοῦμε ἐπίσης καὶ μπόλικο βιβλιοδετικὸ σπάγγο.

Τὸ τελλάρο

Π ῶ ς ἐ ρ γ α ζ ό μ α σ τ ε. Βγάζομε τὸ ἐξώφυλλο τοῦ βιβλίου, καὶ ὕστερα τὸ διαλύομε στὰ φυλλάδιά του. Μ' ἕνα σουγιαδάκι καθαρίζομε ἕνα ἕνα τὰ φυλλάδια ἀπὸ τὶς κόλλες ποὺ ἔχουν στὴ ράχη.

Ὕστερα προσέχομε νὰ εἶναι ὅλα τὰ φυλλάδια διπλωμένα καλὰ καὶ ἴσια. (Πρέπει οἱ ἀριθμοὶ στὶς σελίδες τους «ν' ἀντικρύζωνται», νὰ πέφτη δηλαδὴ ὁ ἕνας πάνω στὸν ἄλλον).

Ἀφοῦ διπλώσωμε καλὰ τὰ φυλλάδια, παίρνομε ὁλάκερο τὸ βιβλίο στὶς παλάμες μας, καὶ κρατώντας τὸ χαλαρά, χτυπᾶμε τὴ ράχη του στὸ τραπέζι γιὰ νὰ πέσουν τὰ φύλλα ἴσια.

Ἀφοῦ βεβαιωθοῦμε πὼς δὲν περισσεύει φύλλο ἀπὸ πουθενά, τὸ βάζομε στὴν πρέσσα νὰ πιεστῆ, ἢ τὸ πιέζομε ἀνάμεσα σὲ δυὸ σανίδια ὅπου πάνω τους βάζομε βάρος.

Τώρα στὸ τελλάρο τοποθετοῦμε τρεῖς κορδέλλες, ἤ, ἂν τὸ βιβλίο εἶναι μικρό, δύο.

Περνᾶμε τὴν μιὰ ἄκρη τῆς κορδέλλας στὴ χαραμάδα (σχισμὴ) τοῦ βιβλίου καὶ τὴν καρφώνουμε μὲ μιὰ μικρὴ προκίτσα κ ά τ ω ἀπὸ τὸ τελλάρο. Τὴν ἄλλη ἄκρη, τὴν δένομε τεντωτὰ πάνω στὸν ὁριζόντιο πῆχυ πάνω ἀπὸ τὸ τελλάρο.

Αὐτὸ κάνομε καὶ γιὰ τὶς δυὸ ἢ γιὰ τὶς τρεῖς κορδέλλες. Ἀφοῦ γίνει αὐτό, βάζομε τὸ τελλάρο στὴν ἄκρη τοῦ τραπεζιοῦ καθόμαστε ἀπέναντι, ἔτσι ποὺ τὸ δεξὶ μέρος τοῦ σώματός μας νὰ εἶναι πρὸς τὸ τραπέζι, καὶ μὲ τὸ δεξὶ μας χέρι ἀγκαλιάζομε τὸν δεξὶ ὄρθιο πῆχυ τοῦ τελλάρου.

Πιάνομε τότε τὸ πρῶτο φυλλάδιο κι' ἀρχίζομε νὰ τὸ ράβωμε ἔτσι: Βρίσκομε τὴ μέση του.

Δηλαδὴ ἂν τὸ φυλλάδιο εἶναι δεκαεξασέλιδο, τὴν 8η σελίδα καὶ τοποθετοῦμε τὸ φυλλάδιο κοντὰ στὶς κορδέλλες, πάνω στὴ βάση τοῦ τελλάρου, μὲ τρόπο ποὺ ἡ ράχη του, ν' ἀκουμπάη στὶς τρεῖς κορδέλλες.

Στὸ χέρι κρατᾶμε τὴν βιβλιοδετικὴ βελόνα μὲ τὸν κατάλληλο στέρεο σπάγγο.

Τρυπᾶμε τὸ φυλλάδιο στὴ ράχη, ἀπὸ τὸ ἔξω μέρος, μὲ τρόπο ποὺ νὰ βγῆ στὴ μ έ σ η τοῦ διπλωμένου φυλλαδίου ἀ π ὸ μ έ σ α, 1½ πόντο πέρα ἀπὸ τὴν δεξιὰ κορδέλλα.

Ἀφήνομε τὴν ἄκρη τῆς κλωστῆς νὰ περισσεύση λίγο, καὶ μπήγομε τὴν βελόνα ἀπὸ τὸ μ έ σ α μέρος τοῦ φυλλαδίου ὅπου βρίσκεται σὲ τρόπο ποὺ νάβγη στὴ ρ ά χ η ἀκριβῶς δεξιὰ τῆς κορδέλλας, τσίμα τσίμα, χωρὶς νὰ τὴν τρυπήση. Μὲ τὴν κλωστὴ καβαλᾶμε τὴν κορδέλλα καὶ μπήγομε τὴ βελόνα στὴν ἄλληάκρη της, τὴν ἀριστερὴ καὶ βρισκόμαστε πάλι μέσα. Ἡ βελόνα μας βγαίνει τώρα, στὸ δεξὶ μέρος τῆς μεσαίας κορδέλλας, ποὺ κι' αὐτὴν τὴν καβαλᾶμε μὲ τὴν κλωστὴ καὶ μπήγομε τὴ βελόνα στὸ ἀριστερό της μέρος.

Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ μὲ τὴν τρίτη κορδέλλα ἢ καὶ τὴν τέταρτη ἂν τὸ βιβλίο εἶναι μεγάλο, καὶ ἐξακολουθοῦμε, ὡς ἕνα δάχτυλο πρὶν ἀπὸ τὴν ἄκρη τοῦ βιβλίου.

Προσοχή! Ποτὲ δὲν πρέπει νὰ τρυπάη ἡ βελόνα τὴν κορδέλλα! Θὰ περνάη πάντα τσίμα - τσίμα! Στὸ ἐρχόμενο, θὰ σᾶς πῶ πῶς θὰ συνεχίσωμε τὴ δουλειά μας.

Ο ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΗΣ

◆

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Καθηγ. Τί εἶναι τὸ γὰρ Κώστα;
Κώστας: Ἡ φωνὴ τοῦ γαϊδάρου κύριε καθηγητά.

⁂

Δάσκαλος: Ὀκτὼ ἀπὸ ὀκτὼ Γιάννη;
Γιάννης: Ἴσον τὸ ρῆμα ἀποκτάω-ῶ.

⁂

Δάσκαλος: Πῶς ὀνομάζονται οἱ κάτοικοι τῆς Θράκης Νῖκο;
Νῖκος: Ἀνθρακεῖς κύριε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΤΙΣΤΑΣ
Χωρίον Ἁγιὰ - Πάργα - Πρεβέζης

⁂

Στὸ μάθημα τῶν νεοελληνικῶν.
Καθηγητής: Τί λέγομε Νῖκο πεζὸν λόγον;
Νῖκος: Μά... ἐκεῖνον ποὺ βαδίζει μὲ τὰ πόδια.

ΚΩΣΤΗΣ ΔΕΙΛΙΝΟΣ
(Μαθ. Ε΄. τάξ. Γυμν. Κονίτσης)

Ἀπὸ τὴν κίνηση τῶν «Σπιτιῶν» τῆς Μονάδος Ἕβρου

Ἡ δραστηριότης τῶν «Σπ. Παιδιοῦ» τῆς Μονάδος Ἕβρου ἐξηκολούθησε νὰ εἶναι, καθὼς πάντοτε, ζωηρά.

α) Κ υ π ρ ῖ ν ο ς: Τὴν ἡμέρα τῆς Μητέρας 2.2.52 τὸ «Σπίτι» ὠργάνωσε ἑορτὴ μὲ ἀπαγγελίες, σκέτς, τραγούδια, χοροὺς κλπ. Περισσότερες ἀπὸ 90 μητέρες παρηκολούθησαν μὲ ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον τὴν ἑορτὴ ποὺ πρώτη φορὰ ἐδόθη στὸ χωριό. Οἱ μητέρες παρηκολούθησαν ἐν συνεχείᾳ μὲ συγκινητικὸ ἐνδιαφέρον τὴν ἔκθεση χειροτεχνημάτων, ἔργων τῶν Συνεργείων Ραπτικῆς καὶ Ξυλουργείου.

β) Τριάκοντα δύο (32) δέματα περιέχοντα διάφορα πράγματα (κάλτσες, μολύβια, μπλόκ, ὀδοντόπαστες, ξυριστικὲς μηχανές, ξυραφάκια, χτένες, σοκολάτες, ἡμερολόγια, βερνίκι ὑποδημάτων κλπ.) ἑτοιμάσθηκαν ἀπὸ τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπ. Παιδιοῦ» καὶ ἐστάλησαν εἰς ὑπηρετοῦντας στρατιώτας τοῦ χωριοῦ. Τὸ ἴδιο ἔγινε καὶ ἀπὸ τὰ «Σπ. Παιδιοῦ» Ἑλληνοχωρίου Μάνης. Τὰ εὐχαριστήρια γράμματα ποὺ πῆραν τὰ «Σπ. Παιδιοῦ» ἀπὸ τοὺς φρουροὺς τῆς Πατρίδος μας εἶναι συγκινητικά.

γ) Τὴν 25ην Μαρτίου τὸ «Σπίτι» εἶχε μίαν ἐκτάκτως ἐπιτυχῆ ἑορτή. Ἐγένετο κατάθεση στεφάνου εἰς τὸ Μνημεῖον τῶν πεσόντων, παρέλαση καὶ θεατρικὴ παράσταση τὴν ὁποίαν παρηκολούθησαν μὲ ἔκδηλον ἐνδιαφέρον οἱ τοπικὲς ἀρχὲς καὶ ὅλο τὸ χωριό.

2) Π ε τ ρ ω τ ά: Στὸ ἀκριτικὸ τοῦτο χωριό, ἡ ἑορτὴ τῆς 25ης Μαρτίου δόθηκε στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, ποὺ μόλις τώρα τελευταῖα κτίσθηκε μὲ χρήματα τοῦ Ἐράνου Βασιλέως. Τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ» κατέθεσαν στέφανον στὸ Μνημεῖο τῶν πεσόντων, παρήλασαν καὶ τὸ βράδυ ὠργάνωσαν λαμπαδηφορία. Ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν χωρικῶν καὶ τῶν παιδιῶν ἦταν ἀπερίγραπτος. Γιὰ πρώτη φορὰ δίνονται τέτοιες γιορτὲς στὰ χωριά τους.

3) Μ ά ν η — Μ ε τ α ξ ά δ ε ς — Ὀ ρ μ έ ν ι ο ν, Λ ά δ η, Ἑ λ λ η ν ο χ ῶ ρι, Π ε ν τ ά λ ο φ ο ς: Ἐδῶ τὰ «Σπ. Παιδιοῦ» ἐσημείωσαν μίαν ἀξιέπαινη δραστηριότητα.

Ἡ ἡμέρα τῆς 25ης Μαρτίου ἦταν γιὰ τὰ «Σπίτια» αὐτὰ μιὰ εὐκαιρία ἐπιδείξεως ἀποτελεσματικῆς δραστηριότητος καὶ γονίμου ἀπασχολήσεως τῶν παιδιῶν Συνολικῶς περισσότεροι ἀπὸ 6.000 ἑορτασταὶ παρηκολούθησαν τὴν ἑορτὴ τῶν «Σπιτιῶν» .τούτων.

4) Τώρα στὰ «Σπίτια Παιδιοῦ» Ἕβρου ἔχουν ἑτοιμαστῆ τὰ συνεργεῖα ἐξημερώσεως ἀγρίων δένδρων (ἐμβολιαστῶν), ἀποτελούμενα ἀποκλειστικῶς ἀπὸ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ». Ἀπὸ καιρὸ ἔχουν συγκεντρωθῆ τὰ ἀπαιτούμενα ἐμβόλια, ἔχουν γίνει τὰ θεωρητικὰ μαθήματα, περὶ ἐμβολιασμῶν, καὶ ἔχουν ἀγορασθῆ τὰ ἀναγκαῖα ἐμβολιαστήρια. Ἐλπίζουμε νὰ ἐμβολιασθοῦν σὲ ὅλη τὴν περιφέρεια τῆς Μονάδος περισσότερα ἀπὸ 1.600 δένδρα ἄγρια (ἀπιδιὲς) κ.λ.π.

5) Ὅλα τὰ «Σπίτια» τῆς Μονάδος τώρα τὴν ἄνοιξη καταβάλουν κάθε προσπάθεια γιὰ τὴ δημιουργία πρασίνου στὰ προαύλια καὶ τὰ παράθυρα τοῦ «Σπιτιοῦ» γιατὶ πιστεύουν ὅτι τὸ πράσινο καὶ ἡ πρὸς αὐτὸ ἀγάπη, ἀποτελεῖ μίαν σαφῆ ἔνδειξη πολιτισμένης ἀντιλήψεως τῆς ζωῆς καὶ παράγοντα ὑγείας καὶ ὀμορφιᾶς.

Συνολικῶς ἐφυτεύθησαν ἀπὸ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ» Μονάδος σὲ δρόμους περιβόλους ἐκκλησιῶν, νεκροταφεῖα, δημοσίους κήπους περισσότερα ἀπὸ 2.400 δενδρύλλια.

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ 25ης ΜΑΡΤΙΟΥ ΣΤΗ ΜΟΝΑΔΑ ΦΛΩΡΙΝΗΣ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 24ης Μαρτίου ἐγένετο ἐπιμνημόσυνη δέηση εἰς μνήμην τῶν πεσόντων ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν, ἐν συνεχείᾳ δὲ κατάθεση στεφάνου εἰς τὸ Ἡρῷον τοῦ 32ου Συντάγματος. Εἰς τὴν ἐν λόγῳ δέηση συμμετεῖχε ἡ Μονὰς δι' ἀντιπροσωπειῶν ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν ἐξ ὅλων τῶν «Σπιτιῶν» μας, αἱ ὁποῖαι καὶ κατέθεσαν στέφανον.

Ἐπηκολούθησε παρέλαση στὴν ὁποίαν ἐχρησιμοποιήθησαν ὡς δεῖκται, τιμῆς ἕνεκεν, τρεῖς κοπέλλες τῶν «Σπιτιῶν» μας.

Τὴν ἐπομένην, 25ην Μαρτίου, ἐγένετο μεγαλειώδης παρέλαση τοῦ Στρατοῦ καὶ τῶν λοιπῶν ὀργανώσεων καὶ ἐκπαιδευτηρίων τῆς πόλεως Φλωρίνης, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ Μονὰς ἔλαβε μέρος διὰ δύο ἐξόχως ὀργανωμένων τμημάτων ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν ἐνδεδυμένων διὰ τῶν τοπικῶν των ἐνδυμασιῶν.

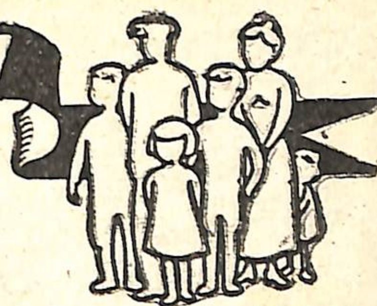
Ἡ παρέλαση τῶν μελῶν τῶν «Σπιτιῶν τοῦ Παιδιοῦ» ἐπροξένησε ἀρίστην ἐντύπωση εἰς τὸν λαὸν τῆς Φλωρίνης, ὅστις καὶ καταχειροκρότησε τὰ παρελάσαντα τμήματά μας.

Ἐπίσης, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς 25ης Μαρτίου, εἰς ὅλα τὰ «Σπίτια τοῦ Παιδιοῦ» τῆς Μονάδος Φλωρίνης, ἐδόθησαν θεατρικαὶ παραστάσεις μὲ πατριωτικὰ δράματα, διάφορα σκέτς, τραγούδια, ποιήματα καὶ χορούς. Τὴν νύκτα τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐγένοντο ὑπὸ τῶν μελῶν τῶν «Σπιτιῶν» λαμπαδηφορίαι.

Ἐξαιρετικὴ ὑπῆρξεν ἐπίσης ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἐπικαίρου τριπράκτου δράματος «Ἡ Μπουμπουλίνα» ποὺ παρουσίασαν τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ Ἄνω Κλεινῶν».

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος μαθαίνει τὸ ἀρχαῖο ἀθλητικὸ πνεῦμα

Ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα ὁ Θάνος γύρισε στὸ σπίτι ἀπὸ τὸ σχολεῖο ἐνθουσιασμένος.

Κι' ὅπως κάθε φορὰ ποὺ εἶχε νὰ πῆ κάτι ποὺ τὸν ἐνδιέφερε πολύ, ἔψαξε ἀμέσως νὰ βρῆ τὸν παππού.

Γιατὶ τοῦ φαινόταν ἡ κάθε χαρά του διπλὴ χαρὰ ἂν ἴσως τὴν μοιραζόταν μὲ τὸν παππού, ὅπως τοῦ φαινόταν κι' ἡ κάθε του λύπη μισὴ λύπη ἂν τυχὸν καὶ ξαλάφρωνε τὴν καρδιά του μιλώντας στὸν ἀγαπημένο πρεσβύτη...

Ὁ παπποὺς ὅμως δὲν ἦταν ἐκεῖ. Ἔτσι ὁ Θάνος ξεκίνησε νὰ τὸν συναντήση στὸ ἀμπέλι.

Τούτη τὴν ἐποχὴ ποὺ ἀνθίζουνε τὰ κλήματα, τοῦ ἄρεσε τοῦ παπποῦ ν' ἀνηφορίζη πρὸς τὸ ἀμπέλι τους καὶ νὰ καμαρώνη τα πράσινα καινούργια φύλλα. Ἔλεγε πὼς κάθε χρόνο τὸ καλαντάρι τῆς φύσης, τοῦ ἔδινε καινούργια ζωή, καὶ πὼς ξανάνιωνε κι' ἐκεῖνος τὴν ἄνοιξη μὲ τὰ νέα φύλλα, τὰ βλαστάρια καὶ τοὺς ἀνθούς...

Ὁ Θάνος τὸν συνάντησε στὰ μισὰ τοῦ δρόμου, κι' ὁ παπποὺς κατάλαβε πὼς κάτι ἐνδιαφέρον εἶχε τὸ παιδὶ νὰ τοῦ πῆ. Τὰ μάτια του εἶχαν μιὰ τέτοια λάμψη!

— Γειὰ χαρὰ Θάνο μου! τοῦ εἶπε. Σὰ συλλογισμένος μοῦ φαίνεσαι. Τί εἶναι;

— Σήμερα παππού, εἶπε τὸ παιδί, μᾶς μίλησε ὁ δάσκαλος γιὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες. Γιὰ τοὺς ἀρχαίους ὀλυμπιακούς, γιὰ ἐκείνους ποὺ γίνονταν τὰ παλιὰ χρόνια στὴν Ὀλυμπία. Μᾶς ἐξήγησε πὼς σ' ἐκείνη τὴν πανόμορφη κοιλάδα τῆς Πελοποννήσου, συναντιόταν ν' ἀγωνιστῆ τὸ ἄνθος τοῦ ἑλληνισμοῦ. Μᾶς ἔδειξε καὶ εἰκόνες. Τί ὡραία ποὺ ἦταν ἐκεῖνα τὰ χρόνια ἡ Ὀλυμπία παππού! Σὰ μιὰ μικρὴ μαρμαρένια πολιτεία! Τί μεγαλοπρέπεια εἶχε τὸ στάδιο! Τί ἀσύγκριτη ὀμορφιὰ ὁ μεγάλος ναὸς τοῦ Διός! Καὶ πὼς καταλαβαίνω αὐτὸ ποὺ μᾶς ἐξήγησε ὁ δάσκαλός μας, πὼς οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τὶς διαφορετικὲς πολιτεῖες ὅταν κατέβαιναν στὴν Ὀλυμπία εἴτε γιὰ ν' ἀγωνιστοῦν σὰν ἀθλητές, εἴτε γιὰ νὰ παρακολουθήσουν τοὺς ἀγῶνες, σὰν ἁπλοὶ θεατές, μ' ἐκεῖνες τὶς λαμπρὲς γιορτὲς καὶ τοὺς μεγαλοπρεπεῖς ἀγῶνες, ἔνοιωθαν ἀκόμη καλύτερα πόσο θαυμάσιο πρᾶγμα ἦταν ποὺ ἦταν Ἕλληνες!

—Ἐκεῖ, στὴν Ὀλυμπία, μᾶς εἶπε ὁ δάσκαλος κατάλαβαν γιὰ πρώτη φορὰ οἱ πολίτες ἀπὸ τὶς διάφορες μικρὲς ἑλληνικὲς πολιτεῖες τῆς ἀρχαιότητας πὼς ἦταν ὁ ἴδιος λαός, πὼς ἦταν Ἕλληνες! Οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες, ἔκαναν τοὺς ἀρχαίους νὰ καταλάβουν τὴν ἑνότητα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Γιατὶ μόνον ἐλεύθεροι Ἕλληνες πολῖτες εἶχαν δικαίωμα ν' ἀγωνιστοῦν ἐκεῖ, καὶ ὄχι βάρβαροι. Κι' ἀκόμη μᾶς ἐξήγησε πὼς στὴν Ὀλυμπία δὲν θαύμαζαν μοναχὰ τοὺς ἀθλητές, ἀλλὰ καὶ τοὺς μεγάλους ποιητές, ποὺ διάβαζαν ἐκεῖ τὰ ἔργα τους μπροστὰ στὸ συναγμένο πλῆθος. Μᾶς περιέγραψε ἀκόμη πὼς γίνονταν οἱ ἀγῶνες. Τί μεγαλοπρέπεια εἶχαν. Καὶ τί καμάρι ἔνιωθαν οἱ Ἕλληνες γιὰ τοὺς Ὀλυμπιονῖκες τους. Ἔδιναν τόσο μεγάλη σημασία στὸν ἀθλητισμὸ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες! Τί κρῖμα ποὺ τὰ χάσαμε αὐτὰ παππού μὲ τὰ χρόνια! Βέβαια καὶ τώρα ἔχομε ἀθλητές, καὶ τώρα τρελλαινόμαστε ἐμεῖς τὰ παιδιὰ μὲ τὸ ποδόσφαιρο. Ἀλλὰ νά! Εἶναι ἄλλο πρᾶγμα! Ἐκεῖνο τὸ «πνεῦμα» τῆς Ὀλυμπίας ἔχει χαθῆ. Καθὼς μᾶς διηγόταν ὁ δάσκαλος ἕναν ἀγῶνα ὅπως γινόταν τότε στὴν Ὀλυμπία, τὰ μάτια μου ἄθελα βούρκωσαν.

—Περασμένα μεγαλεῖα! σκέφτηκα...

— Κι' ὅμως ἔχεις ἄδικο Θάνο μου! Καθαρὴ καὶ ἀργὴ ἡ φωνὴ τοῦ παπποῦ, ἀκούστηκε μέσα στὸ σούρουπο.

—Ἔχεις ἄδικο! ξανάπε.

Τὸ παιδὶ τὸν κοίταξε παραξενεμένο...

— Πῶς εἶναι δυνατὸν παππού, ἄρχισε.

— Ναί, ξέρω τί θὰ μοῦ πῆς, τὸν ἔκοψε ὁ παπποὺς... Στὴν μεγάλη ἱερὴ κοιλάδα τῆς Ὀλυμπίας, δὲν γίνονται πιὰ ἐκεῖνοι οἱ ἀγῶνες ποὺ καθὼς εἶπες μάζευαν στὴν ἀρχαιότητα τὸ ἄνθος τῆς Ἑλληνικῆς νεολαίας. Ὅμως τὸ πνεῦμα ἐκεῖνο τὸ ἀθλητικό, δὲν ἔχει χαθῆ... Γιὰ σκέψου λίγο... Ἀκόμη καὶ τὰ χρόνια τῆς πιὸ μαύρης σκλαβιᾶς, ὅταν ὁ κατακτητὴς ὀνόμαζε τοὺς Ἕλληνες «Γκιαούρηδες», αὐτοὶ ἤξεραν πὼς δὲν ἦταν γκιαούρηδες παρὰ Ἕλληνες, ἄξιοι νὰ ξαναγίνουν ἐλεύθεροι. Τὸ πνεῦμα τῆς Ὀλυμπίας, τὸ πνεῦμα τῆς περηφάνειας καὶ τῆς λεβεντιᾶς ἐκεῖνα τὰ χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴν Ἐπανάσταση τοῦ 21 εἶχε ἀλλάξει μορφὴ καὶ ὄνομα. Λεγόνταν τότε παλληκαριὰ· ἀντρεία. Χωρὶς αὐτά, τί θάκανε μόνο του τὸ καριοφίλι; Ἡ ἀτρόμητη ψυχὴ καὶ τὸ δυνατὸ χέρι κάνουν τὸ ὅπλο νὰ θαυματουργῆ. Δὲν τὸ καταλαβαίνεις; Τὰ σκλαβωμένα ἑλληνόπουλα, δὲν εἶχαν πιὰ τὴν εὐκαιρία νὰ κατέβουν στὴν Ὀλυμπία γιὰ ν' ἀγωνιστοῦν γιὰ τὸν «κότινο» τῆς ἀθλητικῆς νίκης. Γυμνάζονταν ὅμως στὸ χωριό τους ρίχνοντας τὸ λιθάρι ἢ παραβγαίνοντας στὸ τρέξιμο καὶ στὸ πήδημα γιὰ νὰ γίνουν ἄξια νὰ σηκώσουν τὸ ὅπλο τοῦ ἀγῶνα. Λεβέντης ἦταν ὁ κλέφτης κι' ὁ ἁρματωλός. Λεβέντης καὶ παλληκάρι... Καὶ τὸ δημοτικὸ τραγούδι ποὺ τὸν τραγούδησε, τὸν παινεύει ὅπως παίνευαν οἱ ἀρχαῖοι ποιητὲς τοὺς Ὀλυμπιονῖκες τους.... Εἶχε τὴν γοργότητα τοῦ ἀγριμιοῦ, τὴν δύναμη τοῦ λιονταριοῦ, καὶ τοῦ ἀητοῦ τὴν περηφάνεια. Στὴν ἀρχαιότητα, ἡ κάθε πολιτεία καμάρωνε γιὰ τὸν Ὀλυμπιονίκη της, καὶ τὸν ἔβγαζε τραγούδι. Στὴ νεώτερη Ἑλλάδα, ἡ κάθε λαγκαδιὰ καὶ τὸ κάθε κορφοβούνι, ἔχουν τὸν ἥρωά τους τὸν λεβέντη τους, ποὺ τὰ κατορθώματά του τὰ τραγουδᾶνε οἱ νεώτεροι, φιλοδοξώντας κρυφὰ νὰ τοῦ μοιάσουν. Γιὰ θυμήσου Θάνο μου τὸ κλέφτικο τραγούδι τοῦ Βασίλη, ποὺ ὀνειρεύεται νάβγη τὸ γρηγορώτερο στὴν κλεφτουριά:

«...νὰ πεταχτῶ σὰν τὸ πουλὶ
ψηλὰ στὰ κορφοβούνια,
νὰ πάρω δίπλα τὰ βουνὰ
νὰ περπατήσω λόγκους,
νὰ βρῶ λημέρια τῶν κλεφτῶν
γιατάκια καπετάνιων,
καὶ νὰ σουρίξω κλέφτικα
νὰ σμίξω τοὺς συντρόφους».

Λεβέντης κι' ἀντρειωμένος ἔπρεπε νὰ εἶναι ὁ κλέφτης, ὁ ἀγωνιστὴς τῆς Ἐλευθερίας. Θυμᾶσαι καὶ τὸ τραγούδι τοῦ Νικοτσάρα;

«Τρεῖς μέρες κάνει πόλεμο,
τρεῖς μέρες καὶ τρεῖς νύχτες.
χωρὶς ψωμί, χωρὶς νερό,
χωρὶς ὕπνο στὸ μάτι.
Χιόνι ἔτρωγαν, χιόνι ἔπιναν
καὶ τὴ φωτιὰ βαστοῦσαν...»

Ἀπὸ τοὺς λεβέντες τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων, βγῆκαν οἱ Μαραθωνομάχοι, οἱ Τριακόσιοι τοῦ Λεωνίδα, οἱ νικητὲς τῆς Σαλαμίνας καὶ τῶν Πλαταιῶν. Ἀπὸ τὸ ἴδιο ὅμως τὸ ἀθάνατο ἀγωνιστικὸ πνεῦμα ποὺ ἐξακολουθεῖ πάντα νὰ ζῆ στὴ χώρα μας, βγαίνουν τὰ παλληκάρια μὲ τὴν ἡρωικὴ ψυχὴ καὶ τ' ἀτσαλένια κορμιά, ποὺ δοξάζουν τὴν Ἑλλάδα σὲ κάθε πόλεμο...

Τὰ μάτια τοῦ Θάνου τώρα, ἔλαμπαν ἀκόμη πιὸ πολύ.

— Αὐτὸ δὲν τὸ εἶχα συλλογιστῆ παππού! εἶπε. Ἀλήθεια! Ἐκεῖνο ποὺ ἔκανε τὸ μεγαλεῖο τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων ἦταν τὸ πνεῦμα ποὺ ἐπικρατοῦσε: ἐκεῖνοι οἱ γενναῖοι, δυνατοὶ νέοι ποὺ ἀγωνίζονταν μὲ εὐγένεια καὶ μεγαλοψυχία, σὰν ἐλεύθεροι καὶ περήφανοι πολίτες ποὺ ἦταν... Ἐμεῖς στοὺς τόσους μας ἀγῶνες, διατηρήσαμε τὴν ἴδια λεβεντιά, τὴν ἴδια περιφρόνηση γιὰ τὴν σωματικὴ κούραση καὶ τὸν μόχθο, τὴν ἴδια ἀντρεία καὶ τὴν ἴδια περηφάνεια. Ἔχεις δίκηο παππού... Τὸ «πνεῦμα» δὲν χάθηκε. Τὸ πνεῦμα, εἶναι τὸ ἴδιο...

— Κι' εὔχομαι παιδί μου, ἐσεῖς, ἡ νεώτερη γενιά, αὐτὴν τὴν λεβεντιά, αὐτὴν τὴν περηφάνεια, αὐτὸ τὸ φιλότιμο ποὺ χρειάζονται τὸ ἴδιο στὸν ἀθλητὴ ὅπως καὶ στὸν ἄξιο στρατιώτη, καὶ ποὺ εἶναι ἀρετὲς πανάρχαιες τῆς φυλῆς μας, νὰ χρειαστῆ νὰ τὰ δείξετε μοναχὰ στὸ στίβο, κι' ὄχι στὴ μάχη, εἶπε ἀργὰ ὁ παπποὺς. Καὶ ἡ Ἑλλάδα ποὺ κέρδισε τόσα δάφνινα στεφάνια ἄλλου, νὰ ἐξακολουθῆ νὰ δοξάζεται μὲ τὸν «κότινο» τῶν εἰρηνικῶν ἀγώνων. Γιατὶ καὶ σ' αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ἀγῶνες, τὸ Ἑλληνικὸ φιλότιμο θαυματουργεῖ, ὅπως θαυματούργησε στοὺς πρώτους ὀλυμπιακοὺς ποὺ ἔγιναν στὸ Στάδιο μας στὴν Ἀθήνα, ὅταν ἕνας Μαρουσιώτης νεροκουβαλητής, ὁ Λούης κατόρθωσε νάρθη πρῶτος στὸν Μαραθώνιο δρόμο....

— Σ' εὐχαριστῶ παππού... ἔκανε ὁ Θάνος. Μ' ἔκανες καὶ κατάλαβα κάτι ποὺ δὲν τὸ σκέφτηκα ποτὲ μόνος μου. Τώρα μπορῶ νὰ συλλογίζωμαι τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες τῆς ἀρχαιότητας, χωρὶς ζήλεια καὶ χωρὶς λύπη.

— Καὶ θὰ κάνης σωστά... εἶπε ὁ παπποὺς. Καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμη: νὰ καταλάβης πὼς ὁ ἀθλητισμὸς δὲν εἶναι μονάχα παιχνίδι. Εἶναι κάτι ποὺ μαθαίνει στὸ παιδὶ πολλὰ πράγματα: τοῦ φτιάνει τὸν χαρακτήρα, καὶ τοῦ καλλιεργεῖ ὡρισμένες ἀρετές... Ἀλλὰ γι' αὐτὰ θὰ σοῦ μιλήσω καμμιὰ ἄλλη φορά. Νὰ ξέρης μόνο πὼς τὴν μεγάλη σημασία τοῦ ὀρθοῦ ἀθλητικοῦ πνεύματος, οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες τὴν κατάλαβαν πρῶτοι.

—...Ὅπως πάντα! εἶπε ὁ Θάνος.

ΜΑΡΙΝΑ Κ.—

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Δάσκαλος: Ὅταν ἡ λήγουσα εἶναι μακρὰ ἡ παραλήγουσα τί γίνεται Μάκη;

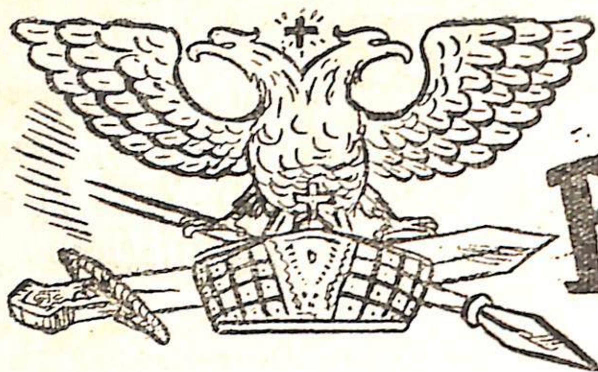
Μάκης: Τρέχει νὰ τὴν πλησιάση κύριε.

ΨΑΛΤΗΣ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΑΣ
(Καλάμαι)

Προαιρετικὲς εἰσφορές

Ἐλάβαμε τὶς παρακάτω προαιρετικὲς εἰσφορές:

Λάμπρος Σ. Ντότσιας	1.500
Βουλγαροκτόνος	2.000
Δημήτριος Καρμανιώλας (5-12)	1.000

Τόν καιρό τοῦ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

33ον

Καὶ ποῦ ἦταν ὁ Μιχαήλ; Πῶς νὰ τὸν σώσει;

Ἔσφιξε τοὺς γρόθους του.

— Νὰ τὸν πιάσω μονάχα μιὰ φορά!... μουρμούρισε.

Τοῦ φάνηκε σὰ νὰ σάλεψε ἡ Ἀλεξία. Ἔσκυψε ἀπάνω της καὶ παραμέρισε λίγο τὴν κουκούλα τῆς κάπας της. Μὰ ἦταν σκοτεινά, δὲν τὴν ἔβλεπε.

—Ἀλεξία... ψιθύρισε.

Ἡ κόρη τὸν ἄκουσε καὶ γύρισε τὸ κεφάλι.

— Ποιὸς μιλεῖ; ρώτησε.

— Δὲ μὲ ἀναγνωρίζεις;

— Ποιὸς εἶσαι;

—Ἐγὼ τὴ φωνή σου τὴ θυμήθηκα, Ἀλεξία, μόλις τὴν ξανάκουσα.

Ἡ κόρη ἀνασηκώθηκε.

— Τὴ θυμήθηκες; Πότε τὴν ξανάκουσες; ρώτησε καὶ ἡ φωνή της ἔτρεμε.

— Τὴν ἄκουσα μιὰ καλοκαιριάτικη μέρα, σὲ μιὰ ρεματιὰ ὁλόφωτη, ὅπου ἕνα ρυάκι κυλοῦσε τὰ νερά του καὶ σιγομουρμούριζε ἀνάμεσα στὰ χαλίκια... καί, παρακάτω, Βούλγαροι ἔσφαζαν Ἕλληνες. Τὴν ἄκουσα τὴ φωνή σου ποὺ εἶπε τ' ὄνομά μου... Καὶ τὸ χέρι σου συμπονετικὰ ἔβγαλε τὸ σίδερο ἀπὸ τὴν πληγή μου, κι ἔπλυνε τὸ αἷμα ἀπὸ τὸ μέτωπό μου... Καὶ μὲ αἷμα ἔγραψες τοῦ φίλου μου νὰ ἔλθει νὰ μὲ πάρει... Μὴν κάνω λάθος, Ἀλεξία; Μὴ καὶ δὲν ἤσουν ἐσύ;

Μιὰ στιγμὴ ἡ κόρη δὲ μίλησε. Ὕστερα σιγὰ εἶπε:

— Ναί, ἐγὼ ἤμουν.

Καὶ πολλὴν ὥρα δὲ μίλησαν πιά. Στὸ κάστρο, πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τους, αἱ χαρούμενες φωνὲς λίγο-λίγο ἡσύχαζαν. Οἱ Βούλγαροι, χορτασμένοι ἀπὸ αἷμα καὶ σφαγές, εἶχαν χαιρετίσει τὴ νίκη τους μὲ ὅ,τι κρασὶ βρέθηκε στὸ φρούριο, καί, ἀποκαμωμένοι ἀπὸ τῆς νυχτιᾶς τοὺς κόπους, ἔγερναν νὰ κοιμηθοῦν.

Ἡ νύχτα ἦταν ἥσυχη, φύλλο δὲν κουνοῦσε. Ἀπὸ τὸ μαῦρο οὐρανὸ τ' ἄστρα τοὺς κοίταζαν μὲ τὰ χρυσᾶ τους φωτεινὰ μάτια, ἄψυχα, παγωμένα στὴν ὀλύμπια ἀταραξία τους, ἀδιαφορῶντας γιὰ τοὺς ἀνθρώπινους πόνους ποὺ δὲν ἔφθαναν στὰ ὕψη τους. Κάτω, στὸ ριζὸ τοῦ βράχου, τὸ ποτάμι, φουσκωμένο ἀπὸ τὶς τελευταῖες βροχές, μούγκριζε ἀνάμεσα στὶς πέτρες, καὶ ὁ ἦχος του ἀνέβαινε θυμωμένος, τάραζε τὴν ἠρεμία τῆς χειμωνιάτικης νύχτας.

— Ποῦ ἔμεινε; ρώτησε πάλι ἡ Ἀλεξία.

Ὁ Κωνσταντῖνος σήκωσε τὸ κεφάλι.

— Ποιός;

—Ὁ Γρηγόρης.

Σιγά, ἀργὰ τῆς ἀποκρίθηκε:

— Ἡ ψυχή του πέταξε πιά. Τί σημαίνει ἂν τὸ σῶμα του ἔμεινε στὰ κοράκια;

Ἡ Ἀλεξία ἀνατρίχιασε.

— Λοιπὸν ἔμεινε κεῖ... μουρμούρισε καὶ ξέσπασε σὲ κλάματα σιγανά.

Ἔκλαιγε, ἔκλαιγε, καὶ τὴν ἄκουε ὁ Κωνσταντῖνος, καὶ λόγια παρηγοριᾶς δὲν ἔβρισκε νὰ τῆς πεῖ.

—Ὁ πατέρας του τὴ ζωή του τὴν ἔδωσε γιὰ μένα, εἶπε ἡ κόρη, καὶ ὅμως ἐγὼ τὸν Γρηγόρη δὲν τὸν ἔσωσα!...

— Τί μποροῦσες νὰ κάνεις, Ἀλεξία; ἔκανε σιγὰ ὁ νέος.

— Τί θὰ κάνης τώρα;

— Κάτι ἴσως γίνουνταν... κι ἔπρεπε νὰ τὸ πιστέψω! Ἔπρεπε νὰ ξέρω πὼς ἀπὸ βουλγαρικὰ χέρια ἐλευθερία δὲν ἔχει...

Ἔκρυψε τὸ πρόσωπό της στὰ χέρια της, καὶ στὰ σκοτεινά, γιὰ πολλὴν ὥρα, ὁ Κωνσταντῖνος ἄκουε τοὺς σιγανοὺς της λυγμούς.

Τὴν κοίταζε συλλογισμένος.

—Ἀλεξία, εἶπε στὸ τέλος, πῶς ἦλθες ἐδῶ;

—Ἦλθα γιὰ νὰ σὲ σώσω, ἀποκρίθηκε κείνη χωρὶς νὰ ξεσκεπάσει τὸ πρόσωπό της.

— Γιὰ νὰ μὲ σώσεις;

Ἡ φωνή του ἔτρεμε λαφριά:

— Γιατί θέλησες νὰ μὲ σώσεις, ἐμένα;

Ἡ κόρη δὲν ἀποκρίθηκε.

—Ἀλεξία, εἶπε πάλι ὁ Κωνσταντῖνος. Τὴν τελευταία φορὰ ποὺ σ' ἀπάντησα, μὲ εἶπες...

Ἅπλωσε τὸ χέρι της καὶ τὸν σταμάτησε:

— Μὴν πεῖς τὴ λέξη! παρακάλεσε. Δὲν ἤξερα τότε!

Καὶ πιὸ σιγὰ πρόσθεσε:

Γι' αὐτὸ ἴσα - ἴσα ἔπρεπε νὰ σὲ σώσω... ἐπειδὴ ἐγὼ ἤμουν αἰτία ποὺ σ' ἔπιασαν.

—Ἐσύ;

— Ναί, ἐγώ!

Καὶ τοῦ διηγήθηκε τὴν ὁμιλία τῶν στρατιωτῶν τοῦ Ἰβάτζη, ποὺ τὴν εἶχε ἀκούσει στὴν ταβέρνα τῆς Σέταινας.

— Σὲ ἄφησα νὰ πᾶς στὸ θάνατο, ἐνῶ μὲ μιὰ λέξη θὰ σ' ἔσωζα... Μὰ σὲ νόμιζα προδότη. Καὶ σὰ μοῦ εἶπε ὁ Γρηγόρης τί ἤσουν...

Ἡ φωνή της κόπηκε.

— Ναί; ἔκανε ὁ Κωνσταντῖνος.

— Σὲ κυνηγήσαμε στὰ τέσσερα. Μὰ φθάσαμε ἀργά... Σὲ βρήκαμε χάμω μὲς στὰ αἵματα καὶ ἀναίσθητο.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἔσκυψε πιὸ κοντά της.

—Ἐσύ; ρώτησε. Ἤσουν μὲ τὸν Γρηγόρη, ἐσύ;

Ἡ Ἀλεξία σήκωσε τὸ κεφάλι.

— Δὲν τὸ ἤξερες; ἀντερώτησε.

—Ὄχι! Μὲ τὰ μάτια δεμένα πρῶτα, καὶ ὕστερα κλεισμένος πίσω ἀπὸ τὰ πανιὰ τοῦ ἁμαξιοῦ, δὲν ἔβλεπα κανένα. Καὶ μὲ τὸν Γρηγόρη δὲν μπόρεσα νὰ μιλήσω, γιατὶ ἦταν πάντα ὁ Δραξὰν μπροστά... Καὶ ἦλθες ὡς ἐδῶ μαζί του;

— Ναί! Μὰ σὰν εἶδα πὼς σᾶς πήγαιναν στὸ φρούριο καὶ πὼς ἀνέβαινε μαζὶ καὶ ὁ Δραξάν, μάντεψα πὼς κάτι ἄσχημο ἑτοιμάζεται, χωρὶς ὅμως νὰ ξέρω τί. Τότε ξέκοψα κι ἔτρεξα στὸ Ὄστροβο. Μὰ ἐκεῖ μὲ σταμάτησε ὁ φρουρός. Ζήτησα ἕναν ἀξιωματικό, εἶπα πὼς ὁ Δραξὰν βρίσκουνταν στὰ Βοδενά, μὰ μὲ περιγέλασαν καὶ μ' ἔδιωξαν. Τότε συλλογίστηκα τὸν Μιχαὴλ καὶ πῆγα στὸ χωριό του.

— Τὸν εἶδες; Τὸν εἶδες; ἀναφώνησε ὁ Κωνσταντῖνος.

—Ὄχι... ἔφθασα ἀργά... τὸν εἶχαν πάρει.

Μὲ τὰ δυό του χέρια ἔσφιξε ὁ Κωνσταντῖνος τὸ μέτωπό του. Ἕνας στεναγμὸς ξέφυγε ἀπὸ τὰ χείλη του.

— Εἶναι λοιπὸν ἀλήθεια... εἶναι στὰ χέρια τους...

Ἔμεινε ἀρκετὴ ὥρα ἀκίνητος, ἀφανισμένος στὴν ἀγωνία του. Ὅταν ξαναμίλησε, ἡ φωνή του ἦταν ἀλλαγμένη, σπασμένη.

— Ξέρεις ποῦ τὸν πῆγαν; ρώτησε.

—Ὄχι...

— Δὲν τὸν ζήτησες;

— Δυὸ μέρες τὸν ζήτησα, μὰ δὲν τὸν βρῆκα... Στὸν ξενώνα του ἔμαθα πὼς τὸν πῆγαν ἀνατολικά. Εἶχε ἀντιστοθεῖ

σὰ λεοντάρι, μὰ ἦταν μόνος... Τὸν καταπόνεσαν καὶ τὸν πῆραν...

—Ἀνατολικὰ ... μουρμούρισε ὁ Κωνσταντῖνος. Ποῦ ἄραγε; Στὰ βουνά;... Οἱ πόλεις ὅλες εἶναι δικές μας... ἐκτὸς τῆς Σέταινας...

Σήκωσε τὸ κεφάλι του:

— Ρώτησες στὴ Σέταινα, Ἀλεξία;

—Ὄχι, δὲν πῆγα. Γύρισα ἀπὸ τὰ βουνὰ καὶ ἦλθα ἴσια ἐδῶ. Ἔφθασα τὴ νύχτα.

— Χθές;

— Ναί!

— Πῶς σ' ἔβαλαν μέσα;

— Εἶχα γράμματα γιὰ τὸν Δραξάν.

— Ποιὸς σοῦ τὰ ἔδωσε; Ποῦ τὰ βρῆκες; ρώτησε ξαφνιασμένα ὁ Κωνσταντῖνος.

— Τὰ πῆρα, ἀποκρίθηκε ἡ Ἀλεξία.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἀκούμπησε τὸ χέρι του στὸν ὦμο της. Ὅλος ἔτρεμε.

— Τίνος ἦταν τὰ γράμματα; ρώτησε.

— Δὲν ξέρω... ἦταν σφραγισμένα.

— Δὲν τ' ἄνοιξες;

—Ὄχι... Σκοπός μου ἦταν νὰ μπῶ στὸ φρούριο, ὄχι νὰ κλέψω γράμματα.

—Ἀπὸ ποιὸν τὰ πῆρες;

—Ἀπὸ ἕνα Βούλγαρο. Τὸν ἄκουσα ποὺ ἔλεγε πὼς πάγει γράμματα στὰ Βοδενά, καὶ τὸν ἀκολούθησα ἀπὸ τὸ Βουτέλιο. Ἕνα βράδυ ἤπιε περισσότερο καὶ σκουντουφλώντας βγῆκε ἀπὸ τὴν ταβέρνα. Τὸν ἀκολούθησα βῆμα - βῆμα. Στὸ μεγάλο δρόμο ἔπεσε καὶ κοιμήθηκε. Τότε τοῦ τὰ πῆρα.

— Καὶ τὰ ἔφερες τοῦ Δραξάν;

— Ναί!

— Πότε τοῦ τὰ ἔδωσες;

— Χθὲς τὴ νύχτα.

— Πόσα ἦταν;

— Δυό.

—Ἀλεξία, Ἀλεξία! ἀναφώνησε ὁ Κωνσταντῖνος. Τὸ ἕνα γράμμα ἦταν τοῦ Ρωμαίου! Στὰ χέρια σου εἶχες τὴν τύχη τοῦ Μιχαήλ!...

Νευρικὸ τρεμούλιασμα τὴν ἔπιασε.

— Πῶς τὸ ξέρεις; μουρμούρισε.

—Ἦλθε ὁ Δραξὰν στὸ κελί μου, σήμερα, καὶ μὲ φοβέρισε πὼς τὸν ἀδελφό μου θὰ τὸν βασανίσει, καὶ κατάμουτρα τοῦ πέταξα τ' ὄνομα τοῦ Μιχαήλ, μὲ μιὰ τελευταία ἐλπίδα πὼς τὸν ἀδελφὸ τῆς γυναίκας του δὲ θὰ τολμήσει νὰ τὸν ἀγγίξει. Μὰ εἶναι Βούλγαρος! Ἔλεος αὐτοὶ δὲν ξέρουν!... Ἄχ, Ἀλεξία, τί ἔκανες!

Ἀκίνητη τὸν κοίταζε. Μὲ τὸ νοῦ της γύρευε νὰ λογαριάσει τὶ θὰ γίνουνταν ἂν εἶχε ἀνοίξει τὸ γράμμα. Μὰ ὁ νοῦς της εἶχε σταματήσει, δὲ δούλευε πιά.

— Γιατί, γιατί δὲν πῆγες τὰ γράμματα στὸ φρούραρχο ἀντὶ νὰ τὰ δώσεις τοῦ Δραξάν; ξέσπασε ὁ Κωνσταντῖνος. Γιατί δὲν πῆγες πρῶτα στὸν Ἕλληνα; Τὸ φρούριο ἔπρεπε νὰ σώσεις! Τὸ φρούριο νὰ συλλογιστεῖς πρῶτα ἀπ' ὅλα!

Μὲ τὸ χέρι τὸν σταμάτησε:

— Μὴ μὲ καταδικάζεις, Κωνσταντῖνε, πρὶν ἀκούσεις! παρακάλεσε. Δὲν ἤξερα κἂν πὼς κινδύνευε τὸ φρούριο...

Τὰ δάκρυα ποὺ ἔτρεμαν στὴ φωνή της τὸν συγκίνησαν, τὸν μαλάκωσαν. Πῆρε τὸ χέρι της καὶ τὸ ἔσφιξε σιγὰ στὰ δικά του.

— Συγχώρησέ με, Ἀλεξία, μουρμούρισε. Μοῦ ἔσωσες τὴ ζωή, κι ἐγὼ σοῦ γυρεύω καβγά!

—Ὄχι, θὰ εἶχες δίκαιο ἂν δὲν τὸ εἶχα δοκιμάσει. Μὰ δὲν μπόρεσα.

— Ζήτησες τὸ φρούραρχο;

— Δὲ ζήτησα κανέναν! Ἔδειξα τὰ γράμματα χωρὶς νὰ μιλήσω. Σκέφθηκα πὼς ἂν ἦταν οἱ φρουροὶ ἄνθρωποι τοῦ Δραξάν, τοῦ κάκου θὰ ζητοῦσα τὸ φρούραρχο. Ἂν πάλι ἦταν δικοί μας πιστοί, δὲ θὰ ἤξεραν πὼς ὁ Δραξὰν ἦταν κρυμμένος στὸ κάστρο, καὶ θ' ἀποροῦσαν ἢ θὰ μὲ ἔδιωχναν, ὅπως ἔκαναν στὸ Ὀστροβο. Καὶ τότε θὰ μιλοῦσα. Μὰ δὲ μ' ἔδιωξαν, οὔτε ἀπόρησαν, ἐξακολούθησε μὲ καημὸ ἡ Ἀλεξία, ἡ προδοσία ἦταν καλὰ ὀργανωμένη! Ὅλοι οἱ φρουροὶ ἦταν τοῦ Δραξὰν ἄνθρωποι. Ὁ ἕνας μάλιστα ἀναγνώρισε τὴ Βουβὴ Βουλγάρα. Μ' ἔβαλαν μέσα ἀπὸ μυστικὴ σκάλα καὶ μὲ ἀνέβασαν ἀπάνω. Τὰ γράμματα δὲ θέλησα νὰ τὰ παραδώσω σὲ ἄλλον ἀπὸ τὸν Δραξάν... ἤθελα νὰ τὸν δῶ... εἶχα τὴν ἐλπίδα πὼς θὰ σᾶς ἔβλεπα, τὸν Γρηγόρη ἢ ἐσένα.

Σταμάτησε μιὰ στιγμή, νικημένη ἀπὸ τὴν ταραχή της.

Σιωπηλὰ τὴν κοίταζε ὁ Κωνσταντῖνος, μιὰ μαύρη σιλουέτα ποὺ ξεχώριζε στὸ φῶς τῶν ἄστρων, λιγνή, μικρή, σὰν παιδιοῦ σιλουέτα. Ἡ καρδιά του χτυποῦσε βαριά. Τὸ παιδὶ αὐτὸ εἶχε τολμήσει νὰ ζητήσει τὸν Δραξάν, νὰ μπεῖ στὸν πύργο, στὴ φωλιὰ τῆς προδοσίας, τὴν ὥρα ποὺ κάθε ξένος ἦταν καὶ ὕποπτος, ξέροντας πὼς μιὰ ματιά, μιὰ κίνηση μποροῦσε νὰ τὴ μαρτυρήσει, νὰ τῆς κοστίσει τὴ ζωή της...

—Ὁ Δραξὰν ἦταν ὄρθιος στὸ κελί του, ἐξακολούθησε ἡ Ἀλεξία. Μὲ ἀναγνώρισε ἀμέσως. Πῆρε τὰ γράμματα, τὰ κοίταξε, καὶ μοῦ εἶπε νὰ βγῶ ἔξω. Μοῦ ἔδωσαν νὰ φάγω, καὶ κάθησα μὲ κάτι ἄλλους. Μὲ νόμιζαν βουβὴ καὶ μιλοῦσαν ἐλεύθερα μπροστά μου. Μίλησαν γιὰ τὸν Ἕλληνα κατάσκοπο ποὺ ἦταν κλεισμένος στὸν πύργο. Κατάλαβα πὼς ἤσουν ἐσύ... Μαζί τους ἦταν ἕνας δοῦλος ποὺ δὲ μιλοῦσε. Μὲ λυπημένα μάτια μὲ κοίταζε, καὶ τὸ βλέμμα του ἔμοιαζε νὰ μοῦ προσάπτει τὴν κρυφὴ δουλειὰ ποὺ ἔκαμνα. Τὸν κοίταζα κι ἐγὼ ἀδιάκοπα... ἡ καρδιά μου μάντευε σύμμαχο.

—Ἦταν ὁ βουβὸς δοῦλος; ρώτησε ὁ Κωνσταντῖνος.

— Ναί!... καὶ εἶναι Ἕλληνας.

— Πῶς τὸ ξέρεις;

— Τὸ ἔμαθα ὕστερα, ὅταν συνεννοηθήκαμε.

—Ὁ βουβὸς σοῦ μίλησε;

—Ὄχι, ἦταν ἀληθινὰ βουβός. Οἱ Βούλγαροι τοῦ ἔκοψαν τὴ γλῶσσα σὰν τὸν ἔπιασαν, καὶ τὸν κούφαναν μὲ βασανιστήρια. Ὁ Δραξὰν τὸν ἔσωσε ἀπὸ τὰ χέρια τους, καὶ ἀπὸ τότε ὁ δύστυχος τὸν ἀκολουθεῖ σὰ σκύλος. Ἔξω ὅμως ἀπὸ τὸν Δραξάν, τοὺς Βουλγάρους τοὺς μισεῖ. Τὸ εἶδα στὰ μάτια του σὰν τοὺς κοίταζε.

— Δὲ μίλησαν γιὰ τὸν Γρηγόρη;

—Ὄχι, οὔτε λέξη. Σὲ λίγο μὲ φώναξε ὁ Δραξὰν καὶ μοῦ ἔβαλε στὸ χέρι ἕνα χρυσὸ νόμισμα [1]. Τὸ πῆρα καὶ ἀκολούθησα τὸ βουβὸ ποὺ μοῦ ἔδειχνε τὸ δρόμο. Στὴ σκάλα, ἐκεῖ ποὺ κατεβαίναμε, τοῦ πρόσφερα τὸ χρυσάφι. Ταράχθηκε καὶ μὲ κοίταξε στὰ μάτια. Εἶχα πάρει τὴν ἀπόφασή μου... Εἶπα πὼς θὰ σὲ σώσω ἢ θὰ χαθῶ μαζί σου.

Σταμάτησε ἀπότομα, σὰν τρομαγμένη μὲ τὰ λόγια ποὺ ξεστόμισε.

Ὁ Κωνσταντῖνος δὲν κούνησε. Μὲ τὸ μέτωπο ἀκουμπισμένο στὸ χέρι του σιωπηλὰ ἐξακολουθοῦσε νὰ τὴν κοιτάζει.

—Ἐζήτησα νὰ δῶ τὸν Δραξάν.

Ἡ σκοτεινὴ νύχτα ἔκρυβε τὴ χλωμάδα τοῦ προσώπου του, καὶ ἂν ἔτρεμαν τὰ χείλη του, ἡ κόρη δὲν τὰ ἔβλεπε.

Ἡ Ἀλεξία ἐξακολούθησε πιὸ σιγά:

— Μὲ νοήματα τοῦ ἐξήγησα πὼς θέλω τὸ σκοινί, τοῦ ἔδειξα τὸ μαχαίρι μου, ἔδειξα τὸν πύργο ὅπου ἤσουν. Ἦταν προετοιμασμένος, φαίνεται. Ὁ Γρηγόρης μέσον του σοῦ ἔνραψε;

— Ναί! εἶπε ὁ Κωνσταντῖνος, καὶ ἡ φωνή του βγῆκε βραχνή, κομμένη.

— Μοῦ τὸ εἶπε ὕστερα, ἐξακολούθησε ἡ Ἀλεξία, μὰ ἀπὸ τότε, φαίνεται, δὲν τὸν ξαναεῖδε, καὶ τὸν νόμιζε ἐλεύθερο... Κι ἐνῶ τὸν πίστεψα!...

Ἔσβησε ἡ φωνή της κι ἔμεινε σιωπηλή, χωμένη στὶς σκέψεις της.

— Καὶ κρύφθηκες στὸ φρούριο; ρώτησε ὁ Κωνσταντῖνος.

— Ναί!... ὅλη τὴ νύχτα, καὶ σήμερα ὅλο τὸ πρωΐ. Ὁ δοῦλος δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ βγεῖ, καὶ σκοινὶ δὲν εἶχε. Τὸ ἀπόγεμα ὅμως τοῦ ἔδωσε ὁ Δραξὰν ἕνα βιαστικὸ γράμμα γιὰ τὴ Σέταινα καὶ τότε βγῆκε. Μ' ἀντὶ νὰ φύγει ἀμέσως, ἑτοίμασε τὴ φυγή σου. Μὲ εἶχε βγάλει στὸν ἔξώστη, κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρό σου ἀπὸ μιὰ χαλασμένη πολεμίστρα, καὶ ἀπὸ κεῖ, εὔκολα μὲ τὴ σφενδόνα μου, σοῦ ἔριξα τὴν πέτρα. Καὶ ὁ δοῦλος σοῦ ἔφερε τὸ σκοινὶ μόλις μπόρεσε, καὶ τὸ ἔριξες... Καὶ σοῦ ἔδωσα τὸ μαχαίρι.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

[1] Τὸ «νόμισμα» ἄξιζε περίπου 70 σημερινὲς χρυσὲς δραχμές.

Τί πρέπει νὰ κάνουμε

ΩΣΠΟΥ ΝΑΡΘΗ Ο ΓΙΑΤΡΟΣ

ΤΕΧΝΗΤΗ ΑΝΑΠΝΟΗ

Πρὶν συνεχίσω σήμερα γιὰ τὴν τεχνητὴ ἀναπνοή, πρέπει νὰ σᾶς πῶ πὼς κατὰ τὴ γνώμη μου, δὲν θάπρεπε νὰ ὑπάρχη ἄνθρωπος ποὺ νὰ μὴν ξέρη νὰ τὴν ἐφαρμόση. Γι' αὐτό, ἐπειδὴ αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν μαθαίνονται μὲ εἰκόνες, κι' οὔτε θάχετε τὸ περιοδικὸ στὸ χέρι σας ἂν τύχη καμμιὰ φορὰ καὶ χρειαστῆ νὰ τὴν ἐφαρμώσετε, ἀσκηθεῖτε ἀπὸ τώρα στὶς κινήσεις.

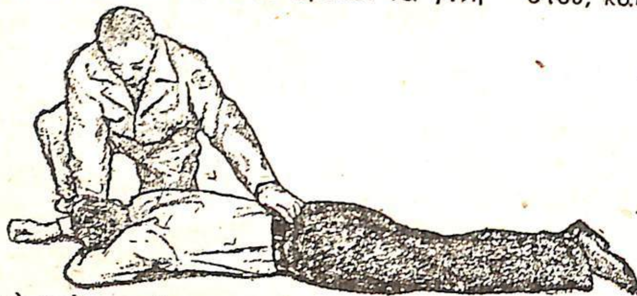
Πέστε σ' ἕνα φίλο σας νὰ κάνη τὸν ἄρρωστο, καὶ ἐφαρμῶστε τὴν τεχνητὴ ἀναπνοή, ὡς νὰ μάθετε νὰ κάνετε σωστὰ ὅτι πρέπει καὶ μὲ τὸ ρυθμὸ ποὺ πρέπει σχεδὸν χωρὶς νὰ χρειαστῆ νὰ σκέπτεσθε.

Καὶ τώρα, συνεχίζω.

9) Πρέπει ν' ἀρχίσωμε τὴν τεχνητὴ ἀναπνοὴ στὸ μέρος ποὺ ἔγινε τὸ ἀτύχημα καὶ βρίσκεται ὁ ἀναίσθητος ἄνθρωπος, κι' αὐτὸ γιὰ νὰ μὴ χάνωμε καιρό. Ἂν περιμένωμε νὰ μεταφερθῆ, θὰ πεθάνη στὸ δρόμο. Ἂν εἶναι ἀπαραίτητο νὰ μετακινηθῆ, θὰ τοῦ κάνωμε τεχνητὴ ἀναπνοὴ σὲ ὅλο τὸ δρόμο.

10) Δὲν σταματᾶμε τὴν τεχνητὴ ἀναπνοὴ μόλις ὁ ἄρρωστος ἀρχίζει ν' ἀναπνέη φυσιολογικά. Πολὺ συχνὰ συμβαίνει ἀφοῦ ἀρχίζει ν' ἀναπνέη κανονικά, νὰ σταματάη καὶ πάλι ἀπότομα ἡ ἀναπνοή του.

11) Ἂν χρειαστῆ — ὅπως πολὺ συχνὰ συμβαίνει — ν' ἀντικαταστήση κάποιος ἄλλος ἐκεῖνον ποὺ κάνει τὴν τεχνητὴ ἀναπνοή, αὐτὸ πρέπει νὰ γίνη

μὲ τρόπο ποὺ νὰ μὴν ἀλλάξη ὁ ρυθμὸς τῆς ἀναπνοῆς. (Τὸ πῶς γίνεται αὐτό, θὰ σᾶς τὸ ἐξηγήσω ἀργότερα).

Συμπληρωματικὰ

Αὐτὴ εἶναι ἡ καλύτερη μέθοδος, τεχνητῆς ἀναπνοῆς.

Χάρις σ' αὐτήν, ἔχουν σωθῆ ἀμέτρητες ἀνθρώπινες ζωές.

Πρέπει ὅμως νάχετε ὑπ' ὄψη σας, ὅτι ἡ τεχνητὴ ἀναπνοὴ κάποτε πρέπει νὰ γίνεται γιὰ ὧρες, ὡς νὰ φέρη ἀποτελέσματα. Εἶναι φορὲς ποὺ ὁ ἄρρωστος ἄρχισε ν' ἀναπνέη κανονικὰ μόνος του, ὕστερα ἀπὸ ὀχτὼ ἢ ἐννιὰ ὧρες ἀδιάκοπης τεχνητῆς ἀναπνοῆς!

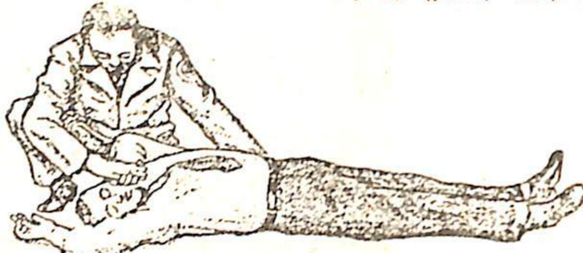
Ἀπ' αὐτὰ καταλαβαίνουμε:

Πρῶτα πὼς στὶς δύσκολες περιπτώσεις πρέπει νὰ τὴν ἐφαρμόζωμε στὸν ἄρρωστο μὲ βάρδιες (νὰ συναλλάζωμε δηλαδὴ δυὸ ἢ καὶ περισσότεροι ἄνθρωποι), καὶ ὕστερα, πὼς πρέπει νὰ φροντίζωμε νὰ τὴν κάνωμε μὲ τρόπο ποὺ νὰ μὴν κουραζόμαστε πολύ.

Γιατὶ δὲν εἶναι σωστὸ ν' ἀλλάζη συχνὰ τὸ ἄτομο ποὺ κάνει τὴν τεχνητὴ ἀναπνοή, ἀκόμη καὶ σὰν ἔχει βοηθό. Εἶναι πάντα κίνδυνος νὰ χαλάση ὁ ρυθμὸς τῆς ἀναπνοῆς, καὶ νὰ γίνη ὁ ἄρρωστος χειρότερα.

Γιὰ νὰ μὴ κουραζόμαστε, καλὸ εἶναι νὰ διασκελοῦμε τὸν ἕνα μηρὸ (πόδι) τοῦ ἀρρώστου ἂν εἶναι πιὸ μεγαλόσωμος ἀπὸ μᾶς.

Προτιμᾶμε νὰ διασκελίσωμε τὸ πόδι ποὺ εἶναι πρὸς τὴ μεριὰ ποὺ εἶναι γυρισμένο τὸ πρόσωπό του, γιὰ νὰ μποροῦμε νὰ τὸν παρακολουθοῦμε, καὶ νὰ βλέπωμε ἂν κουνάη τὰ χείλη του, ἂν

Πῶς γυρίζουμε τὸν ἄρρωστο μπρούμυτα γιὰ ν' ἀρχίσωμε τὴν τεχνητὴ ἀναπνοή.

ἄρχισε ν' ἀνατνέη, κλπ. Ἂν χάνωμε τὴν ἰσορροπία μας κάνοντας τὶς τρεῖς κινήσεις τῆς τεχνητῆς ἀναπνοῆς, αὐτὸ σημαίνει πὼς δὲν βρήκαμε τὴν σωστὴ θέση. Πρέπει νὰ μετακινηθοῦμε λίγο ὡς νὰ τὴν βροῦμε. Ἂν παρατηρήσωμε ὅτι ὁ ἄρρωστος δὲν παίρνει ἀέρα μὲ τὴν τεχνητὴ ἀναπνοή, πρέπει νὰ κοιτάξωμε μὴν τυχὸν ὑπάρχει κανένα ἐμπόδιο στὸ στόμα του (ψεύτικα δόντια, τσίκλα, μαστίχα, κλπ.) ὁπόταν πρέπει νὰ τὰ βγάλωμε.

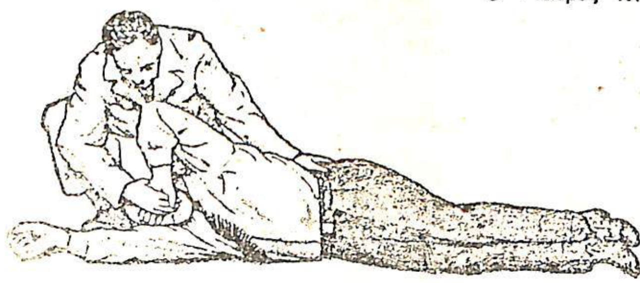
Ἂν ἔχωμε βοηθό, αὐτὸς πρέπει νὰ παρακολουθῆ τὸ πρόσωπο τοῦ ἀρρώστου, καὶ νὰ τοῦ σκουπίζη ἀπὸ τὸ στόμα τοὺς ἀφρούς, τὰ σάλια, κλπ.

Ἂν βρίσκεται ξαπλωμένος στὴ ράχη ὁ ἄρρωστος, τὸν γυρίζομε πάντα μπρούμυτα πρὶν ἀρχίσωμε τὴν τεχνητὴ ἀναπνοή, ὅπως δείχνει ἡ εἰκόνα. Ὅταν κάνωμε τὸ σῶμα πρὸς τὰ πίσω ὕστερα ἀπὸ τὴν δεύτερη κίνηση, πρῶτα σηκώνομε τὴν παλάμη, καὶ ὕστερα τὰ δάχτυλα (φυσικά, γρήγορα). Ἔτσι δὲν χάνομε τὴν ἰσορροπία μας. Ἂν εἴμαστε πολὺ πιὸ βαριοὶ ἀπὸ τὸν ἄρρωστο, δὲν πρέπει στὴν δεύτερη κίνηση νὰ τοῦ ρίχνωμε ὅλο μας τὸ βάρος στὰ πλευρά, γιατὶ θὰ τὸν σκάσωμε. Σταματᾶμε ὅταν καταλάβωμε ὅτι τὸν πιέσαμε ἀρκετά, ὥστε νὰ φύγη ὁ ἀέρας.

Ὅσοι χάνουν τὶς αἰσθήσεις τους, κρυώνουν. Καὶ παθαίνουν εὐκολώτατα πνευμονία. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ σκεπάζωμε καλὰ τὸν ἄρρωστο. Νὰ φροντίζωμε νὰ τοῦ βάλουν θερμοφόρες στὰ πόδια, ἢ ζεστὰ κεραμίδια, (προσοχὴ ὅμως νὰ μὴν καοῦν τὰ πόδια του!)

Στὸ ἐρχόμενο θὰ συνεχίσω.

Ὁ Γιατρὸς Κ.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΝΑΣΤΡΑΔΙΝ ΧΟΤΖΑ

Ο ΧΟΤΖΑΣ ΣΤΗΝ ΤΑΡΑΤΣΑ

Ἕνα καλοκαίρι ποὺ ἔκανε πολὺ ζέστη, ὁ Χότζας εἶχε πάρει τὴν συνήθεια νὰ κοιμᾶται ψηλά, σ' ἕνα εἶδος λιακωτὸ χωρὶς πεζούλι, ποὺ ἦταν στὴν σκεπὴ τοῦ σπιτιοῦ του.

Μιὰ νύχτα λοιπὸν ποὺ τοῦ φάνηκε πὼς ἄκουσε φωνές, ξύπνησε ἀπότομα, καὶ ζαλισμένος καθὼς ἦταν ἀπὸ τὸν ὕπνο, περπάτησε ὡς τὴν ἄκρη τῆς ταράτσας, ἔχασε τὴν ἰσορροπία του, καὶ βρέθηκε χάμω, στὸ περιβόλι.

Στὸ θόρυβο ποὺ ἔκανε πέφτοντας, ἔτρεξαν εὐθὺς κι' ἡ γυναίκα κι' ἡ κόρη του γιὰ νὰ δοῦν τὶ ἔπαθε.

— Αἴ καλά! τοὺς φώναξε ὁ Χότζας. Γιατί βιάζεστε; Μὲ τὸ πέσιμο ποὺ ἔκανα, δὲν εἶναι φόβος νὰ σηκωθῶ ἀμέσως! Κι' αὔριο νὰ ἐρχόσαστε, ἐδῶ θὰ μὲ βρίσκατε!

Ο ΧΟΤΖΑΣ ΣΤΟΝ ΑΛΛΟ ΚΟΣΜΟ

Μιὰ φορὰ ὁ Χότζας ἀποκοιμήθηκε στὴν ὄχθη ἑνὸς ποταμιοῦ, καὶ στὸν ὕπνο του ὀνειρεύτηκε πὼς εἶχε πεθάνει, καὶ πὼς βρισκόταν στὸν Ἄλλο Κόσμο.

Ὅταν ξύπνησε λοιπόν, δὲν συλλογίστηκε πὼς εἶδε ὄνειρο, μόνο πίστευε γιὰ καλὰ πὼς βρισκόταν στὸν Παράδεισο τῶν Μωαμεθανῶν.

— Γιὰ δὲς βρὲ παιδί μου, συλλογιζόταν πόσο μοιάζει ὁ Ἄλλος Κόσμος μὲ τὸν Ἀπάνω! Ἴδιος κι' ὁλοΐδιος εἶναι! Ἂν δὲν ἤξερα πὼς εἶμαι πεθαμένος, δὲν θὰ τὸ καταλάβαινα!

Σὲ λίγο ἔτυχε νὰ περάση ἕνας διαβάτης ποὺ γύρευε τὸ πέρασμα τοῦ ποταμιοῦ.

Μὴ βλέποντας λοιπὸν ἄλλον ἀπὸ τὸν Χότζα, τὸν ρώτησε αὐτὸ ποὺ ἤθελε νὰ μάθη.

— Μπᾶ σὲ καλό σου! τοῦ εἶπε ὁ Χότζας θυμωμένος. Γιὰ φιγούρα τάχης τὰ μάτια μπεζεβένη; Δὲ βλέπεις πὼς ἐγὼ εἶμαι πιὰ τώρα μακαρίτης;

— Τί ἔκανε λέει; ρώτησε ξαφνιασμένος ὁ ἄνθρωπος.

— Αὐτὸ ποὺ σοῦ λέω! ξανάπε ὁ Χότζας. Ἐγὼ δὲν εἶμαι πιὰ σὲ τοῦτον τὸν κόσμο!

— Δὲν ἀφήνεις τ' ἀστεῖα ἄνθρωπέ μου, τὸν ἔκοψε ὁ διαβάτης. Πές μου ποὺ εἶναι τὸ πέρασμα τοῦ ποταμιοῦ καὶ παράτα τὰ χωρατά.

— Πολὺ παράξενος εἶσαι φίλε! ἔκανε ὁ Χότζας. Ἀφοῦ ὡστόσο ἐπιμένης νὰ μάθης, τὸν καιρὸ ποὺ ἤμουν ζωντανός, ἐκεῖ πέρα ἦταν τὸ πέρασμα τοῦ ποταμιοῦ! Τώρα, δὲν ξέρω!

◇

Νέα ψευδώνυμα

Ἐγκρίνονται ἢ ἀνανεώνονται τὰ ψευδώνυμα:

Ἄγγελος Φωτός, Ἄλκης, Ἀνθισμένο Γιασεμί, Βελλιάδης, ΔΑΥΤΟΝ ΚΖ 2 Θέμης Βρανᾶς, Ζιζάνιον, Κέρβερος τοῦ Ἄδου, Μαραμένη Τριανταφυλλιά, Μικρὸς Μακεδών, Ντόλλυ, Ντορεμῆς, Ὁδοιπόρος, Παιδὶ τῆς Μακεδονίας, Πέτρος Γρανίτης, Σκακιστής, Φουρτουνιασμένο Πέλαγος, Φτερωτὸς Ἱππότης, Χριστιανικὴ Πίστη.

Ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Ὁ καλὸς λόγος

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Δὲν ξέρετε τί χαρὰ δίνει στὸν ἄνθρωπο ἕνας λόγος καλός. Ἐμεῖς, ἰδιαίτερα, τὰ γεροντάκια, νιώθουμε μιὰ πραγματικὴ εὐτυχία ὅταν ἀκοῦμε ἀπ' τὸ γλυκὸ στοματάκι σας ἕνα λόγο γεμᾶτο στοργή.

Εἶχαν ἔρθει, ἀπὸ τὸ Βόλο, ἡ ἄλλη μου κόρη κι' ὁ ἄντρας της, νὰ μὲ πάρουν νὰ μείνω λιγάκι μαζί τους. Εἶπα νὰ πάω, κι' ἑτοίμαζα κιόλας τὴ βαλίτσα μου, ὅταν τῶμαθε ὁ Δημητρός.

—Τὴ γιαγιὰ θὰ μᾶς πάρης, θεία; φώναξε σ' ἕναν τόνο, ποὺ ἦταν μαζὶ καὶ θυμὸς καὶ συγκίνηση. Ἂν θέλης, νὰ μείνης κι' ἐσὺ ἐδῶ — ἀλλιῶς, ὅπως ἦρθες μονάχη, μονάχη θὰ φύγης πάλι· ἐγὼ τὴ γιαγιά μου δὲν τὴν ἀφίνω νὰ φύγη γιὰ ὅλο τὸν κόσμο.

Καὶ ρίχτηκε στὸ λαιμό μου. Τί νὰ σᾶς πῶ, ἀγαπημένα μου παιδιά. Ὅλες τὶς τσαχπινιὲς καὶ τὶς ἀταξίες του τὶς ξέχασα μονομιᾶς καὶ δὲν ἔβλεπα πιὰ παρὰ τὴν καλή του καρδιὰ καὶ τὴν τρυφερότητά του γιὰ μένα.

Τὸ ἴδιο μοῦ ἔλεγε, πρὶν λίγες μέρες, καὶ μιὰ ἄλλη γιαγιά, μιὰ γειτόνισσά μου.

—Ἂς ἔχη τὴν εὐχή μου τὸ ἐγγονάκι μου, ἡ Αὐγούλα. Μόλις βρῆ ἕνα ὄμορφο μάθημα στ' ἀναγνωστικό της, ἔρχεται καὶ μοῦ τὸ διαβάζει... Εἶναι καιρὸς ποὺ δὲ βλέπουνε πιὰ τὰ μάτια μου, μὰ τί χρεία ἔχω ἐγώ! Ἔχω τώρα τὰ μάτια τῆς ἐγγονούλας μου. Αὐτὴ μοῦ διαβάζει ἐφημερίδα, αὐτὴ μοῦ μιλᾶ γιὰ τὴ φύση καὶ τὶς ὡραῖες εἰκόνες της, αὐτὴ μοῦ δανείζει τὸ φῶς τῆς καρδιᾶς της νὰ βλέπω χαρούμενη τὴ ζωή. Ναί, ἐμεῖς οἱ γέροι, παιδιά μου, δὲν ἔχουμε πιὰ παρὰ τὶς δικές σας χαρὲς καὶ δὲν καρτερᾶμε παρὰ τὸ λόγο σας τὸν καλό, γιὰ νὰ νιώσουμε εὐτυχία.

— Προχτές, ἐξακολούθησε ἡ γειτόνισσά μου, ἡ Αὐγούλα μου πῆγε, μὲ τὸ μπαμπᾶ της στὸν κινηματογράφο ποὺ ἔπαιζαν ἕνα ὄμορφο ἔργο. Ἐγὼ δὲν πηγαίνω ποτὲ στὸν κινηματογράφο, γιατὶ δακρύζουν τὰ κουρασμένα μου μάτια. Ἡ Αὐγούλα ὅμως, πρὶν φύγη, ἦρθε νὰ μὲ καλέση νὰ πάω κι' ἐγὼ μαζί τους. Λοιπὸν ἐκείνη ἡ πρόσκληση, κι' ἂς μὴ μποροῦσα νὰ τὴ δεχτῶ, μοὔδωκε τόση χαρά, σὰ νὰ εἶδα κιόλας τὸ ὄμορφο ἔργο. Φτάνει ποὺ τόπε ἡ καρδούλα μου, ἡ μικρή μου χαρά. Φτάνει ποὺ τὸ σκέφτηκε νὰ μὲ προσκαλέση.

Τόλεγε ἡ γιαγιὰ καὶ καμάρωνε. Τὸ ἴδιο κι' ἐγὼ τώρα μὲ τὸ Δημητρό. Πῆγα κι' ἄδειασα μονομιᾶς τὴ βαλίτσα κι' εἶπα τῆς κόρης μου.

— Μεγάλο σου τὸ χατήρι, μὰ δὲν πικραίνω τὸ Δημητρό μου. Δὲν ἔρχομαι τώρα στὸ Βόλο. Ἔχε ὑπομονὴ καὶ τὸ καλοκαίρι ποὺ θὰ τελειώσουνε τὰ παιδιὰ τὰ μαθήματά τους, θάρθοῦμε μαζύ.

Εἴδατε, παιδιά μου; Ἕνα λογάκι ἦταν μονάχα μὰ κλειοῦσε πελώρια δύναμη, γιατὶ κλειοῦσε ἀγάπη. Μὴν παραλείπετε νὰ τὸ λέτε αὐτὸ τὸ λογάκι στοὺς γύρω σας καὶ μικροὺς καὶ μεγάλους.

Μὰ ἰδιαίτερα, μὴν ξεχνᾶτε πὼς τόχουμε ἀνάγκη, τὸ τρυφερό σας λογάκι, ἐμεῖς τὰ φτωχὰ γεροντάκια, ποὺ τόσο σᾶς ἀγαποῦμε.

Ἡ γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Ἡ Νεράϊδα τοῦ ΒΟΥΝΟΥ

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ἦταν ἕνα κοριτσάκι, ποὺ τὸ ἔλεγαν Κλειούλα. Κι' ἦταν στ' ἀλήθεια ἕνα πολὺ καλὸ κοριτσάκι. Ἀγαποῦσε ὅλο τὸν κόσμο, ἀγαποῦσε πολὺ καὶ τὰ ζῶα, μὰ πιὸ πολὺ ἀπ' ὅλα ἀγαποῦσε τὰ ὄμορφα λουλούδια τοῦ κήπου της.

Κι' εἶχε φυτέψη σ' αὐτὸν πολλὰ λουλούδια. Τριαντάφυλλα, γαρύφαλλα, ζουμπούλια, μενεξέδες, βιολέττες. Ὅ,τι ἤθελες εὕρισκες μέσα στὸν μοσχομυρισμένο κῆπο τῆς Κλειούλας. Κι' ὅλα τὰ περιποιόταν μόνη της. Τὰ σκάλιζε καὶ τὰ πότιζε μὲ τὰ χεράκια της. Κι' ἐπειδὴ ἡ Κλειούλα, ἦταν φτωχὸ κοριτσάκι, ἀναγκαζόταν κάθε πρωῒ νὰ μαζεύη μιὰ ἀγκαλιὰ λουλούδια καὶ νὰ τὰ πουλῆ στὴν γειτονικὴ πόλη. Μὰ κάθε φορά, ποὺ πουλοῦσε τὰ λουλούδια της ἡ καρδιά της μάτωνε γιατὶ τ' ἀποχωριζόταν. Καὶ τἄδινε πάντα πολὺ φθηνὰ καὶ κέρδιζε τόσα λίγα χρήματα, ποὺ μόλις καὶ τὴν ἔφταναν νὰ ψευτοζῆ αὐτὴ καὶ ἡ ἄρρωστη μανούλα της.

Ὅλοι στὸ χωριὸ καὶ στὴν πόλη ἀγαποῦσαν τὴν Κλειούλα γιὰ τὴν καλωσύνη της. Μὰ πιὸ πολὺ ἀπ' ὅλους τὴν ἀγαποῦσε ἡ μικρὴ Λιλίκα, τὸ πιὸ πλούσιο κορίτσι μέσα στὴν πόλη, ποὺ πάντα ἀγόραζε ἀπ' τὴν φίλη της λουλούδια καὶ στόλιζε μ' αὐτὰ τὸ παλατάκι, ὅπου ἔμενε.

Μιὰ μέρα, ποὺ ἡ Λιλίκα βγῆκε πάλι στὴν αὐλόπορτά της γιὰ ν' ἀγοράση λουλούδια ἀπὸ τὴν φίλη της, τὴν ἀγκάλιασε καὶ τῆς εἶπε:

— Κλειούλα μου ἔχω σήμερα τὰ γενέθλια μου. Θὰ δώσω ἕνα μεγάλο χορὸ γιὰ τὶς φίλες μου. Θέλεις νἄρθης κι' ἐσύ;

— Σ' εὐχαριστῶ, Λιλίκα, ἀπάντησε ἡ μικρὴ ἀνθοπώλις. Θὰ ρωτήσω τὴν μητέρα κι' ἂν μ' ἀφίση θἄρθω. Μὰ θὰ μοῦ κάνης μεγάλη χάρη ἂν δεχθῆς ὁλόκληρο τὸ καλάθι μου μὲ τὰ λουλούδια δῶρο στὴ γιορτή σου.

Ἡ Λιλίκα δέχτηκε τὸ δῶρο κι' ἔτσι ἡ Κλειούλα γύρισε στὸ σπίτι μὲ χαρούμενη καρδιά.

Γεμάτη λαχτάρα ἔτρεξε στὴν μητέρα της γιὰ νὰ τῆς ζητήση τὴν ἄδεια γιὰ τὸ χορό.

— Νὰ πᾶς, παιδάκι μου, τῆς εἶπε τότε ἡ μητέρα της. Νὰ πᾶς. Γιὰ σκέψου, ὅμως, πὼς θὰ βρῆς ἐκεῖ τόσα καὶ τόσα πλουσιοκόριτσα στολισμένα μὲ τὰ πιὸ ὄμορφα φορέματα τοῦ κόσμου. Ἐσὺ τί θὰ φορέσης, ποὺ δὲν ἔχεις ἄλλο ἀπ' αὐτὸ τὸ τσιτάκι;

Ἡ Κλειούλα σὰν ἄκουσε τὰ λόγια τῆς μανούλας της κατέβασε τὸ κεφάλι γιὰ νὰ κρύψη ἕνα δάκρυ. Κι' ἔπειτα μὲ σιγανὰ βήματα βγῆκε ἀπ' τὸ σπίτι, σκαρφάλωσε στὸ γειτονικὸ λόφο, καὶ ξάπλωσε ἀνάμεσα στὶς κόκκινες παπαροῦνες, ποὺ κουνοῦσαν τὰ κεφαλάκια τους, σὰ νἄθελαν νὰ τὴν παρηγορήσουν.

—Ἀχ, γιατί νὰ μὴν ἔχω κι' ἐγὼ ἕνα ὡραῖο φουστάνι νὰ πάω στὸν χορό! ψιθύρισε μὲ παράπονο.

— Μὴν κλαῖς, Κλειούλα μου, ἄκουσε τότε νὰ τῆς λέη μιὰ φωνή, ποὺ ἔβγαινε μέσα ἀπὸ μιὰ μεγάλη παπαρούνα.

— Ποιὸς εἶναι καὶ ποῦ μιλᾶ; ρώτησε ἡ Λιλίκα κατάπληκτη.

— Εἶμαι ἐγώ, ἡ νεράϊδα τῶν λουλουδιῶν, ἀπάντησε ἡ φωνή.

Κι' ἀμέσως ἡ παπαρούνα ἄνοιξε, καὶ πρόβαλε ἀπὸ μέσα της μιὰ πανέμορφη νεράϊδα, ποὺ κρατοῦσε στὸ χέρι τὸ μαγικό της ραβδί.

— Μὴ νοιάζεσαι γιὰ τὸ φόρεμα, θὰ τὄχης ἀμέσως, εἶπε ἡ νεράϊδα.

Κι' ἀμέσως χτύπησε τὸ μαγικό της ραβδὶ καὶ ἕνα τριανταφυλλένιο φόρεμα παρουσιάστηκε στὰ μάτια τῆς θαμπωμένης Λιλίκας.

— Θὰ εἶναι τὸ πιὸ ὡραῖο φόρεμα ἀπὸ ὅσα θὰ φόρεσαν τὰ ἄλλα κορίτσια ἀπόψε. Σοῦ τὸ χαρίζω γιὰ νὰ σ' ἀνταμείψω γιὰ τὴν ἀγάπη ποὺ ἔχεις στὰ παιδιά μου τὰ λουλούδια, εἶπε ἡ νεράϊδα καὶ χάθηκε ἀπ' τὰ μάτια τῆς μικρούλας πρίν, προφτάση νὰ τὴν εὐχαριστήση.

Η ΑΝΕΜΗ

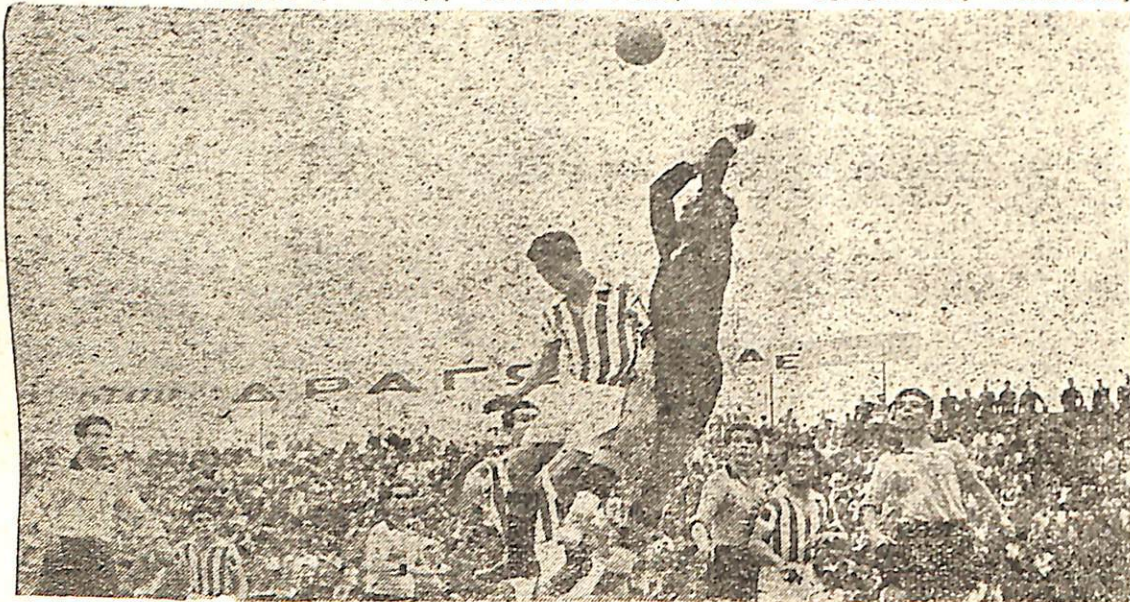

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΡΩΤΑΘΛΗΤΑΙ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Συνεχίζουμε καὶ τελειώνουμε σήμερα τὴν καμπάνια μας γύρω ἀπὸ τοὺς ἕλληνες πρωταθλητὲς ποὺ τίμησαν τὰ ἑλληνικὰ χρώματα στὸ ἐξωτερικό. Γιὰ τὸν γνωστὸ σὲ ὅλους Τζὶμ Λόντο γράψαμε στὸ προηγούμενο τεῦχος.

Ὁ Γιῶργος Κοτσωνάρος ἦταν ἐφάμιλλος τοῦ Λόντου. Μὲ θαυμάσιο μυϊκὸ συγκρότημα ἔφθασε νὰ εἶναι ἕνας ἐκ τῶν διεκδικητῶν τοῦ παγκοσμίου τίτλου. Χάρη στὸ Ἀπολλώνειο παράστημά του ἦταν ἕνας ἐξαιρετικὸς ἠθοποιὸς τοῦ Κινηματογράφου, λαβὼν μέρος σὲ πολλὲς ταινίες. Σκοτώθηκε, τὸ 1933, σὲ αὐτοκινητιστικὸ δυστύχημα κόβοντας ἔτσι ἀπότομα ἕνα λαμπρὸ μέλλον.

Φάση ἀπὸ τὸν ἰσόπαλο ἀγώνα (0 — 0), Α.Ε.Κ. — Παναθηναϊκοῦ γιὰ τὸ κύπελλο Ἑλλάδος Ὁ Δελαβίνιας ἀποκρούει μὲ γροθιά.

Τὴν ἴδια ἐποχὴ μ' αὐτοὺς διεκρίνοντο στὴν Ἀμερικὴ καὶ δυὸ ἀκόμη καλοὶ παλαισταί μας. Ὁ Τράγος καὶ ὁ Μάξος (Ἀντίοχος).

Φαίνεται ὅμως ὅτι εἶναι πεπρωμένο τὸ ἑλληνικὸ ὄνομα νὰ δοξάζεται πάντα στὴν ἐλευθέρα πάλη. Στὴν Ἀμερικὴ δυὸ πρωτοπαλαισταὶ μας ἰσάξιοι τοῦ Τζὶμ Λόντου, ἐθριάμβευσαν.

Ὁ ἕνας εἶναι ὁ Τζὼρτζ Μακρυκώστας. Ὁ Μακρυκώστας εἶναι ὁ γνωστός μας στὴν Ἑλλάδα Γιῶργος Κλειτόμαχος, ἕνα γεροδεμένο παλληκάρι ποὺ μέχρι τὸ 1938 διέπρεπε στὶς ἑλληνικὲς παλαίστρες. Μία μάλιστα θριαμβευτικὴ τουρνέ του, λίγο πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο στὴν Ἀγγλία εἶχε δόσει πολλὲς ἐλπίδες γιὰ τὴν μελλοντική του ἐξέλιξη. Μὲ τὴν ἔναρξη τοῦ πολέμου ὁ Μακρυκώστας ἔφυγε στὴν Ἀμερική, ἐγκατεστάθηκε ἐκεῖ μόνιμα καὶ ἐπεδόθη μὲ ζῆλο στὴν ἐλευθ. πάλη.

Μὲ τὴν ἐνίσχυση καὶ καθοδήγηση τοῦ Λόντου ἀστραπιαῖα διέπρεψε καὶ ἐπεβλήθη ὥστε τὸ 1945 νὰ θεωρῆται ἕνας ἀπὸ τοὺς τρεῖς καλυτέρους συγχρόνους παλαιστὰς τοῦ κόσμου. Ὁ Μακρυκώστας ἐκέρδισε τὸ περίφημο Τουρνουὰ τῆς Ν. Ὑόρκης. Ἔπειτα ἀπὸ μιὰ σειρὰ λαμπρὲς νίκες του πάνω στοὺς Ἐντ Στράγκελ Λουΐς, Ἔνρυ Ντιοῦσεκ, Πένιγκ Κάταν, Ραΐῦ Στήλ, Ἀντώνιο Ρόκα, Κόλα Κβαριάνν, Ἐνρίκο Λοπέζ, Φράνην Σίξτον, Ἰβὰν Ζελένσνιακ καὶ Λοντσέρο. Ἔπειτα ἐπεβλήθη μὲ σκληροὺς ἀγῶνες στὸν περίφημον Ντάνο Μαχόνεϋ, τὸ Ρῶσσο γίγαντα Ἰβὰν Βακτούρωφ, τὸν Τοῦρκο Ἀλὴ Μπαμπᾶ καὶ τέλος τὸν ἀνεπίσημο παγκόσμιο πρωτοπαλαιστή, Σουηδὸ Μάουριτς.

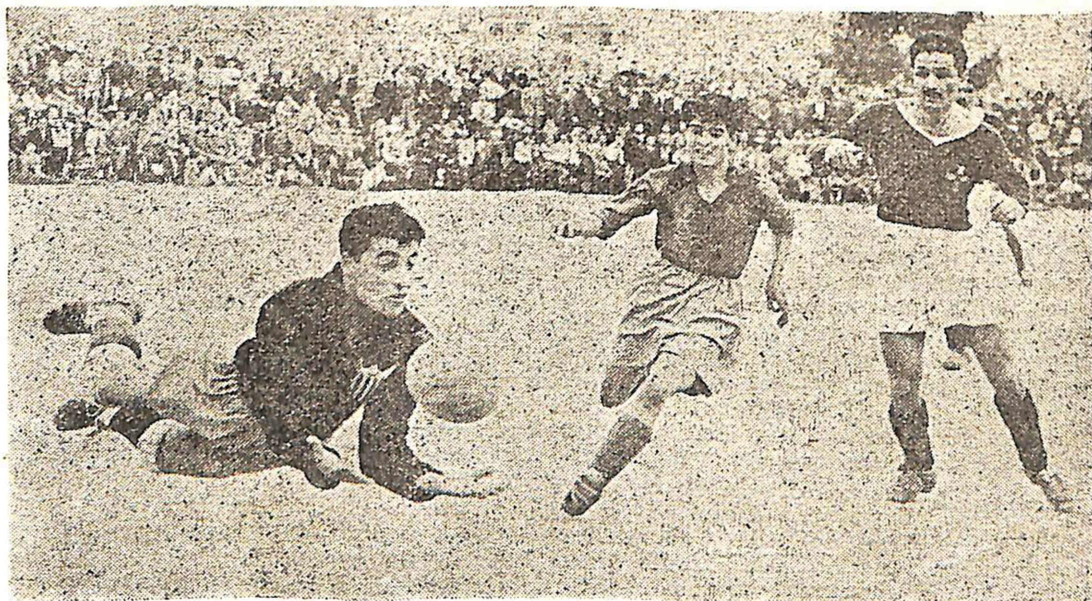
Ὁ δεύτερος σπουδαῖος παλαιστής μας εἶναι ὁ Μάϊκ Κυλώνης, ἐξαιρετικὸς τεχνίτης καὶ ἀθλητὴς πείρας. Ἐνίκησε τὸν γιγάντιο Δανὸ Χάρρυ Λάρσεν (118 κιλὰ) καὶ τὸν Καναδὸ Λόρρυ Σάϊμος στὸ Σικάγο καὶ κατέκτησε τὶς συμπάθειες τῶν Ἀμερικανῶν μὲ τὴν νίκη του ἐπὶ τοῦ Ἀργεντινοῦ Λουτσέρο.

Θὰ πρέπει ὅμως νὰ ἀναφέρουμε καὶ μερικοὺς ἄλλους ἐξαιρετικοὺς παλαιστὰς μας ποὺ διέπρεψαν στὸ ἐξωτερικό. Στὴν Ἀμερικὴ πάλι τὸν Κύπριο Τομάζο, στὰ μέσα βάρη, μὲ τὸ ψευδώνυμο Στὴβ πασσὰς μὲ ἀρκετὲς ἐπιτυχίες, τὸν Κωνσταντινουπολίτη Τζίμμυ Σαράντο (Γεώργιο Σαραντόπουλο) ἕνα δυνατὸ παλληκάρι τὸν Τζὶμ Ἄτλα στὸ Παρίσι, τὸν Χάρρυ Μάμο, στὸ Γιοχάνεσμπουργκ, τῆς Ν. Ἀφρικῆς, τὸν Τζίμμυ Παντζόπουλο, ἀπὸ τὴν νῆσο Ἄνδρο, στὴν Ἀμερική, τὸν γνωστὸ πρωτοπαλαιστὴ τῆς Ἑλληνο - Ρωμαϊκῆς καὶ Βαλκανιονίκη στὰ ἐλαφρὰ βάρη, Σαλῆ, ποὺ θριαμβεύει καὶ στὴν ἐλευθέρα, στὴ Νότιο Ἀφρική, ὅπου μονίμως ἐγκατεστάθηκε, ἀνακηρυχθεὶς μάλιστα πρωτοπαλαιστὴς Ροδεσίας — Ντουρμπάν, κατόπιν τῆς νίκης του ἐπὶ τοῦ Ἀλμπὲρ Γκραίηγκ.

Ἀκόμα θὰ ἀναφέρουμε ἕνα μοναδικὸ παράδειγμα στὰ παλαιστικὰ χρονικά μας. Τὰ τέσσερα ἀδέλφια Μέξη, Νῖκο, Γιῶργο, Γιάγκο καὶ Δημητρό, ποὺ θριαμβεύουν στὴ Λυών, Μπορντὼ καὶ Μασσαλία τῆς Γαλλίας. Ἔχουν προπονητήριο πάλης στὴν Λυὼν καὶ ἀγωνίζονται κάθε τόσο ἐναντίον φημισμένων παλαιστῶν. Ἔτσι τελευταῖα ὁ Γιάγκος ἐνίκησε τὸν Γάλλο Μωρὶς Ἐρὸ καὶ ὁ Δημητρὸς τὸν Ἱσπανὸ Πὰν Λὲ Μπράζ, στὴ Λυὼν ὁ Δημητρὸς τὸν γνωστὸ Ζὰν Παρισσὸ καὶ ὁ Γιάγκος πάλι τὸν Ἄλεξ Φόϊντ.

Ἐπίσης ἕνας Κύπριος παλαιστής μας ὁ Ἀνδρέας Μαΐ, ἐπέτυχε θαυμάσιες νίκες στὸ Λονδῖνο, ἀνακηρυχθεὶς πρωτοπαλαιστὴς Εὐρώπης Ἡμιβαρέων.

Τέλος θὰ πρέπει νὰ σημειωθοῦν: ὁ Γεώργιος Μπόλλας, ἐξαιρετικός μας παλαιστὴς τῆς Ἀμερικῆς, στὰ βαρέα, ὁ Τζὶμ Σπανός, γιὰ τὶς ἐπιτυχίες στὴν Ἀμερικὴ, στὰ ἡμιβαρέα, ὅπου ἔφθασε μέχρι τὸν παγκόσμιο τίτλο, τὸν Ἡλιόπουλο γιὰ τὸ πρωτάθλημα Κεντρικῆς Εὐρώπης ποὺ κατέκτησε στὴ Βιέννη, μέσα στὰ χρόνια τῆς κατοχῆς, τὸν πρωτοπαλαιστὴ Αἰγύπτου, ὁμογενῆ μας καὶ Βαλκανιονίκη Λεφάκη, τὸν νεαρὸ Στράτο Ζῶτο, στὴν Τουρκία, στὴν Πέρα Κλούμπ, πρωταθλητὴ Κων)πόλεως, στὰ 87 κιλά, καὶ τοὺς Παράσνο Μπόρα καὶ Ἀλέκο Μεϊντάνη

Μιὰ φάση ἀπὸ τὸν τελευταῖο ἀγώνα κυπέλλου Ἑλλάδος μεταξὺ τοῦ «Πανιωνίου» καὶ τοῦ «Ἐθνικοῦ» **Πειραιῶς.** Ὁ γκολκήπερ τοῦ «Ἐθνικοῦ» Μανταλίζης σ' ἕνα πλονζὸν του.

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Θυμός

Εἴχαμε σταματήσει, ἐδῶ καὶ λίγον καιρὸ τὶς σημειώσεις μας πάνω στὰ θέματα ποὺ κατ' εὐθεῖαν γιὰ ἀντικείμενό τους εἶχαν τὸν Κύριο, ὡς πρότυπο τῆς ζωῆς μας. Ἀλλὰ καιρὸς εἶναι νὰ ἐπιστρέψωμε στὴν κανονική μας σειρά. Καὶ αὐτὴν τὴν φορὰ ἂς ἐξετάσωμε τὸ ζήτημα τοῦ θυμοῦ.

Εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχωμε καὶ στὸ ζήτημα αὐτὸ ὡς πρότυπό μας τὸν Κύριο; «Μὰ βέβαια», θὰ ἀπαντοῦσε κανεὶς ἀμέσως. «Εἶναι φανερό. Ὁ Κύριος ἦταν πρᾶος, ἤρεμος. Ἄρα δὲν ἐπιτρέπεται θυμός. Καμμιὰ ὀργή». Ἄλλωστε ὁ Ἰησοῦς δὲν τὸ εἶπε καθαρά: «Πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῆ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει»; Δηλαδὴ ὁ Κύριος δὲν ἐδίδαξε, ὅτι ὁποιοσδήποτε ὀργισθῇ κατὰ τοῦ ἄλλου, χωρὶς σοβαρὸ λόγο, θὰ καταδικασθῇ ἀπὸ τὸν Θεό; Ἔχομε τόσο συνηθίσει νὰ φανταζώμαστε τὸν Κύριο ἤρεμο, ἥσυχο, μαλακό, πρᾶο, ποὺ μᾶς φαίνεται παράξενο καὶ μόνο ποὺ λέμε ὅτι ὁ Κύριος θὰ ἔδειχνε ὀργή.

Καὶ ὅμως, δὲν εἶναι ἔτσι. Γιὰ θυμηθῆτε, μέσα στὰ Εὐαγγέλια δὲν εἶναι σπάνιες οἱ περιπτώσεις ὅπου ὁ Κύριος παρουσιάζεται ὀργισμένος. Θὰ θυμᾶστε ἐκείνην τὴν περίπτωσι, ὅπου μιὰ μέρα ὁ Κύριος μπῆκε σὲ μιὰ συναγωγή. Ἐκεῖ ἦταν ἕνας δυστυχισμένος ἄνθρωπος. Εἶχε τὸ ἕνα του χέρι παράλυτο, ξερό. Φυσικά, ὁ Κύριος, μόλις τὸν εἶδε, τὸν εὐσπλαχνίσθηκε. Ὁ ἄρρωστος πάλι, καθὼς ἀντίκρυσε τὸν Κύριο, θὰ σκέφθηκε, ὅτι Αὐτὸς ἦταν ὁ ἀληθινὸς γιατρός. Θὰ εἶχε τὴν ἐλπίδα ὅτι Αὐτὸς ἦταν ποὺ θὰ τὸν ἔκανε καλά.

Οἱ ἄλλοι, οἱ Φαρισσαῖοι ἦσαν πονηροί. Τὸ μυαλό τους δὲν σκέφθηκε ἂν ἕνας δυστυχισμένος ἄνθρωπος θ' ἀποκτοῦσε καὶ πάλι τὴν ὑγεία του. Κύτταζαν μόνον ἂν θὰ εὕρισκαν μιὰ καινούργια ἀφορμή, γιὰ νὰ κατηγορήσουν τὸν ἀντίπαλό τους, τὸν Κύριό μας. Γι' αὐτό, ἀμέσως, εὐχαριστημένοι, ἔτριβαν τὰ χέρια τους καὶ περίμεναν νὰ ἰδοῦν τί θὰ γίνη.

Ὁ Κύριος, ὅμως, δὲ δίστασε καθόλου. Φώναξε τὸν ἄνθρωπο κοντά Του. «Στάσου ἐκεῖ στὴ μέση» τοῦ λέγει. «Στὴ μέση τῆς συναγωγῆς». Κατόπιν στράφηκε πρὸς τοὺς ἄλλους, πρὸς τοὺς φαρισσαίους, καὶ τοὺς ρωτάει: «Ἐπιτρέπεται τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου νὰ κάνωμε καλὸ ἢ νὰ κάνωμε κακό; Ἐπιτρέπεται τὴν ἡμέρα αὐτὴ νὰ σώσουμε μιὰ ψυχὴ ἢ νὰ τὴν σκοτώσουμε;» Γιατί, ἀλήθεια, ἂν ἔβλεπε αὐτὸς ὁ ταλαιπωρημένος ἄνθρωπος ὅτι δὲν μπόρεσε νὰ βρῇ τὴν ὑγεία του ἐπειδὴ ἦταν Σάββατο, τότε, πόσο ἡ ψυχή του θὰ θλιβόταν καὶ ἀπ' τὴν θλίψη ἴσως θὰ χανόταν...

Οἱ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου δὲ μίλησαν. Δὲν εἶπαν τίποτε. Τότε ὁ Κύριος γύρισε, τοὺς εἶδε ὅλους μὲ ὀργὴ («Περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς» — λέγει ὁ Εὐαγγελιστὴς Μᾶρκος) καὶ μὲ θλίψη μέσα στὴ ψυχή Του, γιατὶ ἔβλεπε τὶς καρδιὲς τῶν ἄλλων νὰ ἔχουν γίνη σὰν πέτρινες, λέγει στὸν ἄρρωστο: «Τέντωσε τὸ χέρι σου». Ἐκεῖνος, τότε, τὸ τέντωσε καὶ ἔγινε καλά, ὅπως καὶ τὸ ἄλλο.

Καὶ προσθέτει ὁ Εὐαγγελιστής: «Τότε βγῆκαν οἱ Φαρισαῖοι ἀμέσως ἔξω, μαζὶ μὲ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ἡρώδη καὶ ἔκαναν συμβούλιο γιὰ νὰ Τὸν ἐξαφανίσουν, νὰ Τὸν σκοτώσουν».

Νά, λοιπόν, ἔχομε ἐδῶ μιὰ περίπτωση, ὅπου τὸ Εὐαγγέλιο μᾶς λέγει ξεκάθαρα ὅτι ὁ Κύριος ὠργίσθηκε. Καὶ μάλιστα ὠργίσθηκε, ἐνῷ ἦταν φανερό, ποιὲς θὰ ἦσαν οἱ συνέπειες γι' Αὐτόν. Γιατὶ ἤξερε καλά, πὼς οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἄλλοι ἀντίπαλοί Του θὰ ἄρχιζαν τὴν προσπάθειά τους νὰ Τὸν ἐξοντώσουν. Καὶ ὅμως δὲν δίστασε οὔτε στιγμὴ νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν ἀγανάκτησή Του. Τοὺς ἔδειξε καθαρά, πὼς θύμωσε μαζύ τους, πὼς ὠργίσθηκε.

Συμπέρασμα; Μήπως ὅτι ἐπιτρέπεται ὁ θυμός;

Αὐτὸ θὰ τὸ ἰδοῦμε στὸ ἐρχόμενο σημείωμά μας.

Ο ΠΑΤΗΡ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

γιὰ τὶς ἐπιτυχίες του, στὴν Κύπρο, Αἴγυπτο, Συρία κλπ.

Ἡ πάλη εἶναι τὸ κυριώτερο ἀγώνισμα ποὺ τὸ ἑλληνικὸ ὄνομα διακρίθηκε ἀφάνταστα στὸ ἐξωτερικό.

ΘΑΝΑΣΗΣ ΜΠΕΜΠΗΣ

Ὁ Θανάσης Μπέμπης δίκαια σήμερα θεωρεῖται σὰν ἕνας ἀπὸ τοὺς ἄσσους τῶν ἑλληνικῶν γηπέδων. Εἶναι ποδοσφαιριστής, ἔξυπνος, ταχύς, ποὺ τὸ γεμάτο τέχνη παιγνίδι του συναρπάζει τοὺς φιλάθλους. Ὁ Μπέμπης γεννήθηκε στὰ 1928 στὴν Ἁγία Μαρκέλλα. Ἐκεῖ στὸ μικρὸ σωματεῖο «Πράσινα Πουλιὰ Πετραλώνων» ἔκανε τὶς πρῶτες γνωριμίες μὲ τὸ ποδόσφαιρο. Γύρω στὰ 1945 ἀγωνιζόταν σὰν σέντερχάφ. Τὰ χρόνια ποὺ κυλοῦσαν ἔκαναν τὸν Μπέμπη νὰ ἐξελίσσεται καὶ χάρις στὶς ἱκανότητές του νὰ ἐπιβάλλεται στοὺς ἄλλους σὰν μικρὸς ἄσσος. Ἔπειτα ἀπὸ λίγο δοκιμάζει στὸν «Ἀκράτητο» Πετραλώνων τὴν καινούργια του θέση. Παίζει μέσα ἀριστερὰ μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία. Ἀπὸ τὸν «Ἀκράτητο» φεύγει καὶ γράφεται στὴν δύναμη τοῦ «Φωστῆρος». Ἀλλὰ μιὰ ἄλλη ὁμάδα ἔχει στὴν καρδιά του: Τὸν «Ὀλυμπιακό». Καὶ ἐκεῖ ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ὁλόκληρη ἱστορία γράφεται. καὶ φορᾶει τὴν ἔνδοξη ἐρυθρόλευκη φανέλλα τῶν πρωταθλητῶν. Μία καριέρα γεμάτη ἀπὸ θριάμβους ἀρχίζει γι' αὐτόν. Διεθνεῖς ἀγῶνες, ἀγῶνες μὲ τὴν Ἐθνικὴ ὁμάδα ἐξασφαλίζουν στὸν νεαρὸ Μπέμπη τὸν τίτλο τοῦ «ἄσσου».

Σήμερα ὁ Μπέμπης εἶναι στρατιώτης καὶ ὑπηρετεῖ στὴν Α.Σ.Δ.Α.Ν.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΣΤΗΝ ΔΡΑΜΑ: Σὲ φιλικὸ ἀγῶνα ἡ Β΄ τάξη τῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς ἐνίκησε τὴν Δ΄ μὲ 2 — 1. Ἡ νικήτρια: Κωνσταντινίδης, Βαξεβανάκης, Εὐφραιμίδης, Δημητριάδης, Παπαδόπουλος, Ἰορδανίδης, Τσελεπίδης, Ἀγγελάκης, Ἀθανασιάδης, Μορφίδης Κ. Π.

ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΥΠΟΛΗ: Ὁ «Ἐθνικὸς» Ἀξιουπόλεως ἐπεβλήθη τοῦ «Παΐκου» Γουμενίτσης μὲ 4 - 0. Οἱ νικηταί: Γιάντης, Στεφανίδης, Παπαδόπουλος, Καπνόπουλος, Τσουκαλᾶς, Σαββίδης, Βαλσάμης, Παπαρίδης, Πολυμέρης, Τάτσιος, Παπαρίδης ΙΙ.

ΣΤΗΝ ΙΘΑΚΗ: Τὰ παιδιὰ τοῦ Δημοτικοῦ Κιονίου ἔχουν σχηματίσει δυὸ ποδοσφαιρικὲς ὁμάδες. Τὸν «,Ολυμπιακὸ» καὶ τὸν «Π.Α.Ο.».

Στὰ δυὸ μὰτς ποὺ ἔχουν μέχρι τώρα γίνει νίκησε στὸ ἕνα ὁ «Ὀλυμπιακὸς» μὲ 4 — 2, καὶ στὸ ἄλλο ὁ «Π.Α.Ο.» μὲ 2 — 1. Γ Λ.

ΣΤΗΝ ΠΥΛΟ: Σὲ δυὸ ἀγῶνες ποὺ ἔδωσε τελευταία ὁ «Ὀλυμπιακὸς» ἦλθεν ἰσόπαλος μὲ τὸν «Ἀπόλλωνα» 2— 2 1 — 1. Ἡ σύνθεση τοῦ «Ὀλυμπιακοῦ»: Κόκορης, Καλογερόπουλος, Ἀγγελόπουλος, Ζωντανός, Ἀνδριανόπουλος, Καπινιάρης, Δρίλιας, Καραμπᾶτσος, Κουφός, Σερενές.

Α. Α.

ΣΤΗΝ ΚΑΤΕΡΙΝΗ: Ὁ «Παιερικὸς» Κατερίνης ἐκέρδισε τὴν «Ἀστραπὴ» μὲ 5 — 1. Οἱ νικηταί: Ξανθόπουλος, Λαζαρίδης Ι, ΙΙ, Τρελόπουλος, Πασχαλίδης, Ζυγγουριάδης Φουρνιάδης, Πασχαλίδης ΙΙΙ, Ἀναστασιάδης, Ξανθόπουλος ΙΙ.

Ζ Σ.

ΣΤΗΝ ΑΡΤΑ: Ὁ «,Ατρόμητος» Ἰωαννίνων μὲ τέρματα 5 — 1 ἐνίκησε τὸν «Ἀετὸ» Ἄρτας. Δ.

ΣΤΗΝ ΛΕΥΚΙΜΗ: Στὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» στὴν Λευκίμη τὰ παιδιὰ ἔνουν φτιάξει μιὰ ποδοσφαιρικὴ ἐνδεκάδα. Σ' ἕνα τελευταῖο της μὰτς ἡ ὁμάδα ἦλθε ἰσόπαλη μὲ τὴν «Κορνοφωλιὰ» 2 — 2. Τὴν ὁμάδα ἀποτελοῦνε οἱ ἑξῆς παῖκτες: Γιαγλῆς, Ἀραμπατζῆς, Ἀρκούδας, Τεμπερίδης ΙΙ, Τεμπερίδης Θ., Μποΐτσιος Κισούδης, Πασχάλης, Πατλάκας, Κιούσης, Καραμπατζάκης, Διαμαντῆς, Τσότσος. Τ. Π.

ΣΤΟ ΖΗΡΟ : Ἡ ἀθλητικὴ κίνηση στὴν παιδόπολη «Ἅγιος Ἀλέξανδρος» τοῦ Ζηροῦ Φιλιππιάδος εἶναι ζωηροτάτη.

Διαθέτει ὁμάδες μπάσκετ - μπώλ, βόλλεϋ - μπὼλ καὶ ποδοσφαίρου Τὰ πλήρη ἀποτελέσματα ὅλων τῶν συναντήσεων ποὺ μέχρι σήμερα ἔχουν δώσει οἱ ὁμάδες αὐτὲς εἶναι τὰ ἑξῆς:

Βόλλεϋ - μπώλ: Παιδόπολις, Φιλιππιὰς 15 - 6, 15 - 8. Παιδ. — Στρατὸς 15 - 9, 15 - 7, Παιδ. - Λ.Ο.Μ. 7 - 66, 15 - 1, — 15 - 9, 15 - 11. Παιδ. - Γυμν. Ἄρτας 15 - 7 9 - 15, 15 - 12 — 15 - 9, 8 - 15, 13 - 15. Παιδ. - Λ.Ο Μ. 7.66, 13 - 15, 15 - 12, 15 - 12 (κύπελλο), 14 - 16, 15 - 10, 17 - 19. Παιδ. - Πρόσκοποι Πρεβέζης 15 - 4, 15 - 8. Παιδ. - Φιλιππιὰς 15 - 8, 15 - 4.

Μπάσκετ — μπώλ: Παιδ. - Ζωσιμαία Σχολὴ 22 - 29. Παιδ. - Πρόσκοποι Πρεβέζης 75 - 14, Παιδ. - Ἀβέρωφ Ἰωαννίνων 40 - 35, Παιδ. - Ἀτρόμητος Ἰωαννίνων 26 - 28. Παιδ - Γυμν. Πρεβέζης 48 - 12. Παιδ. - Πρόσκοποι Πρεβέζης 78 - 6. Παιδ. - Ἀβέρωφ 35 - 37 — 18 - 10.

Ποδόσφαιρον: Παιδ. - Φιλιππιὰς 2 - 1, 3 - 2, 1 - 1, 0 - 0, 2 - 1, 2 - 0, 0 - 2. Παιδ. - Λ.Ο.Μ. 766 0 - 4. Παιδ - Ἀβέρωφ 2 - 0. Δ. Γ.

ΣΤΟ ΡΕΘΥΜΝΟ : Μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία διεξήχθησαν στὸ Γυμνάσιο Ἀρρένων τὰ σχολικὰ πρωταθλήματα βόλλεϋ - μπώλ, Μπάσκετ - μπὼλ καὶ χὰντ - μπώλ.

Πρωταθλήτριες ἀνεδείχθησαν οἱ ἑξῆς ὁμάδες: Βόλλεϋ - μπώλ: Ζ1 Κλασικοῦ: Καλημεράκης, Διαμαντάκης, Καλέργης, Βουρβαλάκης, Βεννάκης.

Μπάσκετ - μπώλ: Ζ2 Κλασικοῦ: Σταγάκης, Πετράκης, Μαστορογιαννάκης, Παπαδάκης. Ματθαίου.

Χὰντ - μπώλ: Ζ2 Κλασικοῦ: Σταγάκης, Ροδινός, Παπαδάκης, Μανουσάκης, Μαστορογιαννάκης, Παπαδογιωργάκης, Ματθαίου, Χαριτάκης, Φραγκιαδάκης, Πετράκης. Α. Τ.

ΣΤΗ ΜΥΤΙΛΗΝΗ: Τὸ ἀθλοθετηθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Ἀριστοτέλους κύπελλον διὰ ἀγῶνας μπάσκετ - μπὼλ κέρδισε ἡ ὁμὰς τῆς ΣΤ΄ τάξεως νικήσασα στὸν τελικὸ ἀγῶνα τὴν ὁμάδα τῆς Η΄ τάξεως, μὲ σκὸρ 17 - 37. Ἡ Ε΄ ἀπεκλείσθη ἀπὸ τὴν ΣΤ΄ μὲ 66 - 25 καὶ ἡ Ζ΄ ἀπὸ τὴν Η΄. Οἱ συνθέσεις τῶν ὁμάδων ΣΤ΄: Γιακαλῆς Π., Ντουντούλας Ι., Γογολίδης Ν. Σκούφος Γ., Χ Διαμαντῆς Ι. καὶ Ἀρμούντας Α.

Η΄: Παρμακέλλης, Χ Διαμαντῆς Α., Κώστας Κ., Κόρακας Λ. Λεωνιδάκης, Χ Γιάννης Στ. καὶ Σκουρτῆς Χ.

Ε΄: Ἀθιώτης Β., Ἠλιάδης Α., Φραγγουλάκης Μ., Μαντσουράνης Ι., Γρηγόρογλου Ε., Εὐλαμπίου Ι., Λυκοῦργος Π.

Ζ΄: Σκούρτης Γ., Δρούκας Λαμπρινὸς Σ., Κοντοπὸς Ν., Μπάμπος καὶ Ἀποστολέλλης.

ΣΤΟ ΖΗΡΟ: Στὴν Παιδόπολη ἡ Ἐνωμοτία Γερακιῶν σὲ ἀγῶνα μπάσκετ - μπὼλ κέρδισε τὴν Ἐνωμοτία Κουναβιῶν μὲ 16 - 22. Ἡ νικήτρια: Χαρῖτος, Δακουβάνος, Γκόγκος, Γιάκος, Μήτσης. Χ. Ζ.

ΔΙΑΚΟΣ

Μέρα τοῦ Ἀπρίλη,
πράσινο λάμπος,
γελοῦσε ὁ κάμπος
μὲ τὸ τριφύλλι.

Ὡς τὴν ἐφίλει
τὸ πρωινὸ θάμπος,
ἡ φύση σάμπως
γλυκὰ νὰ ὡμίλει.

Ἐκελαδοῦσαν
πουλιά, πετῶντας
ὅλο πιὸ πάνω.

Τ' ἄνθη εὐωδοῦσαν.
Κ' εἶπε ἀπορῶντας :
«Πῶς νὰ πεθάνω;»

Κ. ΚΑΡΥΩΤΑΚΗΣ

Μικρές ἱστορίες ΛΥΠΗΣ και ΧΑΡΑΣ

Δυὸ διηγήματα τοῦ ΓΙΑΝΝΗ ΕΠΑΧΤΙΤΗ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΛΗΚΑΡΙΟΥ

ΠΕΡΑ 'ς τὸ Περίμορφο χωριό, ποῦ βρίσκεται 'ς τὸν ξακουσμένον τόπο, πέθανε τὸ νειὸ Παληκάρι!

Ἀλήθεια εἶν' ὁ λόγος ὁ πικρός, ποῦ ἁπλώθηκε, ἀλήθεια εἶν' οἱ καμπάνες κ' οἱ ντουφεκιές, ποῦ χτυπᾶν τ' αὐτιά μου;

Μὴν εἶναι ψεύτικο φάντασμα τοῦ νοῦ, μὴν εἶν' ἄπιστο γέλασμα τοῦ ἀνέμου;

—Ὄχι, δὲν εἶναι ψεύτικο φάντασμα τοῦ νοῦ, οὐδ' εἶν' ἄπιστο γέλασμα τοῦ ἀνέμου.

Πέθανε ὁ νειὸς ὁ περήφανος, ἡ μόνη χαρά, ὁ πόθος ὁ γλυκός, τ' ἀκριβὸ καμάρι.

Ἀπάνου 'ς τὰ χρόνια τὰ περίχαρα, 'ς τοῦ ἔρωτα καὶ τοῦ γάμου τὶς ἐλπίδες, θέλησε ὁ μαῦρος Χάρος νὰ τὸν πάρη.

Ἔλεγε πότε νἄρθη ὁ καιρός, ποῦ θὰ τὸν πάγαιναν γαμπρὸ 'ς τὴν ἐκκλησιά, μὲ τὴν καλή του 'ς τὸ πλάγι. Καὶ τώρα θὰ τὸν κινήσουν μοναχόν, χωρὶς τ' ἀκριβό του ταίρι, γαμπρὸν ἀθέλητον κι' ἀγύριστον σὲ πικρὸν γάμο. Σὲ γάμο, ποῦ θὰ πάρη τὴν πλάκα πεθερά, τὴ μαύρη γῆ γυναίκα.

Συνάζονται ὅλοι οἱ χωριανοί, ντυμένοι μὲ τὰ καλά τους, συνάζονται ὅλοι οἱ φίλοι κ' οἱ ἀδερφοποιτοί, λαμπροφόρετοι κι' ἁρματωμένοι. Συνάζονται ὅλες οἱ χωριανές, μικρὲς καὶ μεγάλες, ξένες καὶ δικές του στολισμένες.

Πιάνουν τὸν ὄμορφο γαμπρὸ καὶ τὸν ντύνουν μὲ τὴ λαμπρή του φορεσιά, μὲ τ' ἀτίμητα ἅρματά του.

Τοῦ βάνουν τ' ὁλοκέντητο σταυρωτό, τὴ γαλάζια φέρμελη, τὴν κάτασπρη φουστανέλλα. Τοῦ φοροῦν τὴ σκούφια τὴ χρυσὴ μὲ τὴ μεταξένια φούντα.

Σ' τὴ μέση του βάνουν τὰ κουμπούρια τ' ἀσημικά, καὶ 'ς τὸ πλάγι του τὸ μαλαματισμένο καριοφίλι.

Τὸν ἴδιο καιρὸ οἱ ὄμορφες τοῦ χωριοῦ τραγουδοῦν τὸ στόλισμά του.

Τὴν ὥρα ποῦ τὸν χτενίζουν, λὲν μ' ἦχο θλιβερὸν τὸ τραγοῦδι 'ς τὸ χτένισμα, 'ς τὰ μαῦρα μαλλιά του.

Τὴν ὥρα ποῦ τὸν ἀλλάζουν, παινοῦν τὴν ὄμορφή του φορεσιά, τὰ καλὰ ἅρματά του.

Τὴν ὥρα ποῦ τοῦ βάνουν τὸν στέφανο, πλεγμένον ἀπὸ ἰτιὰ μὲ χρυσὸ γαϊτάνι, παινοῦν καὶ κεῖνον, τὸν νουνό, ποῦ τὸν ἔστελνε, κι' αὐτόν, τὸν γαμπρό, ποῦ θὰ τὸν φορέση.

Πέθανε ὁ νειὸς ὁ περήφανος, ἡ μόνη χαρά!...

Τὴν ὥρα ποῦ ἔρχονται οἱ φίλοι νὰ κεράσουν τὸν γαμπρό, ρίχνοντας ἀσημένια 'ς τὸ λαιμό του, τότε τραγουδοῦν τὸ κέρασμά του.

Τραγουδοῦν τὸν ἴδιον τὸν χρυσοφρόνιμο γαμπρό, τὴν ψηλὴ γενιά του. Τραγουδοῦν τ' ἀγγελικὸ κορμί, τὰ μαῦρα μάτια του τὰ γλυκά, τὰ φρύδια του τὰ γυρτά, τὰ κοντυλένια. Τραγουδοῦν τὴ γνώμη του τὴν καλόπιαστη, ποῦ συμπονεῖ, τὴν ἀζύγωτη περηφάνεια του, ποῦ δὲ μιλάει.

Τὴν ὥρα ποῦ τὸν σηκώνουν καὶ τὸν κινᾶν, τραγουδοῦν τὸ κίνημά του.

Μπροστὰ πάει τὸ φλάμπουρο, σημάδι τοῦ γάμου, ποῦ τὄρραψαν κι' αὐτὸ οἱ λιγερὲς μὲ τὸ τραγοῦδι. Τὸ φέρνει ὁ ἀγαπημένος τοῦ γαμπροῦ, ὁ πρῶτος φίλος.

Τριγύρω πᾶν οἱ ἄλλοι φίλοι, οἱ συμπεθέροι κάτασπροι, γιορτινοὶ μὲ τὰ μακρυὰ καριοφίλια.

Κινάει τὸ ψίκι ἀργό, καὶ τὴν ὥρα ποῦ βγάνουν τὸ γαμπρὸ ἀπ' τὴν πόρτα, ρίχνουν ἀπὸ μιὰ ντουφεκιὰ ὅλ' ἀντάμα τὰ παληκάρια. Ὅθε διαβοῦν, ἀπὸ σπίτι φίλου ἢ δικοῦ, πάντα χαιρετοῦν μὲ ντουφέκι τὸ πέρασμά του.

Σὰν φτάσουν 'ς τὴν ἐκκλησιά, στέκονται καὶ τότε οἱ νειὲς λὲν τραγούδια παινετικὰ 'ς αὐτή, 'ς τὸ σταυρό, 'ς τῆς ἅγιες εἰκόνες, κ' οἱ νειοὶ δίνουν χαιρέτημα μὲ δεύτερη ντουφεκιά τους. Καὶ πάλι τὸ ἴδιο γίνεται σὰν ἔβγουν.

Καὶ τελευταῖα σὰν ἔρθουν νὰ τὸν θάψουν, χαρίζουν οἱ νειὲς τὸ ὑστερνὸ δακρυσμένο παίνεμα, κ' οἱ νειοὶ τὸ ὑστερνὸ πικραμένο χαιρέτημά τους.

— Πέρα 'ς τὸ Περίμορφο χωριό, ποῦ βρίσκεται 'ς τὸν ξακουσμένον τόπο, ἅμα παντρεύονται ἢ πεθαίνουν τὰ παληκάρια, μ' αὐτὸν τὸν τρόπο κάνουν τὸν γάμο τους καὶ τὸν θάνατό τους.

◇ ◇ ◇

Ο ΓΑΜΟΣ ΤΗΣ ΛΙΓΕΡΗΣ

ΠΕΡΑ 'ς τὸ Περίμορφο χωριό, ποῦ βρίσκεται 'ς τὸν ξακουσμένον τόπο, γίνονται μεγάλοι, εὐτυχισμένοι γάμοι!

Παντρεύουν μιὰ κόρη λιγερή, ἀταίριαστη 'ς τὴν προκοπὴ καὶ 'ς τὰ κάλλη, ἀκριβὸ καμάρι τοῦ χωριοῦ, καὶ τῆς δίνουν ἕνα παληκάρι περήφανο, ἄφταστο 'ς τὴ δύναμη καὶ 'ς τὴν καρδιά, πρῶτο 'ς τὸν πόλεμο, 'ς τὸ χορὸ καὶ 'ς τὸ λιθάρι.

Γι' αὐτὸ εἶν' ἡ μακρινὴ ἀχολογὴ ποῦ φέρνει ὁ ἄνεμος, γι' αὐτὸ εἶν' οἱ πυκνοὶ βρόντοι ἀπὸ ντουφέκια, τούμπανα, τραγούδια, ποῦ ὁλοῦθε φτάνουν;

Μὴν εἶν' ἀπὸ πόλεμο, ποῦ κάνει μὲ τοὺς Τούρκους ἡ κλεφτουριά, μὴν εἶν' ἀπὸ πολυσύναχτο πανηγύρι;

— Ὄχι, δὲν εἶν' ἀπὸ πόλεμο, ποῦ κάνει μὲ τοὺς Τούρκους ἡ κλεφτουριά, οὐδ' εἶν' ἀπὸ πολυσύναχτο πανηγύρι.

Εἶν' ἀπὸ γάμο περίχαρον, ἀρχοντικόν, ἀπὸ ξεφάντωμα καὶ τρανὴ γιορτή, ποῦ ἔχει ὅλο τὸ χωριὸ πέρα πέρα, ποῦ ἔχουν καὶ τ' ἄλλα τὰ χωριὰ τριγύρω, γιὰ τὴν καλὴ ὥρα καὶ τὴν εὐχή, ποῦ σμίγει ἕνα ζηλεμένο ταῖρι.

Ποῦ σμίγει ἡ ἀνέγγιχτη λεβεντιὰ μὲ τῆς παρθενιᾶς τὴν ἀθέρια χάρι, ποῦ σμίγει ἡ ἀλύγιστη καρδιὰ μὲ τὴν καρδιὰ τὴ δειλιασμένη, ποῦ σμίγει ἡ φλόγα ἡ ἄσβηστη, ποῦ δὲν καρτερεῖ, μὲ τὴ φλόγα τὴν ταπεινή, ποῦ γλυκοφέγγει.

Ἔχουν χαρές, τραγούδια, γέλοια 'ς τὸ σπίτι τοῦ καλοῦ γαμπροῦ, ποῦ συντάζονται νὰ δεχτοῦν τὴ νύφη, ἔχουν χαρές, τραγούδια, γέλοια καὶ 'ς τὸ σπίτι τῆς χαϊδεμένης νύφης, ποῦ πολεμᾶν ἀρχοντικὰ κι' ἄξια νὰ τὴν κινήσουν. Ὅμως αὐτοῦ ἔχουν καὶ λύπες καὶ δάκρυα μὲ τῆς χαρὲς ἀντάμα.

Λυποῦνται πῶς τοὺς φεύγει καὶ πάει ἀλλοῦ νὰ κάμη φωλιὰ τ' ὄμορφο χελιδόνι, ποῦ ἦταν 'ς ὅλους ἡ ἐλπίδα κ' ἡ χαρά, τὸ γέλοιο καὶ τὸ τραγοῦδι.

Λυποῦνται κοντὰ 'ς τὴν τρυφερὴ χαρά, ποῦ ἔχουν τὰ γονικά της, καὶ λὲν μ' ἦχο γελαστὸν τὸ θλιβερὸ τοῦ χωρισμοῦ τραγοῦδι.

Λυποῦνται κοντὰ 'ς τὴν τρελλὴ χαρά, ποῦ ἔχουν τ' ἀγαπημένα της ἀδέρφια, καὶ λὲν μ' ἦχον ἀγαλλιαστὸν τὸ πικρὸ τραγοῦδι, ποῦ λέει γιὰ τῶν ἀδερφῶν τὸν πόνο.

Λυποῦνται κοντὰ 'ς τὴν ἄδολη χαρά, ποῦ ἔχουν οἱ καλές της φιλενάδες, καὶ λὲν μ' ἦχον χαρούμενο τὸ λυπητερὸ τραγοῦδι τῆς φιλιᾶς, τῆς πίστης.

Λυπᾶται κ' ἡ ὄμορφη νύφη, κοντὰ 'ς τὴ μυστική, τὴν ἀμολόητη χαρά, ποῦ κάνει νὰ τρέμη γλυκὰ τὴν καρδιά της, καὶ λέει μ' ἦχο σὰν παράπονο, σὰ μοιρολόγι τὸ τραγοῦδι τῆς ξενιτεμένης.

'Αφίνει γειὰ 'ς τὴ μάνα της, 'ς τὸν ἀφέντη, 'ς τ' ἀδέρφια της, 'ς τὴς φιλενάδες. 'Αφίνει γειὰ 'ς τὸ σπίτι, 'ς τὴν αὐλή, 'ς τὸν ἀργαλειό, 'ς τὴ βρύση.

Καὶ σὰν τὰ χαιρετήση ὅλα μὲ πόνο, καὶ τὰ ἰδῆ μὲ δάκρυα γιὰ στερνὴ φορά, καὶ τὰ τραγουδήση μὲ κλᾶμα, τότε πάει ν' ἀφήση γειὰ καὶ 'ς τοὺς πεθαμένους.

Κινάει τὸ ψίκι πλήθιο μ' ὄργανα καὶ μὲ τραγούδια, κ' ἐκεῖ ἅμ' ἀράζουν ὅλοι, στήνουν τραπέζι καὶ χορὸ γύρω 'ς τοὺς τάφους, καὶ λὲν μ' ἦχο γιορτινὸν τὰ θλιβερὰ τραγούδια 'ς τοὺς πεθαμένους.

Τοὺς χαιρετᾶν μ' ἀγάπη, τοὺς ρωτᾶν πῶς εἶναι 'ς τὸν Κάτου κόσμο, πῶς περνᾶν 'ς τοῦ Χάρου τὰ ἰσκιωμένα μέρη.

Τοὺς κάνουν καρδιὰ κ' ἐλπίδα πῶς θ' ἀνταμωθοῦν, τοὺς λὲν νὰ μὴν ἔχουν πόθο 'ς τὴ ζωή, πόθο κακόν, καὶ τὴ φθονήσουν.

Τοὺς καλοῦν γιὰ λίγο νὰ χαροῦν καὶ κεῖνοι 'ς τὴ χαρά, νὰ δώσουν καλὴ εὐχὴ καὶ μοῖρα 'ς τὴν ὄμορφη νύφη.

Τοὺς βάνουν 'ς τὸ πλευρὸ ψητὰ νὰ φᾶν, τοὺς χύνουν 'ς τὸ κεφάλι κρασὶ μαῦρο νὰ τοὺς δροσίσουν.

Καὶ σὰν τοὺς πάρουν τὴν εὐχή, βγαλμένη εὐχὴ ἀπ' τὸν ἄλλον κόσμο, ποῦ τὴ λὲν κι' αὐτὴ μὲ τὸ τραγοῦδι, καὶ τοὺς δώσουν τὸ ὕστερνὸ χαιρέτημα καὶ τοὺς 'ποῦν τὸ ὕστερνὸ μοιρολόγι, τότε γυρίζουν καὶ πᾶν τὴ νύφη 'ς τὸ γαμπρό, ποῦ μὲ λαχτάρα τὴν περιμένει.

Εἶναι ἀπὸ γάμο, περίχαρον, ἀρχοντικόν...

— Πέρα 'ς τὸ Περίμορφο χωριό, ποῦ βρίσκεται 'ς τὸν ξακουσμένον τόπο, ἅμα ἔχουν χαρὰ δὲ λησμονοῦν τὴ λύπη, καὶ πάλι δὲ διώχνουν κι' ἀπὸ τὴ λύπη τὴ χαρά.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΕΠΑΧΤΙΤΗΣ

Τὸ δέντρο μου

Κάτου ἀπ' τοῦ Δάσου τὰ δεντρὰ
τὰ δροσερὰ τὰ σφριγηλά,
τὰ μυρωμένα,
μὲ πόση θλίψη στὴ καρδιὰ
σ' ἀναθυμιέμαι ἀπὸ μακριά,
φτωχό μου ἐσένα!

Σὲ βλέπω ἀδύναμο, στεγνό,
πνιγμένο μέσ' τὸν κουρνιαχτὸ
τοῦ ἄχαρου δρόμου
μ' ἕνα κλωνάρι σου ἀχαμνὸ
νὰ γνέφης μάταια στ' ἀδειανὸ
παράθυρό μου.

Χρόνια καὶ χρόνια, μιὰ πικρή,
μιὰ μαραζιάρικη ζωὴ
κι' οἱ δυό μας ζοῦμε,
κι' ὅταν βραδιάζει, στὴ σιωπή,
μιὰν ὅμοια γλῶσσα ἐγὼ καὶ σὺ
κρυφομιλοῦμε.

'Εδῶ στοῦ δάσου τὰ βαθιά,
ποὺ ὅλα εἶναι γύρω σιγαλιά,
στὴ μοναξιά μου,
θυμᾶμαι ἐκείνη τὴ βραδιὰ
ποὺ ἐπάνω σου ἔσταξαν βαριὰ
τὰ δάκρυα μου!

Πῶς ὁ βουβός μου ὁ σπαραγμὸς
ἤτανε τότες νοητὸς
ἀπ' τὴ σιωπή σου!
"Ολος μου ἐχύθηκε ὁ κρουνὸς
στὸ φύλλωμά σου, κι' ὁ λυγμὸς
μέσ' στὴν ψυχή σου...

Γιὰ μὲ τὸν ἴσκιο σου σκορπᾶς
γιὰ μὲ τὸν κόμπο τῆς δροσιᾶς
τὸν σπαταλεύεις·
φεύγω καὶ νοιώθω ὅτι πονᾶς,
ἀνατριχιάζεις, λαχταρᾶς
καὶ μὲ γυρεύεις.

Κάτου ἀπ' τοῦ δάσου τὰ δεντρὰ
τὰ δροσερὰ τὰ σφριγηλὰ
τὰ μυρωμένα,
μὲ πόση θλίψη στὴν καρδιὰ
σ' ἀναθυμιέμαι ἀπὸ μακριὰ
φτωχό μου ἐσένα.

Στὸ δάσος

Σὰν μέσα στ' ἄϋλο, ποτιστῆρι,
κάτω ἀπ' τὸ δέντρο ποὺ ἔχω γείρει
τῶν ἀρωμάτων ρέει τὸ σμάρι
φλισκούνι, ρίγανη, θυμάρι
ὅ,τι ἔχει ὁ Θεὸς ξέγνοιαστο πλάσει
γύρω ἀπ' τὸ δάσος ἔχει κουρνιάσει:

Πουλιὰ καὶ δέντρα, ἀρνιὰ στὶς στάνες
καὶ στὰ τσαντήρια οἱ τσιγγάνες.
Θροοῦν τὰ πεῦκα, ἀχοῦν οἱ γρύλοι
ξυπνοῦν στὴ μνήμη μου ὅλοι οἱ θρύλοι.

Νάρχονταν, λέει, καὶ νὰ μὲ κάνη
ὁ δράκος λεύκα εἴτε πλατάνι,
μιὰ ρίζα νᾆμαι ἐδῶ στὸ χῶμα
καὶ μήτε μάτια μήτε στόμα!

Τὸ αἷμα αὐτὸ ποὺ τρέχει ἐντός μου
καὶ ποὺ μὲ κάνει σὰν νᾆναι ὀχτρός μου,
νάρχονταν, λέει, ξωθιὲς πηλάλα
νὰ μοῦ τὸ πιοῦν στάλα τὴ στάλα,
καὶ νὰ χυθῆ ἡ ψυχὴ καθάρια,
σὰν τὰ νερὰ σὰν τὰ χορτάρια!

... Στὰ μυριοκέντητα κυλίμια
τοῦ δάσου ἐγὼ εἶμαι ἡ μόνη ἀσκήμια
καὶ κάτι νόθο κάτι ξένο
μὲς στὸ βασίλειο τὸ Παρθένο.

'Απ' τὸ «δεῖλι»

Βαδίζω ἀργά, στὸ ρόδινο αὐτὸ δεῖλι·
κι' εἶμαι σὰν πέρα, ὡς πέρα εὐτυχισμένη,
καὶ γεύομαι τ' ἀγέρι μὲ τὰ χείλη,
τὴ φύση καμαρώνω μαγεμένη,
καὶ λέω: Τί τάχα ἂν ἄδειασα ἐψὲς βράδυ
σὲ δάκρυ ὅλη τὴ φύση τῆς καρδιᾶς μου,
ἀπόψε εἶναι τριγύρω μου ἕνα χάδι
λὲς κι' ἔχει ἀνθίσει ὁ κῆπος τῆς ἐρμιᾶς μου.

ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΣΑ

ΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Ἡ ἱστορία ἀναφέρει πὼς οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες καθιερώθηκαν ἐπίσημα τὸ 776 π.Χ. Τότε στὸ ἀγώνισμα τοῦ σταδίου (192 μέτρα) ἐνίκησε ὁ Κόροιβος καὶ αὐτὸς ἦταν ὁ πρῶτος Ὀλυμπιονίκης. Ἡ παράδοση ἀναφέρει ὡς πρῶτο χρόνο τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων τὸ 1829 π.Χ.! Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ βασιληᾶς τῆς Ἤλιδος ἦταν ὁ Οἰνόμαος, διπλᾶ ξακουσμένος γιὰ τὴ δεξιοτεχνία του στὶς ἁρματοδρομίες καὶ γιὰ τὴν ὡραία κόρη του, τὴν Ἱπποδάμεια.

Αὐτὸς ὁ βασιληᾶς λοιπὸν εἶχε δηλώσει πὼς ὅποιο παλληκάρι κατώρθωνε νὰ τὸν κερδίση στὶς ἁρματοδρομίες, θὰ ἔπαιρνε γιὰ γυναῖκα του τὴν κόρη του. Ἐκεῖνος ὅμως ποὺ θὰ τολμοῦσε νὰ ἀναμετρηθῆ μαζί του καὶ δὲν τὸν νικοῦσε, θὰ ἐθανατώνετο στὴ στιγμή. Δεκάξη νέοι εἶχαν τολμήσει μέχρι τότε νὰ ἀντιμετωπίσουν τὸν φημισμένο βασιληᾶ κι' εἶχαν ὅλας πληρώσει τὴν τόλμη τους μὲ τὴ ζωή τους. Καὶ τότε παρουσιάστηκε γιὰ νὰ συναγωνισθῆ τὸν Οἰνόμαο ὁ Πέλοπας ὁ ἐγγονὸς τοῦ Διὸς καὶ γυιὸς τοῦ Τάνταλου. Ὁ Πέλοπας, κατὰ τὴ μυθολογία ἦταν προστατευόμενος τοῦ Διὸς καὶ τῶν ἄλλων θεῶν καὶ αὐτὸ τὸ χρωστοῦσε στὴν περίεργη ἱστορία του. Ὁ πατέρας του ὁ Τάνταλος, θέλοντας κάποτε νὰ ἐξαπατήση τοὺς Ὀλύμπιους θεούς, τοὺς ἐκάλεσε σ' ἕνα μεγαλοπρεπὲς συμπόσιο, εἰς τὸ ὁποῖο τοὺς προσέφερε φαγητὸ τὸ γυιό του, ποὺ τὸν εἶχε κομματιάσει καὶ ψήσει. Οἱ θεοὶ ὅμως ἀντελήφθησαν περὶ τίνος πρόκειται καὶ δὲν ἄγγιξαν ἀπ' αὐτὸ τὸ «ἔδεσμα». Μόνον ἡ θεὰ Δήμητρα, ἀπορροφημένη στὶς θλιβερὲς σκέψεις της, γιὰ τὴν ἁρπαγὴ τῆς κόρης της Περσεφόνης ἀπὸ τὸν Πλούτωνα, τὸν θεὸ τοῦ Ἅδη, ἔκοψε ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸν ὦμο του. Ἀλλὰ κατάλαβε ἀμέσως πὼς τὸ κρέας ἦταν ἀνθρώπινο καὶ τὸ ἄφησε. Τότε ὁ Δίας ὠργίστηκε πολὺ καὶ κατεδίκασε τὸν Τάνταλο στὸ παροιμιῶδες μαρτύριο τοῦ νὰ βρίσκεται στὸν Ἅδη, νὰ πεινᾶ καὶ νὰ διψᾶ, καὶ νὰ μὴν μπορῆ νὰ πίνη οὔτε νὰ τρώη ἀπὸ τὰ εὑρισκόμενα γύρω του τρεχούμενα νερὰ καὶ φροῦτα.

Τὸν Πέλοπα ὁ Δίας ἐπανέφερε στὴ ζωὴ καὶ ἀντικατέστησε τὸν ὦμο του, ποὺ εἶχε κόψει ἡ Δήμητρα, μὲ ἕναν ἄλλο ἀπὸ ἐλεφαντοστοῦν.

Ὁ Πέλοπας λοιπόν, γιὰ νὰ εἶναι βέβαιος γιὰ τὴ νίκη του, ξέσφιξε ἕνα ἀπὸ τοὺς τροχοὺς τοῦ ἅρματος τοῦ Οἰνομάου. Ἔτσι, μ' αὐτὸ τὸ δόλιο τέχνασμα, ὅταν ἐγίνοντο οἱ ἀγῶνες, ὁ τροχὸς ἔφυγε ἀπὸ τὴ θέση του, τὸ ἅρμα ἀναποδογυρίστηκε καὶ ὁ βασιληᾶς σκοτώθηκε. Καὶ ὁ Πέλοπας παντρεύτηκε τὴν ὡραία Ἱπποδάμεια καὶ βασίλευσε στὴν Ἤλιδα.

Σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση, αὐτὴ εἶναι ἡ ἀρχὴ τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων. Ἀργότερα προσετέθηκαν στὶς ἁρματοδρομίες καὶ ἄλλα ἀγωνίσματα. Καθιερώθηκαν δὲ ἐπίσημα τὸ 776 π.Χ. Καὶ ἀπὸ τότε ἔχομε πολλὲς πληροφορίες γι' αὐτούς.

Οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες ἦταν γιορτὲς θρησκευτικὲς καὶ ἀθλητικὲς μαζί. Εἶχαν πανελλήνιο χαρακτῆρα καὶ ὅταν διεξήγοντο — κάθε τέσσερα χρόνια — ἔπρεπε νὰ σταματήση κάθε ἐχθροπραξία μεταξὺ Ἑλλήνων.

Στὴν Ὀλυμπία, πρὶν ἀρχίσουν οἱ ἀγῶνες κατέφθαναν θεαταὶ ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος.

Τὴν ἔναρξη τῶν ἀγώνων ἀνήγγειλαν εἰδικὰ σαλπίσματα. Μετὰ οἱ κήρυκες φώναζαν στὸ κοινὸ τὸ ὄνομα τοῦ κάθε ἀθλητοῦ, τὸ ὄνομα τοῦ πατέρα του καὶ τῆς πατρίδος του. Κάθε Ἕλλην μποροῦσε νὰ λάβη μέρος στοὺς ἀγῶνας, ἀρκεῖ νὰ ἦταν γνησίας ἑλληνικῆς καταγωγῆς, νὰ μὴν εἶχε διαπράξει ποτὲ ἱεροσυλία, καὶ νὰ μὴν τὸν εἶχαν ἰδῆ ποτὲ μεθυσμένο. Οἱ ἀγῶνες ἄρχιζαν τὴν Πανσέληνο ποὺ ἀκολουθοῦσε τὸ θερινὸ ἡλιοστάσιο, δηλαδὴ μεταξὺ 1ης καὶ 15ης Αὐγούστου καὶ ἦταν οἱ ἑξῆς:

Ἀγῶνες δρόμου ταχύτητος καὶ ἀντοχῆς, πάλης, πεντάθλου (περιελάμβανε : πάλη, δρόμο, ἅλμα, δισκοβολία καὶ ἀκοντισμό), πυγμαχίας, διαφόρων εἰδῶν ἁρματοδρομίες, ἱπποδρομίες, παγκράτιον (συνδυασμὸς πάλης καὶ πυγμαχίας), ἀγῶνες βαρέως ὡπλισμένων στρατιωτῶν ποὺ ἔφεραν ἀσπίδα, θώρακα, περικεφαλαία, ξίφος καὶ λόγχη καὶ ἀγῶνες μεταξὺ ἐφήβων.

Οἱ ἀγῶνες διαρκοῦσαν 145 μέρες. Στὸ τέλος κάθε ἀγωνίσματος, ὁ νικητὴς ἀνέβαινε πάνω σ' ἕνα τρίποδα, ποὺ βρισκόταν μπροστὰ στὸ ἄγαλμα τοῦ Διός. Οἱ σάλπιγγες ἐσήμαιναν γιὰ νὰ ἐπιβάλλουν σιωπὴ στὸ πλῆθος καὶ ἀνεκοινώνετο τὸ ὄνομα τοῦ νικητοῦ, ὁ ὁποῖος ἐστεφανώνετο μ' ἕνα κλαδὶ ἀγριελιᾶς, ποὺ τὸ ἔλεγαν «κότινο». Αὐτὸ τὸ κλαδί, τὄκοβαν ἀπὸ τὸ ἱερὸ δάσος, ποὺ βρισκόταν δίπλα στὸ στάδιο, ὅπου γίνονταν οἱ ἀγῶνες.

Ἀμέσως κατόπιν ὁ νικητὴς ἔκαμε τὸ γῦρο τοῦ σταδίου καὶ τῆς Ἤλιδος, πάνω σ' ἕνα ἅρμα ποὺ ἐσύρετο ἀπὸ τέσσερα ἄλογα, ἐνῷ ὁ λαὸς τὸν ζητωκραύγαζε. Τὶς ἑπόμενες μέρες ὠργανοῦντο πρὸς τιμήν του διάφορες γιορτὲς καὶ συμπόσια. Σ' ὅλη του δὲ τὴ ζωὴ ἀπελάμβανε πανελληνίου ἐκτιμήσεως καὶ σεβασμοῦ.

Ὅταν δὲ πήγαινε στὴ πατρίδα του, γκρέμιζαν τότε ἕνα μέρος τοῦ τείχους τῆς πόλεως, γιὰ νὰ δείξουν ὅτι ἡ πόλη ποὺ ἔχει τέτοια παλληκάρια δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τείχη.

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ὀλυμπιονίκες ἐθεωροῦντο καὶ ἐτιμῶντο ὡς θεοί, ὅπως ὁ Θεαγένης ἀπὸ τὴ Θάσο, ποὺ στεφανώθηκε 1400 φορὲς γιὰ τὶς διάφορες νίκες του! Καὶ ὁ Διαγόρας ἀπὸ τὴ Ρόδο, νικητὴς πολλῶν πυγμαχικῶν ἀγώνων, πέθανε ὅπως ἐπιθυμοῦσε μέσα στὸ Ὀλυμπιακὸ στάδιο, ἀφοῦ εἶδε νὰ στεφανώνωνται νικηταὶ καὶ οἱ δυὸ γυιοί του.

Ἐκτὸς τῶν ἀγωνιστῶν παρουσιάζοντο πολλὲς φορὲς διαπρεπεῖς ἄνδρες μὲ τὰ πνευματικά τους ἔργα. Ἔτσι λέγεται ὅτι ὁ Ἡρόδοτος διάβασε πρῶτος εἰς τὴν Ὀλυμπίαν μέρος τοῦ ἱστορικοῦ του ἔργου καὶ ἔκαμε τὸν Θουκυδίδη νὰ ζηλέψη τὴ δόξα του καὶ νὰ θελήση νὰ τὸν μιμηθῆ. Περίφημοι ρήτορες ὅπως ὁ Γοργίας καὶ ὁ Λυσίας ἀγόρευσαν ἀπὸ τοῦ ὀπισθοδόμου τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς πρὸς τοὺς πανηγυριστάς. Διάφοροι ζωγράφοι καὶ γλύπται ἐξέθεταν ἐκεῖ τὰ ἔργα τους. Ἐδῶ ὁ Θεμιστοκλῆς ἐχαιρετίσθη ὡς ὁ ἥρως τῆς Σαλαμῖνος, ὅταν παρουσιάστηκε στὸ στάδιο, ἐδῶ καὶ ὁ Πλάτων ἐτιμήθη ἀπὸ τὸν λαὸ ποὺ ἐθαύμαζε τὰ ἔργα του. Κι' ἐδῶ ὁ Πίνδαρος ἐρχόταν γιὰ νὰ ὑμνήση τοὺς νικητάς.

Οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες καταργήθηκαν τὸ 393 μ.Χ. ἀπὸ τὸν Βυζαντινὸ Αὐτοκράτορα Θεοδόσιο τὸν Α΄, ὡς εἰδωλολατρικὲς γιορτές.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ἐλάμβαναν μέρος εἰς αὐτὰς καὶ ἀλλοεθνεῖς ἀθληταὶ καὶ ἔτσι οἱ ἀγῶνες εἶχαν χάσει τὸν ἑλληνικό τους χαρακτῆρα. Τελευταῖος ἀναγραφεὶς ὀλυμπιονίκης ἀναφέρετο ὁ Ἀρμένιος Ἀρτάβαζος ἢ Βαραστάσι.

Τοὺς ἀρχαίους Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας ἀνεβίωσε ὁ Γάλλος βαρῶνος Πιὲρ - ντὲ - Κουμπερντέν διὰ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ὁποίου ἐτελέσθη ἡ πρώτη Ὀλυμπιὰς στὴν Ἀθήνα τὸ 1896. Ἀπὸ τότε, κάθε τέσσερα χρόνια, τελοῦνται οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες εἰς διαφόρους χώρας, μὲ συμμετοχὴ ἀθλητῶν ἀπ' ὅλα τὰ ἔθνη. Κατ' αὐτοὺς τοὺς ἀγῶνας ἡ Ἑλλάς, ὡς μήτηρ αὐτῶν, ἔχει τὸ προβάδισμα εἰς τὸ τελετουργικὸν μέρος αὐτῶν, δυστυχῶς ὄχι ὅμως καὶ στὸ ἀγωνιστικό...

Γ. Λ. ΚΟΚΚΑΣ

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Κατηγορίες γραμματοσήμων

Θὰ σᾶς περιγράψουμε σήμερα τὶς διάφορες κατηγορίες γραμματοσήμων ποὺ κυκλοφοροῦν ἢ ἔχουν κυκλοφορήσει. Καὶ πρῶτα ἔχομεν τὰ καθαυτὸ γραμματόσημα τὰ ὁποία εἶναι αὐτὰ ποὺ χρησιμοποιοῦμε στὴν ἀλληλογραφία μας. Ὅλα τὰ σημερινὰ γραμματόσημα ποὺ πωλοῦνται εἰς τὸ Ταχυδρομεῖον, πλὴν τοῦ καστανόχρου τετραγώνου μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Β΄ καὶ τὴν ἐπισήμανση τοῦ Σταυροῦ ἄνω ἀριστερὰ καὶ τοῦ 50 κάτω δεξιά, ὅλα αὐτὰ λέγονται κοινὰ γραμματόσημα, διότι ὁ προορισμός των εἶναι νὰ χρησιμοποιοῦνται στὴν ἁπλὴν (κοινὴ) ἀλληλογραφία.

Ἔχωμε ὅμως καὶ ἀεροπορικὴ συγκοινωνία ἡ ὁποία μεταφέρει καὶ τὰ γράμματα μας τόσο εἰς τὸ ἐσωτερικὸ ὅσο καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικό. Διὰ τὴν ἀλληλογραφία αὐτὴν χρησιμοποιοῦνται κανονικῶς ἄλλα γραμματόσημα τὰ ὁποία καὶ ὀνομάζονται «ἀεροπορικὰ» καὶ τὰ ὁποία δὲν χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν κοινὴν ἀλληλογραφίαν, δηλ. αὐτὴ ποὺ μεταφέρεται μὲ τὸν σιδηρόδρομο, τὸ αὐτοκίνητο ἢ τὸ καράβι. Ἡ Ἑλλάδα ἄλλοτε εἶχε καὶ ἀεροπορικὰ γραμματόσημα, τώρα ὅμως εἶναι περίπου 10 χρόνια ποὺ δὲν ἔβγαλε ἀεροπορικὰ γραμματόσημα. Πρόκειται δυστυχῶς περὶ μιᾶς ἐλλείψεως ποὺ τὸ ἁρμόδιο Ὑπουργεῖον ἴσως νὰ τὴν τακτοποιήση.

Κοντὰ σ' αὐτὰ ἔχουμε τὰ λεγόμενα «φυματικὰ» γραμματόσημα, ὄχι διότι αὐτὰ πάσχουν ἀπὸ τὴν ἀρρώστεια τῆς φυματιώσεως, ἀλλὰ γιατὶ ἔχουν σκοπὸ νὰ βοηθοῦν μὲ τὰ ἔσοδά τους τοὺς ταλαιπώρους ταχυδρομικοὺς ὑπαλλήλους ποὺ ὑποφέρουν ἀπὸ φυματίωση, διότι ζοῦν καὶ ἐργάζονται σὲ ἀκατάλληλα μέρη. Ἂν θέλετε δὲ νὰ μάθετε πὼς τὸ γραμματόσημο αὐτὸ μπορεῖ νὰ κάμη τέτοιο θαῦμα νὰ βοηθήση τοὺς ταχυδρομικούς, θὰ σᾶς ἀπαντήσωμε ὅτι αἱ χιλιάδες τῶν ἐπιστολῶν ποὺ ταχυδρομοῦνται καθημερινῶς σὲ ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ὑποχρεωτικῶς πληρώνουν ἐπὶ πλέον τῶν 700 δρ. καὶ ἄλλας 50 δρ. διὰ τὸ καστανόχρουν αὐτὸ γραμματόσημο μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ Βασιλέως Γεωργίου ποὺ ἀναφέραμε ἀνωτέρω. Ἔτσι καθένας ἀπὸ σᾶς ποὺ στέλλετε ἕνα γράμμα καὶ βάζετε ἕνα τέτοιο γραμματόσημο, χωρὶς κἂν νὰ τὸ καταλάβετε κάμνετε καὶ μιὰ καλὴ πράξη. Βοηθεῖτε καὶ σεῖς τὸν δυστυχισμένο αὐτὸν ταχυδρομικὸ ποὺ δουλεύει ὅλες τὶς ἡμέρες τῆς χρονιᾶς, ποὺ δὲν ξεύρει ἀργία εἴτε Νέον Ἔτος εἶναι, εἴτε 25 Μαρτίου, εἴτε Πάσχα, εἴτε Χριστούγεννα, ποὺ δουλεύει σκληρὰ εἴτε βορηᾶς εἶναι, εἴτε ἀφόρητη ζέστη. Τὰ χρήματα λοιπὸν ποὺ μαζεύονται ἀπὸ αὐτὸ τὸ πενηντάρικο γραμματόσημο πηγαίνουν στὸ ἰδιαίτερο ταμεῖο τους.

Ἄλλα παρόμοια γραμματόσημα, δηλ. προοριζόμενα διὰ φιλανθρωπικοὺς σκοπούς, εἶναι:

Πρῶτον. Τὰ γραμματόσημα ποὺ ἐκυκλοφόρησαν σὲ παλαιότερες ἐποχὲς πρὸς ἐνίσχυση τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Πολλοί σας θὰ ξεύρετε ὅτι αὐτὴ ἡ Ὀργάνωση ἐκτελεῖ καθήκοντα καλοῦ Σαμαρείτου, τόσον στὸν καιρὸ τῆς Εἰρήνης ὅσον καὶ περισσότερον ἀκόμα στὸν καιρὸ τοῦ Πολέμου. Τὸ προϊὸν πωλήσεως τῶν γραμματοσήμων αὐτῶν παρεδίδετο εἰς τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρόν. Τὰ γραμματόσημα αὐτὰ θὰ τὰ περιγράψωμεν ἀργότερον, ὡς καὶ ὅλα ὅσα θὰ ἀναφέρωμεν εἰς τὸ παρὼν καὶ ἑπόμενον τεῦχος.

Δεύτερον. Τὰ γραμματόσημα ποὺ ἐξεδόθησαν ὑπὲρ τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων ὁ ὁποῖος ἦτο ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Βασιλίσσης Σοφίας. Ὁ Σύνδεσμος αὐτὸς ἔδρασε κυρίως κατὰ τὸν μεγάλον πόλεμον τοῦ 1914 - 1918 καὶ μετὰ κατὰ τὴν Μικρασιατικὴ Ἐκστρατεία.

Τρίτον. Τὰ γραμματόσημα ποὺ ἐκυκλοφόρησαν ἀπὸ τὸ 1913 μέχρι τῆς κατοχῆς

τῆς πατρίδος μας ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμο ὑπὲρ τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας.

Τὰ ἔσοδα ἀπὸ τὰ γραμματόσημα αὐτὰ ἐχρησιμοποιοῦντο γιὰ τὴν ἀνακούφηση τῆς πασχούσης κοινωνίας.

Τέταρτο. Γραμματόσημα ποὺ ἐκυκλοφόρησαν μόνον στὴ Θεσσαλονίκη πρὸς ἐνίσχυση τῆς Ἐκθέσεως Θεσσαλονίκης.

Τέλος. Γραμματόσημον ποὺ ἐκυκλοφόρησε διὰ δύο σκοποὺς ταυτοχρόνως. Δηλαδὴ ἀπὸ τὰ ἔσοδα αὐτοῦ τοῦ γραμματοσήμου ἕνα μέρος ἐχρησιμοποιήθη ὑπὲρ τῆς ἀναστηλώσεως τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ ἄλλο μέρος ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγ. Δημητρίου τῆς Θεσσαλονίκης.

Ὅλα αὐτὰ τὰ γραμματόσημα κατηργήθησαν πλέον καὶ μόνον τὸ γραμματόσημον τῶν φυματικῶν κυκλοφορεῖ τώρα.

Τώρα θὰ σᾶς περιγράψουμε τὰ ἀεροπορικά.

Τὸ 1942, δηλ. τὸ δεύτερον χρόνο τῆς ἀπαισίας κατοχῆς τῆς πατρίδος μας ἀπὸ τὸν ἐχθρὸ ἐκυκλοφόρησε μία σειρὰ ἀπὸ 6 γραμματόσημα, τὰ ὁποῖα παριστάνουν τοὺς ἀνέμους ὅπως τοὺς ἐφαντάζοντο οἱ πρόγονοί μας κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, σὲ μορφὴ δηλαδὴ ἀνθρώπων μὲ πτερά, ἱπταμένων εἰς τὸ ἄπειρον, ἐλήφθησαν δὲ ἀπὸ τὰς ἀναγλύφους παραστάσεις ποὺ κοσμοῦν τὴν ζωφόρον τοῦ ὡρολογίου τοῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Κυρρήστου καὶ τὸ ὁποῖον σώζεται ἀκόμα στὴν Ἀκρόπολη.

Στὸ μέσον τῆς ἐπάνω γραμμῆς ὑπάρχει τὸ ὄνομα τοῦ ἀνέμου ποὺ παριστάνει κάθε γραμματόσημο. Τὰ 6 γραμματόσημα τῆς σειρᾶς αὐτῆς παριστάνουν τὰ ἑξῆς:

Δρ. 2, χρῶμα πράσινον. Εἰκονίζεται ὁ Βορέας (Βορηᾶς) καὶ βαστᾶ εἰς τὰ χέρια του κόγχην εἰς ἔνδειξιν τοῦ θορύβου ποὺ κάμνη ὅταν φυσᾶ.

Δρ. 5, ἐρυθροπορτοκαλλόχρουν. Παριστάνει τὸν Νότον κινῶν ἕνα ἀγγεῖο γεμάτο νερό, ἐνδεικτικὸ τῶν βροχῶν ποὺ τὸν συνοδεύουν.

Δρ. 10, καστανόχρουν. Ἐδῶ βλέπομε τὸν Ἀπηλιώτην (λεβάντες) ἀνατολικὸν ἄνεμον. Ἕνας νέος κομίζων σιτάρι καὶ καρπούς.

Δρ. 20, κυανοῦν. Εἶναι ὁ Λίψ, ὁ νοτιοδυτικὸς ἄνεμος, κρατῶν εἰς τὰς χεῖρας του τμῆμα πλοίου, ἐνδεικτικὸν κατὰ τοὺς ἀρχαιολόγους, ὅτι ὁ ἄνεμος αὐτὸς ἦτο ἰδιαιτέρως εὐνοϊκὸς διὰ τὴν εἴσοδον τῶν πλοίων εἰς τὸν Πειραϊκὸν λιμένα.

Δρ. 25, κεραμόχρουν. Ἐδῶ βλέπομεν τὸν Ζέφυρον μὲ τὸν ἐπενδύτην του γεμάτον ἀπὸ λουλούδια.

Δρ. 50, μολυβδόχρουν. Εἰκονίζει τὸν Καικίαν, τὸν νοτιανατολικὸν ἄνεμον, ὑπὸ μορφὴν γέροντος ὁ ὁποῖος τινάζει χάλαζαν ἀπὸ τὴν ἀσπίδα του.

Τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1943 ἐξεδόθη ἄλλη μιὰ σειρὰ ἀεροπορικὴ ἀπὸ 6 γραμματόσημα, ὡς ἀκολούθως:

Δρ. 10, ἐρυθροδοδόχρουν. Παριστάνει τὸν Ἀπηλιώτην ὅπως καὶ εἰς τὸ 10 δρ. τῆς ἀνωτέρω σειρᾶς.

Δρ. 25, πρασινωπόν. Φέρει τὴν εἰκόνα τοῦ προηγουμένου 25 δρ. μὲ τὸν Ζέφυρον.

Δρ. 50, θαλασσόχρουν. Ἐδῶ βλέπομεν τὸν Καικίαν ποὺ εἰκονίζει τὸ ὅμοιον 50 δρ. τῆς πρώτης σειρᾶς.

Δρ. 100, τεφρόχρουν. Εἰκονίζει τὸν Βορέαν ποὺ φαίνεται εἰς τὸ γραμματόσημον τῶν 2 δρ. τῆς προηγουμένης σειρᾶς.

Δρ. 200, λιλὰ ἀνοικτό. Εἶναι ὁ Εὖρος, νοτιανατολικὸς ἄνεμος, ὑπὸ μορφὴν ἑνὸς γέροντος ὁ ὁποῖος εἶναι τυλιγμένος μὲ τὸν ἐπενδύτην του διὰ νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τὴν βροχὴν ποὺ ἔρχεται.

Δρ. 400, τεφροκύανον. Εἰκονίζεται ὁ Σκίρρων, ὁ μαΐστρος τῶν ναυτικῶν, βορειοδυτικὸς ἄνεμος φέρων ἕνα ἀγγεῖον εἰς τὰ χέρια του, κατὰ τοὺς ἀρχαιολόγους τὸ ἀγγεῖον τῆς ἀφθονίας.

Αὐτὰ εἶναι τὰ τελευταῖα ἀεροπορικὰ γραμματόσημα ποὺ ἐκυκλοφόρησε τὸ Κράτος κατὰ τὴν κατοχήν. Τώρα πλέον ποὺ εἴμεθα ἐλεύθεροι, δυστυχῶς ἀκόμη δὲν ἐκυκλοφόρησαν νέα ἀεροπορικὰ καὶ αὐτὸ δημιουργεῖ μίαν μεγάλην φιλοτελικὴν ἔλλειψιν.

ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

Οἱ μῦθοι τοῦ Αἰσώπου

Η ΑΛΕΠΟΥ ΚΑΙ Ο ΛΑΤΟΜΟΣ

Μιὰ φορὰ ποὺ κάτι κυνηγοὶ κυνηγοῦσαν μιὰ ἀλεποῦ, αὐτὴ στὴν τρεχάλα της ἔπεσε πάνω σ' ἕνα λατόμο, καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τὴν λυπηθῇ καὶ νὰ τὴν κρύψη.

Ὁ λατόμος τὴν ἔκρυψε στὴν καλύβα του. Σὲ λίγη ὥρα, πέρασαν οἱ κυνηγοί, καὶ ρώτησαν τὸ λατόμο μὴν τυχὸν καὶ εἶχε δῆ μιὰ ἀλεποῦ νὰ τρέχη.

— Ἃ μπά! Δὲν εἶδα τίποτε! ἀποκρίθηκε ὁ λατόμος.

Ἐνῶ ὅμως τοὺς μίλαγε ἔτσι, τοὺς ἔκανε μὲ τὸ χέρι νόημα πῶς τὸ ζουλάπι ποὺ ζητοῦσαν ἦταν κρυμμένο στὴν καλύβα.

Οἱ κυνηγοὶ ὅμως δὲν κατάλαβαν, κι' ἔφυγαν χωρὶς νὰ πιάσουν τὴν ἀλεποῦ. Ἡ ἀλεποῦ ὡστόσο ἀπὸ τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα τῆς καλύβας, εἶδε τὰ νοήματα τοῦ λατόμου. Γι' αὐτὸ ὅταν ξεμάκρυναν κάπως οἱ κυνηγοί, βγῆκε κι' ἔφυγε χωρὶς νὰ εὐχαριστήση τὸ λατόμο.

— Αἲ κυρὰ Μαριά! ἔκανε κακοφανισμένος ὁ λατόμος. Ἔτσι φεύγεις, χωρὶς νὰ μᾶς πῆς οὔτε ἕνα ἀντίο; Ὡστόσο μοῦ φαίνεται πὼς κάποια μικρὴ χάρη μοῦ χρωστᾶς ποὺ σ' ἔσωσα ἀπὸ τοὺς κυνηγούς!

— Θὰ σοῦ χρωστοῦσα μεγάλη χάρη, εἶπε ἡ ἀλεποῦ, ἂν τὰ καμώματά σου ἦταν ὅμοια μὲ τὰ λόγια σου. Ἡ θαρρεῖς πὼς δὲν εἶδα τὰ νοήματα ποὺ ἔκανες στοὺς κυνηγούς;

Γιὰ νὰ κρίνωμε ἕναν ἄνθρωπο, πρέπει νὰ προσέξωμε τί κάνει, κι' ὄχι μονάχα τί λέει!

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙ ΔΟΥΛΕΣ ΤΗΣ

Μιὰ φορὰ μιὰ γυναίκα εἶχε πολλὲς δοῦλες, ποὺ τὶς ξύπναγε κάθε πρωὶ τὰ χαράματα, μόλις λαλοῦσε ὁ πετεινὸς γιὰ νὰ πιάσουνε δουλειά.

Οἱ δοῦλες ποὺ ἦταν τεμπέλες τὰ εἶχαν μὲ τὸν πετεινό, ὅτι τάχα τοῦ λόγου του ἄρχιζε τὰ λαλήματα πρὶν καλὰ καλὰ σκάση ὁ ἥλιος, καὶ δὲν τὶς ἄφηνε νὰ ἡσυχάσουν.

Γι' αὐτὸ ἀποφάσισαν νὰ τὸν σφάξουν. Ἔτσι κι' ἔγινε.

Μιὰ μέρα ποὺ ἔλειπε ἡ κυρά τους, ἔπιασαν τὸν πετεινὸ καὶ τὸν ἔσφαξαν. Τί ἔγινε ὅμως τότε;

Ἡ γυναίκα μὴν ἔχοντας πιὰ ξυπνητήρι τὸν πετεινό, κοιμότανε μὲ τὴν ἔγνοια καὶ ξύπναγε τὶς δοῦλες της ἀπὸ τ' ἄγρια μεσάνυχτα!

Ἐκεῖνος ποὺ πάει μὲ πονηρία νὰ καλυτερέψη τὴν τύχη του, τὴν παθαίνει χειρότερα!

Ο ΓΙΔΟΒΟΣΚΟΣ ΚΙ' ΟΙ ΓΙΔΕΣ ΤΟΥ

Μιὰ φορὰ ἕνας γιδοβοσκὸς εἶχε βγάλει τὶς γίδες του στὴ βοσκή, καὶ μαζὶ μ' αὐτὲς ἀνακατεύτηκαν καὶ κάτι ἀγριόγιδα ποὺ ἔβοσκαν κι' αὐτὰ μαζί.

Ὅταν τὴ νύχτα ἔμπασε μέσα στὴ στάνη τὰ ζωντανά του, τ' ἀγριόγιδα, ξεθαρρεμένα μπῆκαν κι' αὐτὰ μέσα, κι ὁ γιδοβοσκὸς τὰ μάντρωσε μαζὶ μὲ τ' ἄλλα.

Τὴν ἄλλη μέρα ἔπιασε κακοκαιρία, καὶ τὰ γίδια — ἥμερα κι' ἄγρια, — δὲ μπόρεσαν νὰ βγοῦν ἔξω γιὰ βοσκή, γι' αὐτὸ ὁ γιδοβοσκὸς φρόντισε γιὰ τὴν ταγή τους μὲς στὴ στάνη.

Ἐνῶ ὅμως στὶς δικές του γίδες ἔριξε λίγο κλαρὶ — ἴσαμε ποὺ νὰ μὴν ψοφήσουνε τῆς πείνας, τ' ἀγριόγιδα τὰ τάγισε καλά. Γιατὶ ἤθελε νὰ τὰ καλοπιάση γιὰ νὰ τοῦ μείνουν!

Ὅταν καλοσύνεψε, ὁ βοσκὸς ἔβγαλε τὰ ζωντανὰ ἔξω. Ἡ δικές του γίδες ἄρχισαν νὰ βόσκουν ἥσυχα, ὅπως τὸ συνήθιζαν, τ' ἀγριόγιδα ὅμως πῆραν τὰ βουνὰ κι' χάθηκαν.

Τοῦ βοσκοῦ πολὺ τοῦ κακοφάνηκε αὐτό τους τὸ φέρσιμο.

— Ἀχάριστα ζωντανά! ἔλεγε. Ἐγὼ στέρησα τὰ δικά μου γίδια γιὰ νὰ σᾶς ταΐσω σᾶς καλά, κι' ἐσεῖς μὲ τὴν πρώτη εὐκαιρία μὲ παρατᾶτε καὶ φεύγετε!

— Μὰ γι' αὐτὸ σὲ παρατήσαμε! τοῦ εἶπε τότε μιὰ ἀγριόγιδα ποὺ τὸν ἄκουσε νὰ παραπονιέται. Ἀφοῦ ἐμᾶς, τὰ ξένα ζωντανά, γιὰ νὰ μᾶς καλοπιάσης, μᾶς φρόντισες καλύτερα ἀπὸ τὰ δικά σου ποὺ τάχεις μαζί σου χρόνια, αὐτὸ σημαίνει πὼς εἶσαι ἄνθρωπος ποὺ δὲν ξέρεις νὰ ἐκτιμᾶς ἐκείνους ποὺ σοῦ δείχνουν ἀφοσίωση. Αὔριο, ἂν μένανε μαζί σου κι' εὕρισκες ἄλλα ἀγριόγιδα, θὰ περιποιόσουν πάλι ἐκεῖνα καλύτερα ἀπὸ μᾶς.

Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἀντὶ νὰ γνοιάζεται τοὺς φίλους του κοιτάζει νὰ καλοπιάση τοὺς ξένους, δυσαρεστεῖ τοὺς φίλους τους, χωρὶς νὰ κερδίση τοὺς ξένους.

Ο ΛΥΚΟΣ ΚΙ' Ο ΕΡΩΔΙΟΣ

Μιὰ φορὰ στὸ λαιμὸ ἑνὸς λύκου εἶχε σκαλώσει ἕνα κόκαλο καὶ κόντευε νὰ τὸν πνίξη! Ἔτρεχε λοιπὸν πέρα δῶθε ὁ λύκος, γυρεύοντας γιατρό. Ὅταν λοιπὸν ἀπάντησε ἕνα πουλὶ ποὺ λέγεται ἐρωδιὸς κι' ἔχει ψηλὴ καὶ μακριὰ μύτη, τὸ παρακάλεσε νὰ τοῦ βγάλη τὸ κόκαλο καὶ θὰ τὸν πλήρωνε καλά.

Ἔχωσε τὸ πουλὶ τὸ κεφάλι του στὸ λαιμὸ τοῦ λύκου, καὶ μὲ τὴ μύτη του τράβηξε τὸ κόκαλο καὶ τόβγαλε. Καὶ τότε ὅπως ἦταν φυσικό, ζήτησε τὴν πληρωμὴ ποὺ τοῦ εἶχαν τάξει.

Μὰ τότε ὁ λύκος τοῦ εἶπε.

— Ἄκου δῶ φίλε, κατάφερες νὰ βγάλης τὸ κεφάλι σου γερὸ ἀπὸ τὸ στόμα λύκου, καὶ γυρεύεις κι' ἄλλη πληρωμή;

Ὅποιος μπλεχτῆ μὲ τοὺς κακοὺς ἀπὸ ἀνοησία, νὰ εἶναι εὐχαριστημένος ἂν δὲν πάθη κακὸ ἀπὸ δαύτους!

ΟΙ ΧΥΤΡΕΣ

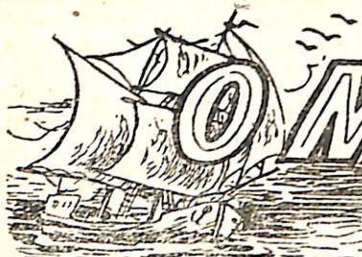
Ἕνα ποτάμι κάποτε κατέβαζε δυὸ χύτρες, τὴ μιὰ πήλινη καὶ τὴν ἄλλη χαλκωματένια.

Καὶ λέει τότε ἡ πήλινη στὴν ἄλλη.

— Μακριὰ ἀπὸ μένα κουμπάρα! Γιατὶ ἂν πέσης ἀπάνω μου, θὰ σπάσω. Κι' ἂν πέσω ἐγὼ πάνω σὲ σένα, πάλι ἐγὼ θὰ σπάσω!

Δὲν πρέπει νὰ τὰ βάζη κανεὶς μὲ τὸν καλύτερό του, γιατὶ πάντα ζημιωμένος θὰ βγῆ!...

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Γιατί πῆρε τὴν ἀπόφαση — ὅπως εἶπε τοὐλάχιστον τοῦ Ἀλβὲζ — νὰ μπαρκάρη σ' ἕνα καράβι ἀπ' αὐτὰ ποὺ βρισκόνταν στὶς ἐκβολὲς τοῦ ποταμοῦ Κογκό; Αὐτὴ ἦταν ἡ πραγματική του πρόθεση, ἢ εἶχε στὸ μυαλό του τίποτε ἄλλο; Κανεὶς ὅμως δὲν ἤξερε ποτὲ τὰ σχέδια ὅπως καὶ τὶς ἀληθινὲς σκέψεις τοῦ Νεγκόρο.

Ὅταν ἔφυγε, ἡ κυρία Οὐέλντον προσπάθησε νὰ ὀργανώση τὴ ζωή της ὅσο τὸ δυνατὸν καλύτερα, περιμένοντας τὸν γυρισμὸ τοῦ Νεγκόρο, ποὺ θἄφερνε τὸν ἄντρα της.

Πάντως ὁ Νεγκόρο δὲν θὰ μποροῦσε νὰ γυρίση στὴν Καζοντέ, πρὶν περάσουν τρεῖς ἢ τέσσαρες μῆνες.

Γι' αὐτὸ εἶχε ἀρκετὴ σημασία τὸ ζήτημα πῶς θὰ διοργάνωναν τὴ ζωή τους στὸ χωριό.

Ἡ κυρία Οὐέλντον, δὲν εἶχε σκοπὸ νὰ ἐγκαταλείψη τὸν περιφραγμένο περίβολο.

Ἡ ἴδια, τὸ παιδί της κι' ὁ ξάδερφος Βενέδικτος, βρισκόνταν ἐκεῖ σὲ ἀσφάλεια.

Ὁ μικρὸς Τζὰκ εὐτυχῶς, μὲ τὶ φροντίδες τῆς πιστῆς καὶ καλῆς Χαλιμᾶς δὲν περνοῦσε διόλου ἄσχημα ἐκεῖ. Εὐτυχῶς τὸ κλῖμα τὸν εἶχε δεχτῆ, ἦταν τώρα ἕνα ἀγοράκι γερὸ καὶ καλοδεμένο.

Ὁ Ἀλβὲζ ποὺ θὰ εἶχε σίγουρα μερίδιο στὴν «κομπίνα» θὰ ἔκανε ἄλλωστε ὅτι ἦταν δυνατὸν γιὰ νὰ εἶναι γεροὶ καὶ καλοθρεμμένοι οἱ αἰχμάλωτοί του, γιὰ τοὺς ὁποίους θὰ ἔπαιρνε τέτοιο μεγάλο τίμημα!

Ὁ Νεγκόρο ὡς τόσο πρὶν φύγη, εἶχε πολὺ συμβουλέψει τὸν Ἀλβέζ, νὰ προσέχη νὰ μὴν δραπετεύσουν οἱ αἰχμάλωτοί του.

Κανεὶς δὲν ἤξερε τί εἶχε ἀπογίνει ὁ Ἡρακλῆς, καὶ ἦταν ἀρκετὰ ἔξυπνος καὶ γενναῖος, ὥστε νὰ φοβᾶται κανεὶς πὼς κάτι θὰ ἐπιχειροῦσε γιὰ νὰ ἐλευθερώση τὴν κυρία Οὐέλντον καὶ τοὺς ἄλλους.

Ἡ ζωὴ μέσα στὸν περίβολο, κυλοῦσε λοιπὸν ἥσυχη καὶ μονότονη, ὅπως σὲ ὁποιοδήποτε ἄλλο χωριὸ τῆς ζούγκλας. Οἱ μαῦρες γυναῖκες δούλευαν ὅλη τὴν ἡμέρα.

Σὲ μεγάλα πέτρινα γουδιά, κοπάνιζαν ρύζι καὶ κεχρὶ ποὺ χρησίμευε γιὰ νὰ φτιάνουν τὸν χυλὸ ποὺ εἶναι ἡ κυριώτερη τροφὴ τῶν ἰθαγενῶν, τὸ «κουσκούς». Τὸ καλὸ «κουσκοὺς» γίνεται βράζοντας μέσα σ' αὐτὸν τὸν χυλὸ καὶ κομμάτια κρέας πρόβειο, ποὺ ἡ κυρία Οὐέλντον καὶ ἡ συντροφιά της, τὸ εὕρισκαν πολὺ νόστιμο.

Ἀπὸ τὸ καλαμποκάλευρο πάλι, ἔφτιαναν ἕναν ἄλλο χυλό, ποὺ λεγόταν «μωελέ», καὶ ποὺ ἄρεσε πολὺ στοὺς ἰθαγενεῖς. Ἐπίσης ἔβγαζαν ἀπὸ ἕνα εἶδος ἐλιές, ἕνα ἀρωματικὸ λάδι, τὸ «μ' παφοὺ» ποὺ ἀλλείφονταν μ' αὐτὸ οἱ ἰθαγενεῖς.

Ἀκόμη κατεργάζονταν κι' ἔγνεθαν τὸ μπαμπάκι. Ἔφτιαναν ὑφάσματα ἀπὸ φυτικὲς ἵνες. Μάζευαν τὶς ρίζες τῆς ταπιόκας (τοῦ μανιόκου) καὶ ἔσκαφταν τὴ γῆ, γιὰ νὰ σπείρουν τὰ προϊόντα τοῦ τόπου: σόργκο, ὄσπρια, (καθὼς κι' ἕνα εἶδος κουκιὰ ποὺ εἶναι οἱ καρποὶ ἑνὸς δέντρου πανύψηλου!), φυστίκια ἀράπικα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔβγαζαν λάδι, καφέ, ζαχαροκάλαμο, κρεμμύδια, σουσάμι, κι' ἕνα εἶδος ἀγγούρια ποὺ ἔτρωγαν τοὺς σπόρους τους σὰν πασατέμπο. Ἐπίσης ἔφτιαναν καὶ διάφορα ποτά: «μαλοφὸν» ἀπὸ χυμὸ μπανάνας, «πομπὲ» καὶ ἄλλα.

Ὕστερα ἄρμεγαν τὶς ντόπιες ἀγελάδες ποὺ δὲν ἄφηναν νὰ τὶς ἀρμέξουν παρὰ ἂν εἶχαν κοντὰ τὸ μοσχάρι τους — ἢ ἕνα ψεύτικο μοσχάρι ἀπὸ σανὸ καὶ προβιά! Ἔθρεφαν ἐπίσης κατσίκες, πουλερικά, βώδια, κλπ.

Ὅλα αὐτὰ στὴν Ἀφρικὴ τὰ φρόντιζαν οἱ γυναῖκες.

Οἱ ἄντρες περνοῦσαν τὴν ἡμέρα τους καπνίζοντας καὶ τεμπελιάζοντας. Γιαυτὸ ἡ μόνη δουλειὰ ποὺ ἔκαναν, ἦταν νὰ κυνηγᾶνε ἐλέφαντες κι' ἀγριοβούβαλους, ἢ νὰ πηγαίνουν μισθοφόροι στὶς μικρὲς συμμορίες ποὺ ἔκαναν ἐπίθεση στὰ χωριά, καὶ ἔφερναν ἁλυσσοδεμένους πίσω τοὺς κατοίκους στοὺς ἐμπόρους τῶν σκλάβων. Αὐτὲς οἱ φοβερὲς ἐπιθέσεις ποὺ εἶχαν ξεκληρίσει τὴν Ἀφρική, λεγόνταν «ράτζιες».

Ἦταν τὸ πιὸ κερδοφόρο ἐπάγγελμα νὰ λαβαίνη ἕνας μαῦρος μέρος σὲ μιὰ «ράτζια», σ' ἕνα «γιουρούσι» σὰ νὰ λέμε. Οἱ κίνδυνοι ἦταν μικροί, γιατὶ οἱ μαῦροι ποὺ ἔστελναν οἱ σκλαβέμποροι γιὰ «ράτζια» ἦταν ὁπλισμένοι μὲ τουφέκια, καὶ τὸ κέρδος ἦταν μεγάλο, γιατὶ πληρωνόνταν τὸν κάθε σκλάβο μὲ ἀρκετοὺς πήχεις βαμβακερὸ πανὶ ἢ χάντρες!

Ἡ κυρία Οὐέλντον εἶχε ἀρχίσει νὰ καταλαβαίνη ἀρκετὰ καλὰ τὴ γλῶσσα τοῦ τόπου, ποὺ τὴν μάθαινε ἀπὸ τὴν πιστὴ Χαλιμά.

Ὁ μικρὸς Τζάκ, θὰ ἤθελε πάρα πολὺ νὰ βγῆ ἀπὸ τὸν περίβολο, ἂν καὶ δὲν περνοῦσε διόλου ἄσχημα μέσα. Τὰ πουλιὰ

Ἡ μοναδική του ἔγνοια ἦταν νὰ μὴ χάση τὸ ἔντομο ἀπ' τὰ μάτια του

ἰδίως τὸν διασκέδαζαν πολύ. Σ' ἕνα τεράστιο «Βαοβὰβ» ἀφρικανικὸ δέντρο ποὺ εἶναι μεγάλο σὰν μικρὸ... δάσος, εἶχαν τὶς φωλιές τους τὰ «μαραμπού», κάτι μεγάλα, ἄσχημα πουλιά, ποὺ μοιάζουν μὲ πελεκάνους. Κι' ἀκόμα τὰ «σουἰμάγκα» μὲ κόκκινο στῆθος καὶ λαιμό, τὰ «καλαὸς» ποὺ κελαηδοῦν σὰν καρδερίνες οἱ γκρίζοι παπαγάλοι ποὺ ἔχουν κόκκινες οὐρές, τὰ «ντρούγκος» μὲ τὸ κόκκινο μακρὺ ράμφος... Ἂς ἀφήσωμε τὶς ἑκατοντάδες τὶς πολύχρωμες πεταλοῦδες, ποὺ πετοῦσαν παντοῦ, σὰ ζωντανὰ λουλούδια!

Αὐτὲς ὅμως ἐνδιέφεραν περισσότερο τὸν ξάδερφο Βενέδικτο, ποὺ πολὺ λυπόνταν ποὺ δὲν ἦταν ψηλώτερος ἀπὸ τὸν φράχτη, γιὰ νὰ τὶς κυνηγήση κι' ἔξω ἀπὸ τὸν περίβολο.

Εὐτυχῶς ποὺ καὶ μέσα δὲν ἔλειπαν τὰ κουνούπια, οἱ μυῖγες, οἱ ἀκρίδες κι' ὅλα τὰ φτερωτὰ ἢ πηδηχτὰ ἔντομα ποὺ τόσο συμπαθοῦσε!

Μιὰ μέρα μάλιστα — ἦταν 17 Ἰουνίου — ὁ ξάδερφος Βενέδικτος παρ' ὀλίγο νὰ γίνη ὁ πιὸ εὐτυχισμένος ἐντομολόγος τοῦ κόσμου...

Ὅμως αὐτὸ τὸ γεγονὸς εἶχε τέτοιες συνέπειες, ποὺ ἀξίζει τὸν κόπο νὰ τὸ διηγηθοῦμε μὲ περισσότερες λεπτομέρειες. Ἦταν κάπου ἕντεκα ἡ ὥρα τὸ πρωΐ. Ἡ ζέστη ἦταν τέτοια ποὺ ὅλοι εἶχαν κλειστῆ στὶς καλύβες τους.

Στοὺς δρόμους τῆς Καζοντέ, δὲν θὰ συναντοῦσες μήτε ἕναν ἰθαγενῆ, γιατὶ ὁ ἥλιος τῆς Ἀφρικῆς δὲν χορατεύει: χτυπάει στὸ κεφάλι κι' ἀφήνει ἀναίσθητους μὲ ἡλίαση ἀκόμη καὶ τοὺς νέγρους.

Ἡ κυρία Οὐέλντον ἦταν μισοξαπλωμένη πλάϊ στὸν κοιμισμένο Τζάκ, καὶ λαγοκοιμόταν.

Ἀκόμη κι' ὁ ξάδερφος Βενέδικτος εἶχε παρατήσει τὸ κυνήγι, καὶ ἀναπαυόταν στὴν καλύβα του.

Καθὼς μισόκλεινε τὰ μάτια ἕτοιμος «νὰ τὸν πάρη» ὅπως λέμε, ἄκουσε ξαφνικὰ τὸν χαρακτηριστικὸ βόμβο τοῦ ἐντόμου ποὺ πετάει.

Ὁ Βενέδικτος ἄνοιξε τὰ μάτια.

— Σίγουρα ἕνα ἑξάποδο! φώναξε. Κι' ἀπὸ τὴν «ὁριζόντια» θέση ποὺ βρισκόταν, στάθηκε στὴν «κάθετη».

Ὁ Βενέδικτος δὲν εἶχε πιὰ μήτε τὰ γυαλιά του μήτε τὸν φακό του. Μὰ ἡ ἀκοή του ἦταν περίφημη. Ἄκουγε καὶ «τὸ χορτάρι νὰ φυτρώνη!».

— Τί λογῆς νἆναι αὐτὸ τὸ ἑξάποδο; συλλογίστηκε.

Ἄνοιξε καλὰ καλὰ τὰ μυωπικά του μάτια—ἀλλὰ ἦταν δύσκολο νὰ δῆ. Κι' ὡστόσο κάτι τοῦ ἔλεγε πὼς αὐτὸ τὸ ἔντομο, δὲν ἦταν «τὸ πρῶτο τυχόν». Ἦταν σπουδαῖος μουσαφίρης!

Κατάφερε νὰ διακρίνη ἕναν μικρὸ μαῦρο σβῶλο ποὺ πετοῦσε.

Ὁ Βενέδικτος κρατοῦσε τὴν ἀναπνοή του. Ἄ! Ὅλα κι' ὅλα! Δὲν ἤθελε μὲ μιὰ ἄστοχη κίνησή του νὰ τὸ διώξη χωρὶς νὰ προφτάση νὰ τὸ δῆ!

Τέλος τὸ «ἑξάποδο» ἀφοῦ πέταξε ἀρκετά, ἦρθε καὶ κάθησε πάνω στὴν κορυφὴ τοῦ κεφαλιοῦ τοῦ ἐντομολόγου. Σὰ νὰ λέμε στὸ στόμα τοῦ λύκου!

— Τὸ νοιώθω νὰ περπατάη στὰ μαλλιά μου! ψιθύρισε ὁ Βενέδικτος. Νάτο ποὺ κατεβαίνει τώρα τὸ χρυσό μου! Λίγο ἀκόμα καὶ θὰ ζυγώση ἀρκετὰ στὰ χέρια μου ὥστε νὰ τὸ πιάσω! Τί χαριτωμένα ποὺ κουνάει τὰ ποδαράκια του! Κάνε θεέ μου νὰ κατεβῆ στὴν ἄκρη τῆς μύτης μου γιὰ νὰ μπορέσω τουλάχιστον νὰ τὸ διακρίνω! Ὡστόσο ὁ δρόμος ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ κρανίου του ὣς τὴν μύτη του ἦταν φαίνεται ἀρκετὰ μακρύς.

Καὶ τὸ ἔντομο στεκόταν δίγνωμο, γιατὶ τὸ ἔβαζαν σὲ πειρασμὸ τ' αὐτιὰ τοῦ ἐντομολόγου, ὁ σβέρκος του, καὶ τόσες ἄλλες ἐξ ἴσου ἑλκυστικὲς τοποθεσίες. Κι' ὕστερα μπορεῖ νὰ τοῦ ἐρχόταν τὸ κέφι νὰ δώση μιὰ καὶ νὰ πετάξη. Καὶ τότε ἀντίο ἑξάποδο!

Ὡστόσο τὸ ἔντομο, ἀφοῦ περπάτησε ἀρκετὰ στ' ἀκατάστατα μαλλιὰ τοῦ Βενέδικτου σὰν ἐξερευνητὴς σὲ πυκνὴ λόχμη, πῆρε τὴν ἀπόφαση κι' ἄρχισε νὰ κατεβαίνη στὸ μεσόφρυδο, ἐκεῖ ποὺ ἀρχινάει ἡ μύτη, ὅπου καὶ στάθηκε. Τί θὰ κάνη ἄραγε; συλλογιζόταν ὁ Βενέδικτος. Θὰ κατεβῆ; Ἢ θὰ πετάξη;

—Ἐγὼ ἂν ἤμουν θὰ κατέβαινα! ψιθύρισε ὁ Βενέδικτος, σὰ γιὰ νὰ τὸ παρακινήση.

Πάντως ἡ ἀλήθεια εἶναι, πὼς ὁποιοσδήποτε ἄλλος στὴ θέση τοῦ Βενέδικτου, θάδινε μιὰ μὲ τὸ χέρι του καὶ θὰ τὸ ἔλυωνε.

Δὲν εἶναι δὰ καὶ τόσο εὐχάριστο νὰ νιώθης τὰ ἔξη πόδια τοῦ ἑξάποδου νὰ χορεύουν στὸ δέρμα σου!

Ἀλλὰ οἱ Σπαρτιάτες ἔκρυβαν στὸν κόρφο τους μιὰ ἀλεποῦ ποὺ τοὺς ἔσκιζε, οἱ

Ρωμαῖοι ἔπιαναν ἀναμμένα κάρβουνα, γιατὶ ὁ Βενέδικτος δὲν θ' ἄφηνε ἕνα τόσο δὰ μικρὸ ἔντομο νὰ κόβη βόλτες ἀπάνω του;

Καὶ νά ποὺ ἄρχισε νὰ κατεβαίνη! Ἡ καρδιὰ τοῦ ἐντομολόγου χτύπησε δυνατά: τὸ ἔντομο σιγὰ καὶ σταθερά, μὲ βῆμα κανονικὸ βάδιζε ὡς τὴν ἄκρη τῆς σοφῆς του μύτης.

Ὁ Βενέδικτος ἀλλοιθώρισε ὅσο μποροῦσε, κι' ἔμπηξε μιὰ φωνή.

Ἦταν πράγματι ἕνα σπάνιο ἔντομο! Μόνον ποὺ ὁ Βενέδικτος δὲν ἔπρεπε νὰ φωνάξη!

Μόλις ἄκουσε τὴν ἀγριοφωνάρα τοῦ ἐντομολόγου, τὸ ἔντομο ἄνοιξε τὰ φτερά του καὶ πέταξε.

Ὁ Βενέδικτος μὲ μιὰ δεύτερη κραυγὴ — ἀπελπισίας αὐτὴν τὴν φορὰ — ἅπλωσε τὸ χέρι του, ἀλλὰ δὲν κατάφερε νὰ πιάση παρὰ τὴν ἄκρη τῆς μύτης του.

Τὸ ἔντομο εἶχε κάνει... φτερά!

— Κατάρα! Προδοσία! φώναξε ὁ Βενέδικτος.

Ὡστόσο σ' αὐτὴν τὴν περίπτωση ἔδειξε μιὰ σπάνια ψυχραιμία.

Συλλογίστηκε ὅτι αὐτὸ τὸ ἔντομο, συνήθως δὲν πετάει. Προτιμάει νὰ περπατάη χάμω.

Ἔπεσε λοιπὸν στὰ γόνατα, καὶ δὲν ἄργησε νὰ τὸ δῆ στὸ χῶμα τῆς καλύβας. Μόνο ποὺ αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ χάση ἀπὸ τὰ μάτια του!

— Θὰ τὸ ἀκολουθήσω ὡς τὴν ἄκρη τοῦ κόσμου! ἀποφάσισε.

Κι' ἔτσι ἄρχισε ἕνα παράξενο κυνήγι. Μπροστὰ τὸ ἔντομο, καὶ πίσω του ὁ Βενέδικτος μὲ τὰ τέσσερα καὶ τὴν μύτη κολλημένη στὸ χῶμα σὰν λαγωνικό.

Ἔτσι βγῆκαν ἀπὸ τὴν καλύβα, κι' ἔφτασαν στὸν περίβολο.

Τί θάκανε τώρα; Θὰ πέταγε ἀπὸ πάνω καὶ θάφηνε τὸν φίλο του πίσω ἀπὸ τὰ ξύλα τοῦ φράχτη;

Ὄχι, γιατὶ εἶχε καλὴ καρδιά.

Χώθηκε σὲ μιὰ τρύπα ποὺ ἄνοιξαν οἱ τυφλοπόντικες τῆς Ἀφρικῆς καὶ ποὺ τὸ ἄνοιγμά της κρυβόταν ἀπὸ τὰ χορτάρια, καὶ ἀκολουθώντας το, χωρὶς νὰ συλλογίζεται τί κάνει ὁ Βενέδικτος, βρέθηκε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ περίβολου, περνώντας ἀπὸ κάτω! Οὔτε τὸ κατάλαβε κάν!

Ἡ μοναδική του ἔγνοια ἦταν νὰ μὴ χάση τὸ ἔντομο ἀπὸ τὰ μάτια του. Καὶ ξαφνικά, πέταξε ξανά!

Ὁ Βενέδικτος ἄρχισε νὰ τὸ κυνηγάη σὰν τρελλός, ἐλπίζοντας πὼς θὰ κατέβη πάλι στὸ χῶμα.

Δυστυχῶς ὅμως ἐκείνη ἡ μεριὰ τοῦ περιβόλου ποὺ εἶχε προσπεράσει, γειτόνευε μὲ τὸ δάσος.

Ἂν πρόφταινε νὰ μπῆ ἐκεῖ, θὰ τόχανε. Ὡστόσο, τὸ ἔντομο μπῆκε στὸ δάσος, κι' ὁ σοφός, τὸ κυνήγησε κι' ἐκεῖ, χωρὶς ὅμως πιὰ ἐλπίδα νὰ τὸ βρῆ... Χώθηκε βαθιά, βαθιὰ μέσα στὴ λόχμη, χωρὶς νὰ συλλογίζεται πὼς ἦταν πιὰ ἀδύνατο σ' ἐκείνη τὴν πυκνὴ βλάστηση, ὄχι ἔντομο νὰ βρῆ, ἀλλὰ οὔτε... βῶδι!

—Ἀχάριστο ζῶο! συλλογιζόταν. Ζιζάνιο, ἐλεεινό! Ἄσπλαχνο! Ἀναίσθητο!

Κι' ἐκεῖ ποὺ τὸ στόλιζε μὲ ὅσα προσβλητικὰ ἐπίθετα ἤξερε, συνέβηκε κάτι μὰ τὴν ἀλήθεια ἐξωφρενικό. Ἀπὸ κυνηγὸς ὁ Βενέδικτος ἔγινε θήραμα!

Θήραμα, ναί!

Γιατὶ ξαφνικά, ἀπὸ τὸ πιὸ πυκνὸ μέρος τοῦ δάσους χύθηκε ἀπάνω του ἕνα γιγαντόσωμο πλάσμα ποὺ τὸν ἅρπαξε καὶ τὸν σήκωσε σὰ νάταν πούπουλο.

Ὕστερα τὸν ἔκοψε στὸν ὦμο του — γιατὶ εἶχε ἀνθρώπινη θωριὰ — κι' ἐδῶ πᾶν κι' οἱ ἄλλοι!

Νὰ λοιπὸν ποὺ γιὰ μιὰ φορὰ βρέθηκε καὶ κάποιος νὰ φερθῆ στὸν ἐντομολόγο ὅπως φερνόταν ὁ ἴδιος στὰ ἔντομα.

Τὸν πήγαινε ἄραγε νὰ τὸν μελετήση καὶ νὰ τὸν κατατάξη, ὁ ἄγνωστος ἀπαγωγέας του;

Νά τί δὲν θὰ μποροῦσε νὰ πῆ ὁ Βενέδικτος!

Ο «ΜΓΚΑΝΝΑ»!

Ἡ κυρία Οὐέλντον, δὲν ἤξερε τί νὰ σκεφθῆ γιὰ τὴν ἐξαφάνιση τοῦ ξάδερφου Βενέδικτου.

Νὰ κατόρθωσε ἄραγε νὰ δραπετεύση; Ἡ κυρία Οὐέλντον ποὺ ἤξερε καλὰ τὸν ξάδερφό της, ἦταν βέβαιη πὼς δὲν θάφευγε ποτὲ χωρὶς τὴν συλλογή του μὲ τὰ σπάνια ἔντομα, κι' ἂς ἦταν μακάρι γιὰ νὰ γλυτώση τὴ ζωή του.

Κι' ἡ συλλογή του εἶχε μείνει στὴν καλύβα του, στὸ στρογγυλὸ ντενεκεδένιο κουτί!

Κι' ὡστόσο ὁ Βενέδικτος, δὲν ἦταν πιὰ στὸν περίβολο τοῦ Ἀλβέζ!

Στὴν ἀρχή, ἡ κυρία Οὐέλντον ἀφοῦ πέρασε ὁλόκληρη ἡ μέρα καὶ ὁ ἐντομολόγος δὲν φάνηκε, συλλογίστηκε πὼς τὸν εἶχαν μεταφέρει ἀλλοῦ κατὰ διαταγὴ τοῦ Ἀλβέζ.

Ὅταν ὅμως ἐκάλεσε τὸν σκλαβέμπορο γιὰ νὰ τοῦ ἐξηγήση πὼς ἡ συμφωνία τους ἦταν νὰ τοὺς γυρίση ὅλους μαζὶ στὸν ἄνδρα της, ἀπὸ τὴν ἔκπληξη καὶ τὸν θυμὸ ποὺ ἔδειξε ὁ Ἀλβέζ, κατάλαβε πὼς δὲν ἦταν ἔργο δικό του ἡ ἐξαφάνιση τοῦ ξαδέρφου της. Πράγματι! Ὁ Ἀλβέζ ἦταν ἔξω φρενῶν. Δὲν ἐννοοῦσε διόλου νὰ χάση ἕναν ἀπὸ τοὺς τρεῖς αἰχμαλώτους του, γιὰ τὸν ὁποῖο θὰ ἔπαιρνε πλούσια λύτρα ἀπὸ τὸν κύριο Οὐέλντον.

Ἔδωσε αὐστηρότατες διαταγὲς νὰ ἐρευνήσουν καλὰ τὸν περίβολο, καὶ οἱ τρομοκρατημένοι μαῦροι δὲν ἄφησαν σπιθαμὴ ποὺ νὰ μὴν τὴν ψάξουν. Ἔτσι δὲν ἄργησαν ν' ἀνακαλύψουν τὴν ὑπόγεια σήραγγα ποὺ εἶχαν ἀνοίξει οἱ τυφλοπόντικες κάτω ἀπὸ τὰ ξύλα τοῦ περίβολου, καὶ ὁ Ἀλβέζ κατάλαβε πὼς ἀπὸ κεῖ θὰ ξέφυγε ὁ φυλακισμένος του.

Ἔδωσε διαταγὲς νὰ φράξουν ἀμέσως ἐκείνη τὴν τρύπα, καὶ νὰ φυλᾶνε καλύτερα τὴν κυρία Οὐέλντον καὶ τὸ γιό της.

Ἡ κυρία Οὐέλντον ὅμως, ἐξακολουθοῦσε νὰ μὴν καταλαβαίνη πὼς ἦταν δυνατὸν νὰ ἔφυγε ὁ Βενέδικτος.

Ἂν εἶχε ἀνακαλύψει τυχαῖα ἐκείνη τὴν μυστικὴ ἔξοδο, δὲν ἦταν φυσικὸ νὰ τὴν εἰδοποιήση γιὰ νὰ φύγουν μαζί;

Κι' ἂν ἤθελε νὰ ἐξερευνήση μόνος του τὰ περίχωρα, δὲν ἦταν πάλι φυσικὸ νὰ συνεννοηθῆ μαζί της πρίν, γιὰ νὰ μὴν ἀνησυχήση ὅταν θ' ἀνακάλυπτε τὴν ἐξαφάνισή του;

Καὶ πάνω ἀπ' ὅλα, δὲν θάπαιρνε μαζί του τὸ ντενεκεδένιο κουτί του;

Ὄχι... Κάποιο μυστήριο κρυβόταν πίσω ἀπὸ τὴν ἐξαφάνιση τοῦ Βενέδικτου. Ἡ ἀλήθεια καθὼς ξέρομε, ἦταν πολὺ ἁπλή, ἀλλὰ τὸ μυαλὸ τῆς κυρίας Οὐέλντον δὲν πῆγε ὡστόσο ἐκεῖ.

Στὸ μεταξὺ στὴν περιοχὴ συνέβηκε κάτι φοβερὰ δυσάρεστο γιὰ τοὺς ἰθαγενεῖς.

Ἄρχισαν βροχὲς κατακλυσμικές, πολὺ πιὸ πρὶν ἀπ' ὅτι ἦταν κανονικὸ νὰ ἔρθουν.

Τὰ σπαρμένα χωράφια πλημμύρισαν. Οἱ φυτεῖες καταστράφηκαν. Ἂν ἐξακολουθοῦσαν λίγο ἀκόμη αὐτὲς οἱ βροχές, οἱ ἰθαγενεῖς θὰ πέθαιναν τῆς πείνας!

Μέρα καὶ νύχτα, οἱ μάγοι ἔκαναν ξόρκια στὴν Καζοντέ.

Δὲν ἄκουγες παρὰ τὶς ψαλμωδίες τους, ποὺ τὶς συνόδευε ὁ μονότονος ἦχος τοῦ τὰμ τάμ.

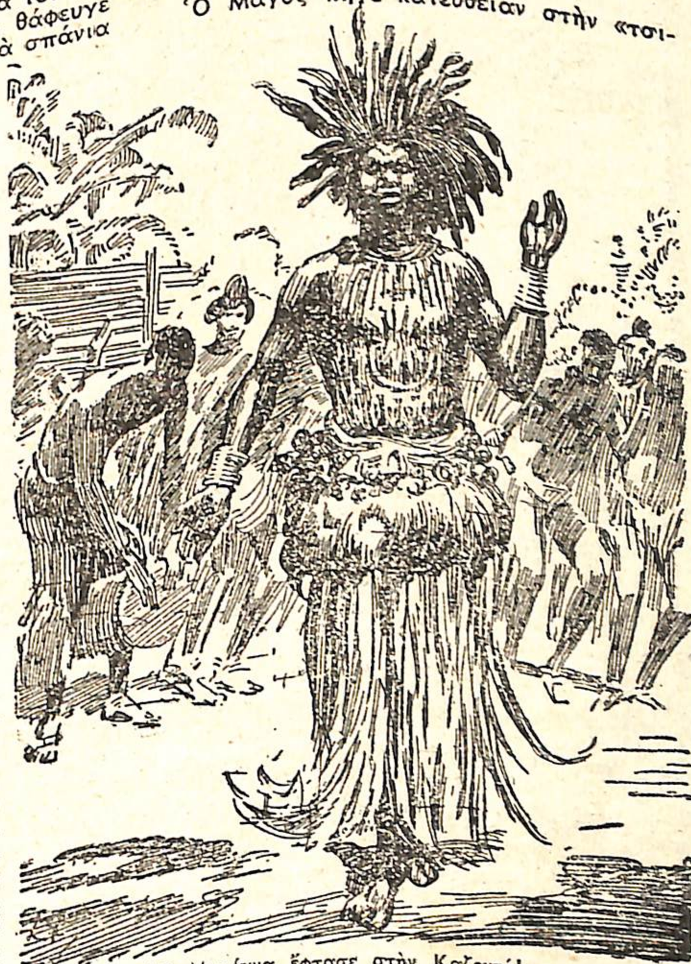
Τοῦ κάκου ὅμως ἄναβαν φωτιὲς γιὰ νὰ βράσουν τὰ μάγια τους. Τοῦ κάκου κουνοῦσαν κόκαλα ἀπὸ νυχτερίδα καὶ τὰ μαγικά τους ὄστρακα. Τοῦ κάκου ἔκαιγαν βοτάνια καὶ κέρατα βούβαλου.

Ἡ βροχὴ δὲν σταματοῦσε.

Καὶ τότε ἡ βασίλισσα Μοΐνα, ἔστειλε καὶ κάλεσε ἕναν διάσημο «Μγκάννα» ἕναν μάγο — ἀρχιμάγο — ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ζοῦνε ὁλομόναχοι στὸ δάσος.

Τὶς 25 Ἰουνίου, τὸ πρωΐ, ἐνῶ ἔβρεχε τοῦ καλοῦ καιροῦ, ὁ «Μγκάννα» ἔφτασε στὴν Καζοντέ.

Ὁ Μάγος πῆγε κατευθεῖαν στὴν «τσιτόκα» τὴν κεντρικὴ πλατεία, καὶ τὸ πλῆθος ἔτρεξε νὰ τὸν καλοσωρίση.

Ὁ Μγκάννα ἔφτασε στὴν Καζοντέ!...

Οἱ λοιμοὶ ποὺ προξενοῦν οἱ βροχὲς στὴν Ἀφρική, εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ φοβερὰ πράγματα. Οἱ ἰθαγενεῖς τοὺς τρέμουν, καὶ γι' αὐτὸ ὑποδέχτηκαν τὸν Μάγο σὰν σωτῆρα.

Κυλιόνταν μπροστά του στὴ λάσπη, ἔσκουζαν, καὶ κοντολογῆς ἔκαναν σὰν τρελλοί.

Ἀτάραχος ὁ Μάγος προχωροῦσε πρὸς τὸ παλάτι τῆς Μοΐνας.

Ἦταν ἕνας ὑπέροχος «Μγκάννα»... ψηλὸς ὡς δυὸ μέτρα, μὲ πλατυοὺς ὤμους, ἕνα σωστὸ ἀνθρώπινο θηρίο. Καὶ ἦταν ὁλομόναχος. Χωρὶς συνοδεία. Καὶ γι' αὐτὸ φαινόταν πιὸ φοβερός.

Τὸ γυμνό του στῆθος, ἦταν στολισμένο μὲ ἄσπρα μαγικὰ σημάδια, καμωμένα μὲ κιμωλία.

Στὴ μέση φοροῦσε μιὰ πλατειὰ φοῦστα ἀπὸ χόρτα.

Στὸ λαιμὸ εἶχε περασμένο ἕνα περιδέραιο ἀπὸ κεφάλια πουλιῶν. Στὸ κεφάλι μιὰ πολὺ παράξενη περικεφαλαία, μὲ λοφεῖο καὶ εἶχε μιὰ πέτσινη πλατειὰ ζώνη ἀπ' ὅπου κρέμονταν καμμιὰ ἑκατοστὴ κουδουνάκια. Ἂς ἀφήσωμε τὰ βραχιόλια του καὶ τ' ἄλλα του στολίδια!

Ναί, ἦταν ἕνας πολὺ ἐντυπωσιακὸς «Μγκάννα».

Κι' ἐκεῖνο ποὺ τὸν ξεχώριζε ἀπὸ τὸ πλῆθος, ἦταν πὼς ἦταν καὶ βουβός. Αὐτὸ ὅμως αὔξαινε τὸ δέος τῶν ἰθαγενῶν τῆς Καζοντέ. Καταλάβαιναν πὼς φύλαγε τὴν μιλιά του, γιὰ νὰ κατατροπώση τοὺς κακοὺς δαίμονες καὶ τὰ πονηρὰ πνεύματα...

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Τὰ παιδιὰ γράφουν

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Πόσο βαρειὰ καὶ θλιβερὴ ποὺ νοιώθω τὴ ζωή...
Ἕνα στεφάνι θλιβερό, στολίζω αὐτό το βράδυ,
μὲ κόκκινα τριαντάφυλλα... Τοῦ κόσμου ἡ βουή
ξεψύχησε πιὰ μέσα μου Καὶ γίνηκε ρημάδι.

Ἂν μπόραγε κανεὶς στὴ γῆ ν' ἀνοίξη τὴν καρ-
(διά μου
θὲ νάβλεπε μέσα φωτιὰ καὶ πόνο καὶ μαυρίλα.
Κι' ἂν κύτταζε κανεὶς βαθειὰ μὲς στὴ θολὴ μα-
(τιά μου
θὲ νάνοιωθε παράξενη μιὰ κρύα ἀνατριχίλα...

Θέλω νὰ κλάψω, πλέκοντας ἐτοῦτο τὸ στεφάνι
μὲ κόκκινα τριαντάφυλλα. Τὸ δάκρυ νὰ ξεπλύνη
τὸ χρῶμα τους τὸ πορφυρό, λευκὰ γιὰ νὰ τὰ
(κάνη.
Μὰ λὲς πὼς καὶ τὸ δάκρυ μου αἷμα ξανὰ τους
(δίνει.

Κόκκινα τριαντάφυλλα Μὲ αἷμα ποτισμένα
Ὤ! Μὴν νομίστε πὼς αὐτὸ ποὺ λέω εἶναι
(ψέμμα...
Κόκκινα τριαντάφυλλα μὲ αἷμα ποτισμένα
ρουφᾶνε καὶ τὸ δάκρυ μου. Κι' αὐτὸ τὸ κά-
(ναν αἷμα!

Εἶν' μιὰ παληὰ καὶ θλιβερή, στ' ἀλήθεια ἱ-
(στορία...
Ἐπέρασαν μαρτυρικὰ κι' ἀτέλειωτα τὰ χρόνια ..
Ἦτανε τότε πόλεμος. Πάνω στὴν Ἀλβανία
ὁ γιός μου ἐπολέμαγε στὰ κρύα καὶ στὰ χιό-
(νια...

Ἤμουν γεμάτη ὄνειρα γιὰ τοῦτο τὸ παιδί.
Μοναχογιός μου ἦτανε. Τὸ μόνο μου καμάρι.
Πρόθυμα ἡ μοίρα τοὔδωσε τῆς δάφνης τὸ κλαδὶ
ἀφοῦ τὸν Χάρο ἔστειλε πρῶτο νὰ μοῦ τὸ πάρη.
Σκοτώθηκε ὁ γιόκας μου. Ἦταν Πρωτομαγιά...
Μὰ πρὶν πεθάνη ἅρπαξε ἕνα κλαδὶ χλωρὸ
μὲ ἄσπρα τριαντάφυλλα καὶ φώναξε «Παιδιά,
αὐτὸ ἐδῶ στὴ μάνα μου νὰ δῶστε, στὸ χωριό,
καὶ πῆτε πὼς στὸ αἷμα μου τὸ κόκκινο εἶν'
(βαμμένο.
Νὰ τὸ φυτέψη στὴν αὐλὴ πάντα νὰ τὸ φροντίζη
καὶ κάθε τὴν Πρωτομαγιὰ στεφάνι μυρωμένο
νὰ κάνη καὶ τοῦ τάφου μου τὴν πλάκα νὰ στο-
(λίζη».

Τὸ φέραν καταπόρφυρο. Τὸ φύτεψα στὸ χῶμα
καὶ κλαίγοντας τὸ φρόντιζα μὲ δακρυσμένο
(βλέμμα
Κι' ἔβγαλε ρίζες τὸ κλαδί, κλαδιὰ καὶ ἄνθια
(ἀκόμα.
Κάτι λουλούδια κόκκινα! Κόκκινα σὰν τὸ
(αἷμα!

Κάθε χρονιὰ ἐδῶ γυρτὴ στὸν τάφο του ἐπάνω
κλαίγοντας καὶ στενάζοντας τοῦ φτιάχνω τὸ
(στεφάνι
κι' ὅλο θαρρῶ πὼς μὲ θωρεῖ κι' ἀκόμα πὼς
(τὸν πιάνω.
Μ' ἀλλοίμονο! Τὸ χέρι μου μόνο μιὰ πλάκα
(πιάνει.

Αὔριο εἶν' Πρωτομαγιά Καὶ σὺ γλυκό μ' ἀ-
(γόρι
κοιμᾶσαι γιὰ παντοτεινὰ στὸ κρύο τοῦτο χῶμα.
Κι' ἐγὼ μονάχη ἀπόμεινα μέσα στὸ ξεροβόρι
τοῦ πόνου ποὺ μὲ ρήμαξε καὶ μ' ἔκανε σὰν
(πτῶμα.

Πῶς σὲ θυμᾶμ' ἀγόρι μου! Θαρρῶ πὼς εἶσαι
(πάλι
ἐδῶ κοντά μου στὴν νυχτιά, σφιχτὰ νὰ μ' ἀγ-
(καλιάζης,
νὰ μοῦ φιλᾶς ἀχόρταγα τὸ ἄσπρο μου κεφάλι
κι' ὕστερα τόσα ὄμορφα λογάκια νὰ μοῦ κρά-
(ζης.

Σ' ἔχασα γιέ μου! Πῶς πονῶ! Θαρρῶ πὼς θὲ
(νὰ σβύσω.
Ἔλα παιδί μου πάρε με! Θέλω νάρθῶ κοντά
(σου.
Θέλω τὰ μαῦρα σου μαλλιὰ νὰ τὰ γλυκοφιλήσω
καὶ νὰ ριχτῶ χαρούμενη μέσα στὴν ἀγκαλιά
(σου...

Ὤ! Πάω! Σβύνω! Χάνομαι! Πάει ἡ καρδιὰ νὰ
(σπάση.
Ὤ! Πάρε με Παρθένα μου γλυκειά μου Πανα-
(γιὰ
ἐκεῖ στ' οὐράνια ἡ δόλια μου ψυχὴ ν' ἀναγαλ-
(λιάση
σὰν κάμω μὲ τὸ γιόκα μου ξανὰ Πρωτομαγιά.

ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ

ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ἡ μέρα ἔσκασε σὰ χρυσὸ μπουμπούκι μέσα ἀπὸ τὸν συννεφιασμένο οὐρανό Τὰ πουλάκια, πετάχτηκαν ἀπ' τὰ κλαριά τους, τίναξαν τὶς ἀσημοστόλιστες ἀπ' τὴ δροσιὰ φτεροῦγες τους κι' ἔπειτα ἄρχισαν ἕνα ἀτέλειωτο ὕμνο γιὰ τὸ σοφὸ Δημιουργό τους.

Οἱ ἔρημοι δρόμοι τῆς μικρῆς πόλης, μὲ τὰ πρῶτα φέγγη τῆς μέρας, ἄρχισαν κι' αὐτοὶ σιγὰ - σιγὰ νὰ παίρνουν ζωή. Οἱ πρῶτες ἡλιακὲς ἀκτῖνες ἔδωσαν τὸ σύνθημα στὸν ἀγῶνα τῆς βιοπάλης. Ὅλα ξετυλίγονταν μὲ ἀκρίβεια. Τίποτα τὸ νέο δὲν γίνεται.

Καθὼς οἱ ὧρες διαβαίνουν ὁ ἥλιος ἔχει φτάσει στὸ κέντρο τοῦ οὐράνιου θόλου κι' ἀπὸ κεῖ κάθετα τοξεύει μὲ τὰ πύρινα βέλη του τοὺς ἀνθρώπους.

Τὴ στιγμὴ αὐτή, πάνω στὴ λυωμένη ἄσφαλτο ἕνα δεκαπεντάχρονο παιδί, σπρώχνει τὸ βαρὺ φορτίο ἑνὸς ἁμαξιοῦ Σκληρὴ καὶ δύσκολη δουλειὰ γιὰ τ' ἀτροφικό του κορμάκι, μὰ ἡ θύμηση τῆς ἀγαπημένης μανούλας του καὶ τῶν δυὸ μικρῶν ἀδερφιῶν του, τοῦ δίνουν ὑπεράνθρωπη δύναμη. Προχωρεῖ σκυφτὸ στὴν ἀνηφορικὴ λεωφόρο. Μὰ ὅσο κι' ἂν ψυχώνεται στὴ σκέψη τῆς φαμίλιας του, νοιώθει τὸν ἑαυτό του ἀνήμπορο νὰ βαδίση.

Προχωρώντας νομίζει πὼς εἶναι τὸ σημάδι ποὺ συγκεντρώνονται ὅλα τ' ἀνθρώπινα βλέμματα. Δὲν νοιώθει τὰ χέρια του ποὺ πέφτουν ἄτονα κι' ἔπειτα κλονίζεται στὴν πυρωμένη ἄσφαλτο Τὴν ὥρα αὐτὴ ὁ δρόμος παρουσιάζει τὴν μεγαλύτερη κίνηση. Μπροστὰ στὴν τραγικὴ αὐτὴ σκηνὴ παρουσιάζεται ἕνας λεπτοκαμωμένος κύριος, μὲ κάτασπρο κολλάρο, ρίχνει μιὰ ματιὰ ὁλόγυρα κι' ὕστερα ἀφήνει ἐλεύθερα νὰ τρέξουν οἱ ποταμοὶ τῆς σοφίας ἀπὸ τὸ στόμα του: «Ἀ! εἶναι ἡλίασις, πρέπει νὰ κληθῆ ὁ ἰατρὸς τοῦ Δήμου», ἔπειτα σὰν τὸ Λευΐτη τῆς Παραβολῆς φεύγει ἥσυχος. Καὶ ἡ παρέλαση συνεχίζεται ὡς ποὺ νἄρθη ὁ γιατρὸς τοῦ Δήμου...

ΔΟΥΚΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ

Η ΑΠΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΧΕΛΩΝΑΣ

Σήμερα στὸ πλούσιο γρασίδι συνάντησα μιὰ χελώνα. Νὰ τὴν βλέπατε! Μὲ τὶς στραβὲς γοργὲς κινήσεις της θὰ γελούσατε μαζί της. Τὸ σπίτι ἔτριζε στὴ ράχη της σὰν ἀπὸ δυνατὸ σεισμὸ καὶ τὸ μικρὸ στόμα της θέριζε ἀδιάκοπα τὸ φρέσκο χορταράκι.

Γιατί νὰ βιάζεται; Ποιὸς τὴν ἐμποδίζει; ἀναρωτήθηκα. Μήπως ὁ Πλάστης δὲν σκόρπισε πλουσιοπάροχα τὸ πράσινο χαλί. Κι' ὅμως, ἡ χελώνα βιάζεται. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ γοργὸ φτερούγισμα ἄγγισε τ' αὐτιά μου. Τὰ μάτια μου ἀλοιθώρισαν ἔκπληκτα. Μόλις συνῆλθα κατάλαβα.

Ἐξ ἄλλου, ἡ χελώνα ἔλειπε ἀπ' τὴ θέση της. Μόνο τὸ χορταράκι ἔδειχνε τσαλακωμένο σὰν ἀπὸ βαρὺ σίδερο. Τὸ κεφάλι μου ἀπότομα ἄλλαξε θέαμα, ἀτένιζε τώρα τὸ γαλάζιο φόντο τ' οὐρανοῦ μὲ τὰ μικρὰ ἄσπρα μπαλώματα. Ἕνα μικρὸ φυσικὸ ἀεροπλάνο ταξίδευε στὸ ἄπειρο. Ἦταν ἀετός! Ἡ γρηγοράδα καὶ ἡ εὐκινησία τοῦ γιγάντιου πουλιοῦ μέ ἐνθουσίασε. Ἡ ἀπότομη προσγείωση καὶ ἀπογείωση ἦταν κάτι τὸ ἐκπληκτικό. Τὸ ἀλάνθαστο μάτι τοῦ βασιλιᾶ τῶν πουλιῶν ἐθαυματούργησε. Τὴν καϋμένη τὴν χελώνα...

Τὴν λυπήθηκα πραγματικὰ σὰν θυμήθηκα τὴν τύχη ποὺ τὴν περίμενε Ἀλλά, τί νὰ γίνη; Ἂν δὲν ἦταν αὐτὸς ὁ ἀετός, θἆταν ἄλλος! Γιατί λοιπὸν βιαζόταν; Ἁπλούστατα γιατὶ ἦταν στόχος στὰ μάτια τῶν ἀετῶν. Ἡ τύχη της...

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ ΤΣΕΛΕΠΙΔΗΣ
(Δράμα)

ΣΤΟΥΣ ΠΡΟΓΟΝΟΥΣ ΜΑΣ

Ξυπνῆστε λιονταρόκαρδοι προγόνοι τοῦ «Εἰκο-
(σιένα»,
νὰ ἰδῆτε τὴν Ἑλλάδα μας τὴν κοσμοξακουσμένη
καθὼς τὴν δώσατε σὲ μᾶς κληρονομιὰ αἰώνια,
εἶναι καὶ τώρα ἀθάνατη Δάδα στὴν οἰκουμένη.
Ἐσεῖς μᾶς τὴν χαρίσατε γαλάζια πέρα ὡς πέρα
κι' ἐμεῖς τὴν ἐκρατήσαμε καὶ ἀψηφώντας ὅλα
ἀντήχησε στὶς ρεματιές, στὴ θάλασσα, στὰ
(οὐράνια
τὸ «Ὄχι» τ' ἀλησμόνητο ἀπ' τὰ ὁπλοπολυ-
(βόλα !

Καὶ μεῖς τὰ νεοφύτρωτα ἀπὸ τὸ φῶς βλαστάρια,
στοὺς τάφους σας εὐλαβικὰ τὸ γόνυ μας λυ-
(γοῦμε
καὶ νοιώθουμε τὰ στήθη μας μιὰ φλόγα νὰ
(θερμαίνη
γιατὶ φυτρώσαμε στὴ Γῆ, τὸ φῶς γιὰ νὰ σκορ-
(ποῦμε.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΛΑΦΑΣ
(Α΄ Γυμνάσιο Βόλου)

ΜΙΑ ΚΑΛΗ ΠΡΑΞΗ

— Ἔ! κυρὰ Σμαράγδω! ἐφώναξε ὁ ἀντικρυνὸς μανάβης σὲ μιὰ γριούλα 80 χρονῶν φορτωμένη μὲ δυὸ ζεμπίλια. Οἱ πατάτες τελειώνουν! Δὲ θὰ πάρης καμμιὰ ὀκὰ γιὰ αὔριο; Θὰ μοῦ ζητᾶς καὶ δὲν θὰ ἔχω νὰ σοῦ δώσω

— Ἔχεις δίκηο! εἶπε ἡ γριούλα, ἀφίνοντας κάτω τὰ ζεμπίλια γιὰ νὰ πάρη μιὰ βαθειὰ ἀνάσα. Βλέπεις ὅμως, καλέ μου, ὅτι εἶμαι τόσο πολὺ φορτωμένη ὥστε μὲ θαυμάζει ἀκόμα καὶ ὁ γαϊδουράκος του, ὁ «κυρ - Μέντιος»!

— Σὲ βλέπω, εἶπε στενοχωρημένος ὁ μανάβης, ἔλα ὅμως ποὺ θὰ μοῦ τελειώσουν οἱ πατάτες! Ἐγὼ κυρὰ - Σμαράγδω, σὲ συμβουλεύω νὰ πάρης 2 - 3 ὀκάδες πατάτες νὰ κάνης τὴ δουλειά σου, καὶ γιὰ τὸ βάρος, μὴ σὲ νοιάζη! Κάποιο παιδάκι θὰ βρεθῆ νὰ σὲ βοηθήση.

— Ναί! Καλά! Ἂμ ἂν περίμενα ἐγὼ ἀπ' τὴν νέα γενιὰ κὺρ - Γιώργη, σίγουρα θὰ εἶχα πεθάνει.

— Ἔλα τώρα κυρὰ - Σμαράγδω, μὰ δὲν ἔχεις δίκιο! Οἱ νέοι...

Λίγο πιὸ πέρα ἀπὸ ἐκεῖ ποὺ κουβέντιαζαν, ὁ μανάβης κι' ἡ γριούλα, ἀκούστηκε ἕνα γρήγορο κουδούνι, ποὺ χτύπησε ἔξω ἀπὸ ἕνα πελώριο σπίτι. Ἀμέσως ἕνα ὁλόκληρο στράτευμα μαθητῶν μὲ ὅλο τὸν ὁπλισμὸ ξεχύθηκε στὸ δρόμο. Τραγουδοῦσαν τὰ παιδιὰ εὐτυχισμένα τραβούσαν γιὰ τὰ σπίτια τους. Ἡ κυρὰ - Σμαράγδω πλήρωσε τὶς πατάτες της τὶς ἔβαλε σ' ἕνα καλαθάκι τοῦ μανάβη καὶ μὲ πολὺ κόπο, ἄρχισε νὰ σέρνη τὰ κουρασμένα κοκκαλιάρικα πόδια της ποὺ λύγιζαν κάτω ἀπ' τὸ βαρὺ φορτίο.

— Ὦ, καλέ, γιαγιά, ἀκούει ξάφνου μιὰ παιδιάστικη καὶ γλυκειὰ φωνούλα ἀπὸ πίσω της καὶ βλέπει ἕνα μικρὸ χεράκι νὰ τῆς παίρνη ἕνα - ἕνα τὰ πράγματα. Αὐτὸ ποὺ κάνετε εἶναι ἔγκλημα! Δὲν εἶστε σεῖς γιὰ τέτοια βάρη!... Ἀφῆστε με σᾶς παρακαλῶ, νὰ σᾶς βοηθήσω.

Ἡ γριούλα ἐγούρλωσε τὰ μάτια της ἀπὸ κατάπληξη, κοίταξε τὸ παιδάκι αὐτό, ποὺ ἦταν ἕνας ἐκπρόσωπος τῆς νέας γενιᾶς. Στὸ πέτο του ἦταν ἕνα γαλάζιο κουμπάκι. Ἦταν τὸ σῆμα τοῦ κατηχητικοῦ.

(Δᾶς Πολιτισμοῦ πρώην Ἀετὸς Βάλτου)
ΣΩΤΟΣ Β. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ

Η ΑΝΟΙΞΗ

Ὁ χειμώνας πέρασε μὲ τὰ κρύα, καὶ τὶς παγωνιές του. Καὶ νά, προβάλη μιὰ ἀνθοστολισμένη ἐποχή, ἡ Ἄνοιξη ποὺ ποθούσαμε ὅλοι μας. Τὰ χελιδόνια μᾶς ἦρθαν πάλι. Ὁ οὐρανὸς εἶναι καταγάλανος, καὶ ἡ θάλασσα λαμποκοπᾶ σὰν καθρέφτης. Ὅλη ἡ φύση ἄλλαξε ὄψη!... Τὸ πρωϊνὸ κελάηδημα τῶν πουλιῶν, καὶ ἡ ὡραία εὐωδία τῶν λουλουδιῶν σὲ κάνει νὰ νοιώθης μεγάλη χαρά. Μιὰ ἐκδρομή μὲ ἔκανε νὰ χαρῶ τὴν ὀμορφιὰ τῆς Ἄνοιξης. Θὰ μοῦ μείνη ἀξέχαστη. Μὲ τὸ πρωϊνὸ κελάηδημα τῶν πουλιῶν ξεκίνησα. Ὁ ἥλιος εἶχε ἀνέβει ψηλά. Παντοῦ λουλούδια ἄφθονα, σκόρπιζαν εὐωδιά. Πιὸ πέρα ἕνα ρυάκι κυλοῦσε τὰ νερά του ἥσυχα. Στὴν ἀντικρυνὴ πλαγιά, τὰ ἀρνάκια χοροπηδοῦσαν βελάζοντας. Ὁ βοσκὸς καθισμένος σὲ ἕνα βράχο, ἔπαιζε τὴ φλογέρα χαρούμενα, καὶ ἀγνάντευε τὸ κοπάδι του. Παντοῦ χαρὰ Θεοῦ!

Ἡ φύση ὅλη, λὲς καὶ μοῦ χαμογελοῦσε σὰ νὰ μοῦ ἔλεγε: Ἀπολάμβανε τὴν δροσιὰ καὶ τὴν ὑγεία, ποὺ σοῦ χάρισε ὁ Πανάγαθος Δημιουργός!!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΝΤΕΜΠΟΣ

ΤΑ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΦΥΤΑ

Τὰ τριφύλλια (συνέχεια)

Καλιεργητικὲς φροντίδες. Τὸ τριφύλλι εἶναι φυτὸ ποὺ ἔχει κι᾿ αὐτὸ ἀνάγκη ἀπὸ φροντίδα.

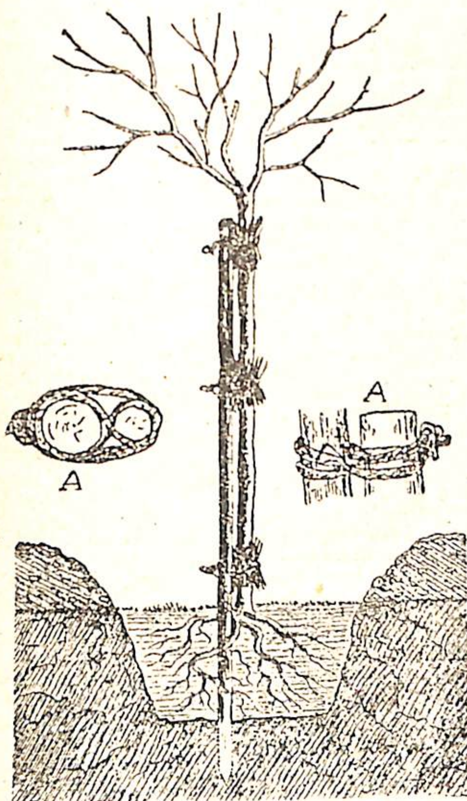
Συνήθως οἱ ἀγρότες μας τὸ σπέρνουν, καὶ τὸ ἀφήνουν. Δὲν ἀσχολοῦνται μ᾿ αὐτό, παρὰ σὰν εἶναι νὰ τὸ θερίσουν. Περιττὸ νὰ ποῦμε πόσο σφαλερὴ εἶναι αὐτὴ ἡ τακτική. Ἂν ὁ ἀγρότης θέλει καλὸ καὶ ἄφθονο τριφύλλι γιὰ τὰ ζῶα του, πρέπει νὰ τοῦ κάνη τὴν κατάλληλη καλλιέργεια.

Τὸ χῶμα. Τὸ τριφύλλι προκόβει σὲ ὅλα τὰ χωράφια, φτάνει:

α) Νὰ μὴν ἔχουν ἀγριόχορτα.

β) Νὰ εἶναι ὀργωμένα καὶ βωλοκοπημένα.

γ) Νὰ ἔχουν τ᾿ ἀπαραίτητα θρεπτικὰ

Πῶς τοποθετεῖται ὁ πάσσαλος καὶ πῶς δένεται σ᾿ αὐτὸν τὸ φυτεμένο δέντρο. Τρόπος δεσίματος στὸν πάσσαλο σὲ σχῆμα πλαγιασμένου 8. ΑΑ ὁριζόντια τομὴ καὶ ἐγκαρσία.

στοιχεῖα ὅσο νὰ μεγαλώσουν. Τοῦ χρειάζεται ἐλάχιστο ἄζωτο στὴν ἀρχή, κι᾿ ὕστερα λίγο φωσφορικὸ κάλι.

Ὁ μεγαλύτερος ἐχθρὸς τοῦ τριφυλλιοῦ, εἶναι ἡ ὑγρασία στὸ ὑπέδαφος, γιατὶ οἱ ρίζες του ποὺ τραβᾶνε βαθειά, ἀντὶ νὰ πιάσουν χῶμα σαπίζουν στὸ νερό.

Ὀργώματα-λιπάσματα. Πρέπει νὰ γίνουν 3 - 4 ὀργώματα, καὶ τὸ ἕνα βαθύ.

Τὸ χῶμα πρέπει νὰ ψιλοτριφτῆ γιατὶ ὁ σπόρος εἶναι πολὺ μικρὸς κι᾿ ἂν πέση σὲ βόλους χάνεται.

Πρέπει νὰ εἶναι λοιπὸν ψιλοτριμμένο σὰν χῶμα σπορείου, καλοδουλεμένο κι᾿ ἀφράτο. Τὸ βαθὺ ὄργωμα τὸ κάνομε τὸ καλοκαίρι, γιὰ νὰ ποτιστῆ καλὰ τὸ ὑπέδαφος ὑγρασία ἀπὸ τὰ φθινοπωρινὰ πρωτοβρόχια.

Ὕστερα ὀργώνομε τὸ φθινόπωρο, καὶ τρίβομε καλὰ τὸ χῶμα.

Κατὰ τὸν Φεβρουάριο ἢ Μάρτιο, ὀργώνουμε ἄλλη μιὰ φορά, καὶ σβαρνίζομε.

Ὕστερα ἀπὸ τὴν σπορὰ — ποὺ γίνεται Μάρτη Ἀπρίλη, σβαρνίζομε ἐλαφριὰ μὲ ξύλινη σβάρνα γιὰ νὰ παραχωθῆ ὁ σπόρος.

Ἀπὸ τὰ λιπάσματα, τὸ τριφύλλι ἀγαπάει ἰδιαίτερα τὴν κοπριά.

Ἂν δὲν ἔχομε κοπριά, τότε εἶναι ἀπαραίτητα τὰ χημικὰ λιπάσματα.

Κοπριὰ ρίχνομε 1500 - 2000 ὀκάδες στὸ στρέμμα, καὶ συμπληρώνομε μὲ δυὸ ἡμίσακκα τύπου 0 - 16 - 0.

Ὅταν δὲν ἔχομε, τότε καλύτερα εἶναι 70 - 80 ὀκάδες τύπου 0 - 12 - 12 στὸ στρέμμα.

Ρίχνομε τὸ λίπασμα ἀπὸ τὸν Φεβρουάριο ὥς τὸν Ἀπρίλη.

Ἀπὸ τὸν δεύτερο χρόνο κι᾿ ὕστερα, ἕνας ἡμίσακκος λίπασμα στὸ στρέμμα φτάνει. Τὰ φωσφοροκαλιοῦχα λιπάσματα δυναμώνουν τὸ τριφύλλι τόσο, ὥστε πνίγει μόνο του τὰ διάφορα ζιζάνια.

Τὴν κοπριὰ τὴν σκορπίζομε στὸ πρῶτο ὄργωμα καὶ τὴν ἀνακατεύομε μὲ τὸ χῶμα. Ἐνῶ τὸ λίπασμα τὸ ρίχνομε στὸ τελευταῖο ὄργωμα.

Σπορά. Ἡ ἀνοιξιάτικη σπορὰ ταιριάζει καλύτερα στὸν τόπο μας, ἐκτὸς ἂν τὸ κλῖμα εἶναι ζεστό, ὁπόταν μποροῦμε νὰ σπείρωμε τὸ φθινόπωρο. Στὸ μεταξὺ ὅμως, ἂν τὸ χωράφι εἶναι ποτιστικό, γιὰ νὰ μὴ μένη ἔτσι, σπέρνομε κανένα δημητριακὸ (προπαντὸς κριθάρι ἢ βρώμη) καὶ τὸ θερίζουμε γιὰ σανό.

Τότε ὅμως ρίχνομε 5 - 19 ὀκάδες παραπάνω λίπασμα.

Πρὶν σπείρομε τὸ τριφύλλι, πρέπει νὰ βεβαιωθοῦμε πὼς ὁ σπόρος μας εἶναι καλός, διαλεχτῆς ποιότητας, καθαρισμένος ἀπὸ ἀγριόσπορους καὶ μάλιστα τὴν κουσκούτα, ποὺ γιὰ τὸ τριφύλλι εἶναι τὸ χειρότερο ζιζάνιο.

Πρέπει νὰ μὴν εἶναι πληὸς καὶ ζούφιος.

Τρεῖς ὀκάδες σπόρος στὸ στρέμμα φτάνει. Σπέρνομε σὲ γραμμές, ἢ καὶ στὰ πεταχτά, σταυρώνοντας τὸ χωράφι τρεῖς φορές.

Ἐπειδὴ ὁ σπόρος αὐτὸς εἶναι πολὺ ψιλός, μποροῦμε νὰ τὸν ἀνακατέψωμε μὲ ἄμμο γιὰ νὰ τὸν διακρίνομε.

Ὅταν φυτρώση ὁ σπόρος. Ὅταν φυτρώση ὁ σπόρος, ποτίζομε. Ἔπειτα κάθε 20 - 25 μέρες, καὶ ἀπαραίτητα ὕστερα ἀπὸ κάθε κοψιά, ἢ ὅταν μαραίνονται τὰ φῦλλα. Ἂν σκεπαστῆ βαθειὰ ὁ σπόρος δὲν φυτρώνει. Σ᾿ ἐκεῖνα τὰ μέρη ξανασπέρνομε λίγο, γιὰ νὰ μὴ μένουν ἄχρηστα.

1) Δὲν πρέπει ν᾿ ἀφήνωμε νὰ βόσκουν ζῶα στὸν τριφυλλεῶνα, γιατὶ τὸ χῶμα κατακαθίζει καὶ τὸ χόρτο καταστρέφεται. Δὲν ἀφήνομε ἐπίσης νὰ βοσκήσουν μέσα πρόβατα, γιατὶ κόβουν κοντὲς τὶς καλαμιὲς στὶς ρίζες καὶ τὸ ἀφανίζουν. Εἴπαμε ἄλλωστε πὼς τὸ χλωρὸ τριφύλλι εἶναι κι᾿ ἐπικίνδυνο.

2) Δὲν πρέπει νὰ παραμελοῦμε νὰ λιπαίνωμε, νὰ ποτίζ᾿ με καὶ νὰ καθαρίζωμε τὸν τριφυλλεῶνα ἀπὸ τὰ ζιζάνια.

3) Σὲ κάθε στρέμμα καλὸ εἶναι νὰ σκορπᾶμε 10 - 20 ὀκάδες γύψο.

Αὐτὸς ἐνεργεῖ πάνω στὶς ἀδιάλυτες οὐσίες καὶ τὶς διαλύει πρὸς ὄφελος τοῦ φυτοῦ. Τὸν ρίχνομε Μάη, νωρὶς τὸ πρωΐ.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ συνεχίσω.

ΔΕΝΤΡΟΚΟΜΙΑ

Πῶς φυτεύομε τὸ δέντρο. Ἀφοῦ ἀνοίξομε τὸν λάκκο στὸ σημεῖο ἀκριβῶς ποὺ χαράξαμε ἀπὸ πρίν, (δὲς καὶ τὰ προηγούμενα), μπήγομε ἀκριβῶς στὴ μέση ἕναν λεπτὸ πάσσαλο.

Σ᾿ αὐτὸν τὸν πάσαλο θὰ στηριχτῆ τὸ δέντρο γιὰ νὰ μεγαλώση.

Τὸ φύτεμα γίνεται καλύτερο ὅταν δουλεύουν δύο.

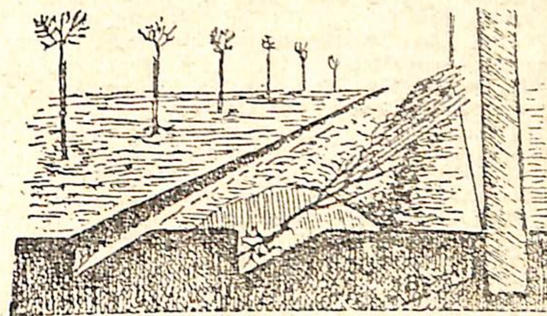
Ὁ ἕνας τοποθετεῖ τὸ δεντράκι μέσα στὸν ἀνοιγμένο λάκκο, προσέχοντας νὰ βρίσκεται στὴν κανονική του θέση, μὲ τ᾿ ἀκρόριζά του δηλαδὴ στὸ βάθος καὶ στὶς πλαγιὲς τοῦ λάκκου, χωρὶς νὰ στενοχωριοῦνται, καὶ κολλητὰ μὲ τὸν πάσσαλο.

Ἀφοῦ τοποθετηθῆ λοιπὸν κατάλληλα τὸ δέντρο, ὁ ἄλλος ἀνακατεύει τὸ χῶμα τῆς ἐπιφάνειας μὲ κοπριά, γεμίζει τὸν λάκκο μὲ τὸ φτυάρι.

Ὁ πρῶτος πατάει καλὰ τὸ χῶμα νὰ τὸ ἰσοπεδώση γύρω ἀπὸ τὸν λάκκο, προσέχοντας ὅμως νὰ μὴ τὸ πατήση μὲ τρόπο ποὺ νὰ σπάση τὶς ρίζες τοῦ δέντρου. Ἔτσι σιγὰ σιγὰ γεμίζει ὁ λάκκος κοπρόχωμα, καὶ δὲν μένει παρὰ μιὰ μικρὴ λακούβα γύρω ἀπὸ τὸ δέντρο, σὰν χρειάζεται γιὰ νὰ μὴ φεύγη τὸ νερὸ τοῦ ποτίσματος.

Κατόπιν στερεώνομε τὸ δεντράκι πάνω στὸν πάσσαλο, καὶ τὸ φύτεμα τελείωσε.

Σὲ πόσο βάθος πρέπει νὰ φυτεύωμε; Τὸ δέντρο ἀποτελεῖται ἀπὸ τὶς ρίζες του, ποὺ βρίσκονται μέσα στὸ χῶμα, κι᾿ ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ εἶναι ἔξω, τὸν κορμὸ δηλαδὴ καὶ τὰ φῦλλα.

Πῶς φυλᾶμε σὲ λάκκο τὰ δεντράκια ὡς νὰ φυτευθοῦν.

Τὸ μέρος ποὺ ἑνώνονται κορμὸς καὶ ρίζα, λέγεται λαιμός.

Ὁ λαιμὸς βγαίνει ἔξω ἀπὸ τὸ χῶμα. Ἀπὸ τὸν λαιμό, ὁ μὲν κορμὸς μεγαλώνει πρὸς τὰ ἐπάνω — καὶ τὸ δέντρο ψηλώνει, οἱ δὲ ρίζες πρὸς τὰ κάτω, τραβᾶν δηλαδὴ τοῦ βάθους καθὼς λέμε.

Πρέπει λοιπὸν νὰ προσέξωμε στὸ φύτεμα νὰ μὴν παραχώνωμε καὶ τὸν λαιμό.

Οἱ καλλιεργητὲς πιστεύουν ὅτι τὰ δέντρα πρέπει νὰ φυτεύωνται βαθειά, γιατὶ ἔτσι τὸ δέντρο θὰ ριζοβολήση καλύτερα.

Ἔτσι, παραχώνουν καὶ τὸν λαιμό, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ πάθουν οἱ ρίζες ἀσφυξία καὶ νὰ σαπίσουν.

Ἄλλοτε πάλι, ὅταν παραχώνεται ὁ λαιμός, παθαίνει καχεξία, καὶ τὸ δέντρο προσβάλλεται ἀπὸ διάφορες ἀρρώστιες, καὶ μαραίνεται.

Τὸ βάθος ποὺ πρέπει νὰ φυτεύωνται τὰ δέντρα, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ χῶμα.

Στὰ πολὺ ξερὰ καὶ σκληρὰ χώματα, (ἀμμοῦδες) φυτεύονται βαθύτερα. Σ᾿ αὐτά, ὁ λαιμὸς (τὸ μέρος τοῦ κορμοῦ ὅπως εἴπαμε ὅπου ἀρχινάει ἡ ρίζα) δὲν πρέπει νὰ βρίσκεται βαθύτερα ἀπὸ δεκαπέντε - εἴκοσι πόντους.

Στὰ κανονικὰ χώματα, μόνο δέκα πόντους πάνω ἀπὸ τὴ ρίζα ἐπιτρέπεται νὰ παραχώνωμε.

Αὐτὸ τὸ βάθος φτάνει γιὰ νὰ ριζοβολήση καλὰ τὸ δέντρο καὶ νὰ βρῆ τὴ δροσιὰ ποὺ τοῦ χρειάζεται.

Ἂν θέλομε λοιπὸν νὰ προφυλάξωμε τὸ δέντρο ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴ ζέστη ποὺ τὸ βλάφτει, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸ φυτέψωμε βαθειὰ ὅπως πολὺ σφαλερὰ πιστεύουν οἱ περισσότεροι· φτάνει νὰ τὸ σκαλίζωμε γύρω - γύρω γιὰ ν᾿ ἀερίζεται τὸ χῶμα.

Μιὰ ἄλλη, πολὺ σφαλερὴ ἰδέα, εἶναι πὼς τὸ μπόλι (ἂν τυχὸν καὶ μπολιάστηκε τὸ δέντρο) πρέπει νὰ ριζοβολήση. Παίρνουν λοιπὸν μέτρο γιὰ τὸ βάθος τοῦ φυτέματος τὸ σημεῖο ὅπου ἔγινε τὸ μπόλι, καὶ τὸ παραχώνουν τόσο ὥστε νὰ ριζοβολήση τὸ ἥμερο μέρος τοῦ δέντρου.

Ἂν δὲ τὸ ὑποκείμενο μπολιάστηκε ψηλά, τὸ γονατίζουν στὸ λάκκο, ὅπως γίνεται στὸ ἀμπέλι.

Ἔτσι ἀναγκάζουν τὸ μπολιασμένο δέντρο νὰ καταστραφῆ, καὶ τότε μοναχὰ νὰ ζήση, ἂν κατορθώση νὰ ριζοβολήση ἀπὸ τὸ μπόλι.

Ἂν τὸ μπόλι δὲν ριζοβολήση, πάει τὸ δέντρο!

Θὰ συνεχίσω στὸ ἐρχόμενο.

Μπάρμπα ΜΗΤΡΟΣ

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν 100 δραχμὲς τὴ λέξη.)

700) (3—1+3) Πρωτομπαίνοντας στὴν πεννομαχοκίνηση χαιρετῶ ὅλους τοὺς πεννομάχους καὶ ὑπόσχομαι δράση
Πικραγγουριὰ

701) Θεάματα. Ζελίνα Μυρσίνη = χονδρὸς λιγνὸς τὰ δυὸ κοθώνια.
Πικραγγουριὰ

702) Χρυσαλλίδα Ἴζεμπουργκ = ἡ μελιστάλακτη κοντόχοντρη χουχοῦ τῆς Ζούγκλας.

703) Μυρσίνη = ὁ τῶν φιδιῶν καὶ τῶν ἀγρίων κουνελιῶν κυνηγὸς καὶ γόης καὶ προστάτης ἀδυνάτων μερῶν.
Πικραγγουριὰ

704) (3—2+ε) Μαῦρε Πειρατὴ συμμαχοῦμε διότι ἔχομεν ἐχθρούς. Ἂν θέλης γράψε.
Μαῦρος Κουρσάρος

705) Βαρῶνε Μυνχάουζεν στεῖλε καταστατικόν. Βασίλειον Χριστ. Μάδην, Παιανία Ἀττικῆς.
Μαῦρος Κουρσάρος (πρώην Ἐρυθρόλευκος)

706) Ἀράχνη ἔχω καὶ ἐγὼ σαρανταπεντάρια πρόσεχε.
Μπιάνκα

707) (3—3+ε) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες. Καὶ ἰδιαιτέρως Κόκκινο Τριαντάφυλλο.
Μαραμένη Τριανταφυλλιὰ

708) Στὸν Τετραπέρατο. Μοιάζεις τὸ τετραπέρατο βασιλόπουλο καὶ στὴ σοφία θὰ τὸ φτάσης... μὰ πρόσεχε ὅμως νὰ μὴν τόν... ξεπεράσης.
Μαραμένη Τριανταφυλλιὰ

709) (3—4+ε)
Πρωτομπαίνων εἰς τὴν στήλη
τῶν Πεννομάχων αὐτὴν ἐδῶ
φλυαρία ἂς μοῦ λείπει:
ὅλους σᾶς χαιρετῶ.

710) Χαιρετοῦρες κι' ἀσπασμοὺς
στὸν καθένα χωριστὰ
ἂς μοῦ λείπουν ἂς μοῦ λείπουν
τί δὲν ἔχω κἂν λεπτά!

Ντορεμῆς

711) Μὰ δὲν μπορῶ καὶ νὰ ἀφήσω
ἀχαιρέτητους τὶς «ΔΑΔΕΣ»
καὶ σπεύδω εὐθὺς νὰ χαιρετίσω
μὲ φανοὺς καὶ μὲ λαμπάδες!
(Συνεχίζεται) Ντορεμῆς

712) (03 Π) Ἐξάψαλμε πῶς αὐτό; Πῶς ἐλατώνονται οἱ πεννομαχίες σου, ἢ μᾶλλον οἱ σαχλαμάρες σου; Ἔλα στὰ σύγκαλά σου παιδί μου. Μήπως ἔχασες τὸ πορτοφόλι σου; Γιατί θὰ τὸ διάβαζα στὶς ἐφημερίδες. Ἐξ ἄλλου νὰ καὶ ὁ Ντέτεκτιβ Χ γιὰ νὰ ψάξη καὶ νὰ τὸ βρῇ ἂν τὄχασες. Λοιπόν;;;;
Νῖκος Γερολάνδος

713) (ΟΠ) Μωρὴ Τσούχτρα! Ἀμέσως φοβέρες στοὺς Πεννομάχους; Γιὰ πρόσεξε γιατί...
Νῖκος Γερολάνδος

714) (3—5+ε) ΣΤΗΝ ΕΞΟΧΗ:
Σὰν ἐλάφι γλακᾶ!!!
στήνει μπασκίνια,
στην... μελιντακιά!
ἡ μὶς Ζελίνα!!!

Σαπφὼ

715) Καὶ τρέχει ντρέτα στὸ λόγγο
μὰ ξάφνου πέφτει ντελόγο!!!
χί!...χί!...χί!...
(Σαπφὼ (ἡ... χήνα)

716) (3—6+1) Ἀγαπητὴ Ἀγωνίστρια, καλόδεχτη στὸ σύλλογό μας. Εὐχαριστῶ τοὺς φίλους Ντολορές, Πάνο Μαλεβὸ γιὰ τὴν συμπάθειά τους στὸν σύλλογό μας.
Κ. Λαμπρὸς
Πρόεδρος «Ἰωνικῆς Φλόγας»

717) Ἔλ Γκραῖκο γράψε μας, Γεράκι τοῦ Ὀλύμπου γειά. Ἀντιχαιρετῶ Κρόνον Ἀφρολουσμένο Σαρωνικό. Ἰούλιε Καῖσαρ, Στέφανε Δάφνη Λίβιγξτον μὲ χαρὰ θὰ σᾶς δεχόμαστε στὸ σύλλογό μας. Ἰβανόη στόχο συστήσει καὶ προσωπικῶς: μὴν γράφης βλακείες.
Κ. Λαμπρὸς
Πρόεδρος Σ. Ι. Φ.
Ἀεκτζῆς εἰς τὸν ὑπερθετικὸν

718) (3—7+2) ΑΙΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΑΡΑΠΕΤΑΣΜΑ Νὰ γιατὶ τὸ Κεφαλλωνίτικο Διαβολάκι εἶναι ὁ ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: α) Οἱ πεννομαχίες του ἔχουν τὸ ὕφος στὸ γράψιμο, τοῦ Ἀρχισυντάκτη. β) Δὲν ἀλληλογραφεῖ, γιὰ εὐνόητους λόγους! γ) Πῶς ξέρει ὅτι πεννομαχίες του θὰ δημοσιευτοῦν τότε ποὺ τελειώνουν τόμοι καὶ χαρίζει .. ἀμνηστίες; δ) Γιατί δὲν στέλνει συνεργασίες στὸ περιοδικό, μιὰ καὶ εἶναι (σὲ μαθητικό!!! ἤτοι) ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ. Ἀκολουθοῦν ἀποδείξεις.
Ρούντης

719) Ὄχι.
Ρούντης

720) Ἡρωϊκὲ Μακεδόνα (505)
Ρούντης

(Ὁ ἀρχισυντάκτης κάνει τὴ δήλωση τὴν κατηγορηματικὴ ὅτι δὲν εἶναι πραγματικὰ αὐτὸς τὸ «Κεφαλλωνίτικο Διαβολάκι». Μπορεῖ νὰ ἀποκαλύψη 1) ὅτι τὸ Κεφαλλωνίτικο Διαβολάκι εἶναι μαθήτρια καὶ μάλιστα ἀρχισυντάκτις μαθητικοῦ περιοδικοῦ, 2) ὅτι ἔχει γράψει ἀρκετὲς συνεργασίες στὸ περιοδικὸ ἀλλὰ μὲ τὸ ὄνομά της, 3) ὅτι τελευταίως ἐπιβαρυμένη μὲ τὰ μαθήματα της δὲν παρακολουθεῖ πολὺ τὴν πεννομαχικὴ στήλη. Ὁ ἀρχισυντάκτης κάνει τὴ δήλωση πῶς δὲν θὰ ἐπανέλθη στὸ θέμα αὐτό, καὶ ὅτι ὁ ἴδιος φυσικὰ δὲν δημοσιεύει ἀγγελίες στὴν πεννομαχόστηλη μὲ κανένα ψευδώνυμο).

721) (3—8) Ἀλληλογραφῶ μὲ πεννομάχους. Γράψατε Παναγιώτην Καψάλην, Γυμνάσιον Καρδίτσας

722) (3—9+Ε) Ἐλ Γκραῖκο νὰ ζήσετε, χαιρετισμοὺς στὸν Ὑπερκοντοστούπη.Κερατωμένε καὶ στὸ κεφαλάκι σου.
Βουλγαροκτόνος

723) Αὐγερινὲ πιστέ μου κατάσκοπε σὲ χαιρετῶ.
Βουλγαροκτόνος

724) Ἐξάψαλμε καὶ Μεγ. Ἀλέξανδρε σᾶς χαιρετῶ ὁ Γεραυτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου.
Βουλγαροκτόνος

725) (3—10) Πρωτομπαίνοντας στὴν πεννομαχικὴ κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ προσχωρῶ στὸν σύλλογο Ἰωνικὴ Φλόγα.
Πονηρούλης Β.
«Ἰωνικῆς Φλόγας»

726) Ὅλοι στὴν Ἰωνικὴ Φλόγα τὸν σύλλογο μὲ τὰ ἀνώτερα ἰδανικά.
Πονηρούλης Β.

727) Ζητῶ συμμαχία μὲ ὅλους τοὺς ΑΕΚτζῆδες ὅσοι δέχονται ἂς ἀπαντήσουν.
Πονηρούλης Β.
«Ἰωνικῆς Φλόγας»

728) (3—11+Ε) Πεννομάχοι ὑποκύψτε εἰς ἐμένα Εἶμαι Ἀθηναῖος καὶ φίλος τοῦ κινηματογράφου. Ἀθηναῖοι γειά σας. Εἶμαι βασιλεὺς τραγουδιοῦ καὶ γέλιου. Μὲ τὰ τραγούδια μου μαγεύω, μὲ τὰ ἀστεῖα σκορπῶ κέφι. Δηλῶστε το ἐὰν ἀξίζω γιά... Ἀρχιπεννομάχος.

729) (3—12) Ὕστερα ἀπὸ ὀλιγόμηνη ἀπουσία ἐπανέρχομαι στὴν πεννομαχόστηλη. Χαιρετῶ Ντολορές, Ἐξάψαλμο καὶ «Δάδες».
Ἀνθισμένο Γιασεμὶ

730) Ζητῶ μὲ μιὰ κοπέλλα νὰ συνεργαστοῦμε. Πολὺ ἔξυπνα Κεφαλλωνίτικο Διαβολάκι, Ἐξάψαλμε κλπ.
Ἀνθισμένο Γιασεμὶ

731) (3—13) Ζελίνα, Μυρσίνη
Δυὸ κοριτσάκια χαρωπὰ
γεμάτα γνώση καὶ σοφία
λίγο ἂν εἶναι καὶ κουτὰ
αὐτὸ δὲν ἔχει σημασία
μπρὸς τὴν κούτρα τὴ μεγάλη
ποὺ στὸν κόσμο δὲν εἶν' ἄλλη.
Ραϋμόνδη

732) (3—15) Γλυκὰ Σαλονικιὰ ἀντιχαιρετίσματα, καλή μου Ἰουλιέττα. Εὐχαριστῶ. Διαβολάκι, πολύ... φασαριατζίδικο εἶσαι. Γιὰ κάτσε στά... αὐγά σου!
Νῖκος Σαλονικιὸς
(ὁ. τρομερός)

733) Ὅσον καιρὸ ἔκανες σύ, βρέφος Ὕπερε, νὰ σκεφτῆς αὐτή σου (1102) τὴν ἐξυπνάδα (!)
Νῖκος Σαλονικιὸς

734) Γειὰ χαρά, Πλάτωνα. Γλυκὰ Σαλονικιὰ ἀντιχαιρετίσματα, φίλη μου Ρόδινο Μπουμπούκι. Μήπως εἶσαι ἡ Σ. Μ.;
Σαλονικιὸς

735) (3—17) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση πεννομάχων χαιρετῶ ἅπαντας. Ἰδιαιτέρως Ἀρειανοὺς καὶ Λιακόπουλον.
Βελλιάδης

736) (3—18) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση λίγο καθυστερημένη χαιρετῶ ὅλους - ες. Ἰδιαιτέρως Μπούλη καὶ Ντόλλυ.
Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς

737) Εἴμαστεεεε... Δὰς Πολιτισμοῦ (553) καὶ μάλιστα τῆς Παιδοπόλεως
Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς καὶ Η. Τσιγγάνα

738) ((3—20) Ἀντιχαιρετῶ θερμὰ ἀγαπητὲς φίλες Τζοκόντα-Γαρδένια. Πονεμένη Τσιγγάνα μήπως ἔχασες τὸ καραβάνι. Χαιρετῶ Πράσινο Βέλος. Λιακόπουλε εἶσαι ὀφσάϊτ!! Λακᾶς τί λὲς γιὰ δυὸ γραμμοῦλες; Μπράβο γιὰ τὸ σκίτσο Κορίτσι Νάϋλον ἦρθες πρώτη γιαυτό...
Τροβαδοῦρος

739) (3—21)
Ἄχ! Ἐξάψαλμε παιδί μου
ἡ λογοδιάρροια σου!
πᾶρε χάπια... νὰ φύγη
μὴ κολλήσης κι' ἐμᾶς
καὶ τὴν οἰκογένειά σου.
Μαῦρος Πειρατὴς

740) Τὸν διάβασα Γ Ὀλύμπου γιατί ρωτᾶς; (606).
Μαῦρος Πειρατὴς

741) Εὐχαρίστως ψάλτη τῆς Ἀγροτιᾶς.
Μαῦρος Πειρατὴς «ὁ χρυσὸς Διάβολος»

742) (3—22) Ὅποιος - α εἶναι ἀπὸ τὴν Θεσσαλία καὶ ἰδιαίτερα ἀπ' τὰ Τρίκαλα ἂς τὸ δηλώση. Ἡρωϊκὲ Μακεδόνα: Ράπιντ - Ἄρης 11 - 1, Ράπιντ - ΠΑΟ 2 - 0.Τί συμπέρασμα βγάζεις; Πεννομάχοι, περιμένω ἀπάντηση στὴν 475. Ἐξάψαλμε, ξύπνιος τὰ βλέπεις τὰ ὄνειρα; Πρόσεξε, ἄλλη φορὰ μὴν πειράξης τὴν Ντολορὲς γιατί... Ντολορὲς σὲ παίρνω ὑπὸ τὴν προστασίαν μου μικρούλικο.
Μικρὸς Τροβαδοῦρος

843) (3—23) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ ἰδιαιτέρως Ἀηδονάκι, Σκαλιστῆρι.
Χριστιανικὴ Πίστη

744) (3—24) Πρωτομπαίνοντας στὴ στήλη χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ ἰδιαιτέρως τὴν πατριώτισσά μου Ζ Ρενουάρ. Ἀλληλογραφοῦμε μέσω περιοδικοῦ.
Ὁδοιπόρος

745) (3—25) Στοὺς Πεννομάχους εὔχομαι καρδιόβγαλτα «Καλὸ Πάσχα». Εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ εὐχές σου, ἀγαπητὲ Ξενιτέα. Πολύ... μεγαλοπιημένες ὅμως! Ἀντεύχομαι ὅμοια. Ἐξάψαλμε (509), εἶναι Λαμπρή! ἀλλοιῶς...
Ἥρωας Θρῦλος («Πνευμ Χαραυγῆς»)

746) (3—26) Π.Α.Ο.Κ. — ΑΡΗΣ (4 - 1) (4 - 2) (3 - 2) Ζήτω ΑΡΗΣ ΚΑΣΙΔΙΑΡΗΣ.
Φτερωτὸς Βρυκόλακας

747) (3—27) Μ. Εὔπερε, Φ. Καλαματιανή, Διαγόρα, ἀντιθερμοχαιρετῶ (κι' ὅποιον - α ἀκόμη μὲ χαιρέτησε). Γράψε Ξ. Μπουκλίτσα. Περιμένω νὰ λάβω Δ. Ζουάν. Μή, γιατί μὲ τρομάζεις Ρ Δασῶν. Μή γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Ἐξάψαλμου, μὴ τὸ κάνης νὰ χαρῶ τὴν Κεφ. Διαβολίτισσα, μὴ καλό μου παιδὶ ἀρχίζεις (590). Τζιτζιφρίγκο, πρόσεχε καλὰ πίκουλο. Τί λόγια εἶν' αὐτὰ (624); Τὰ κορίτσια τοῦ αἰώνα μας (κι' ὅλων τῶν αἰώνων) στόμα ἔχουν καὶ μιλιὰ δὲν ἔχουν. Ποτὲ δὲν ἀνοίγουμε τὸ στοματάκι μας, ποτὲ δὲν κουτσομπολεύουμε ποτέ, ποτέ, ποτε... Μὴ μᾶς ξαναπῆς φλύαρες γιατὶ σοῦ βγάζω στὴ στιγμὴ τ' αὐτιά, σὲ χαντακώνω. Ἀκοῦς νὰ μὲ πῆ φλύαρη Ἐμένα, ποὺ μετράω τὰ λόγια μου ὅταν μιλάω τόσο προσεχτικά, σὰ γέρο - τσιγκούνης ποὺ μετρᾶ τὶς λίρες του. Ἐμένα ποὺ τίποτα δὲν λέω πιὸ πολὺ ἀπ' ὅτι πρέπει νὰ λέω, ποὺ σὰν λέω λέω, λέω κι' ὅταν πῶ νὰ πῶ δὲν λέω, νὰ λέη πὼς λέω ἀφοῦ δὲν λέω, λέω, λέω!...
Ντολορὲς

748) Στὰ γραφόμενα τοῦ φίλτατου Ἐξάψαλμου: τῆς ἠθικῆς διδάσκεις καὶ γράφεις εὐαγγέλια, μὰ κεῖνοι που σὲ ξέρουν ξεραίνουντ' ἀπ' τὰ γέλια! Στὸ Σκαμπολάκι: Μικρο παιδάκι ἄνοστο, τὸ στόμα σου σαλιάζει, — ἀλλ' εὐτυχῶς — ἡ μαμά σου μὲ ξύλο σὲ τινάζει!... Φ. Αἰγιαλίτη ἀντιχαιρετῶ.
Ντολορὲς

749) Τὸ Σκαμπολάκι τυπώνει νέο περίφημο λεξικὸ τῆς «Πιάτσας». Ὁ Ἐξάψαλμος ξύνει τὴ μύτη του γιὰ νὰ ἐμπνευσθῆ νέα στιχοποιήματα. Ὁ Μ. Πάνθηρας ἀσχολεῖται μὲ τὴν κατασπαραξη... μαριδων. Ὁ Τ. Γιούλης μαθαίνει τὰ κατατόπια τῆς διαδρομῆς Ἀθήνα — Κόλαση. Οἱ Δυὸ Μαθηματικοὶ ἐξηγοῦν σαφῶς γιατὶ 2+2 δὲν κάνουν 5. (Μεγαλυτέρη ἀνακάλυψη τοῦ 20οῦ) Ἡ Κεφ. Διαβολίσσα ἐξασκεῖται στὴν καλὴ ἀνάγνωση. Προφέρει θαυμάσια τὴ φράση «Μὴ Μίμη, μή». Ὁ Φαντομάς φονεύσας ἕναν κοραίο προσπαθεῖ νὰ ἀποφύγη τὸν Τούδ. Ὁ Τοὺδ ψάχνει στὴν τσέπη του μήπως τὸν βρῆ. Ὁ Μ. Πειρατὴς ἐξασκεῖται στὸ κούρσεμα χάρτινων πλοίων μέσα στὴν λεκάνη τοῦ λουτροῦ.
Ντολορὲς

750) Τὸ ποιητικὸ ταλέντο τῶν Ἔγκμοντ, Π. Βέλους, Ξενιτέα, Α. Βέλους Σ. Β Λέσβιου κτλ.) μὲ ἐνθουσίασε τόσο πολύ, ποὺ ἀπέκτησα κι' ἐγὼ (γιὰ λίγα λεπτά), ποιητικὲς ἐμπνεύσεις. Ἰδού:

Πεννομάχοι - πεννομάχοι
γιὰ προσέξετε ἐδῶ
τζοὺμ τριαλαρὸ - ρὸ
ἡ βροχὴ δίνει νερὸ
κι' 'ναι αὐτὸ πολὺ καλὸ
τζοὺμ τριαλαλὸ - λό.

Ἐδῶ βόσκουν προβατάκια
καὶ πιὸ πέρα εἶν' ἀρνάκια
μὰ φωνάζουνε πολὺ
καὶ σοῦ παίρνουνε τ' αὐτί,
τίρι λίρι λίρι λί.

Νὰ κοτοῦλες, ποὺ κοκὸ
κόκο, κίκο, κόκι κό,
λέν' πὼς κάνανε αὐγό,
μὰ δὲν τὸ πιστεύω 'γώ.
Τζοὺμ τριαλαρὶ λαρό.

Τὸ φεγγάρι ἔχει βγῆ
καὶ ὁ ἥλιος ἔχει μπῆ
τζοὺμ πίρι πίρι πίρι πί.
Ἔν' ἀστέρι ἀπὸ ψηλὰ
χύνει φῶτα λαμπερὰ
τζοὺμ τριαλαλὰ - λά.
(Καὶ μὴ χειρότερα...)

Ντολορὲς

751) (3—28) Ἂς μ' ἀφήσουν αἱ ἀγαπηταί φίλαι (ἂν βέβαια μοῦ τὸ ἐπιτρέπουν) Ζελίνα, Κορίτσι Νάϋλον, Μυρσίνη καὶ Τσούχτρα νὰ ἀπαντήσω ἐγὼ στὴν 602 τοῦ Ἐξάψαλμου:

Μὲ τὸ Δρομοκαΐτειον ἔχεις καταπιαστῆ,
κι' ὅλο αὐτὸ μᾶς κοπανᾶς, συχνὰ τὸ λὲς δαφνί.
Γιατί βρεσῦ παιδάκι μου τὸ τόσο μεγαλεῖο;
Γιατί ὅλους τοὺς θεωρῆς γιὰ τὸ φρενοκομεῖο;
Ἀλλὰ τί λέω, ξέχασα τὴν ἄδεια κεφαλή σου
ποὺ γιὰ μυαλ' ἔχει πίτουρα - κακόμοιρε ἀλλοί σου!
Λακᾶς (πρόεδρος «Εὔθυμων Νειάτων»)

752) Στό... ὕφος Κατεπάνω μου
ὅλους σὺ τούς... ξεπέρασες
ἀλλὰ στὸ μυαλουδάκι σου(!)
κακόμοιρε ἔγέρασες.
Ἀρκάδι (γραμματεὺς «Εὔθυμων Νειάτων»)

753) Πάψε μωρὲ 'Εξάψαλμε καὶ λίγο τὶς μωρίες. Πάψε γιατὶ μᾶς τραγικοζάλισες. Καλόδεχτο στὰ «Εὔθυμα Νειάτα» Γενναῖο Ρουμελιωτόπουλο.
'Αρκάδι «Εὐθύμων Νειάτων»

754) (3—29)
Προσοχὴ πεννομάχοι
πρωτομπαίνω στὴ μάχη
φυλαχθῆτε εἶμαι ὁ Μ. 'Ακρίτας
Καὶ ὄχι κουτορνίθι ποὺ 6άζει ἀκρίδας.
Μ. 'Ακρίτας

755) Πρωτομπαίνω στὸν σύλλογό σας χαιρετῶ ὅλους - ες Ιδιαιτέρως τὸν Ταρζάν, τὸν Τετραπέρατο, τὸν Ἔλ Γκραῖκο, Ντεέτεκτιβ Χ. Γράψτε μου.
Μ. 'Ακρίτας

756) (3—30). Πρωτομπαίνοντας στὸ σαλονάκι τῶν πεννομαχιῶν χαιρετῶ ἅπαντας. 'Ιδιαιτέρως τὸ Τρομερὸ Λυκόπουλο. Γιαννάκης 'Ιωαννίδ..

757) Ζήτω ὁ «Ποσειδῶν». Μὲ βάζετε στὸ κάρρο εἰσπράκτορα νὰ διατηρῶ τάξιν, καὶ νὰ ἐνοχλῶ.. πώ! πώ! μ' ἐκάψατε!
Γιαννάκης 'Ιωαννίδ...

758) (3—32)
Στὸν 'Εξάψαλμο δωρίζω
μιὰ φόφια προβατίνα
νὰ τὴν φάη καὶ νὰ
γίνη σὰν τὴν ἔξυπνη Ζελίνα.
Πονεμένη Τσιγγάνα

759) Στὸν 'Εξάψαλμο δωρίζω
ἕνα μπουκάλι βιτριόλι
νὰ τὸ βάλη στὰ μαλλιά του.
Τί θὰ πάθη ξέρουν ὅλοι
Πονεμένη Τσιγγάνα

760) Στὸ Γεράκι τῆς 'Ερήμου
δίνω μουχλιασμένο τραχανὰ
νὰ τὸν φάη καὶ νὰ βγάλη,
λαμπριάτικα αὐγά!
Πονεμένη Τσιγγάνα

761) 'Επειδὴ ἐπιθυμῶ νὰ προσχωρήσω σὲ σύλλογο, ζητῶ καταστατικὸ μέσω περιοδικοῦ. Σύλλογός μου ἐκεῖνος ποὺ θὰ στείλη πρῶτος καταστατικό. 'Εδῶ θὰ φανῆ ἡ προθυμία του συλλόγου.
Στέφανος Μυρσίνης

762) Δεκτὴ κάθε ἀλληλογραφία· χαιρετῶ ἅπαντας. Στέφανος Μυρσίνης

763) (3—35) Ζ' Ρενουὰρ ξέχασες ὅτι μοῦ ζητῆς τὰ περσινά μου βιβλία; Ποιὸς λοιπὸν πιτσιρίκος; Ἄγγελος Φωτὸς (ΔΑΔΩΝ)

764) 'Εξάψαλμε, διὰ τὴν γνωριμίαν ἐχάρηκα πολύ. Περιμένω... Ἄγγελος Φωτὸς (ΔΑΔΩΝ)

765) Ζ. Ρενουὰρ διὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός σου θερμὰ συλλυπητήρια. Ἄγγελος Φωτὸς ΔΑΔΩΝ

766) Πεννομάχοιοιοιοι! .. Προσεχῶς. ΣΚΙΤΣΑ - ΕΡΓΑ!!! Προσεχῶς... Ἄγγ. Φωτὸς (ΔΑΔΩΝ)

767) Εἰς ὅλους τοὺς πεννομάχους, ἀναγνώστας καὶ συνεργάτας τοῦ περιοδικοῦ εὔχομαι ὅπως ὁ 'Ανστὰς Κύριος εἶναι πιστὸς σύντροφός των.
Ἄγγελος Φωτὸς (ΔΑΔΩΝ)

768) Χαιρετῶ ὅλους - ες. Μὴ σᾶς φοβίση τ' ὄνομά μου. Καὶ εἰς τὸ προσεχὲς θὰ δῆτε τὰ θαύματά μου. Κέρβερος τοῦ Ἅδου

769) (3—37) Γρρρρ! Τί γίνεται; Ἄ, μπαίνει στὴν κίνηση ὁ... Πάνθηρ

770) Θ. Μπέμπη ἀλληλογραφοῦμε, πρωτογράψε Πάνθηρ

771) (3—38) Μπὲν Χοὺρ σοῦ δίνω προθεσμία νὰ πάρης πίσω τὸ λόγο σου. Πάντως μὴ ξεχνᾶς μιὰ παροιμία ποὺ λέει: «Σὰν θὲς νὰ ρίξης πέτρα τὰ στερνά της μέτρα!»
Σπαγγοραμμένος

772) «Εὔθυμα Νειάτα» μὲ τό... κόσκινο δὲν πιάνεται τὸ «νερὸ» (636). Ἴζεμπουργκ τί θάλεγες γιὰ δυὸ γραμμοῦλες; Τζιτζιφρίκο, Δροσοσταλίδα, Πράσινο Βέλος, γειά χαρά!
Σπαγγοραμμένος

733) (3—39) Πρωτοψάλτη, δὲν ἀσχολοῦμαι περισσότερον μὲ σένα. Περιττὸν νὰ γκρινιάζης. Πρωτογράψτε ἀγαπητοὶ Δ. Πολιτισμοῦ καὶ 'Ιδανόη. Ἂν καὶ καθυστερημένα, ἀντιχαιρετῶ τοὺς ἀξιαγάπητους: Ζελίνα, Φλοῖσ6ο, Π. 'Αγράμματο.
Νῖκος Κρίνης

774) (3—39) Χαιρετῶ τὴν ὁλάνθιστη Δάφνη τοῦ Εὐρώτα. Τί θἄλεγε γιὰ μιὰ εὐχάριστη ἐπικοινωνία; Ἄγι 'Αβραμίδη — Πλάτων; — Εἰς τί ὀφείλεται ἡ σιωπή σου; Νῖκος Κρίνης

775) (5—8) Δὸν - Ζουὰν = Ζὰν βλαμμένος. Πλάπαπατζῆς. Ντολορὲς εἶσαι πιὸ δροσερὴ ἀπὸ τὸν Μαλιακό. Μὰ ἀγαπητὴ τί ἀρλούμπα ἦταν ἡ (607), Σπαγγοραμμένε γιατί; 'Ιουλιέττα τὴν ηὗρα.
Μπὲν - Χοὺρ

776) (Κ 5 — 6 + 25/4). Δὲν νομίζω Ζελίνα πὼς θάκανες ἐσὺ κάτι καλύτερο γιὰ τὸ σκουλήκι ἀπ' ὅτι ἔκανε ὁ Τετραπέρατος. Κλωτσιὰ ἔφαγες Κ. Ναΰλον καὶ κατῆλθες ἐξ οὐρανοῦ; Φωτοδότη φαντάζουμαι καράφλα ποὺ θάχης (683).
Κώστας Λαμπρὸς Πρόεδρος «'Ιων. Φλόγας»

777) 'Αγαπητὲ Κρόνε θερμοχαιρετῶ. Ἕνα γειὰ στοὺς φίλους μου Θέμη Βρανᾶ (καλῶς ἦλθες), Πονηρούλη Β., Ντὰ Βίτσι.
Κώστας Λαμπρός, Πρόεδρος «'Ιων.Φλόγας»

778) Ἄννα Ροδίτη τὸ «ἀνεξάρτητη» δὲν πάει γιὰ τὴν ἀρχηγὸν τοῦ τμήματος θηλέων «ΙΩΝΙΚΗΣ ΦΛΟΓΑΣ». Κώστας Λαμπρὸς
Πρόεδρος «'Ιωνικῆς Φλόγας»

779) (Κ 5 — 7) Στὸ Πράσινο Βέλος (637):
Εἶναι τρανὸ τὸ δῶρο σου
ὤ.. τί... φιλοδωρία!!...
μὰ φύλαξτο γιὰ τὴν
αὔριανή... κυρία!
Ζελίνα

780) Στὸν Ρομπὲν τῶν Δασῶν (590):
Μοῦ λὲς νὰ ἡσυχάσω
μὰ τὸ χατῆρι σου δὲν κάνω
ἐγὼ εἶμ' ἀσυγκίνητη
ποτὲ δὲν ἡσυχάζω.
Ζελίνα

781) Στὸν Τετραπέρατο:
Βρὲ Τετραπέρατε κουτὲ
τί ὅλο καμαρώνεις
θαρρεῖς πὼς εἶσαι μορφονιὸς
κι' ὅλο τὴ μύτη ὑψώνεις.
Ζελίνα

782) Στὴν Χρυσαλλίδα Ἴζεμπουργκ (621):
Τόσες κατέβασε σοφίες
τὸ μυαλὸ τὸ τοσοδοῦλι σου
ἢ μήπως σοῦπε κι' ἔγραψες
μωρὸ μ' ὁ ἀδελφοῦλης σου;
Ζελίνα

783) Στὸν 'Εξάψαλμο:
Σ' ἐμειδίασαν 'Εξάψαλμε
σοῦπαν πὼς λὲς ἀστεῖα,
μὰ σὰν τὰ λόγια σου θὰ δῆς
Θεέ μου!!... τί βλακεία!! ..
Ζελίνα

784) Θερμοαντιχαιρετῶ: Γεράκι 'Ολύμπου (δὲν καταλαβαίνω 606). Ξανθὴ Μπουκλίτσα εὐχαρίστως (612), Γουλιέλμος Τέλλος, Τσούχτρα, Κεντρὶ = τὰ φρόνιμα παιδιά.
Ζελίνα

785) (Κ—Ω Σ Π) 'Αγαπητοὶ 'Εξάψαλμε, Σκαλιστῆρι, Τζιτζιφρίγκο, Ντόλλυ, ἐλπίζω νὰ μὴν ἀρνηθῆτε μιὰ φιλικὴ ἀλληλογραφία. Εἶμαι ἡ καλόκαρδη...
Φίλη

786) (Κ 5—8): Δὸν Ζουὰν τὸ ξέρω πὼς ἡ «Στὰρ 'Ελλὰς» εἶναι ξαδέλφη σου (μπράβο!!!). Χαιρετῶ τοὺς 'Ιδανόην, Κώστα Λαμπρόν, Κρόνον, Πονηρούλην Β. καὶ 'Αηδονάκι.
Θέμης Βρανᾶς, 'Ιωνικῆς Φλόγας

787) (5—9) Γιὲ τῆς Πίνδου, ἄφησε καὶ γιὰ μᾶς κανένα σοκολατάκι, ὄχι ὅλα στὸν Γαλάζιο Δούναβι!! Ἔγκμοντ

788) Κόρη τῆς Λευκάδος, Δυὸ Μαθηματικοί, Γιὲ τῆς Πίνδου, Τετρὰς Ἄσσων = 'Ηπειρῶτες. Εἰς τὸ ἐρχόμενον τεῦχος θὰ ἀποκαλύψω τὴν πόλιν ἑκάστου, εἰς δὲ τὸ ἄλλο τὰ ὀνόματά σας.
Ἔγκμοντ

789) Δυὸ Μαθηματικοί, ἀναμένω λύσιν ἀσκήσεως, ἵνα μὴ σᾶς ἀποκαλύψω ἀμέσως.
Ἔγκμοντ

790) (Κ 5—8) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες. 'Ιδιαιτέρως πρόεδρον Ταπεινὸν καὶ Κατεπάνω

791) 'Εφούσκωσε ἡ θάλασσα,
καὶ βγῆκαν τὰ παπόρια,
ἐβγῆκε καὶ ὁ 'Εξάψαλμος,
μὲ τὰ στραβὰ τὰ πόδια.
Σ.

792) Μικρή μου Χρυσαλλίδα,
σὲ ἀντιχαιρετῶ,
ἀπὸ τὰ ψηλὰ 'Αλώνια,
καὶ ἀπὸ τὸν Πατραϊκό.
Σ.

793) Γράψε μου δυὸ - γραμμοῦλες,
νὰ γνωριστοῦμε πιὸ πολύ,
ἀφοῦ Πελοποννήσιοι εἴμαστε
καὶ ἐγώ, καὶ σύ.
Σ.

794) Στὴν Ντολορές:
Στὸ δρόμο ποὺ ἐπήγαινε
ἐπάτησε μιὰ σόλα,
καὶ ἀπὸ τὴν πεῖνα τὴν πολύ,
τὴν νόμισε φραντζόλα.
Σ.

795) 'Αλληλογραφῶ μὲ ὅλους - ες. Γράφτε: Γ' Γυμνάσιον Πατρῶν. Διὰ 'Ανδρέαν Σταθόπουλον. Ζ' τάξη Πρακτικοῦ.
Σ.

796) 'Η Ξανθιὰ Μπουκλίτσα,
πελάτισσα εἶναι τομερὴ
σ' ὅλα τὰ φαρμακεῖα,
καὶ δὲν ἀφήνει τὸ ὀξυζενέ,
διόλου σὲ ἡσυχία.
Σ.

797) (5—12) Πρωτομπαίνοντας στὴ στήλη τῶν πεννομαχιῶν χαιρετῶ ὅλους - ες. 'Ιδιαιτέρως ὅλους τοὺς Λεκτζῆδες, Ναυπλιακοὺς καὶ Παναιτωλικούς. Εἶμαι μαυροκίτρινος μέχρι θανάτου.
Καρμανιόλας

798) «'Ολυμπιακὸς»—«'Εθνικὸς 'Αστὴρ» 4 - 0. Πῶ! πῶ! πῶ!... Καρμανιόλας

799) (Κ—13)
'Εστήθηκε ἡ τρίχα μου!
'Απ' τὰ μαλλιὰ μὲ πιάνει
κι' ἀφοῦ περάσαμε γκρεμοὺς
στό... ὑπερπέραν φτάνει!
Νὰ περπατήσω δὲν μπορῶ
μὲ τρέλλαινε ἡ πεῖνα!
Μιὰ φασολάδα μοὔφερε
ποὺ λέγονταν... Ζελίνα!
Τὰ δόντια μου... ἀκόνισα
πάνω σὲ μιὰ μπουκάλα
καὶ τὴν ἐκαταβρόχθισα
χωρὶς ν' ἀφήσω στάλα!
(Συνεχίζονται) 'Εξάψαλμος

800) (Κ 5—13)
Μὰ ξαφνικὰ ἀντίκρυσα
μιὰ μπάλλα φουσκωμένη
τρῦπες νὰ κάνη στὸ νερό,
ν' ἀνεβοκατεβαίνη
'Ερώτησα: ποιὸς εἶσαι σύ;
κοντεύεις πιὰ νὰ σκάσης
καὶ μ' ἀπαντᾶ: 'Αλλοίμονο!
'Ο Μπέμπης ὁ Θανάσης!
(Συνεχίζεται) 'Εξάψαλμος

801) Μιὰ γιὰ πάντα στοὺς: Ρομπὲν Δασῶν, 'Ιδανόη, Τετράδα Ἄσσων, Δημοσθένη, Κατεπάνω, Π. Τσιγγάνα, Μ. Πειρατὴν, Τροβαδοῦρον, Μ. Ποιήτρια κλπ.
Εἶμαι ἔξυπνο παιδί! Στοὺς ψαλμοὺς θὰ σᾶς ρη- (μάξω,
κι' ἂν ἀκόμα ὑπάρχη φόβος, καμμιά... ποῦντα νὰ (ἁρπάξω!
Δὲν σᾶς δίνω σημασία! Σᾶς θωρῶ ἀπὸ ψηλά!
Ἔστω κι' ἂν στὸ πορτοφόλι δὲν ὑπάρχουνε...ψιλά!
Εἶμαι ἔξυπνο παιδί! κι' ἂν δυὸ - τρεῖς τὸ ἀρνη- (θῆτε,
ὑπάρχουνε δυό. . Φάληρα καὶ ἄντε νά... πνιγῆτε!!
'Εξάψαλμος

802) Θερμοαντιχαιρετῶ Δυὸ Μαθηματικούς, Γερολάνδο, 'Αηδονάκι, Ψ. 'Αγροτιάς, Βουλγαροκτόνο, Λ. Βύρωνα, Ἄρ. Εἰρωνεία, Διαγόρα καὶ Ναυτόπουλο.
'Εξάψαλμος
(ὁ ζωοποιῶν τὶς πεννομαχίες)

803) (5—14)
'Η μικρὴ ποιήτρια
ποὖναι στρατάρχου κόρη
ποτὲ δὲν παραδέχεται
πὼς εἶναι γεροντοκόρη.
Λυγερὴ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ἀπαντᾶ:

❀ Εὐχαριστῶ θερμὰ ὅλους τοὺς φίλους μου ποὺ μοῦ εὐχήθηκαν γιὰ τὴ μεγάλη γιορτὴ τῆς Χριστιανωσύνης. Τοὺς εὔχομαι κι' ἐγὼ κάθε εὐτυχία. 'Ο ἀναστημένος Χριστὸς νὰ καθοδηγῆ τὰ βήματά τους.

❀ Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα ἀγαπητὲ μου ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΟΥΣΑΗ καὶ σοῦ εὔχομαι μ' ὅλη μου τὴν καρδιὰ καλὴ πρόοδο.

❀ Εὐχαριστῶ θερμὰ ΝΙΚΟ ΓΕΡΟΛΑΝΔΡΟ γιὰ τὸ τόσο ἐνδιαφέρον σου.

❀ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ φίλε ΠΑΝ. Ν. ΜΑΡΑΓΚΕ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο σου γράμμα.

❀ Εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΚΩΝ. ΒΑΣ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΕ.

❀ 'Εσταμάτησα κάθε δημοσίευση καθὼς εἶδες ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΑΓΓΕΛΑΚΗ σὲ ὅτι ἀφορᾶ τοὺς συλλόγους. Καὶ τοῦτο γιατί, ὅπως ἀναγγέλω στ' ἄλλο φύλλο ἱδρύεται ἕνας καὶ μοναδικὸς σύλλογος.

❀ Δυστυχῶς «τὸ Πατρικὸ μου σπίτι» δὲν τὸ ἔλαβα ὑπ' ὄψη μου ΣΤΕΦΑΝΕ ΔΕΡΜΕΝΑΓΑ διότι στὸ ἴδιο χαρτὶ καὶ μάλιστα ἀκριβῶς ἀπὸ πίσω μοῦ γράφεις θέματα οἰκονομικοῦ ἐνδιαφέροντος

❀ Χαίρω ἰδιαίτερα ποὺ μοῦ δόθηκε σήμερα ἡ εὐκαιρία νὰ ἐπικοινωνήσουμε μαζὶ φίλε ΛΑΜΠΡΟ ΣΤ. ΝΤΟΤΣΙΑ. Ψευδώνυμο μπορεῖς νὰ πάρης ὅ,τι θέλης. 'Ισχύει ὅμως γιὰ τὸ χρόνο ποὺ τὸ παίρνεις. Δηλαδὴ ὅταν καὶ ἂν τὸ πάρης μέσα στὸ 1952 θὰ ἰσχύση μόνο γιὰ τὸ χρόνο αὐτό. Γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά σ' εὐχαριστῶ ἰδιαίτερα.

❀ Τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» ΚΥΡΙΑΚΟ Π. ΔΕΜΕΡΤΖΙΔΗ γραμμένα στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὰ οἰκονομικὰ θέματα δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψη.

❀ Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημά σου ΙΩΑΝΝΗ ΑΓΝΑΝΤΟΠΟΥΛΕ. Αὐτὰ παθαίνουμε ὅμως ἅμα δὲν φροντίζουμε νὰ συμμορφωνόσαστε στὶς συστάσεις ποὺ σᾶς κάνω. Χίλιες φορὲς ἔχω πῆ: Μὴν στέλνετε γράμματα στὸν προϊστάμενο τοῦ τυπογραφείου κ. Φραγκίσκο Μαλατέστα, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα μπαίνει εἰς τὸ φύλλο διὰ λόγους καθαρῶς τυπικούς.

❀ Οἱ σπαζοκεφαλιές σου ΔΗΜΗΤΡΗ ΦΑΣΟΥΛΗ (Λυκορράχη Κονίτσης) δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψη

γιατί ἦταν στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὴν ἐπιστολή σου γιὰ οἰκονομικὰ θέματα

∴ Κ. ΛΑΜΠΡΕ. Θὰ γίνη κι' αὐτό. Σιγὰ - σιγά.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ σοῦ ἀπαντήσουν ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΕ. Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα.

∴ Δὲν πρόκειται νὰ μαλλώσουμε βέβαια ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΟΥΤΣΟΥΒΕΛΛΗ. Ἂς θεωρηθῇ τὸ ζήτημά μας ὡς μὴ ὑπάρχον. Ἀλλὰ τί «κόλες σαφής» μοῦ ζητᾶς. Δὲν καταλαβαίνω. Κατ' ἀρχὴν δὲν ἔχω βέβαια ὑπηρεσία νὰ φροντίζω γιὰ νὰ προμηθεύω στοὺς φίλους μου διάφορα πράγματα. Ἀλλὰ πολὺ περισσότερο, ὅταν δὲν καταλαβαίνω τί ἀκριβῶς μοῦ ζητᾶτε.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΓΕΩΡΓΙΕ ΟΔ ΜΑΚΡΙΤΣΑΚΗ γιὰ τὸ ὡραῖο καὶ εὐγενικὸ γράμμα σου.

∴ ΝΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙΚΙΕ. Δυστυχῶς ἡ ἀγγελία σου γιὰ τὰς Σέρρας δὲν πρόφτασε νὰ μπῇ στὸ πασχαλινὸ φύλλο. Μπορεῖς νὰ μοῦ στείλῃς ἀγγελίες 30 λέξεων μὲ τὴν ἔνδειξη (ΚΝ 3 — 19).

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΑΛΙΚΗ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΑΖΟΥ γιὰ τὸ πραγματικὰ ὡραῖο καὶ εὐγενικὸ γράμμα σου.

∴ ΙΩΑΝΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑΚΗ. Δυστυχῶς δὲν εἶναι δυνατὴ πλέον ἡ γρηγορότερη διεκπεραίωση.

∴ Δὲν εἶμαι σὲ θέση νὰ σοῦ πῶ γιατί ΦΤΕΡΩΤΕ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑ δὲν δημοσιεύτηκαν οἱ σπαζοκεφαλιές σου. Πάντως δὲν χρειάζωνται νὰ γράφωνται οἱ σπαζοκεφαλιές μὲ σινική μελάνη. Μόνο τὰ σκίτσα.

∴ Ὄχι φίλε ΣΑΚΕΛΛΗ. Δὲν ἐγκρίνω τὸ ψευδώνυμο ποὺ μοῦ ζητᾶς. Στεῖλε ἄλλο καὶ ἄλλες ἀγγελίες μὲ τὴν ἔνδειξη (ΚΝ 3 — 31)

∴ Πρῶτα - πρῶτα ΑΓΓΕΛΕ ΦΩΤΟΣ μόνο ἐγὼ ἀνοίγω τὰ γράμματα τοῦ περιοδικοῦ. Δεύτερον: Ἀπαντῶ σὲ ὅλα τὰ γράμματα ἐκτὸς ἀπὸ τὰ οἰκονομικοῦ περιεχομένου. Σ' αὐτὰ ἀφήνω τὸν προϊστάμενο τῆς διεκπεραιώσεως νὰ τὰ ρυθμίζῃ σύμφωνα μὲ τὶς γενικὲς ἢ εἰδικὲς μου ὁδηγίες· πάντως σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ γράμμα σου. Νομίζω πὼς μπήκαμε πιὰ σὲ μιὰ τάξη. Τὸ περιοδικὸ κυκλοφορεῖ πιὰ στὴν ὥρα του. Δυστυχῶς ἡ ἀθλητική σου συνεργασία γραμμένη μαζὶ μὲ τὶς ἀγγελίες πῆγε περίπατο!

∴ Πήραμε τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μας: Ὀδοιπόρου, Ἀντωνίου Πατέλη καὶ Ἀλκμήνης Παπασχάλη, Χρίστου Σαμανίδη, Διον. Μαρκοπούλου, Ἰωάννη Γ. Ρήγα, Παν. Ν. Ζαννῆ, Σ. Σκαφίδα, Χρίστου Δημητριάδη, Χαρούμενου Σπουργίτη, Ἰωσὴφ Στεργίου, Κων. Β. Ἀγγελοπούλου, Εὐαγγέλου Παρασχάκη, Σ. Θεοδωρίδη, Χρ. Ζαμπάκου, Ἰωάννη Π. Στυλόπουλου, Πέτρου Κρικέλη, Χρίστου Δημ. Κοτινᾶ, Ἠλ. Κ. Δεληγιάννη, Δημ. Παναγιωτίδη, Πονεμένης Τσιγγάνας, Γεωργίου Τόλια, Παναγιώτη Κ. Μπακοπούλου, Διον. Δ. Μαρκοπούλου, Γ. Δημητράντζου, Μάριου, Γ. Σκαφίδα, Ἄθαν Βατίστα, Πάνθηρα, Σεραφ. Χαντζιάρα, Λουκᾶ Παπατρύφωνος, Εὐαγγέλου Σιάντη, Πέτρου Μητράκα, Ἀνδρέα Σ. Θεοδωρίδη καὶ Κωστῆ Δειλινοῦ.

∴ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας: Βασ. Χρ. Μάδη, Θεοφάνη Καραδήμου, Κων. Τσιρογιάννη, Ἀντ. Πατέλη, Κ. Τσαμουργκέλη, Γεωργίου Π. Σιανάβα, Ἀντ. Χαλιαμπάλη, Παν. Νικ. Ζάννη, Ἰωάννη Γεωργίου Ρήγα, Χρ. Σαμανίδη, Χρ Σκούρα, Δημ. Α. Ἀγγελίδη, Ἰωσὴφ Στεργίου, Κων. Ἀγγελοπούλου, Πότης Μητράκου, Παν. Αγγελάκη, Συμ. Θεοδωρίδη, Χρ. Μ. Ζαμπάκου, Δημ. Θεοδώρου, Ἀντ. Χαλιαμπάλια, Γεωργίου Α. Σιανάβα, Ἐλευθερίου Θεοδώρου, Γ. Ο. Μαυριτσάκη, Χαραλάμπου Νικ. Ζαχάκη, Στεφ. Δερβέναγα, Γεωργίου Ἀναστασοπούλου, Ἀντ. Χαλιαμπάλια, Εὐθυμίου Κάλλου, Ἰωάννη Πατσιᾶ. Δ. Θεοδώρου, Ἀντ. Τζίκα, Στεφ. Π. Τζώτζη, Πέτρου Κρικέλη, Λάμπρου Στ. Ντότσια, Γεωργίου Χρυσικοῦ, Γεωργίου Γεωργιάδη, Γρηγορίου Γρηγοριάδη, Παύλου Πολυχρονίδη, Ζήνωνος Σγουράκη, Θ. Καραδήμου, Μιχ. Γκλιμπάτσα, Λουκᾶ Κατσαρῆ, Γεωργίου Δερβίτση, Γεωργίου Νικ. Ζήση, Δημ Παναγιωτίδη, Δημ. Κουτσομήτρου, Πονεμένης Τσιγγάνας, Ἀντ. Π. Θεοφιλάκου, Ἀλ. Καϊπαλέξη, Νικ. Τσιαπαρίδη, Λουκᾶ Τσακάρη, Δημ. Γκιζάνη, Γ. Δημητράντζου, Ἐλευθ. Θεοδώρου, Γεωργίου Σιανάβα, Ἀντ. Σταμπολντζῆ, Σεραφεὶμ Β. Χαντζάρα, Παν. Διαμάντη καὶ Πέτρου Μητράκα.

∴ Πήραμε τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες τῶν φίλων μας: Χρ. Δημητριάδη, Α. Πατέλη, Τάκη Σπυροπούλου, Χρ. Σαμανίδη, Χρ. Κόκκαλη, Γεωργίου Χαλκιαδάκη, Α. Θεοφιλάκου, Γ. Ζήση, Χ. Παναγιωτίδη, Σ. Σκαφίδα, Ἰωσὴφ Στεργίου, Ἀλ. Μακρυλάκη, Κων. Δεδοπούλου, Χρ. Ι. Γιαννίκου, Γεωργίου Τσέτσιλα, Στ. Τζώτζη, Σοφοῦ, Γεωργίου Τσιφλόγλου, Κων. Ἰωάν. Κοσμᾶ, Θανάση Μπέμπη, Σωτηρ. Φασούλη, Νίκου Γιαννούλη, Νικ. Παναγιωτίδη, Ἀλ. Γκώγκου, Πολυχρονίου Μακρίδη, Ἀλεξ. Καϊπαλέξη, Γεωργίου Ι. Τσελεπῆ, Δημ. Γκιζάνη, Λουκᾶ Παπατρύφωνος, Γιάννη Ἀγιάννη, Ι. Γκουντενούδη.

∴ Πήραμε τὰ σκίτσα τῶν φίλων μας: Ἀντ. Πατέλη (καλό). Ἀλκ. Πασχάλη (καλά), Παν. Ζαννῆ (καλούτσικο), Μουντζούρη — Ζαννῆ (ὄχι καλό. Μὰ πῶς τὸ φτιάσατε καὶ οἱ δυό), Τάκη Ἀχαιοῦ (πολὺ καλὴ ἡ λιθιά· ὁ ἀνεμόμυλος ἔτσι κι' ἔτσι), Παναγιώτη Καφάλη (ὄχι καλό), Ραϋμόνδης (ἔτσι κι' ἔτσι), Ἔνδοξου Πλατάνου (ὄχι πολὺ καλά), Νικολάου Σαλονικιοῦ (τὸ ἕνα πολὺ καλό), Σ. Τζώτζη (καλά), Ἰωάννη Πατσιᾶ (ἔτσι κι' ἔτσι), Κων. Τσουκαλῆ (ἀρκετὰ καλά), Καραγιάννη (ἔτσι κι' ἔτσι), Στεφ Τζώτζη (καλούτσικα), Θ. Μπέμπη (πολὺ καλά), Γ Τσακτσινῆ (πολὺ καλά), Ν. Γιαννούλη (πολὺ καλά), Ν. Σαλονικιοῦ (πολὺ καλὸς ὁ Μαῦρος Πειρατής), Νικ. Παναγιωτίδη (ἔτσι κι' ἔτσι), Ντολορὲς (πολὺ καλά), Δ. Παναγιωτίδη (σχεδιασμένο μὲ ἀκατάλληλο μελάνι), Παναγιώτου Μπασκούτα (καλό), Τέκνου Ταΰγέτου (καλό), Ἐξάφαλμου (πολὺ καλά), Γεωργίου Σιανάβα (ἀκατάλληλη ἡ μελάνη), Π. Καφάλη (ὄχι καλό), Α. Ζήκα (ὄχι καλό), Κ. Πασβάντη (πολὺ καλά), Πέτρου Μητράκα (καλά), Ρούντη (καλά), Σπαγγοραμμένου (καλά).

∴ Καλὴ ἡ ἔκθεσή σου ΧΑΜΑΛΙΔΗ ΚΥΡΙΑΚΟ. Φυσικὰ θὰ μποροῦσε νὰ παρουσιάσῃ περισσότερο ἐνδιαφέρον ἂν ἔγραφετο σὲ ἐντελῶς ἄλλο στύλ. Ἀλλὰ καὶ ἔτσι εἶναι καλή. Οἱ ἐρωτήσεις σου, δὲν πρόκειται νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψη γιατί εἶναι γραμμένες στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὴ συνεργασία.

∴ Διάβασα μὲ προσοχὴ «ἅπαντα τὰ ἔργα σου» ΝΙΚΟΛΑΕ ΜΥΡΣΙΝΗ καὶ δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὼς εἶμαι πέρα ὡς πέρα ἱκανοποιημένος. Τὰ πεζά σου ἀρκετὰ καλά. Στρωτὸ τὸ γράψιμο. Μὰ τὰ ποιήματά σου ὄχι καλά. Καὶ ἡ στιχουργία τους προμερῆ Ξεχωρίζω τὸν τελευταῖο στίχο τοῦ στιχουργήματος «Τὸ γλυκὸ καὶ ἡ μαμά» γιατί πραγματικὰ ἔχει σατυρικὸ πνεῦμα:

«Ἐδοκίμασα λιγάκι
μὲ τὰ πέντε δάκτυλά μου
μὰ τὴ γλύκα μόλις πῆρα
μοῦ τὶς ἔβρεξε ἡ μαμά μου».

ΝΙΚΟ ΒΑΝΔΩΡΟ: Ἔδωσα ἀμέσως ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση γιὰ τὸ ζήτημά σου. Πάντως σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ ὡραῖο πράγματι γράμμα σου. Τὸ ποίημά σου ἀρκετὰ καλό.

∴ Δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὼς ἔμεινα ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὸ ποίημά σου, φίλε ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕ ΝΤΕΜΠΟ. Καὶ ἀπὸ σένα περίμενα πολὺ περισσότερα πράγματα.

∴ Καλὸ τὸ «Σκλαβωμένο σου Ἀηδονάκι» ΧΡΙΣΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΕ.

∴ Μποροῦσε νὰ ἦταν καλλίτερο τὸ ποίημά σου ΓΙΩΡΓΟ ΦΙΛΙΟ μὲ περισσότερη προσοχή. Ἂν μπορέσω νὰ τὸ διορθώσω κάτι θὰ γίνῃ.

∴ Αὐτὴ τὴ φορὰ ΝΙΚΟ ΤΑΜΠΟΥΡΗ τὰ ποιήματά σου εἶναι ἀρκετὰ καλά.

∴ Καλὴ ΑΝΤΩΝΙΕ ΠΑΤΕΛΗ καὶ ΑΛΚΜΗΝΗ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ ἡ συνεργασία σας.

∴ Μὰ καὶ αὐτὸ ποὺ μοῦ στέλνεις Ν. ΣΑΙΝΗ τὸ «Ποιὰ μέρα» μοῦ φαίνεται πὼς εἶναι διασκευὴ λαϊκῶν τετραστίχων. Ἔτσι δὲν εἶναι;

∴ Οἱ συνεργασίες σου ΔΗΜΗΤΡΙΕ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗ παρουσιάζουν ἀρκετὸ ἐνδιαφέρο.

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ ΑΛΚΜΗΝΗ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα. Σὲ συγχαίρω γιὰ τὰ εὐγενικά σου αἰσθήματα.

∴ Μοῦ γράφεις ΓΡΗΓΟΡΙΕ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ ἀπὸ τὴν Ἐλευθερούπολη: «Ἡ σπίθα τῆς ἀγάπης μου γιὰ σένα ἔγινε ὁλόκληρη φλόγα, ὅπως σοῦ ἔγραψα καὶ στὸ ἄλλο μου γράμμα. Γι' αὐτὸ προσπαθῶ μὲ κάθε μέσο γιὰ τὴ διάδοσή σου. Ὅλοι οἱ ἀναγνῶστες σου τῆς μικρῆς μας πόλης σὲ περιμένουμε μὲ ἀγωνία». Τὸ «Χριστὸς μίλησε» πολὺ καλό. Μπράβο.

∴ Μοῦ γράφεις ΚΩΣΤΑ Σ. ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΕ: «Ἡ παροῦσα μου ἀποστολὴ ὡς θὰ ἀντιληφθῆτε εἶναι πλουσία εἰς φιλολογικὴν ὕλην. Τὰ δυὸ ποιήματα εἶναι πολὺ ἐξαιρετικὰ καὶ μάλιστα τόσον, ὥστε δικαίως τὸ ἕνα τοὐλάχιστον ἐκ τῶν δύο θὰ ἐλάμβανε τιμητικὴν θέσιν. Τὸ μικρὸ δὲ ποῦμε θεατρικὸ ἔργο «Ἡ συμβουλὴ τοῦ πατέρα» εἶναι ἀρκετὰ καλὸ ἀπὸ ἀπόψεως βέβαια νοήματος. Καὶ μάλιστα ἀξίζει τὸν κόπον νὰ τὸ διαβάσουν ὅλοι οἱ μαθηταὶ φίλοι τοῦ περιοδικοῦ μας, διότι εἶναι πολὺ διδακτικὸ ἂν καὶ μικρό. Ἀναμένω ἀγωνιωδῶς τὴν δημοσίευσιν των. Σημειωτέον, ὅτι τὸ μικρὸ αὐτὸ ἔργο ἐπαίχθη κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς 25ης Μαρτίου, κατόπιν ἐγκρίσεως τῶν καθηγητῶν».

Ἂς ἀρχίσουμε λοιπὸν ἀπὸ τὸ ποίημα ὁ «Θάνατος»:

Ὅλα περνοῦν! Διαβαίνουνε τὸ δρόμο τῆς ζωῆς
καὶ χάνονται καὶ σβύνουν.
Θρῆνο περίλυπο στερνῆς πνοῆς
ἄτον' ἀφήνουν...

Τὸν κόσμο ποὔζησαν καὶ δὲ θὰ ζήσουν
γιὰ πάντα χάνουν, γιὰ πάντ' ἀφήνουν.
Κι' ὅλοι ποὺ πᾶν νὰ τοὺς φιλήσουν
δάκρυα χύνουν..

Φεύγουνε! Πᾶνε μέσα στὴ γῆ.
Φεύγουν καὶ πᾶνε χωρὶς νὰ γυρίσουν.
Φεύγουν νὰ πᾶνε στῆς γῆς τὴ σιγὴ
. . . χωρὶς νὰ γυρίσουν!

Καὶ σὲ ρωτῶ σοβαρά, ἐκεῖνο τὸ «ἄτον'» ποὺ θέλεις νὰ πῇς «ἄτονα» τί τὸ ἤθελες. Ἐκεῖνο τὸ «χωρὶς νὰ γυρίσουν» γιατί τὸ ἐπαναλαμβάνεις δυὸ φορές! Καὶ γιατί ὅλη αὐτὴ ἡ πεζότης καὶ γιατί τὸ θέμα τὸ τόσο χιλιοειπωμένο καὶ γιατί ἐπὶ τέλους νὰ τὸ ποῦμε ἀριστουργημα τὸ ποίημα αὐτό; Πάντως πιστεύω πὼς μὲ λίγη διόρθωση θὰ μποροῦσε νὰ γίνῃ κάτι καλλίτερο. «Ἡ συμβουλὴ τοῦ πατέρα» εἶναι ἀρκετὰ καλή.

∴ Ὑπομονὴ ΗΛΙΑ ΧΟΥΛΙΑΡΑ. Ὑπομονή. Θὰ πάρῃς γρήγορα μιὰ ξεχωριστὴ θέση στὸ περιοδικό. Σιγὰ - σιγά.

∴ Καλὰ ΔΙΟΝΥΣΙΕ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΕ. Ἐν τάξει.

∴ Θὰ μποροῦσε νὰ γίνῃ ἕνα καλὸ ποίημα «Οἱ καρδιὲς» καὶ τ' ἄλλο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΖΑΝΝΗ ἂν τὸ πρόσεχες περισσότερο κι' ἀπόφευγες ἄσκοπες ἐπαναλήψεις.

∴ Καλούτσικο καὶ ὄχι κακὸ τὸ ποίημά σου ΑΝΤΩΝΙΕ ΘΩΜΟΠΟΥΛΕ. Φρόντιζε μόνο νὰ ἐργασθῇς κάπως περισσότερο καὶ νομίζω πὼς θὰ μπορέσῃς νὰ γράψῃς κάτι καλλίτερο.

∴ Γιὰ μαθητὴ Στ' τάξεως τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΑΜΑΡΑ καλούτσικο εἶναι τὸ ποίημά σου καὶ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ. Νὰ διαβάζῃς ποιήματα νεοελληνικά. Θὰ γράψῃς, ἐλπίζω, μιὰ μέρα κάτι καλό.

Ἐκεῖ στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ
ποὺ ὁ ἥλιος ἀνατέλει
ἦταν τὸ ὄμορφο σχολειὸ
ποὺ ἐκτίστηκε ἀπὸ τὸν Συγγρό.
Κάηκε ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς
τοὺς ἄσπονδους ἐχθρούς.
Μὰ ὕστερα ἀπὸ καιροὺς
ὁ Παῦλος τὄκανε μὲ στολισμούς
Χαρούμενοι τώρα οἱ μαθηταὶ
ἔρχονται μὲ βιβλία
καὶ εὐχαριστοῦν τοῦ Παύλου μας
τὴν τόση εὐεργεσία.

∴ Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ ὅσα μοῦ γράφεις ΑΝΤ. ΠΑΝ. ΘΕΟΦΙΛΑΚΟ.

∴ Καὶ τὸ δικό σου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΓΑΛΑΝΗ καλό. Ἀλλὰ τί τὸ ἤθελες τὸ ποίημα στὴν ἀρχή;

∴ Καὶ τὸ δικό σου ΓΙΩΡΓΟ ΝΙΚ. ΖΗΣΗ καλούτσικο.

∴ Καλὸ τὸ πεζογράφημά σου ΝΙΚΟ ΚΟΝΤΕ.

∴ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ Κ. ΠΑΠΑΘΩΜΟΠΟΥΛΕ γιὰ τὸ εὐγενικό σου γράμμα. Τὸ ποίημά σου καλούτσικο. Τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

Ἔφυγαν τὰ γκρίζα σύννεφα
ὁ οὐρανὸς γαλάζιος εἶναι τώρα
ὁ ἥλιος λάμπει πιὸ γλυκὰ
στὴν γαλανή μας χώρα.
Τὰ λούλουδα ἀνθίσανε
μύρα παντοῦ σκορποῦνε
καὶ τὰ πουλιὰ χαρούμενα
ἄνοιξη τραγουδοῦνε
Μέσα εἰς τὰ πυκνὰ κλαδιὰ
θλιμμένα κλαῖν τ' ἀηδόνια
καὶ τὸν ἀέρα σὰν σπαθιὰ
σχίζουν τὰ χελιδόνια.
Ὅλοι μας ἂς ὑμνήσωμεν
τὸν ἐρχομὸ τῆς πάλι
τὸν ἐρχομὸ τῆς ἄνοιξης
μὲ τὰ λαμπρά της κάλλη.

∴ Μοῦ γράφεις ΠΥΡΙΝΗ ΡΟΜΦΑΙΑ:

Πῆρα ἕνα γράμμα, προχθὲς ἀπὸ τὸν ξάδερφό μου Νικ. Ἀργ. ποὺ τόσο μὲ συγκίνησε καὶ μ' ἔκανε νὰ σκεφτῶ πράγματα ποὺ μένουν πολύτιμοι ὁδηγοὶ σ' ὅλη τὴ ζωή, ὥστε ἀπεφάσισα νὰ σᾶς τὸ δώσω καὶ σᾶς νὰ τὸ διαβάσετε σὲ κείμενο αὐτούσιο:

Ἀγαπητέ μου,

Τί εἶναι αὐτὸ ποὺ μὲ βασάνιζε μέρες τώρα τελευταῖα! Θὰ τ' ἀκούσῃς καὶ θὰ σοῦ φανῇ στὴν ἀρχὴ παράδοξο. Ἔ λοιπόν, ξέφυγα γιὰ λίγο ἀπ' τὸ θέλημά Του καὶ γύρευα νὰ ἐξηγήσω — ἐγὼ — ὅλα ποὺ συνέβαιναν γύρω μου, στὴ ζωή, τὴ φύση, τὴν ἁρμονία τοῦ σύμπαντος καὶ κατέληξα πάντα στὸ συμπέρασμα πὼς δὲν εἶναι δυνατόν... νὰ ὑπάρχῃ... Τί φοβερό!

Ἀποβραδὺς κατακλίθηκα μ' αὐτὰ στὸ νοῦ μου. Ἀλλ' ἐκεῖνο ποὺ εἶδα στ' ὄνειρό μου δὲν εἶναι κάτι τιποτένιο. Εἶναι ἡ ἴδια ἡ Σοφία Ἐκείνου ποὺ μ' ἀποκαλύφτηκε μ' ὅλα της τὰ μάκρη.

Περπατοῦσα λοιπὸν — πάντοτε στ' ὄνειρο — στὴν ἥσυχη ἀμμουδιὰ τῆς θάλασσας. Ξαφνου βλέπω ἕνα τόσο δὰ παιδάκι — τόσο ὄμορφο ποὺ ἦταν, σὰν ἀγγελούδι ἴδιο — καὶ μὲ ἀφέλεια, σὰ νἄτανε μόνος αὐτὸς στὸν κόσμο καὶ δὲν τὸν ἔγνοιαζε γιὰ τοὺς τριγύρω του, ἔπαιρνε νερὸ ἀπ' τὴ θάλασσα καὶ τὄβαζε μέσα σ' ἕνα μικρὸ λακκάκι ποὔχε ἀνοίξει στὴν ἄμμο.

— Τί κάνεις ἐδῶ μικρούλη μου, τὸ ρωτῶ.

— Νά, μ' ἀπαντᾶ, ἀδειάζω τὴ θάλασσα νὰ τὴ γεμίσω σ' αὐτὸν ἐδῶ τὸ λάκκο!

— Χά! χά! χά! ξεσπῶ ἐγὼ σ' ἕνα ἀκράτητο γέλιο.

—Ἄ, μὲ λέει, τότες πῶς ἐσὺ θὲς νὰ γεμίσῃς τὴν ἄπειρη σοφία τοῦ Θεοῦ σ' ἕνα τόσο δὰ μυαλὸ σου!

Ἀμέσως ξύπνησα. Ἂν καὶ ἦταν 3 πρωΐ δὲν μὲ ξανάπιασε ὁ ὕπνος, γιατί τὸ λογικὸ μου γυρνοῦσε ὅλο σ' ἐκεῖνο τ' ἀγγελούδι καὶ στὰ λόγια του...

Σὲ φιλῶ
ΝΙΚ. ΑΡΓ.

Τί νὰ προσθέσω ἐγώ! Τὰ λέει τόσο καθαρά, μὲ συνέπεια!

ΠΥΡΙΝΗ ΡΟΜΦΑΙΑ
(Μακ. Ἑστίας)

Φυσικὰ οὔτε κι' ἐγὼ ἔχω νὰ προσθέσω τίποτα. Τὸ ποίημά σου ἐνδιαφέρον. Μολονότι περιμένω ἀπὸ σένα κάτι τὸ καλλίτερο.

⁂ Δημοσιεύω ἐδῶ τὸ ποίημά σου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΨΑΛΗ:

'Ο βασιλιᾶς μας τῆς ἡμέρας
μᾶς χαιρετᾶ σιγά, σιγὰ
κι' ἀφήνει χάδια μιᾶς μητέρας
ποὺ σὰν παιδιά του μᾶς πονᾶ.

'Επάνω σὲ κεῖνες τὶς κορφὲς
ποῦναι ψηλὰ ὡς τὰ ὕψη,
ἀφήνει πάντοτε ὀμορφιὲς
καὶ στὴν καρδιά μας κάποια τύψη.

'Αφήνει πίσω του σκοτάδι
και γενικῶς τὴν ἐρημιά!
καὶ τὸ φεγγάρι κάθε βράδυ
ἀφήνει σ' ἐμᾶς παρηγοριά.

Καθὼς βλέπεις δὲν τὸ βάνω στὴ σελίδα «Νέοι ποιηταί». 'Ελπίζω πὼς πολὺ γρήγορα θὰ ἔχης τὸ δικαίωμα αὐτοῦ τοῦ τίτλου, θὰ πρέπη νὰ ἀποφεύγης μερικοὺς στίχους σὰν ἐπὶ παραδείγματι αὐτὸν «ποῦναι ψηλὰ ὡς τὰ ὕψη».

⁂ Εἶμαι Ικανοποιημένος ἀπὸ σένα ΑΛΕΞ. ΜΑΚΡΥΛΑΚΗ καὶ ἀπὸ ὅσα μοῦ στέλνεις. Εἶσαι ἀπὸ τοὺς πιὸ παλιούς μου φίλους καὶ εἶμαι ὑπερήφανος γιὰ τὰς προόδους σου. Ὅσο γι' αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις γιὰ τὴν ὕλη δὲν μποροῦμε νὰ συμφωνήσουμε. Οὔτε γιὰ τὸ «Φιλοτελισμὸ» οὔτε γιὰ τὴ «Μικρὴ νοικοκυρά». Ἂν στὸ Σουφλὶ δὲν ὑπάρχει κανένας φιλοτελιστής, νὰ γίνετε σεῖς. 'Εγὼ παίρνω γράμματα παιδιῶν ποὺ δείχνουν ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν φιλοτελικὴ στήλη, τὴν ὁποίαν καθιέρωσα, καθώς, δὲν θὰ ξέρης, ἔπειτα ἀπὸ πολλὲς αἰτήσεις φίλων ἀναγνωστῶν μου.

⁂ 'Εκτὸς ἀπὸ τὶς ἐπιστολὲς οἰκονομικοῦ περιεχομένου ΚΩΝ. ΚΡΑΓΙΟΠΟΥΛΕ, τῶν ὁποίων τὴν φροντίδα ἔχει ὁ προϊστάμενος τῆς διεκπεραιώσεως, δὲν ἀφήνω ἀναπάντητο κανένα γράμμα Ἔτσι ἂν ἔλαβα καὶ κάτι δικό σου θὰ σοῦ ἀπάντησα ἔστω καὶ μὲ δυὸ λέξεις. Τὸ πεζογράφημά σου «Τὰ δυὸ παιδιὰ» ποὺ μοῦ στέλνεις εἶναι ἀρκετὰ καλό. 'Αλλὰ δύσκολη ἡ δημοσίευσή του. Γιατὶ γιὰ τὴν στήλη «Τὰ παιδιὰ γράφουν», ποὺ θὰ εἶχε τὴ θέση του, εἶναι μεγάλο — πολὺ μεγάλο Γιὰ σελίδα ἔξω ἀπὸ τὴ στήλη ὄχι πολὺ ὥριμο. Πάντως αὐτὸ δὲν σημαίνει πὼς τὸ γράψιμό σου δὲν εἶναι καλὸ καὶ δὲν παρέχει πολλὲς ἐλπίδες γιὰ τὸ μέλλον.

⁂ Ὄχι δὲν εἶναι ποίημα αὐτὸ ποὺ στέλνεις, ΣΥΜ. ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ. Δὲν ἔχει οὔτε στιχουργία, οὔτε ἔμπνευση. Γιὰ διάβασε ἐδῶ τὸ πρῶτο τετράστιχο:

'Ο Γερμανὸς ὁ σκλαβοτὴς
Πρωχόρισε
καὶ δέχτηκε ἀντίκτηπο
μὲ ὅπλα καὶ κανόνια.

⁂ Ἔλαβα τὰ στιχουργήματα τῶν πάρα κάτω φίλων μου. Εἶναι ἀρκετὰ ἱκανοποιητικά: Δημ. Α. 'Αγγελίδη, 'Ιωσὴφ Στεργίου, Εὐαγ. Παραβάντη, Παναγιώτη 'Αγγελάκη, Παρασκευᾶ Παν. Φούρλαρη, Ραϋμόνδης, Βασ. Παπαγιάννη.

⁂ Περιμένετε γιὰ τὸ ζήτημα τῶν συλλόγων Κ. ΔΕΔΟΠΟΥΛΕ. Θὰ διαβάσετε ἢ σ' αὐτὸ ἢ στὸ ἄλλο τεῦχος. 'Αλλὰ ἀλήθεια αὐτὸ τὸ ποίημα ποὺ μοῦ στέλνεις εἶναι δικό σου; Μοῦ φαίνεται πὼς κάπου τὸ ἔχω διαβάσει ἢ κάποιος ἄλλος μοῦ ξανάστειλε τὸ ἴδιο. Γιὰ νὰ τὸ δημοσιεύσω ἐδῶ:

Η ΜΑΝΑ ΞΑΓΡΥΠΝΑΕΙ

'Εσβήσανε σιγὰ - σιγὰ
τὰ λίγα φῶτα τοῦ χωριοῦ
καὶ δὲν ἀκοῦς στὴν ἐρημιὰ
παρ' ἕνα γαύγισμα σκυλιοῦ.

Κοιμᾶται τὸ χωριὸ βαθειὰ
καὶ μέσ' στὴν νύχτα τὸ βουνὸ
σὰν φάντασμα ἀπὸ πάνω του
τὸ παραστέκει σκοτεινό.

Ἕνα σπιτάκι τοῦ χωριοῦ
μονάχα δὲν κοιμᾶται.
'Εκεῖ στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ
ποιὸς ἴσκιος νὰ πλανᾶται.

Κι' ὅλο πηγαίνει κι' ἔρχεται
Μὴν κάνει ἐκεῖ νυχτέρι
καὶ ράβει ἡ κόρη τὰ προικιὰ
γιὰ τὸ χρυσό της ταῖρι.

'Ο γεωργὸς μὴν ξύπνησε
νὰ δῆ τὰ ζωντανά του
ποὺ ἀναχαράζουν καθιστὰ
στὴ δράκα του ἀπὸ κάτου.

Δὲν εἶν' ἡ κόρη οὐδ' ὁ ζευγᾶς
στὰ ζωντανὰ ποὺ πάει
κοίτεται ὁ γιὸς μονάκριβος
κι' ἡ μάνα ξαγρυπνάει.

Γιατὶ ἂν πραγματικὰ εἶναι δικό σου αὐτὸ τὸ ποίημα θὰ πρέπει νὰ εἶσαι ὑπερήφανος γι' αὐτό!...

⁂ Χάρηκα πολὺ ποὺ ἔκαμα τὴ γνωριμία σου ἀγαπητέ μου φίλε ΚΩΝ. ΣΤ. ΜΠΑΚΑΛΑ Καὶ σ' εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὸ ὡραῖο κι' εὐγενικό σου γρᾶμμα. Πραγματικὰ πρέπει ἡ εὐγνωμοσύνη σας στὴ Βασίλισσά μας νὰ εἶναι μεγάλη. Τὸ ποίημά σου ἀρκετὰ καλό.

⁂ Καὶ σένα σ' εὐχαριστῶ θερμὰ ἀγαπητέ μου φίλε ΕΥΘΥΜΙΕ ΚΑΛΟ γιὰ τὸ εὐγενικὸ γρᾶμμα σου.

⁂ Καλούτσικο τὸ ποίημά σου ΚΩΝ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΟΣΜΑ. Ὄχι ὅμως καὶ τέλειο γιὰ νὰ δημοσιευθῆ.

⁂ ΓΡΗΓΟΡΙΕ ΛΑΦΑ (Παιδόπολη Βόλου): Τὸ ποίημά «Στὴ μάνα μου» ἀρκετὰ καλό. Ἂν εἶναι δικό σου μπράβο σου. Καὶ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

Φύλλο κι' ἐγὼ ἀπ' τοῦ βοριᾶ τὸ φύσημα διωγμένο,
νοστάλγησα ξανὰ νὰ δῶ τὴ Μάνα τὴ γλυκειά μου.
Νὰ νοιώσω τὴν ἀγκάλη της καὶ τὸ θερμὸ φιλί της,
ποὺ χρόνια τώρα τὄχασα καὶ μόνα στὰ ὄνειρά μου
σαλεύω τὰ δυὸ χέρια μου στὴν ἄϋλη μορφή της.

Ὦ! Μάνα! Δὲν τὸ ξέχασε· θυμᾶται ἡ καρδιά μου
πὼς μοῦσφιγγες θερμὰ - θερμὰ τὸ τρυφερό μου (χέρι,
νὰ κάνω στ' Ἅγιο Εἰκόνισμα σὰν σένα τὸν σταυ- (ρό μου.
Ναὶ τὸ θυμᾶται Μάνα μου κι' ἕνας Θεὸς τὸ ξέρει
πόσες φορὲς ξαγρύπναγες στὸν ὕπνο τὸ γλυκό μου.

Δὲν τὸ ξεχνᾶ Μανούλα μου· θυμᾶται ἡ ψυχή μου
πὼς ὅταν ἤμουνα μικρὸς καὶ ποὺ στὴ γῆς σερνόμουν
καὶ τρόμαζα τὸ σούρουπο ἀπ' τ' ἀλαφρὸ σκοτάδι,
λαχταριστὰ μ' ἀγκάλιαζες κι' ἐκεῖ παρηγοριόμουν
ἀπὸ τ' ἀστείρευτο φιλὶ κι' ἀπ' τὸ θερμό σου χάδι.

Ὦ! Μάνα μου τρεμουλιαστὰ τὰ χείλη μου προφέ- (ρουν,
ἀπὸ ἀγάπη ἄπειρη ποὺ βγαίνει ἀπ' τὴν καρδιά μου
σὲ σένα ἕνα «εὐχαριστῶ!» καὶ πάντα ἡ ψυχή μου
ὥσπου τὸ σῶμα θὰ βαστοῦν τὰ δυὸ τὰ γόνατά μου,
θὰ σὲ ὑμνεῖ ὁλόθερμα Γλυκειά, Τρανή, Χρυσή μου!

⁂ Μὰ δικό σου εἶναι τὸ ποίημα ΚΩΝ. ΣΑΠΟΥΝΑ; Ἂν ναὶ εἶναι ἀρκετὰ καλό.

⁂ Τὸ ποίημά σου ΗΛΙΑ ΣΕΛΗΝΗ ἔχει πολὺ αἴσθημα ἀλλὰ δὲν εἶναι καθόλου τεχνικὸ καὶ ἡ στιχουργία του σκοντάφτει:

Τί θελα ὁ ἔρμος ν' ἀποχωριστῶ
νὰ φύγω μακρυά σου νὰ ξενιτευθῶ;

Σ' εὐχαριστῶ πάντως πολὺ γιὰ τὸ ὡραῖο κι' εὐγενικὸ γρᾶμμα σου.

⁂ 'Ο φίλος μου ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΟΣ (Χωριάτα Κεφαλληνίας) μοῦ γράφει ὅτι «Τὸ δοξασμένο ποτάμι» ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ τεῦχος 52 καὶ στὴ στήλη «Τὰ παιδιὰ ποὺ γράφουν» μὲ τὸ ὄνομα Κωνσταντῖνος Δασκάλου εἶναι ἀντιγραφή. Τί ἔχει τώρα νὰ πῆ ὁ ἀντιγραφέας; Πάντως εὐχαριστῶ τὸν φίλο μου Μοσχόπουλο γιὰ τὴν ὡραία ἐπιστολή του. Τὰ πεζογραφήματά σου καὶ τὸ ποίημα θὰ ἦταν πολὺ καλλὰ ἐὰν ἦταν γραμμένα σὲ πιὸ στρωτὴ γλῶσσα καὶ ὄχι αὐτὴ τὴ σχολαστικὴ ποὺ γράφεις.

⁂ Καλὸ τὸ πεζογράφημά σου φίλε μου ΣΩΤΗΡΗ ΦΑΣΟΥΛΗ.

⁂ Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν τόσο εὐγενικὴ ἐπιστολή σου ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΜΟΥΡΑΤΙΔΗ Ἔδωσα ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις.

⁂ ΑΥΓΕΡΙΝΕ: Μοῦ ἀρέσει πολὺ τὸ ποίημά σου καὶ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

'Απόψε Κύριε ποῦναι παντοῦ γαλήνη
κι' εἶναι ἁπλωμένη ὁλοῦθε σιγαλιὰ
ἦρθα κοντά Σου γεμάτος ἀπὸ ὀδύνη
γιὰ νἄβρω τὴν γαλήνη στὴν καρδιά.

Ἦρθα κοντά Σου κι' ἤμουν κουρασμένος
κι' ἡ ἀνασεμιά μου κόντευε νὰ σβύση
γιατ' ἤμουνα γιὰ πάντοτε χαμένος
μακρυὰ ἀπὸ Σὲ κι' ἀπ' τὴν δική Σου ζήση.

Ἦρθα καὶ κάθισα σιμά Σου — συντροφιὰ —
κι' ἔνοιωσα μέσα μου τῆς χάρης Σου τὸ χάδι
κι' ἀμέσως ἦρθε — ξεχασμένη μου — χαρὰ
ποὺ τὴν ποθοῦσα νἄρθη αὐτὸ τὸ βράδυ.

Καὶ μοῦπες Κύριε! «Σῦρε παιδί μου στὸ καλό.
Μὴ φοβηθῆς τὸ σατανὰ ποὺ θὰ σ' ἀκολουθήση!
Προστάτης σου καὶ ὁδηγὸς 'Εγὼ ἀπ' τὸν οὐρανό»!
Κι' εἶπα Χριστέ: 'Ο λόγος Σου παντοῦ θὲ ν' ἀν- (τηχήση.

Τὰ ἄλλα παίρνουν τὴ σειρά τους.

⁂ Καλούτσικο τὸ ποίημά σου ΛΑΜ. ΣΤ. ΝΤΟΤΣΙΑ. Νομίζω πὼς θὰ μποροῦσες, μελετῶντας καὶ προσπαθῶντας νὰ γράψης κάτι καλλίτερο.

⁂ Καλὸ τὸ πεζογράφημά σου ΧΡΙΣΤΟ ΕΛΕΥΘ ΑΝΤΩΝΑΚΗ.

⁂ Καλὴ «Ἡ μάχη τοῦ Καρπενησιοῦ» ΑΝΤΩΝΙΕ ΜΑΡΟΥΤΣΑ.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ ΓΙΩΡΓΟ ΧΡΥΣΙΚΕ γιὰ τὸ εὐγενικό σου γρᾶμμα ποὺ μοῦ ἔστειλες ἀπὸ τὴν παιδόπολη τοῦ Ζηροῦ.

⁂ Διάβασα καὶ ξαναδιάβασα τὸ πρῶτο τετράστιχο καθὼς καὶ τ' ἄλλα ΗΛΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΝΤΙΝΟΠΟΥΛΕ, μὰ ὁμολογῶ δὲν μπόρεσα νὰ καταλάβω τί θέλεις νὰ πῆς. Γιὰ νὰ τὸ διαβάσουν καὶ οἱ ἄλλοι μήπως μπορέσουν καὶ καταλάβουν τίποτα:

Τὸ πλούσιο φῶς στὴν ξαστεριὰ
δὲ λάμπει σὰν σκοτάδι
μὰ ἡ ἀκτίνα ποὺ περνᾶ
καὶ κάτω εἰς τὸν Ἅδη
γι' αὐτὸ κι' ἡμεῖς οἱ μαθηταὶ
σὰν ἕνα φῶς περνοῦμε
καὶ τὸ σκοτάδι γρήγορα
μποροῦμε καὶ γκρεμοῦμε.

Ὅποιος κατάλαβε ἂς μοῦ γράψη.

⁂ Οὔτε καὶ τὸ δικό σου ποίημα λέει τίποτα Α. ΧΑΛΙΑΜΠΑΛΙΑ.

⁂ Ὄχι, ΔΗΜ. ΚΑΛΤΣΟΥΛΑ. Τὸ ποίημά σου δὲν λέει ἀπολύτως τίποτα. Διάβασε καὶ μόνος σου τὸ πρῶτο τετράστιχο καὶ θὰ συμφωνήσης μαζί μου:

Μὲ τὸ χάραμα τῆς ξάστερης αὐγῆς
καὶ στὸ ἄκουσμα τῆς νότας τοῦ τσοπάνη
ἀπ' τὸν κῆπο μιὰ βουὴ μὲ συνταράζει
μιὰ βουὴ συνηθιστὴ στὴ βιοπάλη.

⁂ Ὅπως τὸ λὲς ἄλλωστε καὶ πολὺ ὀρθὰ φίλε ΓΕΩΡΓΙΕ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ, Γιαννιτσά, δὲν ἀφήνω ποτὲ κανένα γράμμα ἀναπάντητο. Ποτέ μου δὲν βάνω στὴ γωνίτσα, ὅπως ὄχι ὀρθὰ λές, γράμματα φίλων μου. Λοιπὸν δυὸ πράγματα συμβαίνουν: Ἢ ἐσὺ δὲν διαβάζεις προσεκτικὰ τὴν ἀλληλογραφία — καὶ στὸ λέω αὐτὸ γιατὶ ἐγὼ νομίζω πὼς ἔχω ξαναπάρει γράμμα σου, — ἢ δὲν πῆρα γράμμα σου.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ΓΡΗΓΟΡΗ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο κι' εὐγενικὸ γράμμα σου.

⁂ Βρίσκω ΧΡ. ΔΗΜ. ΚΟΤΙΝΑ πὼς καὶ τὰ δυό σου ποιήματα εἶναι ἀρκετὰ καλά. Μόνο ποὺ τὸ πρῶτο τὸ χαλάει ὁ τελευταῖος στίχος. Διάβασε τὸ τυπωμένο καὶ πές μου ἂν στέκει ὁ 8ος στίχος:

'Η πίκρ' ἀπόψε μ' ἔζωνε τῆς ἔρμης μοναξιᾶς
ὁ κόσμος γύρω μ' ἔσβηνε, μοὔφευγε κάθ' ἐλπίδα
ἡ λύπη ἀργοστάλαζε τῆς μαύρης ξενητειᾶς
καὶ πρόσμενα παντέρημος παρηγοριᾶς ἀχτίδα.

Κι' ἀπελπισμένος σήκωσα τὸ βλέμμα μου ψηλὰ
στὴ νύχτα ποὺ ἐθαμπόφεγγε στοῦ φεγγαριοῦ τὸ φῶς
καὶ μὲ τὰ χείλη ποὔτρεμαν ψιθύρισ' ἀπαλά:
— Πατέρα θέρμανε τὴ δόλια μου ψυχή, Κύριε δός...

⁂ Μὰ τί εἶναι αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις ΝΙΚΟΛΑΕ ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΠΟΥΛΕ; Γιατὶ δὲν προσέχετε νὰ φτιάνετε λογικοὺς στίχους: 'Αρχίζεις ὄμορφα καὶ στὸ τέλος μοῦ πετᾶς ἕνα στίχο κωμικό:

Πατρίδα ἀκριβή μου, γλυκειά μου Πατρίδα,
γαλάζια μου ἀγάπη, 'Ελλάδα χρυσῆ
τοῦ κόσμου 'Οδηγήτρια, φεγγόβολη ἀχτίδα...

Καὶ ἴσαμ' ἐδῶ πᾶμε περίφημα. Μὰ στὸ τέλος μοῦ κοτσάρεις αὐτὸ τὸ στίχο:

'Εσύ σου καὶ θᾶσαι γιὰ πάντοτε 'Εσύ!...

Τὸ πεζὸ καλό.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ ΝΙΚΟ Ζ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗ γιὰ τὸ τόσο εὐγενικὸ γράμμα σου καὶ τὰ τόσο καλά σου λόγια καὶ τὰ ὁποῖα πιστεύω πὼς βγαίνουν μέσα ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς σου.

⁂ Λυποῦμαι πολὺ ΜΙΚΡΕ ΤΡΟΒΑΔΟΥΡΕ γιατὶ δὲν μπορῶ νὰ ἀνταποκριθῶ στὴν αἴτησή σου. Ἔχουμε «ἀνειλημμένες» ὑποχρεώσεις πάνω σ' αὐτό. Γιὰ τ' ἄλλα σ' εὐχαριστῶ.

⁂ Τὰ νέα σου ποιήματα ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΠΑΣΧΟ (Ἔδεσσα) εἶναι ἀρκετὰ καλὰ καὶ νομίζω πὼς ἔχω πιὰ ὅλες τὶς ἐνδείξεις γιὰ νὰ μπορῶ νὰ στηρίξω σὲ σένα πολλὲς ἐλπίδες. Γιὰ τὸ ὄμορφο κι' εὐγενικό σου γράμμα σ' εὐχαριστῶ θερμά.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ ΠΑΝΤΕΛΗ ΒΡΟΝΤΕ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο ποίημα ποὺ ἀφιερώνεις στὸ περιοδικό μας. Καὶ τὸ ἄλλο τὸ πασχαλινό σου ποίημα ἀρκετὰ καλό Γιὰ τὸ γράμμα σου θερμὲς εὐχαριστίες.

⁂ 'Επειδὴ κοινὴ ἐπιθυμία ΙΩΑΝΝΗ ΝΙΚΟΛΑΚΗ εἶναι νὰ γίνουμε καλοὶ φίλοι σοῦ γράφω κι' αὐτὴ τὴ φορὰ μὲ τὴ γλῶσσα τῆς εἰλικρινείας: Μπορεῖς νὰ γράψης καλοὺς στίχους. Καὶ θὰ καταφέρης νὰ γράψης καλλίτερους ἂν φροντίσης νὰ δουλεύης τὸ στίχο σου. Νὰ τὸν γράφης, νὰ τὸν διορθώνης, νὰ τὸν ξαναγράφης καὶ νὰ μὴ διστάζης νὰ τὸν πετᾶς στὸν κάλαθο τῶν ἀχρήστων ἂν δὲν θὰ ἱκανοποιῆ ἐσένα τὸν ἴδιο. 'Η «Προσευχὴ» ἀρχίζει τόσο ὡραῖα. 'Αλλὰ ἐκεῖνος ὁ στίχος «Καὶ μὲ λόγια ἁπλὰ ἀλλὰ θερμὰ» τὰ χαλάει ὅλα. Τὸ πεζὸ ἀρκετὰ καλό.

⁂ Δὲν δημοσιεύω ΛΑΚΑΖ τὶς ἀνακοινώσεις τῶν συλλόγων γιατὶ σκοπεύω ὁριστικῶς στὸ ἄλλο τεῦχος νὰ προβῶ σὲ μιὰ βαρυσήμαντη ἀνακοίνωση σχετικὰ μ' αὐτούς. Τὸ ποίημά σου καλό.

⁂ Πρῶτα - πρῶτα σ' εὐχαριστῶ θερμὰ ἀγαπητέ μου ΙΩΑΝΝΗ ΔΙΔΟΝΑΚΗ γιὰ τὸ τόσον εὐγενικὸ γράμμα σου· ὅταν παίρνω ἀπὸ τοὺς φίλους μου γράμματα σὰν τὸ δικό σου, αἰσθάνομαι ἰδιαίτερη εὐχαρίστηση. Τὸ πεζογράφημά σου ἀρκετὰ ἐνδιαφέρον.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ ΝΙΚΟ ΤΣΙΡΙΔΗ γιὰ τὰ καλά σου λόγια Διάβασα τὸ ποίημά σου. Δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὼς μὲ ἱκανοποίησε ἀπόλυτα. Μερικοὶ στίχοι εἶναι ἄρτιοι. Ἄλλοι κακοί. Ἔπειτα ἔχεις λάθη ἀντιγραφῆς στὰ κείμενα: «Καὶ σ' ἔβλεπα μὲ μᾶς κάθε φορὰ τὴ δόξα νὰ σκορπίζης». Νομίζω πὼς εἶναι λάθος ἔτσι. Πάντως τὸ ποίημα γραμμένο μὲ περισσότερη προσοχὴ θὰ μποροῦσε νὰ γίνη κάτι τὸ ὡραῖο. Τὸ πεζό σου καλό.

⁂ Διάβασα μὲ πολλὴ ἱκανοποίηση τὸ γράμμα σου ΝΙΚΟ ΕΥΘ. ΤΑΜΠΟΥΡΗ. Σ' εὐχαριστῶ πολύ! Τὰ ποιήματά σου ἀρκετὰ καλά. Ὅσο γιὰ τὴ δημοσίευση δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ τίποτα. 'Η ὑπόθεση αὐτὴ τῆς διαλογῆς μεταξὺ αὐτῶν ποὺ ἔχουν ἐγκριθῆ ἀνήκει στὸ γραμματέα τῆς συντάξεως.

⁂ 'Ο φίλος μου ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΤΟΥΡΛΑΚΗΣ μοῦ γράφει πὼς κάπου ἐδιάβασε ὅτι ὁ Καραγκιό-

ζης δὲν εἶναι μυθικὸ πρόσωπο ἀλλὰ ὑπαρκτὸ καὶ ἦταν, λέει, βεζύρης κάποιου Σουλτάνου στὴν ἐποχὴ τῶν Σταυροφοριῶν κλπ. Πρέπει νὰ πῶ στὸ φίλο μου Τουρλάκη πῶς ὁ Καραγκιόζης εἶναι πρόσωπο μυθικό. Μὰ γύρω στὴν καταγωγὴ τοῦ ἥρωα αὐτοῦ τοῦ θεάτρου τῶν σκιῶν ὑπάρχουν χίλιες δυὸ παραδόσεις — (παραμύθια) καὶ ἕνα ἀπὸ αὐτὰ εἶναι κι' αὐτὸ ποὺ ἀναφέρει ὁ ἴδιος. 'Αλλὰ γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ θὰ ἀσχοληθῶ πολὺ γρήγορα, ἴσως καὶ στὸ προσεχὲς τεῦχος.

⁂ Διάβασα μὲ προσοχὴ τὸ ποίημά σου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Α. ΜΠΑΣΚΟΥΤΑ. Εἶναι ἀρκετὰ καλό! Μπράβο

⁂ Μὰ δὲν μοῦ λὲς ΠΕΤΡΟ ΓΡΑΝΙΤΗ δικά σου πραγματικὰ εἶναι τὰ ποιήματα ποὺ μοῦ στέλνεις; Τὴν «Προσευχὴ» κάπου τὴν ἔχω διαβάσει. 'Αλλὰ ἂν ἀπατῶμαι, ἂν πραγματικὰ εἶναι δικά σου τότε μπράβο σου. Εἶσαι ποιητής:

Δῶσε μου θάρρος ν' ἀνεβῶ τὸν Γολγοθᾶ
νὰ μὴ λυγίσω στὰ μισὰ τοῦ δρόμου,
κι' ὅταν καμμιὰ φορά, ἀνέβω πιὸ ψηλὰ
'Εσένα θὰ ὑμνῶ, τὸν ὁδηγό μου.

Βοήθησέ με νὰ κρατήσω τὸν σταυρὸ
ὅπως τὸν κράτησες 'Εσύ... θυμήσου
καὶ μὴ μ' ἐγκαταλείψης ὅταν θὰ βρεθῶ
στὴ δύσκολη τὴν θέση τὴν δική Σου.

Δῶσε μου τὴν δύναμη γιὰ νὰ κρατήσω
κάνε με νὰ φθάσω νικητὴς ἐκεῖ...
κι' ἀπ' τὸ σκότος τῆς ψυχῆς μου ν' ἀντικρύσω
"Ανοιξη νὰ βασιλεύη θεϊκή...

⁂ Πολὺ καλὸ τὸ «Μεγάλη Παρασκευή», ἀγαπητέ μου ΧΡΙΣΤΟ ΜΠΑΛΤΑ. Καὶ τὸ ποίημά σου ἀρκετὰ καλό Μπράβο.

⁂ Στὸ γράμμα σου ἀπὸ 14 'Απριλίου σοῦ ἀπάντησα καὶ προφορικὰ ΚΩΣΤΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΕ. Σ' εὐχαριστῶ πάντως πολὺ γιὰ τὰ καλά σου αἰσθήματα. Θὰ εὐχαριστιέμαι νὰ σὲ βλέπω τακτικώτερα.

⁂ 'Ομολογῶ Β. Λ. ΤΖΑΝΝΕΤΗ πὼς μὲ ἀληθινὴ ἔκπληξη διάβασα τὸ γράμμα σου. "Επειτα ἀπὸ τὴν ἔκπληξη τοῦ 'Ιακώβου Ψαρρᾶ μοῦ ἔρχεται ἡ δική σας. Καὶ δὲν ξέρω ποιὸν νὰ συγχαρῶ γιὰ τὰ πρώϊμα αὐτὰ ταλέντα· τὸ ὡραῖο νησί σας, τοὺς γονεῖς σας, τοὺς δασκάλους σας, ἢ ἐσᾶς τοὺς ἴδιους, ἢ ὅλους μαζὶ ὅπως θὰ ἦταν ὀρθό. 'Οφείλω νὰ ὁμολογήσω πὼς τὸ «Δάσος» καὶ «Πολιτισμὸς» εἶναι σπουδαῖα σὰν μελέτη, ἀλλὰ δὲν εἶναι γραμμένα στὸ ὕφος καὶ μὲ τὸν τρόπο ποὺ θὰ τὰ ἔκανε δημοσιεύσιμο στὸ περιοδικό μας. "Ετσι βρίσκουμαι στὴ δυσάρεστη ἀνάγκη νὰ τὰ ἐπιστρέψω (παρὰ τὴν «ἀπαράβατη» ἀρχὴ νὰ μὴν ἐπιστρέφω χειρόγραφα). 'Αλλὰ περιμένω κάτι ἄλλο. Πιὸ σύντομο ὅμως καὶ καταλληλότερο γιὰ τὸ περιοδικό

⁂ Εὐχαριστῶ ΝΙΚΟ ΙΜΒΡΙΩΤΗ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα. Τὸ ποίημά σου εἶναι ἀρκετὰ καλό.

⁂ Μὰ γιὰ δικό σου μοῦ στέλνεις τὸ ποίημα «Στὴν καμπάνα τοῦ κατηχητικοῦ» ΣΠΥΡΟ ΜΑΥΡΑΚΗ;

⁂ Δυστυχῶς οἱ ἀβλεψίες ΝΙΚΟ ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΠΟΥΛΕ εἶναι ποὺ δὲν ἐπιτρέπονται. 'Εσεῖς οἱ νέοι πρέπει νὰ προσέχετε καὶ νὰ μὴ προχειρολογεῖτε.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΔΙΑΜΑΝΤΗ.

⁂ ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΠΑΣΧΟ (Κατερίνης) δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὼς εἶναι ἄσχημο τὸ ποίημά σου. 'Αλλὰ θὰ ἤθελα κάτι τὸ πολὺ καλλίτερο ἀπὸ σένα!

⁂ Πάντα περιμένω κάτι τὸ καλλίτερο ἀπὸ σένα ΑΝΔΡΕΑ Σ. ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ. 'Αλλὰ οἱ περισσότεροι φίλοι μου προτιμοῦν τὶς προχειρότητες καὶ δὲν προσέχουν τοὺς στίχους τους. Καὶ γράφεις:

'Απόψε στ' ὄνειρό μου εἶδα
ἐσὲ γλυκειά μου πατρίδα
πὼς σ' ἄφηνα καὶ πήγαινα στὰ ξένα
παρηγοριὰ δ ὲ ν ἔχοντας κανένα.

'Εκεῖνο τὸ «δὲν ἔχοντας» τὸ ἔγραψες ἀλλὰ δὲν τὸ διάβασες; Καὶ ἂν τὸ διάβασες δὲν ἐπαναστάτησε τ' αὐτί σου;... Τὰ ἄλλα καλλίτερα.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο σου γράμμα ΚΩΝ. ΠΑΣΒΑΝΤΗ. Τὸ πεζογράφημά σου καλό.

⁂ Μοῦ γράφεις ΝΙΚΟ ΜΠΑΛΑΝΟ: «...'Αλλὰ αὐτὰ ποὺ σκέπτομαι νὰ πῶ τὰ ἔχω πῆ κι' ἄλλες φορές Γι' αὐτὸ κι' ἡ πέννα μου μένει βουβὴ πάνω στὸ ἄσπρο χαρτί. 'Η ψυχή μου ὅμως μιλᾶ σιωπηλὰ κι' ἂν ἴσως αὐτὰ τὰ λίγα ποὺ θὰ πῶ δὲν θἆναι ἄξια προσοχῆς ὅμως νὰ φέρετε μπρὸς στὴ σκέψη σας τὴν ψυχὴ ἐκείνη, ποὺ ἀπ' τὴ πολλὴ χαρὰ καὶ τὴ συγκίνηση μένει βουβὴ καὶ σιωπηλὴ καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἐκφράση ἐκεῖνο ποὺ πραγματικὰ αἰσθάνεται.

'Ολόψυχα εὔχομαι ἡ ἀνατολὴ τῆς ἀνάστασης τῆς φύσεως καὶ τῶν ψυχῶν νὰ σκορπίση ἁπλόχερα τὸ γλυκὸ φῶς τῆς ἀναγέννησης τῶν εὐγενικῶν ἐπιδιώξεων πάνω στὸ προσφιλὲς περιοδικό σας. Νὰ τοῦ ζωογονήση τὶς ἐλπίδες νὰ τὸ στηρίξη στὸν ἴσιο δρόμο ποὺ ἐχάραξε καὶ νὰ τὸ λούση μὲ τ' ἀθάνατο νάμα τῆς αἰωνιότητας.

Στοὺς δὲ σιωπηλοὺς «καλοὺς ἐργάτας τοῦ ἀμπελῶνος του» νὰ τοὺς τροφοδοτήση μὲ τὰ ἄφθαρτα ὅπλα τοῦ θάρρους, τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς φωτισμένης ἔμπνευσης, οὕτως ὥστε διαρκῶς νὰ παρουσιάζουν στὶς στῆλες του νέο πνευματικὸ θησαυρό.

Σᾶς στέλνω τελευταῖα τὸν ἀδελφικὸ ἀσπασμὸ «Χριστὸς 'Ανέστη», ποὺ πιστεύω νὰ σᾶς εὕρη στὴν κατάλληλη χαρούμενη θέση νὰ τὸν δεχθῆτε».

Δὲν μπορεῖς νὰ φαντασθῆς πόση χαρὰ μοῦ δίνουν τὰ τόσο ὡραῖα γράμματα τῶν φίλων μου. Εἶναι γιὰ μένα κάτι τὸ πολὺ ἱκανοποιητικό. Εἶναι γιὰ μένα ἡ πιὸ εὐπρόσδεκτη πληρωμὴ τῶν κόπων μου. Τὸ «'Αναστάσεως ἡμέρα» ἄριστο.

⁂ Πολὺ καλὸ ΚΩΣΤΗ ΔΕΙΛΙΝΕ τὸ ποίημά σου «Στὸ πέρασμά σου». Θὰ ἦταν ὅμως πολύ, πολὺ καλλίτερο ἂν φρόντιζες κι' ὁ ἴδιος νὰ τὸ δουλέψης περισσότερο. "Εχε ὑπ' ὄψη σου ὅτι ἀπέναντί σου θὰ γίνουμε πολὺ αὐστηρός Γιατὶ ἀπὸ σένα ποὺ ἐλπίζω νὰ γίνης ἕνας καλὸς ποιητής, ἔχω πολλὲς ἀπαιτήσεις. Γράφεις:

«Κρατώντας τὸ βαρὺ σταυρὸ πάνω
γλυκὲ στὸν ὦμο...».

Καὶ ἐγὼ ἴσως θὰ ἔγραφα:

Κρατώντας, τὸ βαρὺ σταυρό Γλυκέ,
πάνω στὸν ὦμο...

Κάτι τέτοιες π.χ. λεπτομέρειες θὰ ἔπρεπε νὰ τὶς προσέχετε πολὺ περισσότερο.

⁂ Καλὲς συνεργασίες μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Κων. Ν. Λάππας (Ζηρός), 'Ηλ. Δεληγιάννης, Δημ. Σύρρου, Γεώργ. Βουρλούμης, Στέργιος Εὐαγγ. Ζαμπίτης, Δημ. Λάμπρου Κουτσομῆτρος, 'Αμαλιὰς Τενεκεντζῆ (πολὺ καλή, ἀλλὰ κατόπιν ἑορτῆς), Γεώργιος Νικ. Ζήσης, Δημ. Χειμαριώτης, Μικρὸς 'Ακρίτας, Πονεμένη Τσιγγάνα 'Αγγελικὴ Κοπανιτσάνου, 'Αντ. Παναγιώτου Θεοφιλᾶκος, Γεώργιος Μπαρμπερόπουλος, Διονύσιος Δ. Μαρκόπουλος, 'Αθ. Βατίστας, 'Απόστολος Κ. Παπαγιαννόπουλος, 'Ιωάννης 'Ηλ. 'Αμοιρίδης, Παναγιώτης Καψάλης, Νικ. Γκασωνίδης (καλλίτερο ἀπὸ τὸ προηγούμενο), Εὐάγγελος Σιούτης, Πέτρος Μητράκας, Στέφ. Δερβέναγας, Δημ. Σάββα Θεοδωρίδης (πολὺ καλό)

⁂ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου: 'Αντωνίου Χαλιαμπάλια, Γεωργίου Ζιούλη, Χαραλάμπους Ζαχάκη, Χρίστου Σταθούρου, Δ. Καρμανιόλα, Α. Τζούμα, Ε. Βογιάρου, 'Αντ. Σταμπολτζῆ.

⁂ Πῆρα τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μας: Σπυρίδωνος Τσιγγλιφῆ Βόλα, Παναγιώτη Θ. Μουντζούρη, 'Ελένης Κ. Βογιάρη, 'Εμμ. Χρ. Σβάρνα, 'Αποστόλου Γκασίου, Α. Παπαρρηγοπούλου, Κων. Σ. Χρυσικοπούλου.

⁂ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες ἢ ἐρωτήσεις τῶν φίλων μου: Χαρ. Ζαχάκη, 'Ι. Φίλινα, τοῦ μὴ ὑπογράφοντος ἐκ Λευκίμμης, Κοντράκη (ἀπὸ τὰ Χωραφάκια), τοῦ «'Ακρίτα τοῦ Σπιτιοῦ, Χ. Σμαροπούλου, Ν. Κούρτη.

⁂ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Γ. 'Αντωνίου. (Δὲν εἶναι ἄσχημο, ἀλλὰ σχεδιασμένο μὲ μελάνη ἀκατάλληλη), Λυγερῆς (καλό), Καρμανιόλα (καλὸ ἀλλὰ μὲ ἀκατάλληλη μελάνη). Φτερωτοῦ Τσινοπούλου (πολὺ καλὰ ἀλλὰ δὲν γίνονται κλισὲ χρωματιστὰ καθὼς εἶναι), Θεοφίλου Εὐθυμιάδη (καλούτσικα).

⁂ Σὲ εὐχαριστῶ πολὺ ΜΕΝΕΛΑΕ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

⁂ Πολὺ μοῦ ἄρεσε τὸ τόσο ὡραῖο γράμμα σου ΝΙΚΟΛΑΕ ΤΣΙΡΙΔΗ. Καὶ σ' εὐχαριστῶ. Γιὰ τὸ ζήτημα τῶν συλλόγων μικρὴ ὑπομονὴ ἀκόμη.

⁂ Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα ἀγαπητέ μου ΝΙΚΟ ΓΕΡΟΛΑΝΔΟ. Εἶσαι πολὺ καλός. "Εχεις δίκηο. 'Ο «Θᾶνος» καὶ ἡ μυθολογία εἶναι δυὸ ἀπὸ τὶς καλλίτερες σελίδες τοῦ περιοδικοῦ Φυσικὰ σεβόμαστε καὶ τὶς ἀντίθετες γνῶμες.

⁂ "Εχεις δίκηο. Τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» Παιδόπολη κάθε ἄλλο παρὰ κερδοσκοπικὴ ἐπιχείρηση εἶναι ἀγαπητέ μου ΘΕΜΗ ΒΡΑΝΑ.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ΚΑΡΜΑΝΙΟΛΑ γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά σου.

⁂ Καὶ ἄλλη μιὰ φορὰ σοῦ λέω ἀγαπητέ μου ΚΩΝ. Σ. ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΕ (Κέρκυρα) ὑ π ο μ ο ν ή. Δὲν μποροῦμε ἀκόμη νὰ γίνουμε δεκαήμεροι. τὸ «'Εξωκκλήσι» σου εἶναι μᾶλλον καλὸ καὶ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

'Εκεῖ στὴ ράχη μοναχὸ εἶν' ἕνα ἐξωκκλήσι
φαντάζοντας ἀπὸ μακρυὰ κάστρο σωστὸ πὼς εἶναι.
Κι' ὅμως φτωχὰ κεῖ στέκεται καὶ πρὶν ὁ ἥλιος δύσει
καὶ πρὶν ἡ μέρα νὰ φανῆ κοκόρι πρὶν λαλήση,
πάντοτε δίνει πρόσκλησι κι' ἄλαλα μᾶς φωνάζει:
«"Εχω κι' ἐγὼ σταυρὸ ἐδῶ. Μὴ μὲ ξεχνᾶς» Μᾶς (κράζει.

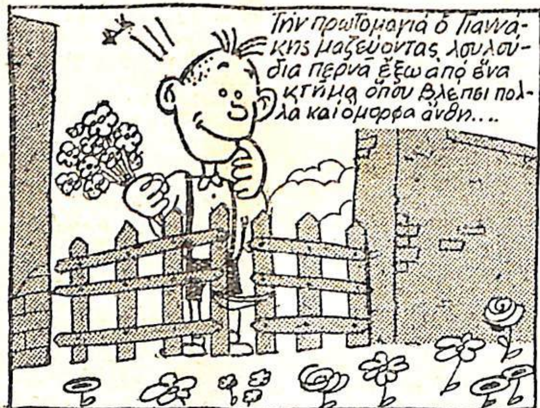
Καὶ τὴ φωνή σου ἄκουσα—φωνὴ πολὺ γλυκειά—
κι' ὁ βρόντος της ὁ ψυχικὸς σὰν νᾶταν «αἰ Σειρῆ- (ναι»
μοῦπαν πολλά. Μαγεύτηκα καὶ εἶπα: "Αχ τὶ προι- (κιὰ
σοῦ χάρισε ὁ Χαριστής, Μικρούλα ἐκκλησιὰ
Κι' ἐγὼ σὲ φανταζόμουνα πολὺ φτωχειὰ πὼς εἶσαι
'Αφοῦ σὲ κατοικεῖ Θεὸς ποτὲ δὲν ἀδικεῖσαι.

"Ομορφο δὲ σὲ κάνουνε τὰ ἀκριβὰ στολίδια
καμπάνες μεγαλόπρεπες δὲν δίνουν σεβασμό.
Καλλίτερο σὲ κάνουνε τὰ δυὸ μικρὰ στασίδια
τὸ καντηλάκι τὸ φτωχό, ποὺ φέγγει πάντα ἴδια
καὶ στὸ μεγάλο τὸ ναὸ
καὶ στὸ ξωκκλήσι τὸ μικρό.

Τὰ κυπαρίσσια σου, οἱ ἐλιές, τῆς θάλασσας τὸ (κῦμα,
ὅπου ἀντίκρυ φαίνεται, καλοῦν τὸ θαυμασμό.
Πιὸ κεῖθε ἀγριολούλουδα στολίζουν ἕνα μνῆμα,
τἀνθρώπου τ' ἀναπόφευκτο, τὸ τελευταῖο βῆμα.
Κι' ἐδάκρυσα, ποὺ σ' ἄφισα καὶ πάλι μοναχό.
μὰ συντροφιὰ ἔχεις ἐσὺ μεγάλο θησαυρό!...

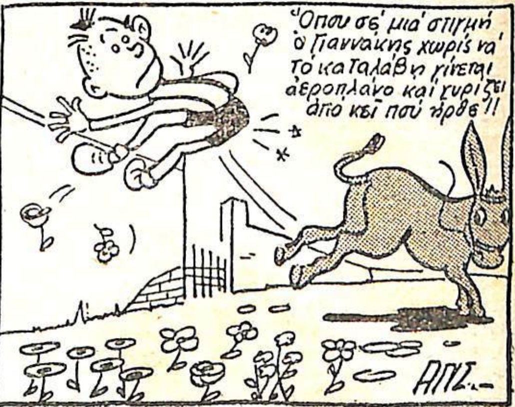
Διερωτῶμαι μόνο αὐτὸ τὸ «ἀφοῦ σὲ κατοικεῖ Θεὸς ποτὲ δὲν ἀδικεῖσαι», τί τὸ πέταξες στὴ μέση. "Επειτα ἐκεῖνα τὰ «καλοῦν» τὸ θαυμασμό, τὸ τελευταῖο βῆμα: (ἐννοεῖς τὸν τάφο) εἶναι τὰ ἀσθενῆ σημεῖα τοῦ ποιήματός σου. Προσοχὴ λοιπόν.

Πῶς πέρασε ὁ Γιαννάκης τὴν Πρωτομαγιά του

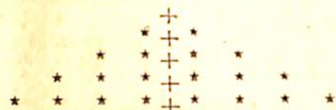

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

1. Σύμφωνο. 2. Νότα. 3. Μεγάλος θόρυβος. 4. Εὔνοια, χάρις. 5. Θὰ τὴν βρῆτε στὴν Ἀφρική.

Οἱ σταυροὶ καθέτως : Πόλη τῆς Θεσσαλίας.

(Ἀπὸ τὴ συλλογὴ τοῦ Λάμπρου Α. Χαλκούκη — Θέρμον Τριχωνίδος).

2) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ

	52	
	68	
	84	

Συμπληρῶστε τὰ κενὰ τετράγωνα μὲ ἀριθμούς, ὥστε τὸ ἄθροισμα ὁριζόντια, κάθετα καὶ διαγώνια, νὰ εἶναι : 204.

(Ἀπὸ τὴ συλλογὴ τοῦ Κ. Πασβάντη — Δράμα).

3) ΠΩΣ ΘΑ ΤΑ ΜΟΙΡΑΣΟΥΝ

Πέντε ἄνθρωποι θέλουν νὰ μοιράσουν 600 χιλιάδες δραχμὲς μὲ τέτοιο τρόπο ὥστε ὁ δεύτερος νὰ πάρη 50 χιλιάδες περισσότερες ἀπ' τὸν πρῶτο, ὁ τρίτος 50 χιλιάδες περισσότερα ἀπ' τὸ δεύτερο κ.ο.κ. Πόσες χιλιάδες θὰ πάρη ὁ καθένας;

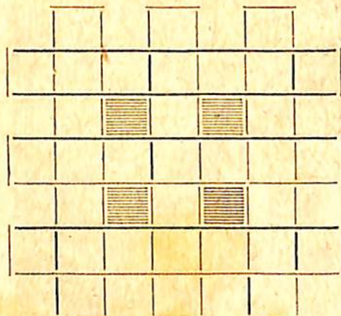
(Ἀπὸ τὴ συλλογὴ τοῦ Ἀλεξ. Γκούγκου).

4) ΠΟΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ποιὸς εἶναι ὁ ἀριθμὸς στὸν ὁποῖο θὰ προσθέσουμε 23 κι' ἄλλα 23, θ' ἀφαιρέσουμε 23, θὰ διαιρέσουμε διὰ 23 καὶ θὰ ἔχουμε πηλίκον 23;

(Ἀπὸ τὴ συλλογὴ τοῦ Νικ. Βανδώρου — Αἴγιον).

5) ΔΥΚΤΙΩΤΟ

Ὁ ρ ι ζ ό ν τ ι α καὶ κ ά θ ε τ α : 1) Ποταμὸς τῆς Πελοποννήσου. 2) Περίφημος γλύπτης τῆς ἀρχαιότητος. 3. Τιποτένιος.

(Ἀπὸ τὴ συλλογὴ τοῦ Διον. Μαρκοπούλου — Κορώνη Μεσσηνίας).

6) ΜΑΓΙΚΗ ΦΡΑΣΗ

$$Η - 3 \, Ε - Ε \frac{Τ}{Κ} \frac{1}{2}.$$

Μήπως μπορεῖτε νὰ διαβάσετε τὴν παραπάνω φράση;

(Ἀπὸ τὴ συλλογὴ τοῦ Ἠλ. Γ. Χουλιάρα — Ἄρτα).

7) ΣΥΛΛΑΒΟΓΡΙΦΟΣ

Πρόθεση εἶν' τὸ πρῶτο μου
οὐσιαστικὸ τὸ δεύτερό μου
καθρέφτης κάθε μαθητῆ
εἶναι τὸ σύνολό μου.

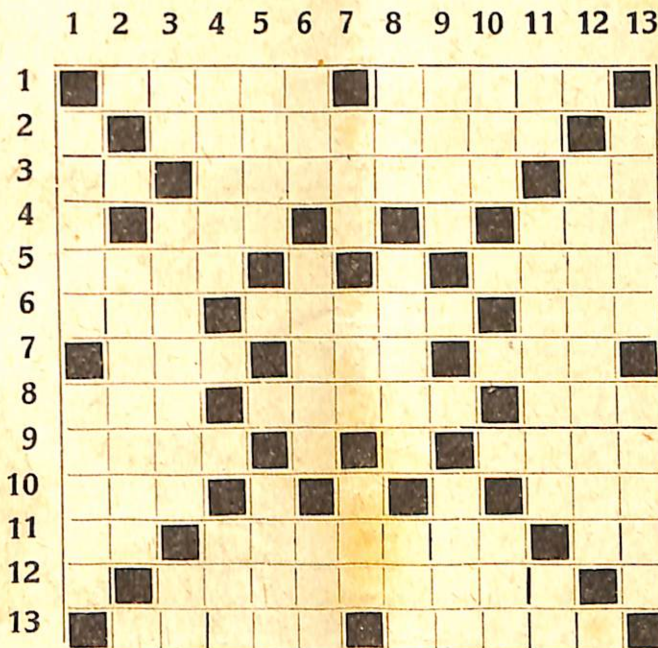
(Ἀπὸ τὴ συλλογὴ τοῦ Ἀλεξ. Κουτσομητροπούλου — Γρεβενά).

8) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Εἶν' ἕνα σπὸρ τὸ πρῶτο μου
βουνὸ τὸ δεύτερό μου
καὶ τοῦ Αἰγαίου μας νησὶ
εἶναι τὸ σύνολό μου.

(Ἀπὸ τὴ συλλογὴ τοῦ Ἀλεξ. Γκώκου).

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 57.

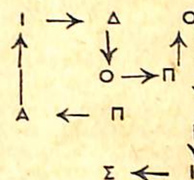
ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ : 1) Γεωργικὸ ἐργαλεῖο. — Πανηγυρισμὸς μὲ τὴν εὐκαιρία χαρμοσύνου γεγονότος. 2) Ἐπαναφορὰ στὴ ζωή. 3) Δυὸ σύμφωνα. — Δὲν ἔχει αἷμα. — Βυζαντινὴ νότα. 4) Ὁ φλύαρος δὲν ἔχει ἀνάγκη αὐτῆς τῆς προστακτικῆς γιὰ ν' ἀνοίξη τὸ στόμα του. — Πληθυντικὸς προσ. ἀντωνυμίας. 5) Τὸ κατακάθισμα. — Μιὰ γνωστοτάτη Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα, ὅπως προφέρεται. 6) Στρατιωτικὸς κλάδος. — Γνωστότατος πρωταγωνιστὴς τοῦ δραματικοῦ θεάτρου. — Πρακτορεῖο εἰδήσεων. 7) Ἡ πλοκή, τὸ δέσιμο. — Ἕνα ζῶο ποὺ δὲν φημίζεται γιὰ τὴν καθαριότητά του (ἀρχ.). — Μάρκα αὐτοκινήτου. 8) Μονὰς βάρους (ἀνάποδα). — Ἑλληνικὸ νησί. — Πόλη τῆς Γαλλίας. 9) Τοπικὸ ἐπίρρημα. — Ἐναντίον. 10) Ἔτσι λεγόταν ἡ Κολχίς. — Δικό σου. 11) Ἄρθρο στὸν πληθυντικό.— Ἀλεξανδρινὸς λόγιος διδαχθεὶς τὸν Χριστιανισμὸ ἀπὸ τὸν Ἀκύλα. — Νότα. 12) Ἦταν ὁ Παῦλος. 13) Μέρος τοῦ πλοίου.— Ὀρθῶς.

ΚΑΘΕΤΑ : 1) Δὲν ἐγκαταλείπει τὸν ἄνθρωπο. — Δόλος. 2) Πόλη τῆς Κιλικίας. 3) Δικά σου. — Μεγάλο πάθημα. — Γαλλικὴ μονὰς μετρήσεως ἐπιφανείας. 4) Πρόθεση. — Τοπικὸ ἐπίρρημα. 5) Ὕφασμα. — Ἔτσι λέγονται τὰ ἀθλητικὰ ἀγωνίσματα. 6) Ἔχουν τὶς ἴδιες διαστάσεις. — Τουρκικὸς τίτλος. — Ἐπαναλαμβανόμενο ξεπουλᾶ. 7) Κάποιος. — Τὸ ἔδωσε ὁ Προμηθέας στοὺς ἀνθρώπους. — Παράγγελμα. 8) Μιὰ ὀργάνωση ποὺ ἀπεδείχθη κομμουνιστική. — Θὰ τὴν βρῆτε στὰ Δωδεκάνησα. — .... Ἄντζελες. 9) Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία. Τὸ ρῆμα τοῦ ἐμπόρου. 10) Αἰσθητήριο ὄργανο. — Ὑμέτερος. 11) 500. — Ξορκισμένος νἆναι. — 6. 12) Τρέφεται ἀπὸ ἄλλους. 13) Τὸ στήριγμα. — Ὑπάρχει καὶ τέτοια... σωτηρίας.

(Ἀπ' τὴ συλλογὴ τοῦ ΗΛΙΑ Γ. ΧΟΥΛΙΑΡΑ — Ἄρτα).

ΛΥΣΕΙΣ 56ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΤΙ ΓΡΑΦΕΙ;

ΠΑΙΔΟΠΟΛΙΣ.

2) ΣΤΟΙΧΕΙΟΓΡΙΦΟΣ

ΝΕΙΛΟΣ — ΕΛΟΣ.

3) ΓΡΙΦΟΣ

Μετὰ τὸν Θεὸν ἡ Πατρίς.

4) ΠΟΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ὁ ἀριθμὸς 37.

5) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

Α	Ν	Α	Τ	Α	Σ	Ι	Σ
Π	Α	Ν	Α	Γ	Ι	Ο	Σ
Ε	Π	Α	Ν	Ο	Δ	Ο	Σ
Σ	Α	Τ	Α	Ν	Ι	Κ	Α
Γ	Ε	Ρ	Μ	Α	Ν	Ι	Α
Κ	Α	Ρ	Α	Β	Α	Ν	Α
Ρ	Ε	Σ	Τ	Ω	Ρ	Α	Ν

6) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

1) Διοκλητιανός, 2) Ἠσαΐας, 3) Μήν, 4) Ὀλίγα, 5) Σόμπα, 6) Θέρος, 7) Εἰρήνη, 8) Νάουσα, 9) Ἡρακλῆς, 10) Σικελία = ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ.

7) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΤΡΙΓΩΝΟ

1) ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ, 2) Σακκάκια, 3) Ἄσπιλος, 4) Πλάσις, 5) Λίπος, 6) Ἧλος, 7) Ὄσα, 8) Ἴς. 9) Η.

8) ΔΙΠΛΗ ΚΕΦΑΛΗ

Χ — ορός, Ρ — ῶμος, Ὄ — μικρον, Ν — όσος, Ὅ — μηρος, Ὕ — φασμα, Φ — όνος, Ἑ — αυτός, Ἴ — σος, Δ — ῶρα Ὀ — παδός, Υ— ιός. Τὸ ἀρχαῖον ρητὸν ποὺ σχηματίζεται μὲ τ' ἀρχικὰ εἶναι: Χρόνου φείδου.

9) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

Ν
ΟΝ
ΟΝΕ
ΝΕΡΟ
ΟΡΝΕΑ
ΕΡΑΝΟΣ
ΓΕΡΑΝΟΣ
ΓΕΡΜΑΝΟΣ

10) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

```
        10
        20
50  60  90  30  40  = 270
        70
        80
       ----
       270
```

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 56

Ο Ρ Ι Ζ Ο Ν Τ Ι Α: 1) ΑΙΟΛΕΙΣ — ΛΕΑΓΡΟΣ. 3) ΚΩΝΟΣ — ΤΕΧΕΡΑΝΗΣ. 5) ΔΑΣΩΔΗΣ — ΡΟΔΑΝΟΣ, 7) ΑΣΚΟΥ·Ι·Θ— ΑΛΜΥΡΟΣ. 9) ΑΝΔΡΟΚΛΗΣ — ΤΟΜΟΥ. 11) ΑΡΣΑΚΗΣ — ΣΤΑΜΑΤΑ.

Κ Α Θ Ε Τ Α: 1) ΑΡΚΑΔΙΑ — ΑΝΑ. 3) ΟΙΝΟΣ — ΚΑΔΗΣ. 5) ΕΙΣΟΔΟΥ — ΟΥΚ. 7) ΣΙΤΟΣ — ΘΑΛΗΣ. 9) ΛΕΧΑΡ — ΑΛΣΟΣ. 11) ΑΗΡ — ΔΗΜΗΤΡΑ. 13) ΡΕΝΑΝ — ΡΟΜΠΑ. 15) ΣΗΣ — ΣΕΣΟΥΛΑ.

ΜΕ ΤΗ ΔΑΔΑ ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΑΘΙ

103 Ἡ Κίνα κοκκίνησε καὶ τὰ χείλη της μισανοίχτηκαν σ' ἕνα χαμόγελο πικρίας. Αὐτὸς ὁ κουτὸς ἀδερφὸς ποὺ δὲν καταλάβαινε πὼς ἡ μόνη ἀγάπη τῆς Κίνας, ἡ σκέψη της μέρα καὶ νύχτα, τὸ ὄνειρο τῆς ζωῆς της καὶ τὸ καμάρι της ἦταν ὁ ἴδιος... Ἂς τὴν ἀρραβώνιαζαν μ' ὅποιον ἤθελαν. Στὴ θέση τοῦ ἀδερφοῦ της δὲ θάβαζε οὔτε σύζυγο οὔτε μνηστῆρα οὔτε κι' ἀκόμη τὸ ἴδιο της τὸ παιδὶ ἂν ἀποκτοῦσε μιὰ μέρα.

Ἔβγαλε μέσα ἀπὸ τὸ στῆθος της ἕνα μικρὸ φιαλίδιο μὲ διάφανο κρουσταλλένιο ὑγρό. Ὁ Ἀλέξανδρος γέλασε σὰν τὴν εἶδε νὰ τὸ κρατᾶ μὲ τὰ δυό της χέρια.

—Τί εἶναι αὐτό, Κίνα; τὴ ρώτησε καὶ γιὰ ποιὸν τὸ προορίζεις;

104 —Γιὰ σένα, μόνο γιὰ σένα ἀγαπημένε μου ἀδερφέ, εἶπε ἡ Κίνα συγκινημένη βαθιά. Εἶναι τ' ἀθάνατο νερὸ ποὺ σοῦ εἶχα τάξει.

—Ἀλήθεια καὶ ποῦ τὸ βρῆκες μικρή μου νεράϊδα;

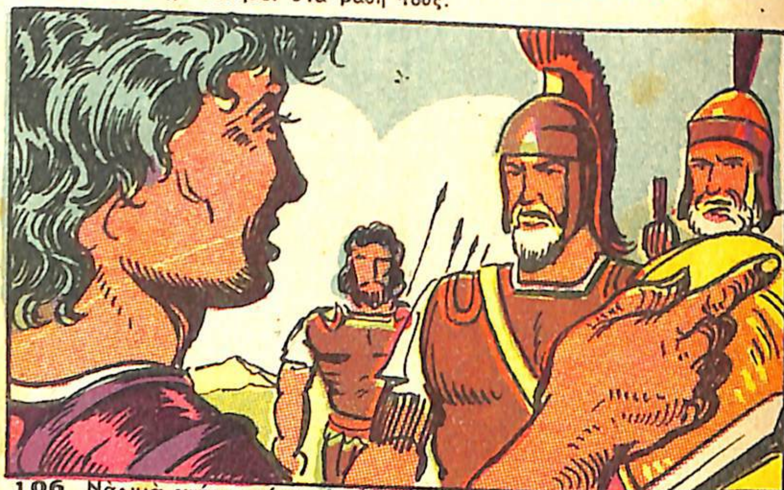
—Θυμήθηκα ποὺ διαβάζαμε γιὰ τὴ Θέτιδα, τὴ μητέρα τοῦ Ἀχιλλέα πὼς εἶχε βαφτίσει τὸ γιό της στὴν ἱερὴ Στύγα κι' ἔγινε ἄτρωτος. Ἤξερα ἀκόμα πὼς στὰ νερά της ὁρκίζονται οἱ θεοὶ καὶ πὼς οἱ πηγές της βρίσκονται στὸν Ἄδη. Ρώτησα πολλοὺς χρησμολόγους καὶ μάντισσες κι' ἔμαθα ποῦ βρίσκεται ἡ πρώτη ἀθάνατη φλέβα. Χώθηκα μέσα σ' ὑγρὲς σκοτεινὲς σπηλιὲς καὶ τὸ μάζεψα στάλα στάλα ἀπὸ στέρνες ποὺ κανένας θνητὸς δὲν εἶχε πατήσει στὰ βάθη τους.

105 Δὲ γέλασε, ὄχι, δὲ βρῆκε τὴ δύναμη νὰ γελάση ὁ γιὸς τοῦ Φιλίππου. Πῆρε τὸ φιαλίδιο μὲ τὴν ἴδια στοργή, ποὺ τοῦ τ' ἅπλωνε ἡ Κίνα καὶ τόχωσε μέσα στὸν κόρφο του. Ὕστερα φίλησε τὴ μικρὴ ἀδερφή του καὶ εἶπε μὲ βουρκωμένα ματια.

—Πιστεύω στὸ φίλτρο σου, Κίνα, γιατὶ κι' ἂν δὲν εἶναι ἀθάνατο νερὸ θὰ τὸ κάμη ἡ ἀδερφική σου ἀγάπη... Μονάχα μὴ τὸ ξεχνᾶς, πὼς δὲ δίνουν εὔκολα οἱ θεοὶ τὴν ἀθανασία τους στοὺς ἀνθρώπους. Εἶχε κι' ὁ Ἀχιλλέας τὴ φτέρνα του τὴν τρωτή...

—Ὁ Ἀλέξανδρός μου δὲ θαχη, φώναξε ἡ Κίνα καὶ ξέσπασε σὲ λυγμούς. Ἡ μητέρα μοῦ εἶπε πὼς ὅταν γεννήθηκες εἶδε τόσα ὁράματα...

106 Νὰ μιὰ γνήσια κόρη τῆς Ὀλυμπιάδας καὶ μιὰ ἀδερφὴ ἀνεκτίμητη, συλλογίστηκε ὁ βασιλιὰς τῆς Μακεδονίας καθὼς ἀπομακρυνόταν γιὰ τὴ συνέλευση τοῦ στρατοῦ.

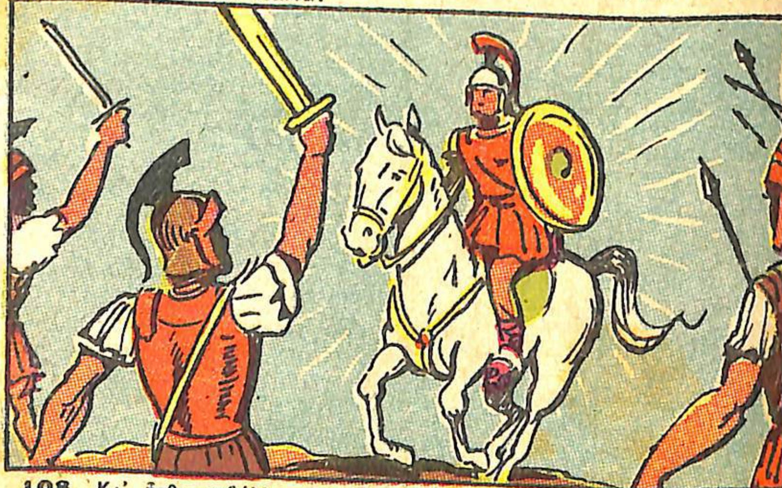
Ὅλοι ἦταν ἕτοιμοι γιὰ ξεκίνημα. Ἡ ἱστορικὴ ἐκστρατεία ἄρχιζε ἐκείνη τὴ μέρα. Τριάντα χιλιάδες πεζοὶ καὶ πέντε χιλιάδες ἱππεῖς τακτοποιημένοι σὲ τάγματα καὶ σὲ φάλαγγες περίμεναν τὸν παιᾶνα γιὰ νὰ κινήσουν.

Οἱ στρατηγοὶ μαζεμένοι στὸ τελευταῖο συμβούλιο ἄκουγαν τὶς στερνὲς ὁδηγίες τοῦ νεαροῦ βασιλιᾶ τους. Ἦταν οἱ περισσότεροι γέροι παλαίμαχοι, συναγωνιστὲς τοῦ Φιλίππου. Ἔδιναν τὴν ἐντύπωση γερουσίας ποὺ εἶχε γιὰ πρόεδρο ἕνα νεανία!

107 Τὴν ἴδια στιγμὴ πεζικὸ κι' ἱππικό, ἀναδεύονταν σὰν τὴ θάλασσα, ἀνυπόμονα γιὰ τὴ δράση.

Ἕλληνες ὁπλίτες, Θεσσαλοί, Τριβαλλοί, Ἰλλυριοί, Παίονες καὶ Θρᾶκες, ὑποτελεῖς, μισθοφόροι καὶ σύμμαχοι καὶ τὸ περισσότερο Μακεδόνες γενναῖοι καὶ μάχιμοι, σκληραγωγημένοι ἀπὸ τὸ Φίλιππο μ' ἀδιάκοπες ἐκστρατεῖες. Ὁ Παρμενίωνας κυβερνοῦσε τοὺς πεζούς, κι' ὁ Φιλώτας, ὁ γιός του, τὸ ἱππικό. Τοὺς «ὑπασπιστές», ἐλαφρότερο σῶμα, ὁ ἀδερφός του ὁ Νικάνορας... Ἀνάμεσα στοὺς γενναίους κι' ὁ Κλεῖτος κι' ὁ Κρατερὸς κι' ὁ Ἀμύντας κι' ὁ Πτολεμαῖος κι' ὁ Ἡφαιστίωνας. Ὅλοι στὴ θέση τους καὶ περίμεναν τὸν Ἕνα, τὸν πρῶτο, τὸ θρυλικὸ βασιλιά τους.

108 Κι' ἦρθε καβάλλα στὸ ἄλογό του, τὸ Βουκεφάλα, ἀστράφτοντας ἀπὸ λεβεντιὰ κι' ἀπὸ νιᾶτα. Ἔλαμπε ἡ χρυσὴ πανοπλία του, ἀνεμίζονταν τ' ἄσπρα φτερὰ τῆς βασιλικῆς περικεφαλαίας. Βεργολυγίζοντας τὸ ὡραῖο παράστημα μὲ τὸν καλπασμὸ τοῦ ἀλόγου, ἦρθε ἀνάμεσα στὸ στρατό του, τὸν κοίταξε μὲ καμάρι καὶ εἶπε συγκινημένος μὰ μὲ φωνὴ σταθερή:

«Ἔχοντας πεποίθηση στὴν ἀνδρεία σας καὶ στὴ συμμαχία τῶν θεῶν ἀναλαβαίνω αὐτὸ τὸν μεγάλο ἀγῶνα. Ἀπὸ παιδὶ γνώρισα καὶ θαύμασα κι' ἐδοκίμασα τὴ μεγάλη σας γενναιότητα. Μὲ σᾶς νίκησα τόσα ἔθνη, τοὺς Μοίδους, τοὺς Κέλτες καὶ τοὺς Θρᾶκες καὶ τόσους ἄλλους λαούς».

(Συνεχίζεται)